

Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi

Bildiri Özetleri Kitabı

978-625-99163-2-3

Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi

www.lock.gen.tr

Editör: Doç. Dr. Adil ÇORUK

Her hakkı saklıdır.

ISBN: 978-625-99163-2-3

Düzenleme Kurulu Başkanları

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi - Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. İbrahim AYDIN

Balıkesir Üniversitesi - Eğitim Fakültesi Dekanı

Ferhat YILMAZ

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürü

Ali TATLI

Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürü

Prof. Dr. Kaya YILDIZ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Adil ÇORUK

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Gizem ENGİN

Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Gökhan ILGAZ

Trakya Üniversitesi Öğretim Üyesi

Düzenleme Kurulu Üyeleri

Hüseyin AŞIK

Hasan ERGÜVEN

Dr. Öğr. Üyesi Leyla AYVERDİ

Okul Müdürü Engin ŞAHİN

Okul Müdür Yardımcısı Elif TURHAN

Okul Müdür Yardımcısı Selçuk ULU

Okul Müdür Yardımcısı Tuba DENİZ BOZDEMİR

Okul Müdür Yardımcısı Dr. Merve KORUCU

Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre AVCU

Öğretmen Cihangül ATEŞ

Öğretmen Enes ULU

Öğretmen Esra ERBAŞ

Öğretmen Gülşah MUTLU

Öğretmen Pınar ALTUNCU

Öğretmen Sevilay ERGİN

Öğretmen Süheyla Haney YURDUSEV

Öğretmen Tuba TURHAN

Öğretmen Yonca İNCE

Balıkesir İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Balıkesir Kepsut / Cumhuriyet İlkokulu

Balıkesir Karesi / Ercan Kıvrak İlkokulu

Balıkesir Altıeylül / Mehmet Akif Ersoy İlkokulu

Balıkesir Altıeylül / Hatice Fahriye Eğinlioğlu İlkokulu

Balıkesir Altıeylül / Ovaköy Ortaokulu

Balıkesir Üniversitesi

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

İstanbul Esenyurt / Sezai Karakoç Anadolu Lisesi

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Bayramiç Mustafa-Gülşen Çınaroğlu Anadolu Lisesi

Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi (Lock)

9 Mayıs 2024 - Perşembe

Açılış

Perşembe, 09 Mayıs / 10:00 - 12:00 Genel Etkinlik Etkinlik Yeri: **Amfi**

Doç. Dr. Adil Çoruk - Düzenleme Kurulu Başkanı

Ali Tatlı - Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürü

Ferhat Yılmaz - Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürü

Prof. Dr. İbrahim Aydın - Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Salih Zeki Genç - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Yücel Oğurlu - Balıkesir Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Ramazan Cüneyt Erenoğlu - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü

Öğle Yemeği

Perşembe, 09 Mayıs / 12:00 - 13:30 Genel Etkinlik Etkinlik Yeri: **Yemekhane**

Davetli Konuşmacı - Prof. Dr. Mehmet Taşpınar

Perşembe, 09 Mayıs / 13:30 - 14:30 Davetli Konuşmacı

Türkiye Yüzyılında Eğitimin Geleceği ve Öğretmen

Sözlü Bildiri - 1. Oturum 1. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 14:30 - 16:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Amfi**
Oturum Başkanı: **Hanife Esen Aygun**

- **Pandemi Öncesi Ve Sonrası İlköğretim Öğretmenlerinde Stres Ve Baş Etme Yolları**
Nurcan Aşık (Tr)
- **Dijital Becerilerin Önemi: Pandeminin İlkokul Kademesine Etkileri**
Osman Yücel, Gökay Organcı, Fevzi Çetin (Tr)
- **Çanakkale Çan İlçesi Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Covid-19 Küresel Salgını Sırasında Algıladıkları Aşırı İletişim Yükünün Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi**
Çiğdem Güngör Öztürk (Tr), Süleyman Davut Goker
- **İlkokul Öğrencileri İçin Bilişsel Esneklik Ölçeği' Nin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması**
Asiye Hallı (Tr), Hanife Esen Aygun
- **İlkokul Öğrencilerinin Hassas Becerileri Konusunda Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi**
Hilal Eroğlu (Tr), Hanife Esen Aygun

Sözlü Bildiri - 1. Oturum 2. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 14:30 - 16:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**
Oturum Başkanı: **İlknur Maya**

- **Efsanevi Yemeklerin Tarihi**
Bilge Yılmaz (Tr)
- **Din Eğitimi Zamanın Ruhunda Etkin Kılmak**
Ali Kemal Acar (Tr)
- **Z Kuşağı Din Anlayışının Din Eğitimi Bağlamında Diğer Kuşaklarla Karşılaştırılması**
Elif Alkan (Tr)
- **Doğa'nın İçindeki Müfredat**
Nihan Körpe Aslan (Tr)
- **Ortak Bir Hikâye Mümkün: Karşılıklı Uyum Ve Kapsayıcılık Bağlamında Ortak Hikâye Projesi**
Aslı Gökgez (Tr)

Sözlü Bildiri - 1. Oturum 3. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 14:30 - 16:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 3**
Oturum Başkanı: **Emine Ferda Bedel**

- **Zeka Oyunlarının Eğitimde Kullanımı: İyi Uygulama Örneği**
Ayşen Tüfekçi (Tr), Gülsüm Doğan, Kader Demirkol Tütün, Tuğba Durak Demirhan
- **P4c (Çocuklarda Felsefe Eğitimi)**
Selma Aydın (Tr), Ayşen Tüfekçi, Nafiye Yılmaz, Özgül Çalışır, Merve Gürkan
- **Okul Öncesi Dönem Çocuğunun Kişilik Gelişiminde Çizgi Filmlerin Etkisi Üzerine Öğretmen Görüşleri**
Sevinç Cür Turkan (Tr), Adil Çoruk
- **Öğretmenlerin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programını (2024) Uygulamaya Yönelik Hazırbulunuşlukları, İhtiyaçları Ve İstekleri**
Selda Ata Doğan, Sevinç Cür Turkan (Tr)
- **Erken Çocuklukta Müze Eğitimi Ve Teknoloji Entegrasyonu Üzerine Sistematik Bir İnceleme**
Sema Biçer (Tr), Emine Ferda Bedel
- **Avrupa Ve Amerika'daki Müzelerde Çocuk Dostu Uygulamalar**
Sema Biçer (Tr)

Sözlü Bildiri - 1. Oturum 4. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 14:30 - 16:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**
Oturum Başkanı: **Cevat Eker**

- **Kültürel Duyarlılık Temelli Psikoeğitim Programının Psikolojik Danışman Adaylarının Çok Kültürlü Yeterliklerine Etkisi***
Kader Doğru (Tr), Bekir Çelik
- **Ebeveyn Akademik Başarı Baskısının Lise Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeylerine Etkisi**
Ayşe Nur Aytaç (Tr), Bekir Çelik
- **Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamalarına İlişkin Ailelerin Beklentilerinin Ve Katılımlarının İncelenmesi**
Suat Oğuz (Tr), Cevat Eker
- **Tutumlarım = Engellerim**
Özcan Gülhan (Tr), Bülent Yaz, Ayşe Asya Persil
- **Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciye Sahip Velilerin Psikolojik Sağlamlık Düzeylerinin İncelenmesi**
Suat Oğuz (Tr)

Sözlü Bildiri - 1. Oturum 5. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 14:30 - 16:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 5**
Oturum Başkanı: **Berfu Kızılaslan Tunçer**

- **Dijital Öyküleme Yönteminin Kullanmanın İngilizce Dil Becerilerinin Edinimi Üzerine Etkileri**

Beyza Nur Sert (Tr), Leyla Ayverdi

- **Etkileşimli Almanca Dersi**

Dilek Demirbaş (Tr)

- **Yapay Zekâ Çağında Bilinçli Farkındalık Destekli İletişim Etkinlikleri Tasarımı: Türkiye Efl Bağlamında Örnek Bir Ders İçi Etkinliği**

Meral Yıldırım (Tr)

- **Sınıf Öğretmeni Adayları İngilizce Ve İlkokulda İngilizce Öğretimi Hakkında Ne Düşünüyor?**

Ayten Çokçalışkan (Tr), Halil Çokçalışkan

- **Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" Adlı Eserinin 42. Sayfadan 76. Sayfaya Kadar Olan Bölümünün B1 Düzeyine Uyarlanması**
Sezin Gülen Çarıkçıoğulları (Tr)

Ara

Perşembe, 09 Mayıs / 16:00 - 16:30 Kahve Arası

Sözlü Bildiri - 2. Oturum 1. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 16:30 - 18:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Amfi**
Oturum Başkanı: **Burcu Özdemir Beceren**

- **Okul Müdürlerinin Öğretmenlerin Beklentileri Ve Sorunlarına Karşı Duyarlılıkları**
Duygu Tohumcu (Tr)
- **Okul Öncesi Eğitime Yönelik Biyomimikri Temelli Uygulamaların Geliştirilmesi**
Sariye Güneş (Tr), Nur Akcanca
- **Okul Öncesi Eğitimde Sözcüksüz Kitaplar**
Işık Sarac (Tr), Burcu Ozdemir Beceren
- **Okul Öncesi Dönemde Kişilik Gelişimi Bağlamında Karakter Eğitimi**
Mazude Tanca (Tr), Burcu Ozdemir Beceren
- **Okul Öncesi Çocuklarında Pandemi Sonrası Görülen Davranış Problemlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri**
Nebiye Atakul (Tr)

Sözlü Bildiri - 2. Oturum 2. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 16:30 - 18:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**
Oturum Başkanı: **Yahya Han Erbaş**

- **Sosyal Öğrenme Kuramının Yabancı Dil Öğrenimine Etkisi**
Merve Korucu (Tr)
- **Meslek Liselerinde Öğrencilerin Yöneticileri İle İletişim Düzeyleri**
Erdem Doğan (Tr)
- **Mesleki Ve Teknik Eğitimde Proje Uygulama Ve Akran Eğitiminin Önemi: Balıkesir Örneği**
Erdem Doğan (Tr), Tacettin Çıracı, Abidin Can
- **Mesleki Ve Teknik Eğitimde Hububat İşleme Ve Ekmekçilik Alanında Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı**
Kadirye Kahraman (Tr), Ayhan Kılıç
- **Balıkesir'de Özel Günlerde Yemek Kültürü: Karesi Örneği**
Kadirye Kahraman (Tr), Ayşe Gülnihal Kahraman

Sözlü Bildiri - 2. Oturum 3. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 16:30 - 18:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 3**
Oturum Başkanı: **Hanife Esen Aygun**

- **İlkokul Genel Hizmet Yönetimi Değerlendirme Ölçeği Geliştirme Çalışması**
Cem Moran (Tr), Mustafa Aydın Başar
- **İlköğretim Kurumlarındaki Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Uyum Sürecinin Okul İklimine Etkileri**
Handan Özgüler (Tr)
- **Bilim Ve Sanat Merkezi Yöneticilerinin Koçluk Becerilerini Sergileme Düzeyleri**
Berna Aras (Tr), Mustafa Aydın Başar
- **Sınıf Öğretmenlerinin Farklılaştırılmış Öğretime İlişkin Öz Değerlendirmeleri: Q Metod Çalışması***
Kaan Okdaş (Tr), Hanife Esen Aygun
- **Geleceğin Öğretmeni Olmak: Sınıf Öğretmenlerinin Gözünden Geleceğin Öğretmen Özellikleri**
Seda Çarıkçı (Tr), Yasemin Başlantı, Ayşe Aybike Özkan

Sözlü Bildiri - 2. Oturum 4. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 16:30 - 18:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**
Oturum Başkanı: **Leyla Ayverdi**

- **Öğretmen Ve Yönetici Algılarına Göre Takım Liderliği Ve İnovatif Düşünce Arasındaki İlişki**
Elif Soydemir (Tr)
- **Food Detectives**
Gökhan Yavuz (Tr), Abdurrahman Ilker Gökşen, Sevim Atmaca, Merve Kara, Kutlay Su, Tülay Tümay, Ayşe Keskin Filiz, Leyla Şahin, Halime Soysal
- **"Sihirli İpler" Etwinning Projesi (Geri Dönüşüm, Özel Eğitim)**
Tülay Çetin (Tr)
- **Nature Doesn't Produce Waste (Doğa Çöp Üretmez)**
Arzu Ayşe Çalık Seydim (Tr), Bilge Yılmaz
- **Farklı Kültürlerde Rekreasyonun Tanımı Ve Bu Alanda Yapılan Etkinliklerin Belirlenmesi**
Nurdan Aydın (Tr)
- **Ülkemizde Ve Dünyada Rekreatif Oyunlar Ve Dans İlişkisi**
Safure Çetin (Tr)

Sözlü Bildiri - 2. Oturum 5. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 16:30 - 18:00 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 5**
Oturum Başkanı: **Mesut Tabuk**

- **Eğitim Kurumlarında İnsan Kaynakları Yönetimi**

Meltem Kuşçu (Tr), Yeliz Kaçar

- **Outdoor Mathematicians (Dışarıda Matematik)**

Gizem Moran (Tr)

- **Alternatif Bir Çarpma Yöntemi: Darbü'l-Müşebbek**

Dr. Satı Ceylan Oral (Tr)

- **Ters Yüz Öğrenme Yönteminin 10. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersi Başarısına, Motivasyonuna Ve 21. Yüzyıl Becerilerine Etkisi**

Bekir Fazlı (Tr), Hasan Ünal

- **10. Sınıf Fonksiyonlar Konusunun Etkinlik Temelli Öğretimi: Bir Eylem Araştırması**
Emine Fazlı (Tr)

Online Bildiri - 1. Oturum 1. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Salon 1
Oturum Başkanı: Seda Çavuş Güngören

- **Yavaş Geçişli Animasyon Uygulamalarının 7. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Ve Astronomiye Yönelik Tutumlarına Etkisi**

Hasan Kurtoglu (Tr), Sedef Canbazoglu Bilici

- **Artırılmış Gerçeklik İle Zenginleştirilmiş Oyunlaştırma Yönteminin 7.Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Ve Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Düzeylerine Etkisi: Güneş Sistemi Ve Ötesi Ünitesi Örneği**

Şeyma Yardımcı (Tr), Sedef Canbazoglu Bilici

- **Biyoeçitlilik Konusunda Yapılan Eğitim Araştırmalarının Betimsel İçerik Analizi**

Yağmur Doğan (Tr), Seda Çavuş Güngören

- **Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Fen Öğrenme Becerilerine Etkisinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**

Eda Kara (Tr), Seda Çavuş Güngören

- **9. Sınıf Meslek Lisesi Öğrencilerinin Geometriye Yönelik Tutumları Ve Özyeterlilikleri İle Van Hiele Geometrik Düşünme Düzeyleri Arasındaki İlişki**

Merve Çoban (Tr), Sevinç Mert Uyangör

Online Bildiri - 1. Oturum 2. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Salon 2
Oturum Başkanı: Ş. Gonca Zeren

- **Devlet Okullarında Halkla İlişkiler Üzerine Amerika’ Da Yayınlanan Doktora TezleriNiN İncelenmesi**

Seren Demirtaş (Tr)

- **Ortaokul Öğrencileriyle Uluslararası Bir Çevre Farkındalığı Uygulaması: Be Clean To Be Green E-Twinning Projesi**

Seren Demirtaş (Tr)

- **Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamalarındaki Sorunlara İlişkin Görüşleri**

Tuğba Sayın (Tr), Adil Çoruk

- **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Aile Katılımı Sırasında Kullandıkları Etkinlik Türlerine Göre Yaşanılan Sorunların İncelenmesi**

Rabia Nur Kasapoğlu (Tr)

- **Çocukluk Dönemi Örselenme Yaşantıları Ve Aldatılma Algısı**

Hayal Beril Ünal (Tr), Şerife Gonca Zeren

- **Kar Küreyici (2014) Filminin İklim Değişikliği Ve İklim Krizi Açısından İncelenmesi**

Nilüfer Dinç Demirok, Batuhan Günhan (Tr)

Online Bildiri - 1. Oturum 3. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Salon 3
Oturum Başkanı: **Hulusi Geçgel**

- **Türkçe Eğitiminde Yapay Zekâ Araçlarının Kullanımı**
Arda Köroğlu (Tr), Fatih Kana
- **Analyzing Lingua Franga And World Englishes From Esp Perspective: English For Tourism Professionals**
Gökçe Gök (Tr)
- **"English B" Ders Kitabındaki Konuşma Ve Yazma Becerilerinin Ünite Dağılım Analizi**
Cansu Yay (Tr), Senem Üstün Kaya
- **Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Anadolu Efsanelerinin A2 Seviyesine Uyarlanması¹**
Denizhan İmamoğlu (Tr), Hulusi Geçgel
- **Lexical Bundles İn Academic Speech Events: Structural And Functional Analysis Of Multi-Words İn Elf Context**
Zeynep Nur Doğan (Tr), Erdem Akbaş
- **Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Suriyeli Mülteci Öğrencilerin Dijital Materyallerle Türkçe Öğrenmeye Yönelik Görüşleri**
Gülden Fenerci (Tr), Fatih Kana, Hulusi Geçgel

Online Bildiri - 1. Oturum 4. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Salon 4
Oturum Başkanı: **Derya Girgin**

- **Resim İş Öğretmeni Adaylarının Mesleğe Karşı Algı Ve Tutumlarının Değerlendirilmesi**
Yeşim Arduç (Tr), Sibel Begeç
- **Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Programı Okuryazarlığı Hakkındaki Görüşleri***
Okan Baysal (Tr), Alper Başbay
- **A Comparative Study On The Use Of Two Discrete Pre- And While-Listening Strategies**
Hasan Şahin (Tr)
- **Özel Eğitim Kurumları Ve Devlet Okullarındaki Özel Sınıflarda Görev Yapan Öğretmenlerin Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerine İlişkin Uygulamaları**
Şenol Gül (Tr), Serdar Arcagök
- **Geleneksel Medrese Eğitimi İle Yükseköğretim Arasındaki Uçurumu Kapatmak: İngiltere'de Oryantasyon Örneği**
Muhammed Sacid Tastepe (Tr)

Online Bildiri - 1. Oturum 5. Salon

Perşembe, 09 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Salon 5
Oturum Başkanı: **Elmaziye Temiz**

- **Sınıf Öğretmenlerinin Afet Okuryazarlık Düzeyleri Ve Doğal Afetlere Karşı Hazırbulunuşlukları**
Busenur Arda (Tr), Yahya Han Erbaş
- **Kadın Bakış Açısından Deprem Sonrası Uyum Sürecinde Aile Birliğini Etkileyen Etmenler: Elbistan Örneği**
Tuğba Dal (Tr), Elmaziye Temiz
- **Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Günlük Menü Ve Besin Piramidi Hazırlama, Hazır Gıda Kullanımı Konusundaki Görüşleri**
Naciye Şimşek (Tr)
- **Beceri Temelli Matematik Sorularındaki Başarıyı Arttırmak İçin Görüşler: Bir Durum Çalışması***
Gülizar Demir (Tr), Elmaziye Temiz
- **Sınıf Öğretmenlerinin Küresel Vatandaşlık Tutumları İle Kültürel Değerlere Duyarlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Emre Dağışan (Tr), Yahya Han Erbaş

Akşam Yemeği

Perşembe, 09 Mayıs / 19:30 - 21:00 Genel Etkinlik Etkinlik Yeri: Yemekhane

10 Mayıs 2024 - Cuma

Sözlü Bildiri - 3. Oturum 2. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**
Oturum Başkanı: **Gürkan Ergen**

- **Web 2.0 Araçlarının Eğitim- Öğretimde Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri**
Mefibe Tintin (Tr)
- **Endüstri 4.0 Ve Toplum 5.0'ın Eğitimde Karşılığı Ve Yansımaları**
Aylin Atakan (Tr), Gürkan Ergen
- **Matific Mathematics Web 2.0 Aracının Sayı Duyusu Bileşenleri Açısından İncelenmesi**
Beyza Hamdiye Güner (Tr), Pınar Yıldız
- **Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Genelleme Süreçlerinin İncelenmesi: Kenarlık Problemi Örneği**
Nazlıcan Kocaoğlu (Tr), Zülal Aysel, Pınar Yıldız
- **Atık İlaçların Çevreye Zararının Azaltılması İçin Yapılan Uygulamaların İncelenmesi**
Mehmet Çoğalan (Tr), Emine Çakal, Emir Pamukcu, Efe Çamzeybek, Öykü Vulkan
- **Sıfır Atık Projesi Kapsamında Soma İlçesinde Yapılan Çalışmalar**
Orhan Yenay (Tr), Edanur Demir, Kayra İşbilen, Yahya Kemal Bayşu

Sözlü Bildiri - 3. Oturum 3. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 3**
Oturum Başkanı: **Tugay Tutkun**

- **Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanı Eğitiminde Teknoloji Tabanlı Öğrenme Robotik Uygulamaları**
Erdem Doğan (Tr), Ebru Polat
- **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Doğa Ve Çevre İlişkili Eğitsel Etkinliklerinin Disiplinlerarası İlişki Kurmaya Ve Derse Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi**
Yeşim Akyıldız Başer (Tr)
- **Formula**
Fatih Cam (Tr)
- **Balıkesir Saraylısı Geleneksel Kültürü Ve Duyusal Analiz İncelemesi**
Kadirye Kahraman (Tr), Ebru Polat
- **Balıkesir Aşı Yemek Kitabında Yer Alan Kahvaltı Ürünleri Üzerine Bir İnceleme**
Kadirye Kahraman (Tr), Meral Taşlı Sayan

Sözlü Bildiri - 3. Oturum 4. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**
Oturum Başkanı: **Nejat İra**

- Ortaöğretim Kurumlarının Gelir Ve Giderlerine İlişkin Okul Yönetici Görüşlerinin İncelenmesi**
İbrahim Ateş (Tr), Ömer Çetinkaya
- Covid-19 Salgını Sürecinde Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Öz Yeterlilik Algıları**
Saadet Altınağaç (Tr), Adil Çoruk
- Öğretmenlerin Etkili Okul Kavramına İlişkin Algıları: Bir Metaforik Çalışma**
Gamze Aydın (Tr), Gül Kurum
- Eğitim Örgütlerinde Stratejik Planlamanın Gerekliliği Ve Önemine İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri**
Nejat İra, Özlem Demirbaş (Tr), Seval Bulut

Sözlü Bildiri - 3. Oturum 5. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 5**
Oturum Başkanı: **Yunus Emre Avcu**

- Exploring Awareness Of The Lexical Differences Between The British And American Varieties Of English Among 9th Grade Science High School Students**
Duru Uyanık (Tr), Alperen Ergen, Çağla Orkan
- Exploring Awareness Of Commonly Mispronounced English Words Among Science High School Students**
Fatma Naz Yılmaz (Tr), Çağla Orkan
- An Explanatory Study On Functional Pronunciation Instruction In Efl Classroom Settings**
Gözde Güç Üresin (Tr)
- A Sequential Mixed-Method Study On Pre-Service And In-Service English Teachers' Beliefs In Speaking Instruction**
Ilker Üresin (Tr)

Ara

Cuma, 10 Mayıs / 10:30 - 11:00 Kahve Arası

Davetli Konuşmacı - Prof. Dr. Mustafa Sözbilir

Cuma, 10 Mayıs / 11:00 - 12:00 Davetli Konuşmacı Etkinlik Yeri: Amfi

Eğitim Araştırmalarında Yöntem Sorunu

Öğle Yemeği

Cuma, 10 Mayıs / 12:00 - 14:00 Genel Etkinlik Etkinlik Yeri: Yemekhane

Çalıştay - Erdem Çakı

Cuma, 10 Mayıs / 14:00 - 15:15 Çalıştay Etkinlik Yeri: Salon 3

Eğitici Oyunlar

Çalıştay - Mehmet Tüysüz

Cuma, 10 Mayıs / 14:00 - 15:15 Çalıştay Etkinlik Yeri: Salon 2

“Güneş’in Zamanı”

Ara

Cuma, 10 Mayıs / 15:15 - 15:30 Kahve Arası

Sözlü Bildiri - 4. Oturum 1. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 15:30 - 16:45 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Amfi**
Oturum Başkanı: **Mustafa Aydın Başar**

- **Türkçe Dersi Öğretim Programı Üzerine Hazırlanmış Bilimsel Çalışmaların İncelenmesi**
Zekiye Çağınlar, Nisanur Can (Tr)
- **"Toplum 5.0" Kapsamında Değişen Dünya Düzeninin Eğitime Yansımalarının Değerlendirilmesi**
Özlem Kolay (Tr), Burcu Tepeli Duman
- **Okuma Yazma Nerede Öğretilmeli?: Sınıf Öğretmenlerinin Dış Mekanda Okuryazarlık Faaliyetlerine Yönelik Farkındalıklarının İncelenmesi**
Elife Nur Saydam (Tr), Cansu Uyar Aydın, Kevser Günay
- **İlkokul 2. Sınıf Öğrencilerinin Okul Dışı Öğrenme Etkinliklerinden Etkinlenme Düzeyi Ve Nedenleri**
Ergün Kaya (Tr), Mustafa Aydın Başar
- **5. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı Ve 5. Sınıf İngilizce Ağırlıklı Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri: Çanakkale Örneği**
Burcu Tepeli Duman (Tr), Özlem Kolay

Sözlü Bildiri - 4. Oturum 4. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 15:30 - 16:45 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**
Oturum Başkanı: **Mustafa Ekici**

- **Ortaokul Öğrencilerinin Metaverse Kavramına İlişkin Görüşlerinin Metafor Yoluyla Alınması**
Saadet Altınağaç (Tr)
- **"Öğretmenlerin Yapay Zekanın Eğitim Uygulamalarında Kullanılmasına Yönelik Algıları: Erasmus+ Llta Programı Kapsamında Bir Eylem Araştırması"**
Saadet Altınağaç (Tr), Zeynep Özekinci, Jana Stalmachova, Alena Čepigová
- **Öğretmenlerin Yapay Zeka Tabanlı Eğitim Etkinliklerine Karşı Tutum Ve Algıları**
Zeynep Özekinci (Tr), Saadet Altınağaç, Stanislava Varjanova, Alena Gombošová
- **İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Cebirsel Düşünme Becerileri: Ağaç Ve Kuş Problemi Örneği**
Melike Nur Taşlıalan (Tr), Pınar Yıldız
- **Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Örüntüleri Genelleme Sürecindeki Anlamaları: Çubuk Problemi Örneği**
Irem Kuşkun (Tr), Sibel Baycan, Pınar Yıldız

Sözlü Bildiri - 4. Oturum 5. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 15:30 - 16:45 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 5**
Oturum Başkanı: **Burcu Bilir-Koca**

- **Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Binalarının Mekansal Yeterlilikleri Bağlamında Mevcut Durumları Ve Çözüm Önerileri**

Belis Feyza Güllü (Tr)

- **İlkokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazarlık Becerilerinin Eğitim Teknolojisi Araçları İle Geliştirilmesi**

Dilek Karaçelik (Tr), Öykü Selvi

- **İleri Yetişkinlik Döneminde Affetmenin Yaşam Doyumuna Etkisini İnceleyen Derleme Çalışması**

Eda Şener (Tr)

- **Öğretmen Adaylarının Eğitim Fakültelerine Yönelik Memnuniyetlerinin İncelenmesi**

Burcu Bilir-Koca (Tr)

- **Evaluation Of Internationalization İn Turkish Education Faculties: 2013-2024**

Ulaş Yabanova (Tr)

- **Çalgı Eğitiminde Dijital Materyaller**

Burak Güven, Elif Güven (Tr)

Ara

Cuma, 10 Mayıs / 16:45 - 17:00 Kahve Arası

Sözlü Bildiri - 5. Oturum 1. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 17:00 - 18:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Amfi**
Oturum Başkanı: **Tugay Tutkun**

- **Öğretmenlerin A Tipi Ve B Tipi Kişilik Yapılarına Göre Zaman Yönetimi**
Duygu Işıldar (Tr)
- **Sürdürülebilirlik Hedefini Desteklemek İçin Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarına Yönelik Biyoplastik Konulu Deneysel Gösterimli Bir Uygulama**
Gamze Sucuk (Tr), Fehime Sevil Yalçın
- **Yüksek Lisans Yapan Öğretmenlerin Tez Yazma Sürecinde Yaşadıkları Zorluklar**
Fatma Kuvancı (Tr)
- **Öğretmen Adaylarına Göre Araştırmacı Öğretmen**
Sezen Çiçek Apaydın (Tr), Melis Berber
- **Lisansüstü Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri**
Tugay Tutkun, Gözde Özer (Tr), Ezgi Eylül Özden

Sözlü Bildiri - 5. Oturum 2. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 17:00 - 18:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**
Oturum Başkanı: **Abdülkerim Diktaş**

- **Ailemle Birlikte Camideyiz**
Hatice Başyiğit (Tr)
- **Erasmus+ Ka210 Climate Mates Project**
Gözde Engin Varol (Tr), Sebil Var Şenol
- **Truvalı Çocuklar Gözüyle Yaşayan Ve Yaşatılan Kültür “Truva Antik Kenti Ve Truva Atı”**
Müberra Ildeniz Elmas (Tr), Zafer Özdemir, Şakir Işık
- **Bizimkisi Bir Sınıf Hikayesi**
Bilgen Altıntaş (Tr)
- **Ağaçları Görmek: Öğretmen Adayları Çevrelerindeki Ağaçlarının İsimlerini Biliyor Mu?**
Ayşe Çetinkaya (Tr)

Sözlü Bildiri - 5. Oturum 3. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 17:00 - 18:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Salon 3

Oturum Başkanı: Şefika Melike Çağatay

- **Çomü-Çabaçam Örneğinde, Sivil Toplum Çalışmalarında Kapsayıcı Uygulamalar**
Şefika Melike Çağatay (Tr)
- **İlk Okul Müdürlerinin Motivasyon Stratejilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri**
Gülay Yağız (Tr)
- **Öğretmenlerin Aday Öğretmenlik Sürecine İlişkin Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Çalışma**
Ebru Polat (Tr)
- **Öğretmenlerin Okul İçi İletişiminde Pozitif Dil Kullanımının Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geliştirilmesi**
Ayşe Macit (Tr)
- **Üniversiteler’de Kadın Çalışmalarının 2013-2024 Yılları Arasındaki Görünümü, 10 Yıllık Bir Bakış**
Şefika Melike Çağatay (Tr)

Sözlü Bildiri - 5. Oturum 4. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 17:00 - 18:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Salon 4

Oturum Başkanı: Leyla Ayverdi

- **Japonya Ve Türkiye’deki Fen Bilgisi Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması**
Ümit Altıntaş (Tr), Acar Boray Bildircin, Leyla Ayverdi
- **Türkiye’de Fen Eğitiminde Bilimsel Yaratıcılık İle İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi**
Belemir Yılmaz (Tr), Leyla Ayverdi
- **Oyunlaştırma Yönteminin İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilimleri Ders Başarılarına Ve Derse Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi**
Çiğdem Güzle Kayır (Tr), Emine Yılmaz, Medine Korkmaz, Rabia Aydın
- **Türkiye, Fransa Ve Singapur 9. Sınıf Biyoloji Öğretim Programlarının Karşılaştırılması**
Yılmaz Öden (Tr)
- **İlköğretim Fen Bilimleri Ve Hayat Bilgisi Öğretim Programlarının Atık Yönetimi Açısından İncelenmesi**
Aysun Sıcaker (Tr), Berrak Hamide Aktan, Nisa Nur Uslu

Sözlü Bildiri - 5. Oturum 5. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 17:00 - 18:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 5**
Oturum Başkanı: **Mehtap Özden**

- **Okuma Kültürünün Geliştirilmesinde Novella Türünün Kullanımı**

Hamza Can Kılıç (Tr), Berker Kurt

- **Z Kuşağı Ve Türkçe Öğretimi**

Gülçin Polatöz (Tr), Mehtap Özden

- **Mevlit'in Türkçe Eğitiminde Yeri**

Mert Can Düzgider (Tr), Mehtap Özden

- **21.Yüzyıl Eğitim Vizyonu Bağlamında Transhümanizm**

Kadriye Kayhan (Tr), Mehtap Özden

- **Türkçe Dersi Milli Mücadele Ve Atatürk Temasının Çanakkale Savaşları Ekseninde Yaratıcı Drama Yöntemi İle İşlenmesi**
Serpil Kalkan (Tr)

Online Bildiri - 2. Oturum 1. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 1**

Oturum Başkanı: **Funda Örgü Yaşar**

- **Yurt Dışındaki Türk Çocuklarına Yönelik Hazırlanmış Türkçe Ve Türk Kültürü Ders Kitaplarında Dilsel Kültürel Öğelerden Deyim Ve Atasözleri**
Fatma Oskay (Tr), Funda Örgü Yaşar
- **Türkçe Eğitimi Çerçevesinde Dijital Okuryazarlık Çalışmaları**
Ümit Volkan Kıvrak (Tr), Mehtap Özden
- **Türkçe Öğretmenlerinin Eğitimde Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanım Durumları Ve Öz Yeterlilik Düzeyleri**
Maide Dilek (Tr), Hulusi Geçgel
- **Letaif-İ Şerife Adlı Eserin Dil Özelliklerinin İncelenmesi Ve Dil Eğitiminde Kullanılması**
Merve Çelen (Tr), Melek Kalın Salı
- **Tanzanyalı Kadın Öğrencilerin Türkçe Öğrenim Süreçleri İle İlgili Bazı Tespitler-Zanzibar Örneği-Figen Aksoy (Tr), Şefika Melike Çağatay**

Online Bildiri - 2. Oturum 2. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**

Oturum Başkanı: **Göksel Boran**

- **Teknoloji Bağımlılığı Eğitim Programı (Tbm)' Nın Postman'ın Teknoloji Ve Çocukluk Kavramları Bağlamında İncelenmesi**
Damla Zeyhan Aydın (Tr)
- **Fen Bilimleri Dersinde Eğitim Teknolojileri Kullanımının Öğretimde Duyuşsal Farkındalık Ve Öğrenme Tutumları Üzerine Etkileri**
Sevra Betül Çil (Tr), Filiz Çetin
- **Argümantasyon Destekli Ders Planı Oluşturmak İçin Chatgpt-4'ten Destek Alabilir Miyiz? Keşifsel Bir Araştırma.**
Barış Şahin (Tr)
- **Yabancı Dil Öğretiminde Yapay Zeka Ve Akran Dönütünün Öğrencilerin Yazma Becerilerine Etkisi**
Barış Ergün (Tr), Gülgün Alpan
- **Kavram Karikatürlerinin Fen Dersi Astronomi Konularında Uygulanması: Bir Eylem Araştırması**
Medya Koca (Tr)

Online Bildiri - 2. Oturum 3. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 3**

Oturum Başkanı: **Fatih Kana**

- **Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrencilerinin Eğitimine Yönelik Görüşleri**

Mahmut Can Yiğit (Tr), Hakan Özak

- **Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Bağımlılık Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi**

Caner Zıvalı (Tr), Fatih Kana

- **Artificial Intelligence In English Language Teaching For Students With Adhd: Teaching Techniques, In-Class Activities/Games & Evaluation Methods**

Irem Girgin (Tr), Bahar Cansu Kara

- **Zihinsel Engelli Öğrencilere Hizmet Veren Özel Eğitim Okullarında Sosyal Eğitim Ve Toplumsal Faydalar**

Eda Köse (Tr), Salih Zeki Genç

- **Udemy Çevrimiçi Eğitim Platformunda Yer Alan Türkçe Ses Eğitimi Kurslarının İçeriklerinin İncelenmesi**

Akın Mutlu (Tr), Ezgi Ertek Babaç

- **Duygu Sosyalleşmesi Kavramı Üzerine Yapılan Çalışmaların Vosviewer İle Bibliyografik Analizi**

Feyza Nur Tiryaki (Tr), Enver Türksoy

Online Bildiri - 2. Oturum 4. Salon

Cuma, 10 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**

Oturum Başkanı: **Yahya Han Erbaş**

- **İşitme Engelliler Ortaokullarında Görev Yapan Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Karşılaştığı Problemler**

Arkın Özkan (Tr), Cengiz Çuhadar

- **İbn Acîbe'nin El-Bahrü'l-Medîd Tefsiri Bağlamında Cihad Ayetleri**

Nazmiye Aktaş (Tr)

- **İbn Haldun'un Eğitimci Rolü ***

Büşra Tuğtağ (Tr)

- **Okul Kültüründe Değerlere İlişkin Öğretmenlerin Tutum Ve Görüşlerinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Araştırması**

Gizem Vapur (Tr), Yahya Han Erbaş

- **Ekoeleştiri Bağlamında Buket Uzuner'in Hava Eserinin İncelenmesi**

Nilüfer Dinç Demirok, Almina Kuyulu (Tr)

11 Mayıs 2024 - Cumartesi

Sözlü Bildiri - 6. Oturum 1. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Amfi**
Oturum Başkanı: **Püren Akçay**

- **Oryantiring Sporü İle Bütünleştirilmiş Matematik Öğretimine Yönelik İlkokul Öğrencileri Ve Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi**
Nadire Persil (Tr), Ada Olpak, Mehmet Emin Dilgöz
- **Matematik Dersinde Pass Teorisi Uygulamalarının Etkililiği**
Püren Akçay, Aylin Ay Sarı (Tr), Şehla Keskin
- **Türkiye Ve Diğer Ülkeler Arasında Gerçekleştirilen Uluslararası Matematik Öğretim Programı Karşılaştırmaları: Betimsel İçerik Analizi**
Mesut Tabuk, Hüsniye Avcı (Tr)
- **Edebi Metinlerin Çevre Duyarlılığına Etkisinin İncelenmesi**
Nadire Persil, **Melek Dinçer (Tr)**, Didem Turakine Şahin, Talha Emre Yenigun

Sözlü Bildiri - 6. Oturum 2. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**
Oturum Başkanı: **Ercan Kiraz**

- **Pisa 2022 Sonuçlarına Göre Türkiye Başarı Sıralamasının Değerlendirmesi**
Damla Aksakal (Tr), Elmaziye Temiz
- **Çok Duyulu Dil Öğretim Stratejisinin (Multisensory Teaching) 6. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi**
Çiğdem Güzle Kayır (Tr), Aslı Balkan Korkmaz
- **Türkiye'de Eğitim Programları Ve Öğretimi Bölümü Durum Çalışması**
Reyhan Özdemir (Tr), Ercan Kiraz
- **Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Aktif Öğrenme Yöntemlerinin Etkisinin İncelenmesi**
Mehveş Melik Kozanoğlu (Tr), Akan Deniz Yazgan
- **Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ve Mühendislik Eğitimi**
Bahadır Özkan (Tr), Duygu Altıparmak

Sözlü Bildiri - 6. Oturum 3. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 3**
Oturum Başkanı: **Hanife Esen Aygun**

- **Lise Öğrencilerinin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Siber Zorbalığa Etkisinin İncelenmesi**
Tarık Olpak (Tr), Çağan Gülhan, Çiğdem Dağcı
- **İlkokul Öğrencilerinin Alternatif Eğitim Uygulamalarına İlişkin Metaforları**
Arzu Yıldız, **Rojda Inci (Tr)**, Hanife Esen Aygun
- **Farklı Bir Sınıf Mümkün Mü?**
Arzu Yıldız, **Rojda Inci (Tr)**
- **Özel Eğitimde Fen Eğitiminde Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Öğrenci Başarısı Ve Tutumuna Etkisi**
Canan Kısacık (Tr)
- **Akran Zorbalığının Özel Gereksinimli Öğrencilere Yansıması**
Esra Erbaş (Tr)
- **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim İnsanı İmajlarının Belirlenmesi**
Zafer Savaş Kıvılcım, **Hilal Karakış (Tr)**, Mehmet Eskitürk, Volkan Aydın, Erhan Kaya

Sözlü Bildiri - 6. Oturum 4. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**
Oturum Başkanı: **Erdem Çakı**

- **Kavramsal Netlik Modeli'nin Din Kültürü Ve Ahlak Dersinde Kullanılması**
Hümeysra Güleriyüz Erken (Tr)
- **Bir Ortaçağ Steam Hikayesi**
Zafer Savaş Kıvılcım, Ufuk Çelik, Esra Bülte, **Hüseyin Çimen (Tr)**, Mehmet Acar, Esma Solak
- **Her Zaman Yanımdayım "Atkını Ör, Kardeş Okuluna Gönder"**
Betül Sevincek (Tr), Betül Yumrutepe
- **2. Sınıf Arapça Dersi Öğretim Programının Yabancı Dil Öğretimi Açısından Değerlendirilmesi**
Ismail Erken (Tr)
- **Türkiye'de Bulunan Ayasofya Camilerinde Tezyinat Üzerine Bir İnceleme**
Hatice Betül Berk (Tr)

Sözlü Bildiri - 6. Oturum 5. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 09:00 - 10:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 5**
Oturum Başkanı: **İsmail Satmaz**

- **“Zeytin Minik Ellerde Hayat Buluyor” Doğal Üretim Süreçlerine Katılım: Mürefte İlkokulu Örneği**
Töre Sertkaya (Tr)
- **Özel Eğitimde Etwinning**
İsmigül Üstünlüoğlu (Tr)
- **Renklerin Suya Kattığı Anlam ,Renklerin Duygulara Etkisi**
Necati Acar (Tr)
- **Öğretmen Çocuklarının Gözüyle Eğitim Fakülteleri**
İsmail Satmaz (Tr)

Ara

Cumartesi, 11 Mayıs / 10:30 - 11:00 Kahve Arası

Davetli Konuşmacı - Doç. Dr. Yavuz Samur

Cumartesi, 11 Mayıs / 11:00 - 12:00 Davetli Konuşmacı

Oyun Dostu Öğretmen

Öğle Yemeği

Cumartesi, 11 Mayıs / 12:00 - 13:30 Genel Etkinlik

Poster Bildiri

Cumartesi, 11 Mayıs / 13:30 - 14:30 Poster Oturumu

- **Motivasyonel Görüşme Yöntemi Kullanılarak Yapılan Tezlerin Ve Araştırma Makalelerin İçerik Analizi**
Mustafa Başaran (Tr)
- **The Happiness Project**
Elif Nazlı Kafadar, Onur Kubilay Pak (Tr)
- **Dede Korkut Hikayeleri Bağlamında Eski Türklerde Kadın**
Mustafa Başaran (Tr)

Sözlü Bildiri - 7. Oturum 1. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 13:30 - 14:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: Amfi Oturum Başkanı: Süleyman Davut Goker

- **Bir Zamanlar Matematik Masalı**
Defne Özdemir (Tr)
- **Tireli Çocuklar Eğlenerek İngilizce Öğreniyor**
Didem Özü (Tr)
- **Temiz Yarınlar Okullardan Başlar Projesi Balıkesir Kepsut Uygulama Örneği**
Hatice Hilal Batu (Tr)
- **Ortaokul Öğrencilerinin Okuma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Bir Yöntem Denemesi: Okumaya Öğretmenimle Başlıyorum Projesi**
Gözde Hilal Dilbaz (Tr)

Sözlü Bildiri - 7. Oturum 2. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 13:30 - 14:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**
Oturum Başkanı: **Serdar Arcagök**

- **Eleştirel Pedagoji Bağlamında Foucault'un İktidar Anlayışı**
Osman Talayhan (Tr), Gürkan Ergen
- **Yeşil Düşün, Yaratıcı Çalış: Evsel Atıkların Geri Dönüşümü Konusunda Bir Stream Etkinliğinin Geliştirilmesi Ve Öğretmen Görüşleri**
Zeynep Özen (Tr), Leyla Ayverdi, Yunus Emre Avcu, İsmail Satmaz
- **Pandemi Sürecinde İlkokullarda Yetiştirme Programı: Sınıf Öğretmenlerinin Bakış Açıları Ve Önerileri**
Saliha Özdemir (Tr), Çiğdem Şahin Taşkın
- **Işık Konusu İle İlgili Yapılan Çalışmaların Sistemantik Literatür İncelemesi**
Elif Acar (Tr), Ayşe Gül Çirkinoğlu Şekercioğlu
- **Sınıf Öğretmenlerinin İş Stresinin Psikososyal Risk Faktörlerine Göre İncelenmesi: Iğdır Tuzluca Örneği**
Işıl Çelik (Tr)

Sözlü Bildiri - 7. Oturum 3. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 13:30 - 14:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 3**
Oturum Başkanı: **Nuray Tan Kılıç**

- **Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yöneticiler İle Karşılaştığı Sorunlar**
İlayda Özdemir (Tr)
- **Suriyeli Mülteci Öğrencilerin Okul Ortamına Uyumu**
Abdulkadir Şağban (Tr)
- **Lise Kademesinde Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Algıları İle Sanal Kaytarma Davranışları Arasındaki İlişki**
Cansu Özdemir, Tuba Turhan (Tr), Adil Çoruk
- **Göç**
Nuray Tan Kılıç (Tr), Muhyettin Erzen

Sözlü Bildiri - 7. Oturum 4. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 13:30 - 14:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**
Oturum Başkanı: **Durmuş Özbaşı**

- **8.Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Korkuları Ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki**
İbrahim Gökkaya (Tr), Sevinç Mert Uyangör
- **Aile Okulu Projesi Kapsamında Öğretmenlerin Projeye Ve Eğitici Eğitimine İlişkin Görüşleri**
Meltem Korkut (Tr)
- **Erkek Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rolü Stres Düzeylerinin Aile İçi Şiddet Farkındalıklarına Etkisi: Çanakkale Örneği**
Tuğçe Kolçak (Tr), Durmuş Özbaşı
- **Aile İçi Şiddet Öyküsü İle Partner Şiddetine Maruz Kalma Durumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**
Ezgi Hazal Çelen Öney (Tr), Durmuş Özbaşı

Sözlü Bildiri - 7. Oturum 5. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 13:30 - 14:30 Sözlü Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 5**
Oturum Başkanı: **Nejat İra**

- **Velilerin Okula Uyum Sürecine Etkisi**
Mehmet Çayhan (Tr), Zahide Yılmaz Çayhan, Mihaela Velicu, Fatma Öncü, Aurica Codrea, Özlem Şaşmaz, Özlem Güneş, Cergan Nicoleta, Baba Andrea Teofana, Semra Özçelik Polat
- **Metin Madenciliği Yöntemi İle Âşık Veysel'in Şiirlerinin İncelenmesi**
Melek Dinçer, Azra Kadıköy (Tr), Zümra Korkmaz
- **Türkiye'de Yapay Zeka Alanında Eğilimler: Yüksek Lisans Ve Doktora Tezleri Üzerine Bir İnceleme**
Nazmiye Inam (Tr), Fatma Bayrambaş Şahin
- **Uyum Ve Oyun: Suriyeli Göçmen Çocuklarla Kaynaşma Üzerine Bir İnceleme**
Zeynep Şeyma Yenigün (Tr), Melek Dinçer
- **Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar Ve Başa Çıkma Yolları**
Elif Bilir (Tr), Salih Zeki Genç

Kapanış

Cumartesi, 11 Mayıs / 14:30 - 15:30 Genel Etkinlik Etkinlik Yeri: **Amfi**

Online Bildiri - 3. Oturum 1. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 1**
Oturum Başkanı: **Durmuş Özbaşı**

- **Bedensel Engelli Öğrencilerin Spor İmkânlarının Arttırılmasına Yönelik Bir Uygulama Çalışması**
Özgür Aydemir (Tr)
- **Öğretmen Ve Öğrenci Gözüyle Suriyeli Öğrencilerin Entegrasyonu**
Ipeksu Sözüpek (Tr), Durmuş Özbaşı
- **Öğretmen Adayları İçin Çokkültürlü Duyarlılık Ölçeğinin Uyarlanması**
Eda Çınar (Tr), Yahya Han Erbaş
- **İlkokul 4.Sınıflarda Sınav İle Değerlendirmenin Kaldırılmasına İlişkin Veli Görüşleri**
Beste Güven Yeşilyurt (Tr)
- **İlkokul 4.Sınıflarda Kaldırılan Not Uygulamasının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Alan Çalışması**
Ceylan Taş Geyik (Tr)
- **Üstün Yetenekli Öğrencilerin İklim Değişikliği Ve İklim Krizi İle İlgili Algılarının İncelenmesi**
Nida Nur Anaç (Tr), Nilüfer Dinç Demirok, Pelin Erdoğan, Bahar Nur Akman

Online Bildiri - 3. Oturum 2. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 2**
Oturum Başkanı: **Serdar Arcagök**

- **Kaynaştırma Eğitimine Devam Eden Özel Gereksinimli Çocukların Akran Zorbalığına Maruz Kalma Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**
Elif Tosun (Tr), Salih Zeki Genç
- **12. Sınıf Seçmeli Kimya Dersi İçin Yeni Öğretim Metotları Ve Uygulamaları**
Batuhan Yetim (Tr)
- **5. Sınıf Öğrencilerine “Güneş, Dünya Ve Ay” Ünitesi Öğretimi Hakkında Öğretmen Görüşleri**
Ayşegül Uğraş (Tr), Nejla Gültepe
- **8. Sınıf Öğrencilerinin Pisagor Bağıntısını Oluşturma Sürecinin Rbc+C Modeline Göre İncelenmesi**
Funda Gül Çakmak (Tr), Pınar Anapa Saban
- **8. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının Geometri Ve Ölçme Alanındaki Soru Ve Örneklerin Tıms Bilişsel Alanlarına Göre İncelenmesi**
Halil Canavcı (Tr), Necdet Güner
- **5. Sınıf Düzeyinde Çevre Ve Alan Konusunun Öğretimine Yönelik 5e Modelinin Uygulanması**
Münise Erdoğan, Şule İrem İlter, Seyfullah Eldemir (Tr)

Online Bildiri - 3. Oturum 3. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 3**
Oturum Başkanı: **Burcu Bilir-Koca**

- **İlkokul Öğrencilerinin Öğretim Sürecine Etkileşimli E-İçeriklerin Entegrasyonu**
Dilek Çapar (Tr)
- **Gelenekten Dijitale Çocuk Oyunlarının İlkokul Programına Entegrasyonu Üzerine Bir Deneme Çalışması**
Gülsüm Çakmak (Tr), Nurten İren, Rukiye Akca Şener
- **Keloğlan Z Kuşağında Yaşatılırsa Ne Olur?**
Nurten İren (Tr), Adem İren, Gülsüm Çakmak
- **Web2.0 Ve Dijital Öğrenme Araçlarının Matematik Dersinde Kullanılması**
Ayşe Feray Yücel (Tr)
- **Oyun Kodluyoruz: Yakala, Kaç, Engelleri Aş!**
Lütfü Bildik (Tr), Güray Göksal
- **Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yapay Zeka Uygulamalarına Bakış Açısı**
Müzeyyen Merve Bakangöz (Tr), Handan Tuna, Gülüşan Topaloğlu
- **İşitme Engeli Olan Bireyler İçin Bir Çözüm Önerisi: Fft Analizi**
Müzeyyen Merve Bakangöz, Ela Demiralay (Tr), Batuhan Tektaş

Online Bildiri - 3. Oturum 4. Salon

Cumartesi, 11 Mayıs / 18:00 - 19:30 Online Bildiri Oturumu Etkinlik Yeri: **Salon 4**
Oturum Başkanı: **Mehmet Ulutas**

- **İlkokul Öğrencilerinin Hayallerindeki Sınıf**
Ayşe Ülkü Bayram, Sıla Güner (Tr), Kaya Yıldız
- **Erken Çocukluk Eğitimi Yönetiminde Sürdürülebilir Sosyal Adalet: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması**
Nuray Akyıldız (Tr), Mehmet Ulutas
- **Sınıf Öğretmenlerinin Mizah Tarzları İle Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişki**
Tülay Zengin (Tr), Tuncay Özdemir
- **Öğretmenlerin Empatik Eğilim Düzeyleri İle Çatışma Yönetme Stilleri Arasındaki İlişki**
Zafer Karahan (Tr)
- **Öğretmenlik Uygulaması Derslerinin Uygulanma Sürecine İlişkin Gözlemler, Paydaş Görüşleri**
Çanakkale İli Örneği
Naciye Şimşek (Tr)
- **İlkokul Yöneticilerinin Kullandıkları Güç Oyunlarının Personel Güçlendirmeye Etkisi**
Ercan Şevik (Tr), Sibel Güven

İçindekiler

Sınıf Öğretmenlerinin Afet Okuryazarlık Düzeyleri ve Doğal Afetlere Karşı Hazırbulunuşlukları	9
Kadın Bakış Açısından Deprem Sonrası Uyum Sürecinde Aile Birliğini Etkileyen Etmenler: Elbistan Örneği.....	11
Lise Öğrencilerinin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Siber Zorbalığa Etkisinin İncelenmesi	12
Kaynaştırma Eğitimine Devam Eden Özel Gereksinimli Çocukların Akran Zorbalığına Maruz Kalma Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	13
Efsanevi Yemeklerin Tarihi	14
Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Günlük Menü ve Besin Piramidi Hazırlama, Hazır Gıda Kullanımı Konusundaki Görüşleri.....	15
Pandemi Öncesi ve Sonrası İlköğretim Öğretmenlerinde Stres ve Baş Etme Yolları	16
Dijital Becerilerin Önemi: Pandeminin İlkokul Kademesine Etkileri.....	17
Çanakkale Çan İlçesi Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Covid-19 Küresel Salgını Sırasında Algıladıkları Aşırı İletişim Yükünün Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi.....	18
Din Eğitimi Zamanın Ruhunda Etkin Kılmak.....	20
İşitme Engelliler Ortaokullarında Görev Yapan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Karşılaştığı Problemler.....	21
Kavramsal Netlik Modeli'nin Din Kültürü ve Ahlak Dersinde Kullanılması.....	23
Ailemle Birlikte Camideyiz.....	24
Z Kuşağı Din Anlayışının Din Eğitimi Bağlamında Diğer Kuşaklarla Karşılaştırılması.....	25
İbn Acîbe'nin el-Bahrü'l-Medîd Tefsiri Bağlamında Cihad Ayetleri	26
İlkokul Genel Hizmet Yönetimi Değerlendirme Ölçeği Geliştirme Çalışması	27
Ortaöğretim Kurumlarının Gelir ve Giderlerine İlişkin Okul Yönetici Görüşlerinin İncelenmesi	28
İlköğretim Kurumlarındaki Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Uyum Sürecinin Okul İklimine Etkileri ..	29
İlkokul Öğrencilerinin Alternatif Eğitim Uygulamalarına İlişkin Metaforları	30
İlkokul Öğrencilerinin Hayallerindeki Sınıf.....	31
Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Binalarının Mekansal Yeterlilikleri Bağlamında Mevcut Durumları ve Çözüm Önerileri	32
Farklı Bir Sınıf Mümkün Mü?.....	33
Velilerin Okula Uyum Sürecine Etkisi.....	34
Teknoloji Bağımlılığı Eğitim Programı (TBM)'nın Postman'ın Teknoloji ve Çocukluk Kavramları Bağlamında İncelenmesi	35
Kültürel Duyarlılık Temelli Psikoeğitim Programının Psikolojik Danışman Adaylarının Çok Kültürlü Yeterliliklerine Etkisi*	36
Motivasyonel Görüşme Yöntemi Kullanılarak Yapılan Tezlerin ve Araştırma Makalelerin İçerik Analizi	37
Ebeveyn Akademik Başarı Baskısının Lise Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeylerine Etkisi	38
Eleştirel Pedagoji Bağlamında Foucault'un İktidar Anlayışı.....	39
Sosyal Öğrenme Kuramının Yabancı Dil Öğrenimine Etkisi	40

Yeşil Düşün, Yaratıcı Çalış: Evsel Atıkların Geri Dönüşümü Konusunda Bir STREAM Etkinliğinin Geliştirilmesi ve Öğretmen Görüşleri	41
Pandemi Sürecinde İlkokullarda Yetiştirme Programı: Sınıf Öğretmenlerinin Bakış Açıları Ve Önerileri	43
Pisa 2022 Sonuçlarına Göre Türkiye Başarı Sıralamasının Değerlendirmesi	45
Türkçe Dersi Öğretim Programı Üzerine Hazırlanmış Bilimsel Çalışmaların İncelenmesi.....	46
Çok Duyulu Dil Öğretim Stratejisinin (Multisensory Teaching) 6. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi	47
Türkiye'de Eğitim Programları ve Öğretimi Bölümü Durum Çalışması	48
Resim İş Öğretmeni Adaylarının Mesleğe Karşı Algı ve Tutumlarının Değerlendirilmesi	49
Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Aktif Öğrenme Yöntemlerinin Etkisinin İncelenmesi.....	50
Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Programı Okuryazarlığı Hakkındaki Görüşleri*	52
A Comparative Study on the Use of Two Discrete Pre- and While-Listening Strategies	53
Web 2.0 Araçlarının Eğitim- Öğretimde Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri	54
12. Sınıf Seçmeli Kimya Dersi İçin Yeni Öğretim Metotları ve Uygulamaları	55
İlkokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazarlık Becerilerinin Eğitim Teknolojisi Araçları İle Geliştirilmesi	56
Fen Bilimleri Dersinde Eğitim Teknolojileri Kullanımının Öğretimde Duyuşsal Farkındalık ve Öğrenme Tutumları Üzerine Etkileri.....	57
Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanı Eğitiminde Teknoloji Tabanlı Öğrenme Robotik Uygulamaları	58
Okul Müdürlerinin Öğretmenlerin Beklentileri Ve Sorunlarına Karşı Duyarlılıkları	59
Erken Çocukluk Eğitimi Yönetiminde Sürdürülebilir Sosyal Adalet: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması	60
Eğitim Kurumlarında İnsan Kaynakları Yönetimi	62
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MİZAH TARZLARI İLE MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	63
COVID-19 Salgını Sürecinde Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Öz Yeterlilik Algıları	65
Bilim ve Sanat Merkezi Yöneticilerinin Koçluk Becerilerini Sergileme Düzeyleri	66
Öğretmenlerin Etkili Okul Kavramına İlişkin Algıları: Bir Metaforik Çalışma	67
Öğretmenlerin Empatik Eğilim Düzeyleri İle Çatışma Yönetme Stilleri Arasındaki İlişki	68
Eğitim Örgütlerinde Stratejik Planlamanın Gerekliliği ve Önemine İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri.....	70
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yöneticiler İle Karşılaştığı Sorunlar	71
Suriyeli Mülteci Öğrencilerin Okul Ortamına Uyumu.....	72
Öğretmen ve Yönetici Algılarına Göre Takım Liderliği ve İnovatif Düşünce Arasındaki İlişki	73
Bedensel Engelli Öğrencilerin Spor İmkânlarının Arttırılmasına Yönelik Bir Uygulama Çalışması ...	74
Öğretmen ve Öğrenci Gözüyle Suriyeli Öğrencilerin Entegrasyonu	75
Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamalarına İlişkin Ailelerin Beklentilerinin ve Katılımlarının İncelenmesi	76
Öğretmen Adayları İçin Çokkültürlü Duyarlılık Ölçeğinin Uyarlanması	77

Bir Zamanlar Matematik Masalı	78
Erasmus+ KA210 Climate Mates Project.....	79
Tireli Çocuklar Eğlenerek İngilizce Öğreniyor	80
Truvalı Çocuklar Gözüyle Yaşayan ve Yaşatılan Kültür “Truva Antik Kenti ve Truva Atı”.....	81
Bizimkisi Bir Sınıf Hikayesi	82
İlkokul Öğrencilerinin Öğretim Sürecine Etkileşimli E-İçeriklerin Entegrasyonu	84
Ağaçları Görmek: Öğretmen Adayları Çevrelerindeki Ağaçlarının İsimlerini Biliyor Mu?.....	85
Doğa'nın İçindeki Müfredat.....	86
Temiz Yarınlar Okullardan Başlar Projesi Balıkesir Kepsut Uygulama Örneği	88
“Zeytin Minik Ellerde Hayat Buluyor” Doğal Üretim Süreçlerine Katılım: Mürefte İlkokulu Örneği	90
Food Detectives	91
Ortaokul Öğrencilerinin Okuma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Bir Yöntem Denemesi: Okumaya Öğretmenimle Başlıyorum Projesi	92
Gelenekten Dijitale Çocuk Oyunlarının İlkokul Programına Entegrasyonu Üzerine Bir Deneme Çalışması	93
Outdoor Mathematicians (Dışarıda Matematik).....	94
The Happiness Project.....	95
"SİHİRLİ İPLER" eTwinning Projesi (Geri Dönüşüm, Özel Eğitim).....	96
Ortak Bir Hikâye Mümkün: Karşılıklı Uyum ve Kapsayıcılık Bağlamında Ortak Hikâye Projesi.....	97
Özel Eğitimde e-Twinning	98
Keloğlan Z Kuşağında Yaşatılırsa Ne Olur?	99
Bir Ortaçağ Steam Hikayesi	100
Web2.0 ve Dijital Öğrenme Araçlarının Matematik Dersinde Kullanılması	101
Nature Doesn't Produce Waste (Doğa Çöp Üretmez).....	102
Her Zaman Yanındayım “Atkını Ör, Kardeş Okuluna Gönder“	103
Renklerin Suyu Kattığı Anlam ,Renklerin Duygulara etkisi	104
Oyun Kodluyoruz: Yakala, Kaç, Engelleri Aş!	105
İlkokul 4.Sınıflarda Sınav İle Değerlendirmenin Kaldırılmasına İlişkin Veli Görüşleri.....	106
İlkokul 4.Sınıflarda kaldırılan not uygulamasının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi üzerine bir alan çalışması	107
Ortaokul Öğrencilerinin Metaverse Kavramına İlişkin Görüşlerinin Metafor Yoluyla Alınması.....	108
"Öğretmenlerin Yapay Zekanın Eğitim Uygulamalarında Kullanılmasına Yönelik Algıları: Erasmus+ LLTA Programı Kapsamında Bir Eylem Araştırması"	109
Metin Madenciliği Yöntemi ile Âşık Veysel'in Şiirlerinin İncelenmesi.....	110
Argümantasyon Destekli Ders Planı Oluşturmak İçin ChatGPT-4'ten Destek Alabilir miyiz? Keşifsel Bir Araştırma.....	111
Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yapay Zeka Uygulamalarına Bakış Açısı	112
Türkiye'de Yapay Zeka Alanında Eğilimler: Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri Üzerine Bir İnceleme	113

Öğretmenlerin Yapay Zeka Tabanlı Eğitim Etkinliklerine Karşı Tutum ve Algıları	114
Yabancı Dil Öğretiminde Yapay Zeka ve Akran Dönütünün Öğrencilerin Yazma Becerilerine Etkisi	115
Endüstri 4.0 Ve Toplum 5.0'ın Eğitimde Karşılığı Ve Yansımaları.....	116
"Toplum 5.0" Kapsamında Değişen Dünya Düzeninin Eğitime Yansımalarının Değerlendirilmesi ..	117
Japonya ve Türkiye'deki Fen Bilgisi Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması	118
Kavram Karikatürlerinin Fen Dersi Astronomi Konularında Uygulanması: Bir Eylem Araştırması .	119
Yavaş Geçişli Animasyon Uygulamalarının 7. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Astronomiye Yönelik Tutumlarına Etkisi	120
Türkiye'de Fen Eğitiminde Bilimsel Yaratıcılık İle İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	121
Oyunlaştırma Yönteminin İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilimleri Ders Başarılarına ve Derse Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi	122
Işık Konusu İle İlgili Yapılan Çalışmaların Sistematiik Literatür İncelemesi.....	123
Artırılmış Gerçeklik İle Zenginleştirilmiş Oyunlaştırma Yönteminin 7.Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Ve Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Düzeylerine Etkisi: Güneş Sistemi Ve Ötesi Ünitesi Örneği	125
Biyçeşitlilik Konusunda Yapılan Eğitim Araştırmalarının Betimsel İçerik Analizi	126
Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Fen Öğrenme Becerilerine Etkisinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	127
Türkiye, Fransa ve Singapur 9. Sınıf Biyoloji Öğretim Programlarının Karşılaştırılması	128
5. Sınıf Öğrencilerine “Güneş, Dünya ve Ay” Ünitesi Öğretimi Hakkında Öğretmen Görüşleri	129
Beceri Temelli Matematik Sorularındaki Başarıyı Arttırmak İçin Görüşler: Bir Durum Çalışması*.	131
Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrencilerinin Eğitimine Yönelik Görüşleri.....	133
Sınıf Öğretmenlerinin Farklılaştırılmış Öğretime İlişkin Öz Değerlendirmeleri: Q Metod Çalışması*	134
Çömü-Çabaçam Örneğinde, Sivil Toplum Çalışmalarında Kapsayıcı Uygulamalar	135
Tutumlarım = Engellerim	136
Dede Korkut Hikayeleri Bağlamında Eski Türklerde Kadın.....	137
8. Sınıf Öğrencilerinin Pisagor Bağıntısını Oluşturma Sürecinin Rbc+C Modeline Göre İncelenmesi	138
8. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının Geometri ve Ölçme Alanındaki Soru ve Örneklerin Tıms Bilişsel Alanlarına Göre İncelenmesi	140
Alternatif Bir Çarpma Yöntemi: Darbü'l-Müşebbek	141
Oryantiring Sporu ile Bütünleştirilmiş Matematik Öğretimine Yönelik İlkokul Öğrencileri ve Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi	142
Matific Mathematics Web 2.0 Aracının Sayı Duyusu Bileşenleri Açısından İncelenmesi	143
Matematik Dersinde Pass teorisi uygulamalarının etkililiği.....	144
Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Genelleme Süreçlerinin İncelenmesi: Kenarlık Problemi Örneği	145
İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Cebirsel Düşünme Becerileri: Ağaç Ve Kuş Problemi Örneği	146

Ters Yüz Öğrenme Yönteminin 10. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersi Başarısına, Motivasyonuna ve 21. Yüzyıl Becerilerine Etkisi	147
Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Örüntüleri Genelleme Sürecindeki Anlamaları: Çubuk Problemi Örneği	148
10. Sınıf Fonksiyonlar Konusunun Etkinlik Temelli Öğretimi: Bir Eylem Araştırması	149
5. Sınıf Düzeyinde Çevre ve Alan Konusunun Öğretimine yönelik 5E Modelinin Uygulanması	150
Türkiye Ve Diğer Ülkeler Arasında Gerçekleştirilen Uluslararası Matematik Öğretim Programı Karşılaştırmaları: Betimsel İçerik Analizi.....	151
9. Sınıf Meslek Lisesi Öğrencilerinin Geometriye Yönelik Tutumları ve Özyeterlilikleri ile Van Hiele Geometrik Düşünme Düzeyleri Arasındaki İlişki	152
8.Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Korkuları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki	153
Meslek Liselerinde Öğrencilerin Yöneticileri İle İletişim Düzeyleri.....	154
Mesleki ve Teknik Eğitimde Proje Uygulama ve Akran Eğitiminin Önemi: Balıkesir Örneği	155
Mesleki ve Teknik Eğitimde Hububat İşleme ve Ekmekçilik Alanında Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı	156
Aile Okulu Projesi Kapsamında Öğretmenlerin Projeye Ve Eğitici Eğitimine İlişkin Görüşleri	157
Okuma Yazma Nerede Öğretilmeli?: Sınıf Öğretmenlerinin Dış Mekanda Okuryazarlık Faaliyetlerine Yönelik Farkındalıklarının İncelenmesi	159
İlkokul 2. Sınıf Öğrencilerinin Okul Dışı Öğrenme Etkinliklerinden Etkinlenme Düzeyi ve Nedenleri	160
P4C (Çocuklarda Felsefe Eğitimi)	161
Okul Öncesi Dönem Çocuğunun Kişilik Gelişiminde Çizgi Filmlerin Etkisi Üzerine Öğretmen Görüşleri.....	162
Öğretmenlerin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programını (2024) Uygulamaya Yönelik Hazırbulunuşlukları, İhtiyaçları ve İstekleri.....	163
Okul Öncesi Eğitimine Yönelik Biyomimikri Temelli Uygulamaların Geliştirilmesi.....	164
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamalarındaki Sorunlara İlişkin Görüşleri.....	165
Erken Çocuklukta Müze Eğitimi ve Teknoloji Entegrasyonu Üzerine Sistematik Bir İnceleme.....	166
Okul Öncesi Eğitimde Sözcüksüz Kitaplar	168
Okul Öncesi Dönemde Kişilik Gelişimi Bağlamında Karakter Eğitimi.....	169
Avrupa ve Amerika'daki Müzelerde Çocuk Dostu Uygulamalar	170
Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Aile Katılımı Sırasında Kullandıkları Etkinlik Türlerine Göre Yaşanılan Sorunların İncelenmesi	171
Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Bağımlılık Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi	172
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Doğa ve Çevre İlişkili Eğitsel Etkinliklerinin Disiplinlerarası İlişki Kurmaya ve Derse Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi	173
Formula: Fizik Formüllerinin Scratch Uygulaması İle Oyunlaştırılması ve Öğrenme Sürecinin Kolaylaştırılması	174
Uyum ve Oyun: Suriyeli Göçmen Çocuklarla Kaynaşma Üzerine Bir İnceleme	175
İlkokul Müdürlerinin Motivasyon Stratejilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri	176

Öğretmenlerin Aday Öğretmenlik Sürecine İlişkin Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Çalışma	177
Sınıf Öğretmenlerinin İş Stresinin Psikososyal Risk Faktörlerine Göre İncelenmesi: Iğdır Tuzluca Örneği.....	178
Öğretmenlerin Okul İçi İletişiminde Pozitif Dil Kullanımının Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geliştirilmesi	180
Öğretmenlerin A Tipi Ve B Tipi Kişilik Yapılarına Göre Zaman Yönetimi	182
Sürdürülebilirlik Hedefini Desteklemek İçin Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarına Yönelik Biyoplastik Konulu DeneySEL Gösterimli Bir Uygulama	183
Öğretmenlik Uygulaması Derslerinin Uygulanma Sürecine İlişkin Gözlemler, Paydaş Görüşleri Çanakkale İli Örneği	184
Yüksek Lisans Yapan Öğretmenlerin Tez Yazma Sürecinde Yaşadıkları Zorluklar	185
Geleceğin Öğretmeni Olmak: Sınıf Öğretmenlerinin Gözünden Geleceğin Öğretmen Özellikleri	186
Öğretmen Adaylarına Göre Araştırmacı Öğretmen	187
Öğretmen Çocuklarının Gözüyle Eğitim Fakülteleri	188
Lisansüstü Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri	189
Özel Eğitim Kurumları ve Devlet Okullarındaki Özel Sınıflarda Görev Yapan Öğretmenlerin Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerine İlişkin Uygulamaları	190
Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciye Sahip Velilerin Psikolojik Sağlık Düzeylerinin İncelenmesi.....	191
Artificial Intelligence in English Language Teaching for Students With Adhd: Teaching Techniques, in-Class Activities/Games & Evaluation Methods.....	192
Özel Eğitimde Fen Eğitiminde Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Öğrenci Başarısı Ve Tutumuna Etkisi.....	193
Zihinsel Engelli Öğrencilere Hizmet Veren Özel Eğitim Okullarında Sosyal Eğitim Ve Toplumsal Faydalar	195
Akran Zorbalığının Özel Gereksinimli Öğrencilere Yansıması	196
Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim İnsanı İmajlarının Belirlenmesi.....	197
Okul Öncesi Çocuklarında Pandemi Sonrası Görülen Davranış Problemlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	198
İlkokul Öğrencileri İçin Bilişsel Esneklik Ölçeği' nin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması.....	199
İlkokul Öğrencilerinin Hassas Becerileri Konusunda Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi	200
İlkokul Yöneticilerinin Kullandıkları Güç Oyunlarının Personel Güçlendirmeye Etkisi	201
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar ve Başa Çıkma Yolları.....	202
Yurt Dışındaki Türk Çocuklarına Yönelik Hazırlanmış Türkçe ve Türk Kültürü Ders Kitaplarında Dilsel Kültürel Öğelerden Deyim ve Atasözleri	203
Türkçe Eğitimi Çerçevesinde Dijital Okuryazarlık Çalışmaları.....	204
Okuma Kültürünün Geliştirilmesinde Novella Türünün Kullanımı.....	205
Türkçe Öğretmenlerinin Eğitimde Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanım Durumları ve Öz Yeterlilik Düzeyleri	206
Z Kuşağı ve Türkçe Eğitimi.....	207
Mevlit'in Türkçe Eğitiminde Yeri	208

21.Yüzyıl Eğitim Vizyonu Bağlamında Transhümanizm	209
Letaif-i Şerife Adlı Eserin Dil Özelliklerinin İncelenmesi ve Dil Eğitiminde Kullanılması.....	210
Tanzanyalı Kadın Öğrencilerin Türkçe Öğrenim Süreçleri İle İlgili Bazı Tespitler-Zanzibar Örneği	211
Türkçe Eğitiminde Yapay Zekâ Araçlarının Kullanımı	212
Türkçe Dersi Milli Mücadele ve Atatürk Temasının Çanakkale Savaşları Ekseninde Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlenmesi.....	213
Udemy Çevrimiçi Eğitim Platformunda Yer Alan Türkçe Ses Eğitimi Kurslarının İçeriklerinin İncelenmesi.....	215
Analyzing Lingua Franga and World Englishes from ESP Perspective: English for Tourism Professionals.....	216
Exploring Awareness of the Lexical Differences Between the British and American Varieties of English Among 9TH Grade Science High School Students.....	217
Exploring Awareness of Commonly Mispronounced English Words Among Science High School Students	218
Dijital Öyküleme Yönteminin Kullanmanın İngilizce Dil Becerilerinin Edinimi Üzerine Etkileri	219
2. Sınıf Arapça Dersi Öğretim Programının Yabancı Dil Öğretimi Açısından Değerlendirilmesi	220
An Explanatory Study on Functional Pronunciation Instruction in Efl Classroom Settings.....	221
A Sequential Mixed-Method Study on Pre-Service and in-Service English Teachers' Beliefs in Speaking Instruction.....	222
Etkileşimli Almanca Dersi	223
“English B” Ders Kitabındaki Konuşma ve Yazma Becerilerinin Ünite Dağılım Analizi	225
Yapay Zekâ Çağında Bilinçli Farkındalık Destekli İletişim Etkinlikleri Tasarımı: Türkiye EFL Bağlamında Örnek Bir Ders İçi Etkinliği	226
5. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 5. Sınıf İngilizce Ağırlıklı Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri: Çanakkale Örneği	227
Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Anadolu Efsanelerinin A2 Seviyesine Uyarlanması.....	228
Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" Adlı Eserinin 42. sayfadaki 76. sayfaya kadar olan bölümünün B1 Düzeyine Uyarlanması.....	229
Lexical bundles in academic speech events: Structural and functional analysis of multi-words in ELF context	230
İleri Yetişkinlik Döneminde Affetmenin Yaşam Doyumuna Etkisini İnceleyen Derleme Çalışması	231
Geleneksel Medrese Eğitimi ile Yükseköğretim Arasındaki Uçurumu Kapatmak: İngiltere'de Oryantasyon Örneği	232
Öğretmen Adaylarının Eğitim Fakültelerine Yönelik Memnuniyetlerinin İncelenmesi	233
Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi ve Mühendislik Eğitimi	234
Üniversiteler’de Kadın Çalışmalarının 2013-2024 Yılları Arasındaki Görünümü, 10 Yıllık Bir Bakış	235
Evaluation of Internationalization in Turkish Education Faculties: 2013-2024.....	236
İbn Haldun’un Eğitimci Rolü	237
Lise Kademesinde Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Algıları ile Sanal Kaytarma Davranışları Arasındaki İlişki	238

Göç	239
Erkek Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rolü Stres Düzeylerinin Aile İçi Şiddet Farkındalıklarına Etkisi: Çanakkale Örneği	240
Duygu Sosyalleşmesi Kavramı Üzerine Yapılan Çalışmaların VOSviewer ile Bibliyografik Analizi	241
Türkiye'de Bulunan Ayasofya Camilerinde Tezyinat Üzerine Bir İnceleme	242
Çocukluk Dönemi Örselenme Yaşantıları ve Aldatılma Algısı	243
Aile İçi Şiddet Öyküsü İle Partner Şiddetine Maruz Kalma Durumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	244
Çalgı Eğitiminde Dijital Materyaller	245
Edebi Metinlerin Çevre Duyarlılığına Etkisinin İncelenmesi	246
Okul Kültüründe Değerlere İlişkin Öğretmenlerin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Araştırması	247
Balıkesir’de Özel Günlerde Yemek Kültürü: Karesi Örneği.....	248
Balıkesir Saraylısı Geleneksel Kültürü ve Duyusal Analiz İncelemesi.....	249
Balıkesir Aşı Yemek Kitabında Yer Alan Kahvaltı Ürünleri Üzerine Bir İnceleme	250
Sınıf Öğretmenlerinin Küresel Vatandaşlık Tutumları İle Kültürel Değerlere Duyarlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	251
Üstün Yetenekli Öğrencilerin İklim Değişikliği ve İklim Krizi İle İlgili Algılarının İncelenmesi	252
Kar Küreyici (2014) Filminin İklim Değişikliği ve İklim Krizi Açısından İncelenmesi	253
Ekoeleştirici Bağlamında Buket Uzuner’in Hava Eserinin İncelenmesi.....	254
İşitme Engeli Olan Bireyler İçin Bir Çözüm Önerisi: FFT Analizi	255
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Suriyeli Mülteci Öğrencilerin Dijital Materyallerle Türkçe Öğrenmeye Yönelik Görüşleri	256
Farklı Kültürlerde Rekreasyonun Tanımı ve Bu Alanda Yapılan Etkinliklerin Belirlenmesi.....	257
Ülkemizde ve Dünyada Rekreatif Oyunlar ve Dans İlişkisi.....	259
Atık İlaçların Çevreye Zararının Azaltılması İçin Yapılan Uygulamaların İncelenmesi	260
Sıfır Atık Projesi Kapsamında Soma İlçesinde Yapılan Çalışmalar	261
İlköğretim Fen Bilimleri ve Hayat Bilgisi Öğretim Programlarının Atık Yönetimi Açısından İncelenmesi.....	262

Sınıf Öğretmenlerinin Afet Okuryazarlık Düzeyleri ve Doğal Afetlere Karşı Hazırbulunuşlukları

Busenur Arda ^{1,*} & Yahya Han Erbaş ¹

¹ Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
busenurarda9@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Türkiye birçok afet türünü içerisinde barındıran bir ülkedir. Ülkelere göre doğal afetlerin çeşitleri ve önemi değişmektedir. Bizim ülkemizde: deprem, heyelan, sel, çığ vb. en çok görülen doğal afetlerdendir. Bir afet ülkesi olarak Türkiye'nin bir doğal afete her zaman hazır olması ve afet sonrasında ihtiyacı olan tutum ve davranışlara sahip olması gerekir. Ülkemizde yaşanan 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında ülkemizde birçok birey maddi ya da manevi olarak etkilenmiştir. Ancak bu bireylerin etkilenme düzeyleri düşünüldüğünde en çok etkilenen kesimin çocuklar olduğu düşünülmektedir. 6-9 yaş arası çocukların hayatlarında rol alan kişilerin başında sınıf öğretmenleri gelmektedir. Şüphesiz ki sınıf öğretmenlerinin bu süreçteki bilgi birikimi ve afetlere karşı bakış açıları çocukların deprem sonrası süreci atlattıklarında rol oynamıştır.

Amaç: Bu tez çalışmasının amacı 2023-2024 eğitim öğretim döneminde Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin mevcut doğal afet okuryazarlık düzeylerini ortaya koymak ve doğal afetlere karşı hazır bulunuşluklarını incelemektir.

Yöntem: Bu araştırmada nicel ve nitel verilerin birlikte kullanıldığı karma desen araştırma yöntemi kullanılacaktır. Karma araştırma yöntemi nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin bir sentezidir. Bu araştırmada nicel veriler toplanıp daha sonra nitel verinin toplanması amaçlandığından açıklayıcı sıralı desenin kullanılması öngörülmüştür. Evreni, 2023-2024 Eğitim-Öğretim döneminde Tekirdağ Çorlu ilçesinde görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu araştırmanın örnekleme, basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılarak 2023-2024 Eğitim-Öğretim döneminde Tekirdağ'ın Çorlu İlçesinde görev yapmakta olan 250 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri toplama aracı olarak sınıf öğretmenlerinin afet okuryazarlığı düzeylerini belirlemek amacıyla 2022 yılında Çalışkan ve Üner tarafından geliştirilen Afet Okuryazarlığı ölçeği uygulanacaktır. Daha sonrasında araştırmacı tarafından oluşturulan görüşme soruları uygulanacaktır. Nicel verilerde test güvenirliği Cronbach Alfa, normalliği Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılacaktır. Alt boyut analizinde; yüzde, frekans ve aritmetik ortalamadan faydalanılacaktır. Değişkenlere göre karşılaştırma yapılırken Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis h testleri kullanılacaktır. Nitel verilerde içerik analizi uygulanacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma hala devam ettiğinden dolayı bu araştırmanın sonucunda sınıf öğretmenlerinin afet okuryazarlık düzeylerinin iyi veya yeterli düzeyde olması beklenmektedir. Afetlere karşı hazır bulunuşluk düzeylerinin ise olum sonuç göstermesi ve öğretmenlerin doğal afetler hakkında

belirli bir bilgi sahibi olması ve doğal afet kazanımlarını öğrencilere kazandırmada belirli bir yöntem kullanıyor olmaları mevcut öğretim programlarında yer alan kazanımları olumlu ya da olumsuz değerlendirmeleri programı değerlendirmede ise bir fikir belirtip bu kazanımlara dair nasıl öğrencileri daha iyi seviyeye çıkarabileceğimize yönelik bir fikir belirtmeleri beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğal afet, afet okuryazarlığı, sınıf öğretmeni

Not: Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı'nda hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Kadın Bakış Açısından Deprem Sonrası Uyum Sürecinde Aile Birliğini Etkileyen Etmenler: Elbistan Örneği

Tuğba Dal ^{1,*} & Elmaziye Temiz ²

¹ Acil Yardım ve Afet Yönetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
tugbadal@icloud.com

Özet

Problem Durumu: Bu çalışma Türk aile yapısında önemli kültürel-dini-sosyal roller atfedilen kadınların gözünden, 6 Şubat 2023 deprem felaketi sonrası uyum sürecinde aile birliğine yönelik zorlanmaların betimlenmesinin araştırmaya değer olduğu kanaatiyle başlanmıştır. Araştırmacı olarak fiziki-coğrafi ve çalışma şartları yönünden kırsalda yetişmiş hem de halen afet bölgesinde çalışmaktadır. Türkiye toplumsal yapısında kadınlardan ve erkeklerden beklenen toplumsal ve ailevi roller cinsiyetlerine göre farklılaşmaktadır. Sosyalleşme sürecinde bebeklikten itibaren doğrudan veya dolaylı olarak kadın kişiliğine “fedakar, sabırlı, yumuşak huylu, bakan- büyüten vb” üzerinden “ Sen kadınsın... kadın dediğin.... ve yuvayı dişi kuş yapar” kalıp yargılarını, erkek kişiliğine ise ‘ güçlü-kuvvetli, geçimi sağlayan, otorite figürü aile adını yaşatan vb.’ üzerinden “Aile reisi, evin direği vb” kalıp yargılarını adeta yüklenmektedir (Özçelik, 2002; Dökmen, 2009; Günindi, 2016). Cinsiyetler üzerinde adeta kodlanan bu kişilik özellikleri ve aile ile ilgili roller deprem gibi olağanüstü şartlarda bile kişilerin yaşama ilişkin duruşuna etki etmektedir. Alan yazında cinsiyetlerin deprem sırasında etkilenme ve sonrası uyum sağlama sürecindeki davranışlarının farklılaştığını göstermektedir. Bu sebeple çağın afeti olarak nitelendirilen 6 Şubat 2023 K.Maraş merkezli depremlerin, aile yapısı üzerine etkisinin incelenmesi ve aile birliğini zorlayan etmenler özelinde konunun irdelenmesi önem taşımaktadır

Amaç: Afet Eğitimi ve Yönetimi Anabilim Dalı kapsamında hazırlanan bu Yüksek Lisans tez çalışmasının amacı Kadın Bakış Açısından Deprem Sonrası Uyum Sürecinde Aile Birliğini Etkileyen Etmenleri ortaya çıkarmaktır.

Yöntem: Bu araştırma nitel araştırma yöntemine dayalıdır. Nitel araştırmalar “... insan davranışını, içinde bulunduğu ortam içinde ve çok yönlü olarak anlamaya çalışmaktır. Yıldırım, Şimşek,2000;14). Kadın bakış açısından deprem sonrası uyum sürecinde aile birliğini zorlayan etmenleri ortaya koymayı amaçlayan çalışmada veri toplama tekniklerinden görüşme yöntemine başvurulmuştur. Bu çerçevede yapılandırılmamış görüşme formu, sohbet tarzı görüşme ile uygulanmıştır. Araştırma modeli ile evli kadınların deprem sonrası aile birliğinin nasıl ve ne derece etkilendiğini ortaya çıkarmak, etkileyen unsurları tespit etmek hedeflenmiştir. Bu görüşme modeline uygun olarak evli kadınlara görüşme formu uygulanmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubu 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremde Elbistan ilçesinde depremzede konumuna düşen evli kadınlardan oluşmaktadır. Elbistan ilçesinde dört farklı yerleşim alanındaki konteyner kentlerden, amaçlı ve kolay ulaşılır örnekleme dayalı olarak 20 kadınla görüşülmüştür.

Bulgular ve Sonuçlar: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Aile, Deprem, Kadın

Lise Öğrencilerinin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Siber Zorbalığa Etkisinin İncelenmesi

Tarık Olpak ^{1,*}, Çağan Gülhan ² & Çiğdem Dağcı ³

¹ Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi

² Öğrenci İzmir Atatürk Anadolu Lisesi

³ Coğrafya Burhaniye Bilim ve Sanat Merkezi
tarolipak@gmail.com

Özet

Günlük hayatın gerekliliği olan bilgisayarlar her geçen gün daha çok alanda kullanılmakta, verilen eğitimlerle başta gençler olmak üzere bilgisayarın daha etkin ve verimli kullanımı sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu değişim de olumlu ve olumsuz bazı sonuçlar doğurabilmektedir. İnternet ve bilgisayarın gençler arasında yaygın olarak kullanılması neticesinde siber zorbalık ve mağduriyetinin sıklıkla karşılaşılan problemler olarak göze çarpmaktadır. Bu bağlamda araştırmada, lise öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumlarının siber zorbalık ve mağduriyeti arasında bir ilişkinin olup olmadığını incelemek amaçlanmaktadır. Araştırma deseni, ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışma örneklemini, Türkiye'nin batısındaki bir ilden, yasal izinleri alınmış ve gönüllü 156 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırma verileri; 2014 yılında Demir ve Yurdugül tarafından Türkçe'ye uyarlanan Bilgisayara Yönelik Tutum Ölçeği ve 2016 yılında Küçük tarafından Türkçe'ye uyarlanan Siber Zorbalık Ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen verilere; SPSS programı ile T-testi, Pearson korelasyon analizi, varyans analizi (ANOVA) testleri yapılmıştır. Analizler sonucunda lise öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumları ve alt boyutları cinsiyete göre farklılaşmazken siber zorbalığa maruz kalma bakımından erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha çok siber zorbalığa maruz kaldıkları saptanmıştır. Siber zorbalığa maruz kalma anne baba eğitim düzeyine göre değişmezken sınıf seviyesine göre farklılaştığı sonucu elde edilmiştir. Lise öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumları ile siber zorbalık mağduru olmaları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar, Bilgisayara Yönelik Tutum, Siber Zorbalık

Kaynaştırma Eğitimine Devam Eden Özel Gereksinimli Çocukların Akran Zorbalığına Maruz Kalma Durumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Elif Tosun ^{1,*} & Salih Zeki Genç ¹

¹ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
eliftosun5595@gmail.com

Özet

Özel gereksinimli çocuklar, tipik gelişim gösteren akranlarına kıyasla sosyal hayatta daha fazla sorunla karşılaşmaktadır. Bu çocuklar, sosyal hayata adapte olmakta, sosyal ilişkiler kurmakta, bulunduğu ortama aidiyet duygusu hissetmekte zorlanırlar. Bunun yanı sıra çevresindeki bireyler tarafından kabul görülmediği ve dışlandığı durumlarla da sıkça karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu durumlar da akran ilişkilerini doğrudan etkilemekte, çocuklar arasında ilişkisel sorunlar meydana gelmektedir. Yapılan bu çalışmada kaynaştırma eğitimine devam eden özel gereksinimli çocukların akran zorbalığına maruz kalma ve zorbalık yapma durumlarını çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda 2022-2023 eğitim-öğretim yılı içinde Çanakkale ili Merkez, Lapseki, Ezine ve Biga ilçelerinde ilkokula devam eden 176 kaynaştırma öğrencisinden veri toplanmıştır. İlişkisel tarama modelinde desenlenen araştırmanın verilerini toplamada Pişkin ve Ayas tarafından geliştirilen “Akran Zorbalığı Belirleme Ölçeği (Çocuk Formu)” ve araştırmacı tarafından hazırlanmış “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Toplanan veriler IBM SPSS 21 programına girilmiş, parametrik testlerle analiz edilmiştir. Sonuç olarak kaynaştırma öğrencilerinin akran zorbalığına maruz kalma ve akranlarına zorbalık yapma durumları cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, kardeş sayısı değişkenlerine bağlı olarak farklılaşmadığı anne ve babanın birliktelik durumu, anne-babanın öğrenim durumu, ekonomik durum değişkenlerine bağlı olarak farklılaştığı görülmüştür. Anne-babası ayrı olan, ebeveynlerinin öğrenim durumu düşük olan, ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalma ve zorbalık yapma durumlarının daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma, Özel Gereksinimli Birey, Akran Zorbalığı, Zorba, Kurban

Not: Bu çalışma birinci yazar tarafından ikinci yazarın danışmanlığında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Eğitimi Yüksek Lisans Tezinden üretilmiştir.

Efsanevi Yemeklerin Tarihi

Bilge Yılmaz

Matematik ve Bilgisayar Bilimleri Saniyer Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
bilgeyilmazz@gmail.com

Özet

Bu proje, hikayeleri kullanarak yerel tariflerle ortak bir yemek kitabı oluşturmayı amaçlamaktadır. Gastronomi ve mutfak sanatları eğitimi alan öğrencilere mesleki becerilerini geliştirmelerini, yöresel yemeklerin hikayelerini keşfetmelerini, meslekleri hakkında küresel bir bakış açısı kazanmalarını ve gastronomi turizminin gelişimini teşvik etmelerini sağlar.

Kültür ve gastronomi turizminin sürdürülebilirliğinde önemli rol oynadıkları için hikayeler ve yöresel yemekler ana tema olarak kullanılacaktır. Yerel yiyeceklerin bir destinasyonda cazibe unsuru olduğu bilinmektedir. Bir iletişim aracı olarak hikayeler de kendine özgü bir cazibe unsurudur. Bu iki çekici unsuru bir araya getirmesiyle proje, farkındalığı arttırmayı, tüketici merakını uyandırmayı ve gastronomi turizmine katkı sağlamayı hedefliyor.

Öte yandan maalesef yerel hikayelere ve kahramanlarının çoğuna ulaşamıyoruz, bazıları bir süre sonra unutuluyor. Yöresel yemeklerin hikayelerini keşfederek halklarını, efsanelerini, kahramanlarını, kültürel mirasını ortaya çıkarabilir ve onları canlı tutabiliriz. Hayal gücümüzü kullanarak yazma, dili kullanma becerilerimizi geliştirebilir, eserlerin kaybolmasını önleyerek gelecek nesillere aktarabiliriz.

Yazarı bilinmeyen, halkın ürettiği, topluma ait eserler anonim olarak adlandırılır. Bu eserlerden bazıları günümüze kadar ulaşmış, bazıları bir süre sonra unutulmuştur. Yörelerimizin geleneksel yemeklerini keşfederek, halk hikayelerini, efsanelerini, kahramanlarını tanıyarak kültürel miraslara sahip çıkar, onları yaşatabiliriz. Hayal gücümüzü kullanarak yazma, dili kullanma becerilerimizi geliştirebilir, eserlerin kaybolmasını önleyerek gelecek nesillere aktarabiliriz. Yemek kültürümüzün, halk hikayelerimizin, efsanelerimizin toplum için önemini ve yıllar içinde özellikle küreselleşme ile yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığını ve sahip çıkılması gereken bir kavram olduğunu öğrencilerimize anlatabiliriz.

Kültürel mirasın korunması için bütünleyici ve disiplinler arası bir çalışmayı gerektiren pedagojik yaklaşımlar uygulanmaya konacaktır. 21. Yüzyılın yeterlilikleri çok disiplinli ve kapsayıcı bir yaklaşım ile öğrencilere yerinde gözlem ve yaparak öğrenme ile öğrencilere aktarılacaktır. Proje tabanlı öğrenme ve dijital öğrenme araçlarından da faydalanacaktır. Projemizin hedeflerini gerçekleştirdiğimizde öğrenmekten zevk alan, meraklı, araştırmacı, gözlem yapan, çözümler üretebilen, tüm zekâ alanlarını aktif bir şekilde kullanabilen, daha sağlıklı, yaratıcı, stressiz, mutlu çocuklar yetiştirebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Yemekler, Hikayeler, Efsaneler, Gastronomi, Turizm, Yaratıcı Yazarlık

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Günlük Menü ve Besin Piramidi Hazırlama, Hazır Gıda Kullanımı Konusundaki Görüşleri

Naciye Şimşek

Matematik Fen Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi
naciyesimsek@comu.edu.tr

Özet

Problem Durumu: Araştırma sonuçları öğretmen adaylarının büyük bir kısmının dengeli ve düzenli beslenmeyi bilmediklerini, hayvansal gıdalarla beslenmenin dengeli beslenme olduğunu düşündüklerini, besleyici bir öğünden kastedilenin farklı türden gıdalardan ziyade besin çeşidi ayrımı yapmaksızın bol miktarda olması gerektiğini, bitkisel gıdalara besin değeri düşük gıdalar olarak düşündüklerini göstermiştir. Ayrıca temel besin gruplarının ve besin piramidi hakkında da yeterli bilgi sahibi olmadıkları belirlenmiştir.

Amaç: Bu araştırmada henüz hizmet öncesinde olan eğitim fakültesi öğrencilerinin dengeli ve düzenli beslenme, günlük menü planlama, besin piramidi oluşturma ve hazır gıda kullanımı konularındaki görüşlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, 2023-2024 eğitim öğretim döneminde eğitim fakültesinde eğitim gören 180 öğrenci üzerinde yapılan çalışmalara dayanarak hazırlanmıştır. Araştırma durum çalışması olarak tasarlanmıştır. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu soru formu ile uygulama öncesi ve sonrası olarak elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Uygulama Beslenme ve Sağlık dersi kapsamında 14 hafta sürmüştür.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dengeli-Düzenli Beslenme, Besin Piramidi, Menü

Pandemi Öncesi ve Sonrası İlköğretim Öğretmenlerinde Stres ve Baş Etme Yolları

Nurcan Aşık

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği İşgiri Ortaokulu
nurcanotrav@gmail.com

Özet

Çalışma, pandemi öncesi ve sonrası ilköğretim öğretmenlerimizin stres olmalarına neden olan etmenler, öğretmenler üzerinde fizyolojik ve psikolojik etkilerini ve stresle baş etme yollarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

2021-2022 Eğitim Öğretim yılında, Bursa ili, Yıldırım İlçesi'nde yer alan İşgiri Ortaokulu'nda öğretmenlik yapan toplam 12 öğretmen çalışmalarda yer almıştır. Her öğretmen için ortalama 45-50 dakika ayrılarak yapılan görüşmelerde aşağıda yer alan soruların cevabı aranmıştır. Mesleğinizde sizi üzen, sıkıntıya düşüren, stres olup kaygı duymanıza neden olan olay veya durumlar nelerdir? Pandemi sonrası pandemi öncesine göre daha fazla stres olmanıza neden olan olay veya durumlar nelerdir? Bu durumlar sizde ne gibi etkiler yaptı? Sizi üzen ve stres kaynağı olduğunu düşündüğünüz olay ve durumlar ile ilgili nasıl önlemler alıyorsunuz?

Çalışmada araştırma deseni olarak fenomenoloji deseni kullanılarak içerik analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Çalışmanın elde edilen bulgularına göre, en yaygın stres kaynakları yoğun ek görevler, bürokratik evrak işleri, öğrenci ilgisizliği, öğrenci disiplin sorunları, aşırı ders yükü, gelir yetersizliği olarak saptanmıştır. Pandemi öncesi stres kaynaklarına ek olarak, pandemi sonrasında öğrencilerin bulundukları sınıf düzeylerinde hazırbulunuşluk seviyelerinin düşük olması, öğrencilerde sosyal beceri eksikliği, öğrencilerin maske-mesafe-hijyen kurallarına uyma noktasında sıkıntı yaşatmaları, öğretmenlerin maske mesafe kurallarına uymada zorluk yaşaması, uzaktan eğitim sürecinin bilinmezliği, öğretmenlerde bilgisayar kullanımı eksikliği olarak saptanmıştır. Stresin yüksek düzeyde olması öğretmenlerde gerilime, sinirliliğe, endişeye, yorgunluğa, vücut ağrılarına ve ders anlatmakta isteksizliğe neden olduğu görülmüştür.

Stresi azaltmak için aile ile vakit geçirme, spor yapma, kurum içerisinde öğrenci ve öğretmen iletişimini geliştirmek için etkinlikler düzenleme, velilerden öğrencilerin hazırbulunuşluklarını yükseltmek adına destek almak katılımcıların yöntem ve önerileri arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim Öğretmenleri, Stres, Pandemi Sonrası Stres, Baş Etme Yolları

Dijital Becerilerin Önemi: Pandeminin İlkokul Kademesine Etkileri

Osman Yücel ^{1,*}, Gökay Organcı ² & Fevzi Çetin ³

¹ Sınıf Öğretmenliği Kestel Bilim ve Sanat Merkezi

² Uçak Gövde-Motor Bakım Inegöl Müsiad Saime Sultan Bilim ve Sanat Merkezi

³ Astronomi ve Uzay Bilimleri Müsiad Saime Sultan Bilim ve Sanat Merkezi

osky-27@hotmail.com

Özet

Yerel, ulusal, bölgesel ve küresel krizler, ülkelerin toplumsal ve ekonomik gelişimlerini yıkıcı bir biçimde etkilemektedir. Bu krizler nedeniyle oluşan, güvenlik, ekonomi, aile ve sosyal politika, ekoloji ve eğitim gibi birden fazla alanı etkileyen riskler aynı anda yönetilmek durumunda kalmaktadır. Dünyada ilk olarak 13 Ocak 2020’de tanımlanan COVID-19 hayatın her alanını olduğu gibi eğitimi de önemli ölçüde etkilediği herkes tarafından kabul edilmektedir. Bu süreçte ülkeler öğrencilerin öğrenme süreçlerinin kesintiye uğramaması için çeşitli adımlar atmasına rağmen, salgın karşısında ülkelerin eğitime yönelik uyguladığı ortak politika okulların kapatılması yönündeydi. Ülkemiz salgının etkilerinin bertarafı hususunda belirli alanlarda hızlı hareket edebilse de bu krize oldukça hazırlıksız yakalandı. Ülkemizde 12 Mart 2020 tarihinde alınan karar doğrultusunda okullarda uygulanmakta olan yüz yüze eğitime ara verilerek uzaktan eğitime geçilmiştir. Ülkemiz, OECD ülkeleri arasında yüz yüze eğitime en uzun süre ara verilen ülke olduğu için, eğitim sistemimizde OECD’ nin uygulamayı planladığı ortak politikaları uygulama birliği yapamamıştır. Bu sebeple eğitim sistemimiz salgın sebebiyle çocukluk eğitiminden yükseköğretime kadar bütün kademeler etkilenmiştir. Bu çalışmamızda salgın sürecinin Türk Eğitim Sistemi’nde İlkokul kademesine etkisini daha bütünsel değerlendirebilmek için, bu süreci salgın öncesindeki eğitimin durumuna da bakıp analiz ederek, uzaktan eğitim sürecinin eğitim sistemimize olumlu ve olumsuz yansımalarına yönelik çıkarımlarda bulunarak, eğitim sisteminin, bireyleri mevcut ve gelecekte oluşabilecek krizlere karşı hazırlamasının esas olduğunun önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, COVID-19, Türk Eğitim Sistemi, Uzaktan Eğitime Yönelik Yansımalar

Çanakkale Çan İlçesi Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Covid-19 Küresel Salgını Sırasında Algıladıkları Aşırı İletişim Yükünün Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Çiğdem Güngör Öztürk ^{1,*} & Süleyman Davut Goker ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Özer İlkokulu

² Educational Sciences Canakkale 18 Mart University

c.gungor1980@hotmail.com

Özet

Problem durumu: Bu araştırma COVID 19 küresel salgını süresince uzaktan eğitimde görev alan öğretmenlerin algıladıkları iletişim yüklerini belirli değişkenler açısından araştırmaktır. Çakın ve Külekçi Akyavuz (2020) tarafından gerçekleştirdikleri araştırma sonucunda öğretmenlerin yaşadıkları sorunları; velilerle ilgili sorunlar, iletişimden kaynaklanan sorunlar ve öğrencilerin öğrenme eksikliği ile ilgili sorunlar olarak kategorize etmişlerdir. Aynı çalışmada iletişim ile ilgili sorunlardan en çok dile getirilenlerin sınırlı iletişim ve geri dönüt olmaması olarak ifade etmişlerdir. Eğitim paydaşlarının uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerini inceledikleri araştırmalarında. Özdoğan ve Berkan(2020) öğretmenler en sık olarak; iletişim eksikliği, internet ulaşımının olmaması, teknik olanakların yetersizliği olarak belirtmişlerdir. Bu çalışmanın öğretmenlerin yaşadıkları sorunlara farklı perspektifler kazandırabilecek olması ve farklı bakış açısını geliştirilmesi sağlayabilecek olması araştırmayı önemli kılmaktadır

Öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükünün düzeyi nedir? Temel amacı ile başlayan çalışma bu bağlamda Alan yazın incelendiğinde, Covid-19 küresel salgın sürecinde öğretmenlerin yaşadığı sorunlar ile ilgili birçok araştırmaya rastlanmıştır. Ancak yapılan literatür taramasında yapılan araştırmaların daha çok öğretmenlerin yaşadığı teknik sorunlar ve öğrenci katılımı gibi konulara odaklandığı görülmüştür. Bu bağlamda öğretmenlerin aşırı iletişim yükü ile ilgili yapılan çalışmaların çok az olduğu görülmüştür. Bu araştırmanın problem cümlesini; “Çan İlçesi Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin COVID-19 Küresel Salgını Sırasında Algıladıkları Aşırı İletişim Yükünü Bazı Değişkenler Arasında İlişki Var Mıdır?” sorusunu oluşturmaktadır.

Amaç: Bu çalışmasının amacı; Çanakkale ilimizin Çan ilçesinde görev yapan öğretmenlerin COVID-19 salgını sırasında aşırı iletişim yükleri ile ilgili algılarının düzeyini belirlemek ve demografik değişkenler açısından anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada uzaktan eğitimde görev yapan öğretmenlerin aşırı iletişim yükleri algısının düzeyi belirlemek amaçlanmıştır. Öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükünün düzeyi nedir sorusuna cevap aranmıştır.

Yöntem: Yapılan çalışma nicel yaklaşımla yapılan bir çalışmadır. Bu çalışmada nicel araştırma desenlerinden tarama deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Dilekçi ve Limon(2020) nin geliştirmiş olduğu “COVID-19 Bağlamında Öğretmenlerin Algıladıkları Aşırı İletişim Yükü Ölçeği

“kullanılmıştır. Kullanılan ölçek Çan ilçesinden rastgele örneklem stratejisi ile seçilen farklı branşlarda, yaş ve kıdemdeki 58 öğretmene uygulanmıştır. Örneklem seçimi için rastgele ve tabakasız örneklem stratejisi kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz, t testi ve anova testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin algıladıkları aşırı iletişim yükü ile değişkenler arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bunun nedeni ise uzaktan eğitim ve Covid-19 salgını ile yaşamak zorunda kaldığımız belirsiz dönem olabilir. Ayrıca öğretmenlerin aşırı iletişim yükünü yüksek olarak algıladıkları görülmüştür. Araştırma daha fazla öğretmen ile tekrarlanabilir. Yine aynı adlı çalışma Covid-19 küresel salgının geçmesi ile öğretmenlerin aşırı iletişim yüklerinin incelenmesi amaçlı tekrarlanabilir.

Anahtar Kelimeler: İletişim Yüğü, Eğitim, Öğretmen, COVID-19

Not: *Bu çalışma tezsiz yüksek lisans dönem projesinden türetilmiştir.*

Din Eğitimi Zamanın Ruhunda Etkin Kılmak

Ali Kemal Acar

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Milli Eğitim Bakanlığı
racalamekila@hotmail.com

Özet

Din eğitiminin yapıldığı zemini “zamanın ruhu” olarak ifade etmek mümkün görünmektedir. Çalışmada zamanın ruhunu belirleme çabasının yanında asıl hedeflenen; bu olay ya da olgulara karşı din eğitiminin ortaya koyabileceği bakış, duruş ya da yaklaşımlardır. Zamanın ruhunda etkin olay ve olguları; sekülerleşme, tüketim kültürü, özgürlük, kent hayatı, hız, aile, teknoloji bağımlılığı, bireycilik, yeni dini akımlar, anlam arayışı ve gelecek kaygısı olarak ele almak olasıdır. Bu sorun alanları için din eğitiminin yapılabilecekleri ise farkındalık, gündem belirleme, önemseme, ilişkilendirme ve işbirliklerine gitme gibi tedbirler olarak düşünülebilir. Bunlara yönelik yapılacaklarda çoklu işbirliklerine ihtiyaç duyulacaktır. Din eğitimi hayata dair tüm gelişmelerden haberdar olmalı, bütüncül bir yaklaşımla gelişmeleri konu edinmeli ve bir bakış açısı oluşturmalıdır. Çoklu yardım kanalları kurmalı, işbirliklerine gitmeli, sabiteler ve değişim arasında uyumlaştırmalar yapmalıdır. Nihayetinde erdemleri olan; insanlığa faydalı, çevreye duyarlı iyi insanların yetiştirilmesi amaç edinilmelidir. Literatürde din eğitimi güncel sorunları ele alınmasına karşın içinde bulunulan dönem ve özelliklerini merkeze alan bir çalışmanın olmayışı konunun belirlenmesinde etkili olmuştur. Çalışmada nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Doküman incelemesi yapılmış, elde edilen veriler ayrıca içerik analiziyle incelenmiştir. Karşılaştırma, yorum, varsayım, çıkarsama ve değerlendirmelere gidilmiştir. Konuyla ilgili fikir ve uygulamalar, bu veriler çerçevesinde anlaşılmalı ve araştırılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Zamanın Ruhu, Sekülerleşme, Tüketim Kültürü

İşitme Engelliler Ortaokullarında Görev Yapan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Karşılaştığı Problemler

Arkın Özkan ^{1,*} & Cengiz Çuhadar ²

¹ Din Eğitimi Kastamonu Üniversitesi

² Felsefe ve Din Bilimleri Kastamonu Üniversitesi

arkinozkan@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Çocuklar pek çok bilgiyi görsel ve işitsel duyularıyla öğrenmektedir. İşitme duyusu ile sürekli olarak çevresindeki diğer bireylerin konuşmalarını duymakta, bu sesler ile o anda oluşan olaylar arasında bağlantı kurarak bu seslere anlam vermektedir. Ancak işitme kaybından dolayı işitme engeli olan öğrencilerin dil gelişimleri gecikmekte, dil gelişimlerindeki gecikmeye bağlı olarak da bilişsel ve sosyal gelişimleri de gecikmektedir. Gelişimlerdeki gecikmelerden dolayı işitme engelli öğrencilere işitme engelliler ilkokulları, ortaokulları ve liselerinde özel eğitim verilmektedir. Ancak özel eğitime ihtiyacı olan işitme engelli öğrencilere eğitim veren Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (DKAB) öğretmenleri, bu okullarda görev yapan diğer branş öğretmenleri gibi işitme engelli öğrencilerin eğitimi konusunda gerekli eğitimi almadan, işitme engelli öğrencileri tanımadan bu okullarda görev yapmaya başlamaktadır. Bu da bir çok problemi beraberinde getirmektedir.

Amaç: İşitme engelliler ortaokullarında görev yapan DKAB öğretmenleri, işitme engelli öğrencilerin DKAB derslerinde karşılaştığı zorlukları, DKAB derslerinin problemlerini, bizzat yaşayarak bilmektedir. Bu araştırmada da işitme engelliler ortaokullarında DKAB derslerinde karşılaşılan problemleri DKAB öğretmenlerinin görüşlerine bağlı olarak çeşitli boyutlarıyla ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemi belirlenmiştir. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin avantajlı yönlerinden dolayı bu teknik seçilmiş ve kontrolün kaybedilmesi, önemsiz konulara fazla zaman harcanması, görüşme yapılanlara belli standartlarda yaklaşılmadığından güvenilirliğin azalması gibi dezavantajlar nedeniyle standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yapılmıştır.

Verilerin toplanma sürecinde öğretmenler farklı illerde görev yaptığı için iki öğretmen ile yüz yüze görüşme yapılmış diğerleri ile telefonla görüşme yapılmıştır. Telefonla ve yüz yüze görüşme yapılırken görüşme yapılan katılımcılardan izin alınarak görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Toplam 28 katılımcının görüşlerine ulaşılmıştır.

Veriler analiz edilirken, kayıt altına alınan veriler hazırlanan görüşme formuna aktarılmıştır. Nvivo ve excel programları kullanılarak grafikler oluşturulmuş, belirlenen temalara uygun olarak elde edilen verilerin frekans ve yüzdelikleri hesaplanmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular bu alanda yapılmış çalışmalar da dikkate alınarak ortaya konulmuştur.

Bulgular ve Sonuç: İşitme engelliler ortaokullarında göreve başlayan DKAB öğretmenlerinin bu alanda yeterli düzeyde eğitim almadan göreve başladıkları, bu sebeple okula uyum sağlayana kadar ciddi bir zaman kaybı yaşadıkları, öğrencilerle iletişim kurmada zorlandıkları, öğretmen ve öğrencilerin yeterli seviyede Türk işaret dili bilmemesinin de bu sorunu artırdığı görülmüştür. Öğretmenlerin derslerde farklı anlatım yöntemleri kullanmaya çalışmalarına rağmen bu konuda da zorluklar yaşandığı, bireyselleştirilmiş eğitim planı hazırlanması ve uygulanmasında da sorunlar yaşandığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, İşitme Engelli, İşitme Engelliler Ortaokulu, Öğretmen Eğitimi.

Kavramsal Netlik Modeli'nin Din Kültürü ve Ahlak Dersinde Kullanılması

Hümeysra Güleriyüz Erken

Özel Kalem Müdürlüğü T.c. Milli Eğitim Bakanlığı
humeyraguleryuz@gmail.com

Özet

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi ilkokul 4. Sınıftan itibaren zorunlu bir ders olarak okutulmaktadır. Ders Programında din ve ahlak ile ilgili temel kavramların öğretimi, din ve ahlak ile ilgili bilgilerin kavramsal temellerinin oluşturulması ve kavramlar arası ilişkilendirmelerin yapılması hedeflenmiştir. Böylece öğrencilerin dinî ve ahlaki kavramları yorumlamaları ve bazı temel becerileri (araştırma ve sorgulama, problem çözme, iletişim kurma vb.) geliştirmeleri amaçlanmıştır. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi öğretim programı; beceri temelli olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede kazanımlar işlenirken öğretim programında yer alan temel becerileri gerçekleştirmeye; dinî ve ahlaki kavramları kazandırmaya yönelik etkinliklere yer verilmesi istenmektedir. Kavram öğretiminin etkin ve kalıcı bir şekilde yapılabilmesi için dersin öğretmenlerinin bu konuda yetkin olması ve öğrencilerin ilgisini çekecek yöntem ve teknikler kullanması oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı ilgili dersin öğretmenleri başta olmak üzere öğretmenlere kavram öğretimi konusunda yeni bir modelin tanıtılması ve modelin nasıl kullanılacağına örnek kavram üzerinden gösterilmesidir. Çalışmada araştırma metodolojisi olarak literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Selçuk (2023) tarafından geliştirilen ve yaklaşık on yıldır uygulanan “Kavramsal Netlik Bir Dinden Öğrenme Modeli” Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde kavramların öğretimi için öğretmenlere yol gösterici olabilecek ve mesleki gelişimlerine katkı sunabilecek bir model olarak çok önemli bir yer tutmaktadır. Modelin ders içinde kullanılması hem öğretmenlerin anlatım yöntemlerine katkı sağlayacak hem de öğrencilerin programda geçen kavramları daha kalıcı bir şekilde öğrenmelerine yardım edecektir.

Kavramsal Netlik Modeli beş basamaktan oluşmaktadır. “İlk basamak: Mevcut Durum üzerine düşünme: Gönül Gözüyle görmek. 2. Basamak: Metin Bağlam ilişkisini keşfetmek. 3. Basamak: Kişisel gelişim üzerine düşünme: Benim için ne ifade ediyor. 4. Basamak: Ortak iyiye katılım: Söz eylem ve son olarak 5. Basamak: İçeriği değer pedagojisiyle bütünleştirmektir”. Bu çalışma, modelin nasıl uygulanabileceği konusunu “Umut” kavramı bağlamında uygulamalı bir şekilde anlatarak kavramların anlatımı konusunda öğretmenlere yeni bir bakış açısı kazandırarak katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kavram, Yöntem, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi

Ailele Birlikte Camideyiz

Hatice Başıyigit

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Afyon İl Milli Eğitim Müdürlüğü / Fatih Sultan Mehmet Imam Hatip Ortaokulu
habayi80@gmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı: Öğrencilerimize Namaz kılma bilincini; aile bireyleriyle birlikte hareket ederek görsel ve uygulamalı bir şekilde Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v) cemaat namazına verdiği önemi hissettirip cemaat şuurunu kazandırmak amaçlanmıştır.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi Aile bireylerinden namaza katılma imkanı olan (anne, baba, abi, abla, kardeş, babaanne, dede vb.) en az bir üyeyle birlikte katılım sağlanması gerekmektedir.

İyi Uygulamanın Özeti: Mahallemizdeki Mevlana Camii İmamıyla görüşerek randevu oluşturduğumuz ve belirlenen periyodlarla kıldığımız ikindi namazları öğrencilerimize Namaz kılma bilincini; aile bireyleriyle birlikte hareket ederek görsel ve uygulamalı bir şekilde Peygamberimiz Hz. Muhammed'in (s.a.v) cemaat namazına verdiği önemi hissettirip cemaat şuurunu kazandırmıştır. Bu uygulamalarımızda öğrencilerimiz, velilerimiz ve Camii Cemaaatimiz azami özen ve gayretle katılım sağlamış ve namaz bilinci oluşturulmuştur.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: İkinci Namazı buluşmalarımızla hem öğrencilerimiz; hem camii cemaati; hem de öğrenci velilerimizle biraraya gelme hasıl olmuş; Namazın ve Dinimizin birleştirici Gücü ve kardeşlik duygularını harekete geçirme amacına ulaşılmıştır. Öğrenci ve Velilerimizden aldığımız geri dönüşler; Huzurla dolu bir teşekkür ve bir sonraki namaza ne zaman gideceğiz soruları şeklinde olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Camii, Aile, Cemaat, Namaz, Eğitim

Z Kuşağı Din Anlayışının Din Eğitimi Bağlamında Diğer Kuşaklarla Karşılaştırılması

Elif Alkan

Sosyoloji Anadolu Üniversitesi
a.alkan29@gmail.com

Özet

Geleneksel din anlayışı günden güne daha çok sorgulanmakta ve genç nesil tabiri caizse “çılgın sorularına” tatmin edici cevaplar aramaktadır. Günümüzden elli- altmış yıl önce dünyaya gelmiş olan insanların dine bakışı, dini ritüelleri ve ibadetleri yerine getirme alışkanlıklarıyla günümüz gençlerinin dine, dinin içeriğine, ibadetlere ve diğer inanç sistemlerine bakışları gözle görülür farklar ortaya koymaktadır. Bu da din eğitimi açısından gençlere ulaşmada yeni arayışlar içerisinde olmayı gerektirmektedir. Amaç Genç nesillerin din anlayışındaki varoluşsal sancılarını anlamlandırmak ve bu bağlamda din eğitimi açısından ufuk açıcı çözümler ortaya koyma gayretinde olabilmektir. Yöntem Yapılan çalışmada X ve Y kuşağı din algısının farklı alanlardaki yansımalarına dair bilimsel içerikler ve Z kuşağının din algısının farklı alanlardaki yansımalarına dair yapılan bilimsel çalışmalar nitel araştırma teknikleri kullanılarak karşılaştırılmış ve aradaki farklar gözlemlenmeye çalışılmıştır. Konuyla ilgili yapılmış çalışmaları bir literatür taraması ve derlemesi şeklinde ele alan çalışma, farklı yaş gruplarıyla anketler ve tarama testleri yapılarak daha da geliştirilmeye açık olacaktır. Bulgular ve Sonuç Gençlik hem bireysel hem de toplumsal anlamda özellikli ve önemli bir dönemdir. Bireysel anlamda fiziksel, zihinsel ve duygusal birçok değişim ve dönüşümün yaşandığı; kişinin anlam dünyasının, inanç ve değerlerinin şekillendiği ve bu süreçte, tereddüt, şüphe, kırılma ve çatışmalarla yüz yüze kaldığı bir geçiş evresidir. Toplumsal anlamda, geleceğin kendileri üzerinden kurgulandığı/inşa edildiği ve bir anlamda devamın ve istikrarın onlarla sağlandığı bir kategoridir. Bu sebeptendir ki birçok bilim dalı bu dönemle ilgilenmiş ve meseleyi kendi bakış açılarından ele almışlardır. Sosyoloji, bunların önde gelenlerindendir ve Gençlik Sosyolojisi adında bir alt dalı da vardır. Gençlik konusu, İlahiyat içinde de farklı disiplinlerin ilgi alanına girmiş ve Temel İslam Bilimleri ve İslam Tarihi ve Sanatları bölümlerinde çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Konunun sosyal bilim perspektifiyle ele alınıp incelendiği bilim dalları ise, Felsefe ve Din bilimleri içinde yer alan, Din Eğitimi, Din Psikolojisi ve Din Sosyolojisi gibi alanlardır. Yapılan çalışmada gençlerin din anlayışı konusundaki düşüncelerinin farklılaşmasıyla ilgili süreçlere dair yapılmış bazı makale ve tez çalışmaları incelenerek değerlendirilmiş, bu bilimsel birikim ışığında din eğitimi yönünden olması gereken yenilikler ve atılması gereken yeni adımlar üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışma daha derinlikli bir akademik çalışmanın başlangıcı olarak öngörülmüş, bilimsel literatür teorik olarak incelenerek derlenmiş ve sahaya inilip belirli yaş grupları üzerinde konuya ilişkin anketler ve tarama testleri benzeri ölçümler uygulanırken nasıl bir yol izlenilmesi gerektiğine dair çıkarımlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: X Kuşağı, Din Anlayışı, Din Eğitimi

İbn Acîbe'nin el-Bahrü'l-Medîd Tefsiri Bağlamında Cihad Ayetleri

Nazmiye Aktaş

Tefsir Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
nazmiyea351@gmail.com

Özet

Allah yolunda ortaya konulan her türlü gayreti içinde barındıran cihad İslâm'ın asli unsurlarından birisidir. Farz kılındığı günden kıyamete kadar uygulanması istenmektedir. İslâm'da cihadın anlaşılması ve Müslümanlarca uygulanması da bir o kadar önem arz etmektedir. Nitekim cihad denilince zihinlerde sadece savaş algısı oluşmaktadır. Halbuki cihad, muhtevasında barındırdığı birçok alt başlığıyla çok anlamlı bir kavramdır. Bunlardan ikisi mânevî (şeytan ve nefis) ikisi de maddî (kâfir ve münafık) olmak üzere cihad edilmesi gereken belirli muhatapların yer aldığı bu süreçte, bunlarla cihad ederken gerekli olan vasıtaların da dil, ilim, bilim, can ve mal olduğu Kur'an, Hz. Peygamber'in uygulamaları ve siyer kaynaklarında ayrıntılarıyla yer almaktadır. Kısacası cihad, her bir Müslümanın ölünceye kadar hayatı boyunca doğrudan veya dolaylı olarak, tüm filleriyle muhatap olduğu önemli bir vazifedir. Özellikle tefsir ilmine konu olan cihad âyetleri, müfessirler tarafından çeşitli âyetler çerçevesinde açıklanmıştır. Dinî kaynaklarda cihad âyetleriyle ilgili birçok çalışma bulunmaktadır. Fakat tasavvufî alanda cihad âyetleri, özellikle de İbn Acîbe'nin el-Bahrü'l-Medîd tefsiri bağlamında ele alınmamıştır.

Tasavvuf İslâm dünyasının önemli konularından birisidir. İslâm'ın başlangıcından beri tasavvuf düşüncesi var olmuştur ve olmaya da devam edecektir. Müslüman âlimler diğer konularda olduğu gibi tasavvufî konularda da bir hayli eser meydana getirmişlerdir. Çeşitli mezheplere mensup alimler normal Kur'an yorumu yaptıkları gibi özellikle tasavvuf ehli müfessirler de Kur'an'ın işâri yorumunu yapmışlardır. İşte bu müfessirlerden olan İbn Acîbe de yazdığı eserlerde özellikle el-Bahrü'l-Medîd tefsirinde ayetleri işâri yönden açıklamıştır. Ehl-i sünnet mezhebine mensup sûfî bir müfessir olan İbn Acîbe'nin (ö.1224/1809) rivâyet, dirâyet ve işâri tefsir olma özelliği taşıyan el-Bahrü'l-Medîd adlı tefsirinde cihad âyetlerini işâri yönden nasıl tefsir ettiği araştırılıp ayetlere verdiği işari manalar ortaya çıkarılacaktır.

Din eğitimiyle yakından ilişkisi olan cihad, Müslümanların zorluklara karşı koyma ve direnme konusundaki sabırlarını artıran, dünyanın geçici zevklerinin anlamsızlığını anlamalarını sağlayan, onlara görev verip zorluklarda bu görevi taşımalarını, Allah yolunda nefislerini ve nefsi arzularını yok edip şehvetlerini kontrol altına almalarını temin eden bir eğitimidir. Bu yüzden cihad eğitiminin öneminin vurgulanması ve cihad şuurunun zihinlerde daha açık bir şekilde canlanması için cihadın işari manalarına değinmek gerekmektedir. Hepinizin bildiği gibi, insanların en zekilerinden olan Rasulullah (s.a.v)'in yetiştirdiği mücahitler ancak on beş sene gibi uzun bir eğitim ve terbiye gördükten sonra mücadele sahasına atılmışlardır. Sonuç olarak cihad âyetlerini işleyip vermiş olduğu işari anlamlar üzerinde durarak cihad konusuna açıklık getirmek ve bununla birlikte, ruhlarda cihadı canlandırmak ve insanları cihada hazırlayacak vasıtaların ve yöntemlerin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cihad, Nefis, Düşman, Mücâhede

İlkokul Genel Hizmet Yönetimi Değerlendirme Ölçeği Geliştirme Çalışması

Cem Moran ^{1,*} & Mustafa Aydın Başar ²

¹ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

cem_moran20@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Okullar eğitim öğretim hizmetlerinin yürütüldüğü kurumlardır. Okullarda eğitim öğretim başarılı bir şekilde yürütülmesi sadece eğitim öğretim hizmetleri değil aynı zamanda okuldaki genel hizmetlerinde yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu hizmetlerin değerlendirilmesine yönelik güncel bir ölçeğe rastlanmamıştır. Bu ölçek ile okulların genel hizmetlerin yönetimi değerlendirilmesine yardımcı olması beklenmektedir.

Amaç: Araştırmanın amacı ilkokulların genel hizmet yönetimini değerlendirmeye yönelik bir ölçek geliştirmektir.

Yöntem: Ölçek geliştirme ilkeleri dikkate alınarak literatür tarama, madde havuzu oluşturma, uzman görüşü alma ve ölçek formu oluşturma aşamaları izlenmiştir. Ölçeğin hazırlanmasında literatür taraması yapılmıştır. Literatür taramasından sonra madde havuzu hazırlanmıştır. Hazırlanan maddeler uzman görüşüne gönderilmiştir. Eğitim yönetimi ve denetimi alanında uzman olan 5 öğretim görevlisi tarafından incelenmiş ve maddeler uygun bulunmuştur. Genel hizmet yönetimi değerlendirme ölçeği hazırlanmıştır. Oluşturulan maddeler için pilot uygulama yapılmıştır. Çalışmanın evreni Çanakkale’de ilkokullarda görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Çanakkale merkezde görevli ilkokul öğretmenleri oluşturmaktadır. Pilot uygulamaya 176 İlkokul öğretmeni katılmıştır. Toplanan veriler SPSS 24.0 programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Pilot çalışma verileri analiz edilmiştir. Genel hizmet yönetimi ölçeğinin geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin Cronbach’s Alfa güvenirlik katsayısı, yüksek derecede güvenilir olarak kabul edilen $\alpha=.949$ olarak bulunmuştur. Genel hizmet yönetimi ölçeğine Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) analizi yapılmıştır. Ölçek 16 ifade ile KMO değeri “mükemmel” olarak kabul edilen .937 ve anlamlılık değeri .000 olarak bulunmuştur. Ölçeğe Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. Ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları (CMIN/DF, AGFI, CFI ve RMSEA) literatürde kabul edilen değerler kapsamındadır. Araştırma sonucunda ilkokulların eğitim öğretim hizmetleri değerlendirmede kullanılmak üzere 16 maddeden oluşan geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Değerlendirme, Genel Hizmet Yönetimi, Okul Denetim

Ortaöğretim Kurumlarının Gelir ve Giderlerine İlişkin Okul Yönetici Görüşlerinin İncelenmesi

Ibrahim Ateş ^{1,*} & Ömer Çetinkaya ²

¹ Muhasebe ve Finansman Öğretmeni Dursunbey Çok Programlı Anadolu Lisesi

² Matematik Öğretmenliği T.c. Milli Eğitim Bakanlığı, Balıkesir

ibrahimates245@gmail.com

Özet

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin istenilen düzeyde gerçekleşebilmesi ve belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için eğitim kurumlarının finansal kaynaklarının yeterli düzeyde olması gerekmektedir. Bu kapsamda yapılan bu araştırmanın amacı, ortaöğretim kurumlarının gelir ve gider kalemlerinin belirlenmesi ve bu süreçte yaşanan zorlukların tespit edilerek bu zorluklara çözüm önerilerinin getirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklemini Balıkesir ili Altıeylül, Karesi ve Dursunbey ilçesinde ortaöğretim kurumlarında görev yapan idareciler oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılarak fenomenolojik (olgu bilim) deseni tercih edilmiştir. Görüşme tekniği ile verilerin toplanması sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu iki alan uzmanı ve bir dil uzmanının görüşleri doğrultusunda düzenlenerek 4 demografik ve 5 araştırma olmak üzere toplamda 9 sorudan oluşmaktadır. Çalışmada olasılıksız örnekleme yöntemlerinden ölçüt (kriter) örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Çalışmada katılımcıların belirlenmesinde okul yöneticilerinin ortaöğretim kurumunda görev yapıyor olmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Amaçlı örneklem seçimi ile toplamda 15 okul idarecisi ile 2024 yılı Şubat ayında yüz yüze yapılan görüşme sonucunda elde edilen veriler Microsoft Word programına aktarılarak içerik analizi tekniği ile analiz işlemi gerçekleştirilmiştir. Analiz işlemi sonucunda elde edilen bulgular, çeşitli kodlar altında sınıflandırılarak frekans (f) değerleri ile birlikte tablo haline getirilmiştir. Araştırmada görüşme yapılan öğretmenlerin isimleri doğrudan kullanılmayarak İdr.1, İdr.2, İdr.3...İdr.15 şeklinde kodlama yapılarak değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen analiz işlemi sonucunda ortaöğretim kurumlarının ihtiyaçlarına yönelik okul aile birliği, merkezi bütçe, kantin gelirleri, bağışlar gibi farklı gelir kaynaklarına sahip olduğu, okul idarecilerinin mevcut bütçeyi okulun temel ihtiyaçlarının karşılanması noktasında yeterli bulduğu, gelir kaynaklarının sağlanması sürecinde okul idarecilerinin yaşadıkları en büyük zorluğun ödenek isteme süreci olduğu, ortaöğretim kurumlarının elde etmiş oldukları gelirleri harcadıkları pek çok gider kalemi olduğu bu gider kalemleri genel olarak; bakım-onarım, temrinlik malzeme, elektrik, su, doğalgaz, kırtasiye ve temizlik malzemelerinden oluştuğu tespit edilmiştir. Genel olarak okulların bütçe yetersizliği sorunu yaşamamaları için okul idarecilerinin en çok ifade ettikleri çözüm önerisinin; merkezi bütçeden okullara doğrudan kaynak sağlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansman, Eğitim, Yönetici, Okul

İlköğretim Kurumlarındaki Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Uyum Sürecinin Okul İklimine Etkileri

Handan Özgüler

Türkçe Öğretmenliği Büyükçekmece Bilim ve Sanat Merkezi
duranhanda@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı; İlköğretim kurumlarında öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin uyum sürecinin okul iklimine etkilerini ortaya koymaktır. Bunun için İstanbul Beylikdüzü'nde bir ortaokuldaki okul yöneticilerinin, öğretmenlerinin, yabancı ve T.C. uyruklu öğrencilerin görüşlerine başvurulmuştur. Bu araştırma farklı yaşlara sahip 6 öğretmene, 4 okul yöneticisine, 10 yabancı uyruklu öğrenciye, 200 T.C. uyruklu öğrenciye yönelik bir araştırmadır. Araştırmanın literatür kısmındaki verilerin elde edilebilmesi için kaynak tarama yönteminden faydalanılmıştır. Araştırmanın amacı ve problemleri de dikkate alınarak veri elde edebilmek için araştırmanın modelini nitel araştırma yöntemlerinden, veri toplamak amacıyla da yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Bu sayede konu hakkında derinlemesine bilgi edinilmeye çalışılmıştır. Yabancı uyruklu öğrencilerin devlet okullarında eğitimlerine; okul örgütü, yönetici ve öğretmenlerine, sınıf arkadaşlarıyla ilgili görüşleri incelenmiştir. Bunun dışında da “Yabancı uyruklu öğrenci tutum ölçeği” gibi nicel tekniklerle de araştırma desteklenmiştir. Araştırma sonucunda; yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe bilmemeleri hem öğrencilerin hem de öğretmen ve yöneticilerin karşılaştığı en önemli sorun olarak ortaya çıkmıştır. Bu sebeple öğrencilerin akademik anlamda başarısız oldukları ve ilk zamanlarda arkadaşları tarafından dışlandıkları okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Her ne kadar zaman içerisinde dil problemi ortadan kalkıp arkadaş ortamında kabul görseler bile; okul kültürünü tam olarak içselleştirememesi, kendini okula ait hissetmemesi, güvensizlik gibi sebeplerden dolayı yabancı uyruklu öğrencilerin okulun sosyal, kültürel, sportif faaliyetlerine katılmadıkları tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen, idareci ve öğrencilere önerilerde bulunmaktadır. Yabancı uyruklu öğrenciler örgün eğitime doğrudan dahil edilmemeli, bir yıllık dil ve oryantasyon eğitimine alınmalıdır. Burada yeterlilik gösteren öğrenciler örgün eğitime dahil edilmelidir. Türk öğrencilere, yabancı uyruklu öğrencilerle ilgili uyum seminerleri/eğitimi verilmelidir. Öğretmenlere, yabancı uyruklu öğrencilerle ilgili (öğretim yöntem ve metotları, iletişim,vb.) profesyonel eğitimler verilmelidir. Rehber öğretmenlerin, yabancı uyruklu öğrencilere yönelik farklı planlama ve çalışmalar yapması gerekmektedir. Yabancı uyruklu velilerle iletişim artırılmalı, onların da okul ilişkilerine katılımları sağlanmalıdır. Gerekirse yabancı uyruklu veliler için de dil yeterliliği ve uyumla ilgili eğitimler verilmelidir. Risk grubunda olan yabancı uyruklu öğrenciler belirlenmeli, gerekli risk önleyici tedbirler alınmalıdır. Bu öğrenciler için psikolojik destek sağlanmalıdır. Yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim hayatlarındaki rol ve sorumlulukları artırılmalıdır. Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılmaları için teşvik edilmeleri gerekmektedir. Yabancı uyruklu öğrencilerin kaygı, yalnızlık, duygusal boşluk hissine kapılmamaları için okul içinde ve okul dışında uygulanabilecek tedbirler alınmalıdır. Türk öğrenciler ile yabancı uyruklu öğrencilerin kaynaşmasını sağlayacak ortak etkinlikler düzenlenmelidir. Yabancı uyruklu öğrencilerin okul kültürünü tanımaları ve uyum sağlamalarına yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Yabancı uyruklu öğrencilerin uyum süreci sorunları ne kadar sağlıklı ve hızlı çözülürse, bu öğrencilerin gelecekte ülkemiz adına da birer kazanım olacağı unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Uyruklu Öğrenci, Uyum, Okul İklimi, Eğitim

İlkokul Öğrencilerinin Alternatif Eğitim Uygulamalarına İlişkin Metaforları

Arzu Yıldız ^{1,*}, Rojda Inci ² & Hanife Esen Aygun ³

¹ Sınıf Öğretmenliği Ezine Halk Eğitim Merkezi

² Sınıf Öğretmenliği 18 Mart İlkokulu

³ Temel Eğitim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
arzuy1524@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Küreselleşen Dünya’da değişim ve dönüşüm kaçınılmaz bir hal almıştır. Bu nedenle okullarda alternatif eğitim uygulamaları son yıllarda artış göstermiştir. Bu uygulamalar Milli Eğitim Temel Kanunu’nun ikinci maddesi olan “beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmesi” amacına hizmet etmektedir. Alternatif eğitim uygulamaları, öğrenci ve öğretmene özgür bir ortam yaratması, seçme şansı sunması, bireysel uygulamaları desteklemesi, esnek olması, yaratıcılığa dayanması ve sürekli gelişim içerisinde olması nedeniyle geleneksel eğitimden ayrılmaktadır. Son yıllarda yapılan araştırmalar alternatif eğitim uygulamalarının çocukların çok yönlü gelişimini desteklediğine dikkati çekmektedir. Ülkemizde, okul öncesi eğitimde Montessori, Waldorf Orman Okulları gibi uygulamaların okul öncesi eğitimi kurumlarında uygulandığı görülmektedir. Ancak öğretim programlarının yapısı gereği ilkokulda alternatif eğitim uygulamaları sınırlı kalmaktadır. Bu kapsamda bu araştırmada, ilkokulda alternatif eğitim uygulamaları hakkında öğrenci algılarının incelenmesi planlanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulguların alternatif eğitim uygulamalarına dikkat çekeceği ve yön vereceği düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı: Araştırmada, Çanakkale ilinde bir devlet okulunda alternatif eğitim uygulamalarının öğrenme öğretme-öğrenme sürecine dahil edildiği bir sınıfta öğrenim gören ilkokul öğrencilerinin alternatif eğitim uygulamaları hakkındaki algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın amacı doğrultusunda çalışmada ilkokul öğrencilerinin görüşlerinin metaforlar aracılığıyla belirlenmesi planlanmıştır. Metaforlar, anlatılmak istenen kavramın aslı yerine ona benzeyen başka bir kavram kullanılmasıdır. Doğrudan ifade edilemeyen durumları açıklamak ve anlatımı güçlendirmek için kullanılırlar. Bu çalışmada da amaç; yapılan alternatif eğitim uygulamalarının ve öğretmenin öğrenciler üzerindeki algısını metaforlar aracılığıyla tespit etmektedir. Araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale il merkezinde bulunan ilkokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma verileri, metafor formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılacaktır.

Bulgular ve Sonuç Veri analizi devam etmekte olup, bulgu ve sonuçlar kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul Öğrencisi, Alternatif Eğitim, Metafor,

İlkokul Öğrencilerinin Hayallerindeki Sınıf

Ayşe Ülkü Bayram ¹, Sıla Güner ¹ & Kaya Yıldız ^{2,*}

¹ Sınıf Öğretmenliği Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

yildiz_k1@ibu.edu.tr

Özet

Öğrencinin her yönü ile nitelikli yetiştirilmesinde öğrenme çevresi önemli bir değişkendir. Öğrenme ortamları, öğrencileri geleceğe hazırlayan yapılarıdır. Ayrıca okulların öğrenciler için en önemli sosyal alanlardan birisi olduğu da söylenebilir. Bu ortamlarda yaşayan öğrencilerin nasıl bir ortamda öğrenim görmek istedikleri ve okulların gelecekte nasıl olacağına ilişkin hayalleri önemlidir. Bu hayallere uygun ortamlar, öğrencilerin öğrenme heveslerini de artırabilir. Sınıfın veya çeşitli öğrenme ortamlarının nasıl olması gerektiği öğrencilerden bağımsız bir şekilde öğretmenler ve yöneticiler tarafından karar verilmektedirler. Dolayısıyla öğrenciler, hayal ettikleri öğrenme ortamları yerine yetişkinlerin onlar için belirledikleri zaman dilimlerinde ve yine onların seçtikleri öğrenme ortamlarında eğitimlerini sürdürmek durumundadırlar. Öğrencilerin hayallerindeki sınıflar nasıldır? Sınıf daha etkili hale nasıl getirilebilir? Bu soruların cevapları çocukların hayal güçlerinde gizlidir. Hayal kurmak, gelecekte yaşamak istediğimiz hayatın resmini seçebilmek; kısaca dokunabilmektir. Günümüzde öğrencilerin hayalleri çok renkli ve bir o kadar da karışıktır. Sınıf ortamları görünenden bazen çok daha fazlası, bazen de çok daha azıdır. Okul ve sınıflar oluştururken, öğrencilerinde fikirlerini ve hayallerini sormamak, tasarlanan mekanların bazı yanlarını hep biraz eksik bırakmıştır. Öğrencilerin hayallerine başvurulmuş bir okulda boş bir sınıf, soğuk bir dört duvardır. Öğrencilerin hayallerini, fikirlerini sormak onları önemseyişimizin önemli bir göstergesidir. Düşünüldüğünde okulların ve sınıfların gerçek sahipleri öğrencilerdir. Kendileriyle ilgili sorunlarda, en isabetli çözümler, yine çocukların ve gençlerin kendilerinde bulunabilir. Farklı hayal gücü tanımlamaları ile görülmektedir ki öğrencilere sorulan “Hayalinizdeki Sınıf Nasıldır? Nasıl Olmalıdır?” sorusunun yanıtında aslında öğrencilerin sezgileri, algıları, düşünme ve hissetme becerileri, bilincin geniş formunda ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Bu araştırmanın amacı ilkokul öğrencilerinin nasıl bir sınıf hayal ettiklerini, sınıflarında olmasını istediklerine yönelik algıları saptamaktır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni ile yürütülmüştür. Olgu bilim deseninde, bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları ortaya çıkarmadır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılının 1. döneminde Bolu ili merkez ilçe sınırları içerisindeki bir resmi ilkokul bir de özel ilkokulda öğrenim gören 2., 3.sınıf ve 4.sınıf toplam 135 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin hayallerindeki sınıfı incelenmesini amaçlayan bu çalışmada verileri toplamak için, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda öğrencilerini sınıf düzeyi, cinsiyetine yönelik kişisel bilgiler ve “Hayalinizdeki sınıf nasıl olmalıdır?” sorusuna yönelik tek soruluk görüşme sorusu yer almıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi sonucunda araştırmada 4 tema oluşturulmuştur. Bu temalar; 1. Fiziksel ortama ilişkin hayaller, 2. Teknolojik Donanımına ilişkin hayaller, 3. Sınıf içi Davranışlara ilişkin hayaller ve 4.Ütopik hayaller şeklindedir. Resmi ve özel okullardaki öğrencilerin sınıf hayalleri arasında farklılıklar bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf, Hayal, Fiziksel ortam, Teknolojik donanım, Ütopik hayal

Öğretmen Görüşlerine Göre Okul Binalarının Mekansal Yeterlilikleri Bağlamında Mevcut Durumları ve Çözüm Önerileri

Belis Feyza Güllü

Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
belis_4853@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Eğitim çıktılarının nitelikli olabilmesi için öğretmen, öğrenci, öğretim materyalleri gibi unsurların yanı sıra eğitim binalarının mekansal yeterliliklerinin de önemli bir parametre olduğunu söylemek mümkündür. Eğitim binalarının mekansal yeterlilikleri, öğrencilerin akademik başarılarını artırmanın yanı sıra rahat bir öğrenme ortamı sunması, okula bağlılığın artırılması noktasında da önemli bir değişken olabilmektedir. Cumhuriyet'in 100. yılında Türk eğitim sisteminin geldiği nokta göz önünde bulundurulduğunda okul binaarının mevcut mekansal yeterliliklerinin irdelenmesi, var olan eksiklik ve önerilerin eğitim sisteminin uygulayıcıları olan öğretmenlerin gözünden ortaya konmasının önem arz ettiğini söylemek mümkündür.

Amaç: Çalışmanın amacı öğretmenlerin gözünden okul binalarının mevcut mekansal durumlarını, olumlu yönlerini ortaya koymak ve mevcut eksikliklere çözüm önerileri getirmektir.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilindeki kamu okullarında görev yapmakta olan öğretmenler oluşturmaktadır. Çalışma grubu belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminden yararlanılmış olup veri toplama aracı olarak yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizine tabi tutulmuştur.

Bulgular ve Sonuç: Elde edilen sonuçlara göre öğretmenler; yeşil alanlar, bireysel öğretime elverişli öğretim alanları, materyaller, yemek yeme alanları, branş sınıfları, bahçe zemininin yumuşaklık durumu, engelliler için olanaklar, kütüphane gibi alanların kısmen uygun olduğunu veya uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Öte yandan eşya saklama alanları, veli görüşme alanları, öğrenci sıraları, sınıf düzeni, öğretmenler odası, aydınlatma, ısı, akustik, dış cehpe boyaları, okul bahçesinin ve okul içinin güvenliği, koridor genişliği, okul bahçesinin ve okul içinin temizliği, deprem riskine karşı dayanıklılık, okulun genel düzeni gibi unsurların öğretmenlerce uygun olduğu görülmektedir. Öğretmenlere göre okul binalarının olumulu mekansal özellikleri bahçe, eğitim öğretim alanlarının yeterli olması, spor ve konferans salonları gibi etkinlik alanları, personel için ayrılan alanlar, kapsayıcılık, güvenlik ve bakım ile birlikte okulun bulunduğu konum kategorilerine göre değerlendirilmiştir. Bununla birlikte okul binalarının mekansal yeterliliklerinin geliştirilmesi bağlamında öğretmen görüşleri eğitim öğretim materyalleri, eğitim öğretim alanları, yeşil alanlar, personel için ayrılan alanlar, bahçe, etkinlik alanları gibi kategorilerle irdelenmiş; çalışmanın sonuçlarına göre gerekli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Ortamları, Okul Binaları, Mekansal Yeterlilik.

Farklı Bir Sınıf Mümkün Mü?

Arzu Yıldız ^{1,*} & Rojda İnci ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Ezine Halk Eğitim Merkezi

² Sınıf Öğretmenliği 18 Mart İlkokulu

arzuy1524@gmail.com

Özet

Öğretmenler öğrenci öğrenmelerinde oldukça önemli bir role sahiptir. Öğretmenler kendi bilgi, değer, tutum ve yeterlilikleri ile sağladıkları profesyonel gelişimleri ile her bir öğrencinin sahip olduğu potansiyeli ortaya çıkarabilmeleri için onlara destek olacaktır. Öğretmenler birlikte öğrencileri derin ve aktif bir öğrenme ortamına dahil ederek yenilikçi pedagojileri, metotları, kaynakları ve uygun öğrenme ortamları sağlanmaktadır.

Geleneksel dersliklerin ve diğer öğrenme alanlarının yeniden düzenlenmesini sağlamak, fiziksel alanların, kaynakların, öğrenci ve öğretmenlerin değişen rollerinin ve farklı öğrenme stillerinin gelişimini desteklemektedir. Esnek öğrenme alanlarının öğrenciler için çok büyük faydası vardır. Derslerde işbirliğinde bulunmaya ve farklı düşünceleri ele almaya yönelik daha fazla fırsata sahip olurlar. Böylelikle, öğrenciler akranlarıyla beraber ya da akran öğrenmesi gerçekleştirebilirler.

Öğrenciler, kendi öğrenmelerinde aktif bir role sahiptir. Örneğin, bir öğrenci sınıfın farklı yerlerinde belirli bir zaman sınırı içinde belirli görevleri gerçekleştirebilirler. Öğrenciler, yapacakları etkinliklerin sırası ile ilgili kendi başlarına karar verebilir ve bu durum öğrencilerin daha bağımsız öğrenmelerine yardımcı olur. Ve en önemlisi de öğrenciler yeni öğrenme alanlarını sever ve okulda zaman geçirmekten mutluluk duyar. Bunun sebebi esnek öğrenme alanlarının öğrencilerin rahat hareket etmesini sağlamasıdır. Hareket edebilen ve esnek mobilyalar, etkili iletişim ve geribildirim, rahat öğretim alanları öğrencinin okul ve sınıf aidiyetinde önemli bir destektir. Öğrenciler gruplar halindeyken fikirleri tartışmak için daha fazla fırsata sahip olduğundan öğretmen bireysel olarak her bir öğrenciyi daha yakından tanıyabilir. Öğretmenler, öğrencileri ders içindeki farklı görevlere katılmaları konusunda teşvik edebilir.

Bu esnek öğrenme ortamlarında birçok etkinlik yapılmaktadır. Her gün aynı saatte dans edilmektedir, 20 dakika kitap okunmakta, felsefe dersi Türkçe ders metinleriyle ilişkilendirilmekte, matematik dersi mutfak etkinlikleriyle daha günlük hayattaki bilgilere dönüştürülmektedir. Fen Bilimleri dersinde bol bol deney yapılmaktadır. Müzik dersinde ritim çalışmaları ve beden perküsyonuna zaman ayrılmaktadır. Ayrıca serbest etkinlik derslerimizde günlük yaşam becerileri kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Bu kapsamda bu araştırmada, geleneksel sınıf uygulamalarından farklı olarak tasarlanmış bir sınıf ortamının ve yapılan etkinliklerin tanıtılması amaçlanmıştır. Bu sınıf modelinin meslektaşlara ve eğitim paydaşlarına tanıtılmasının alternatif sınıf modelleri ve uygulamaları oluşturmak bakımından farkındalık sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Farklı Bir Sınıf, Esnek Öğrenme Alanları, Yaratıcılık

Velilerin Okula Uyum Sürecine Etkisi

Mehmet Çayhan ^{1,*}, Zahide Yılmaz Çayhan ², Mihaela Velicu ³, Fatma Öncü ⁴, Aurica Codrea ⁵, Özlem Şaşmaz ⁴, Özlem Güneş ⁴, Cergan Nicoleta ⁵, Baba Andrea Teofana ⁵ & Semra Özçelik Polat ⁴

¹ Sınıf Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

² Okulöncesi Öğretmeni Milli Eğitim Bakanlığı

³ Okul Öncesi Öğretmenliği Romanya Eğitim Bakanlığı

⁴ Okul Öncesi Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

⁵ Okul Öncesi Öğretmenliği Romanya Milli Eğitim Bakanlığı

mehmet10cayhan@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, çocuğun ilk evi olan ailesinden ayrılarak okula başladığı süreçte ona gösterilen tepkilerin neler olduğunu, ailenin bu sürece nasıl bir etkisinin olduğunu ve bu aşamada ailenin neler düşündüğünü belirlemeyi amaçladık. Okul öncesi ve ilkokul 1. Sınıf öğrenci velilerinin çocuk okula başlamadan önceki süreçte ve okula başlama aşamasında hangi davranışları gösterdiklerini öğrenmeye çalıştık. Bu çalışmada anket, gözlem ve kaynak taraması yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu eTwinning projesi dahilinde katılan Türkiye’den 7, Romanya’dan 4 öğretmen ve onların öğrenci ve velilerinden oluşmaktadır. Bu proje dahilinde 120 öğrenci velisi tarafından anket tamamlanmıştır. Araştırmanın veri toplama sürecinde yapılandırılmış anket kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okula başlama sürecinin tüm aile üyelerinin davranışlarının çocuk için etkili olduğu gözlemlenmiş ve yaspılan kaynak taramalarının da bunu destekler nitelikte olduğu tespit edilmiştir. Çocuğun sosyal ve psikolojik anlamdaki ilk tepkisinin aile ortamında oluştuğu görülmüştür. Velinin bu aşamadaki öğretmen seçme ve uyum sürecindeki davranışları da yaptığımız anket çalışması ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Velilerin çocuk okula başlamadan önce yaptıkları hazırlıkların neler olduğu ve uyum sorunu yaşanması durumunda gösterdikleri tepkiler öğrenilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okula Uyum, Ebeveyn Tutumları

Teknoloji Bağımlılığı Eğitim Programı (TBM)' nın Postman'ın Teknoloji ve Çocukluk Kavramları Bağlamında İncelenmesi

Damla Zeyhan Aydın

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
damla.zeyhan@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Teknoloji, günümüz dünyasına pek çok yenilik ve gelişme sağlamakla birlikte teknoloji bağımlılığı gibi bazı olumsuzlukları da beraberinde getirmiştir. Teknoloji bağımlılığı kişilerin kendine zarar verdiğini bildikleri halde teknolojik aletleri kullanmaktan vazgeçememeleri olarak tanımlanmaktadır. Pek çok farklı disiplin tarafından incelenen teknoloji bağımlılığı konusunda öğrencilerin bilinçlenmesini sağlamak amacıyla okullarda çalışmalar yürütülmektedir. Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı, Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından tüm okullarda uygulanan önleyici bir programdır. Bu programda yer alan teknoloji bağımlılığı modülü kapsamında her kademede teknoloji bağımlılığını önleme yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Teknoloji bağımlılığı son yıllarda tüm öğrencileri etkileyen bir sorun haline almıştır. Öğrencilere yönelik gerçekleştirilen önleyici uygulamaların geliştirilmesi açısından bu konuda yapılan çalışmaların artırılmasına ihtiyaç vardır. Neil Postman, teknolojinin kullanımı, çocukluk kavramı gibi konularda çalışmalar yapmış önemli düşünürlerden birisidir. Neil Postman'ın teknoloji kullanımına ilişkin görüşlerinin Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı'nın geliştirilmesine yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç: İlgili çalışmada okullarda uygulanan teknoloji bağımlılığı eğitim programının, Neil Postman'ın görüşleri bağlamında incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden döküman analizi yöntemi kullanılmış ve teknoloji bağımlılığı modülünün eğitim içerikleri incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Postman'ın görüşleri açısından Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı'nın teknoloji bağımlılığı modülü içerikleri incelendiğinde; genel olarak tüm içeriklerde teknolojinin bilinçli ve sınırlı kullanılması gerektiği görüşünü savunan bir anlayış hakimdir. Bu anlayış tüm kademelerdeki dökümanlarda pek çok kez tekrar etmektedir. Süre sınırlamasının mutlaka yapılması ve teknolojiyi işe yarar bir şekilde kullanmak için farkındalık kazandırılması amaçlanmıştır. Ebeveyn grubunun içeriklerinde çocukların maruz kaldıkları içeriklerin mutlaka kontrol edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu görüşlerin Neil Postman'ın teknoloji kullanımının sınırlanmasına ve içeriklerin kontrol edilmesine yönelik görüşüyle örtüştüğü söylenebilir. Nitekim Postman, çocuklarını medyanın olumsuzluklarından korumaya çalışan ailelerin iki yolu olduğundan bahsetmiştir. Bunlardan ilki teknoloji kullanım miktarını sınırlandırmak, diğeri ise maruz kalınan medyayı dikkatlice takip etmek ve akılcı bir şekilde eleştirisini yapmaktır. Yapılan incelemeler sonucunda okullarda uygulanan teknoloji bağımlılığı eğitim programının Neil Postman'ın teknoloji kullanımı ve çocukluk kavramlarına ilişkin görüşlerini desteklediği görülmüştür. Özellikle teknolojinin olumsuz etkilerinden kurtulabilmek için teknolojinin bilinçli ve sınırlı kullanılması gerektiği vurgusunun, hem Neil Postman'ın görüşlerinde hem de teknoloji bağımlılığı programının temel ilkelerinde yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji Bağımlılığı, Neil Postman, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı

Kültürel Duyarlılık Temelli Psikoeğitim Programının Psikolojik Danışman Adaylarının Çok Kültürlü Yeterliklerine Etkisi*

Kader Doğru ^{1,*} & Bekir Çelik ¹

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
pd.dogru@gmail.com

Özet

Günümüzde küreselleşen dünyada savaş, göç, afet gibi birçok etkenle oluşan kültürlerarası hareketlilik daha çok kültürün birbiriyle etkileşim halinde olması sonucu birçok alanda etkisini göstermektedir. Ruh sağlığı alanında da etkisi gözlenen çok kültürlü yapı ile psikolojik danışmanların farklı kültürlerden danışanlarla çalışırken sahip olması beklenen yeterlikler edinmesi ihtiyaç haline gelmiştir.

Bu araştırma psikolojik danışman adaylarına farklı kültürlerden danışanlarıyla çalışırken kültürün danışman, danışan ve danışma süreci üzerindeki etkisini ele alıp kültürel duyarlılık temelli farkındalık, bilgi ve becerileri içeren çok kültürlü yeterlikleri sunması açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın amacı Kültürel Duyarlılık Temelli Psikoeğitim Programının psikolojik danışman adaylarının çok kültürlü psikolojik danışma yeterliklerine etkisini ölçmektir. Bu doğrultuda psikolojik danışman adaylarına yönelik uygulanan psikoeğitim programının psikolojik danışman adaylarının çok kültürlü psikolojik danışma yeterlik düzeylerini artırması amaçlanmaktadır.

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden deneysel desen kullanılmıştır. Ön-test son-test kontrol gruplu seçkisiz desenle yürütülen çalışmada veri toplama araçları, araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ile Özer ve İlhan (2015) tarafından geliştirilen Çok Kültürlü Psikolojik Danışma Yeterlikleri Ölçeğidir. Araştırma evreni Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde öğrenim gören Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans düzeyi son sınıf öğrencileridir. Örneklem grubu programa katılıma gönüllü olan öğrenciler arasından seçkisiz olarak atanan 12 kişilik deney ve 12 kişilik kontrol grubu olmak üzere toplam 24 kişiden oluşmaktadır. Deney grubuna 6 oturumluk Kültürel Duyarlılık Temelli Psikoeğitim Programı uygulanmıştır. Kontrol grubuna ise herhangi bir program uygulanmamıştır.

Verilerin analizinde deney ve kontrol grupları arasında çok kültürlü psikolojik danışma yeterlik düzeyi bakımından anlamlı bir fark olup olmadığını incelemek için Bağımsız Örneklem T-Testi uygulanacaktır. Deney ve kontrol gruplarındaki ön test ve son test sonuçlarının grup içi karşılaştırmaları ise Bağımlı Örneklem T-Testi ile analiz edilecektir. Verilerin analizinde SPSS 24 paket programının kullanılması ve hata payının da .05 olarak belirlenmesi planlanmaktadır. Çalışma, bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Duyarlılık, Çok Kültürlülük, Kültürel Duyarlılık Temelli Psikolojik Danışma, Çok Kültürlü Psikolojik Danışma Yeterlikleri, Kültürel Duyarlılık Temelli Psikoeğitim Programı

Not: Bu çalışma Dr. Öğr. Üyesi Bekir ÇELİK danışmanlığında yürütülen Kader DOĞRU'nun yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Motivasyonel Görüşme Yöntemi Kullanılarak Yapılan Tezlerin ve Araştırma Makalelerin İçerik Analizi

Mustafa Başaran

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Milli Eğitim Bakanlığı Demirci Rehberlik ve Araştırma Merkezi
mustafabasaran.rpd@hotmail.com

Özet

Bu araştırma Türkiye' de, çocukluk ve ergenlik dönemindeki bireylere yönelik Motivasyonel Görüşme Tekniği kullanılarak yapılmış olan tezlerin ve araştırma makalelerinin içerik analizinin yapılmasına yöneliktir. Bu kapsamda Türkiye' de çocukluk ve ergenlik dönemindeki bireylere yönelik motivasyonel görüşme tekniğinden yararlanılarak üretilen makale ve tezler incelenecektir. Literatürde değişimi hızlandırıcı etkisiyle ön plana çıkan Motivasyonel Görüşme Tekniği yapılan çalışmanın konusu, çalışmanın türü, çalışmanın yılı, kaç yazarlı olduğu, çalışmada kullanılan istatistiksel yöntemin ne olduğu, çalışma grubunun büyüklüğü ve araştırmanın sonuçları gibi kriterlere yer verilecektir. Söz konusu makale ve tezlere ulaşmak için Dergipark, Ulakbilim, Google Akademik ve Yök Tez gibi tarama motorlarından yararlanılacaktır. Çalışmaya dahil etme kriteri ise çalışmada motivasyonel görüşme tekniğinin kullanılması, çalışmanın çocukluk ve ergenlik dönemindeki bireylere yönelik olması, incelenecek çalışmalara ücretsiz erişim imkanının bulunması ve çalışmanın dilinin Türkçe olmasıdır. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup bulgu ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyonel Görüşme, İçerik Analizi

Ebeveyn Akademik Başarı Baskısının Lise Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeylerine Etkisi

Ayşe Nur Aytaç ^{1,*} & Bekir Çelik ¹

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
aysenryldzz@gmail.com

Özet

Bu çalışmada lise öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeyleri üzerinde risk faktörü oluşturan ebeveyn akademik başarı baskısının rolü incelenmiştir. Araştırmanın yürütülmesinde nicel araştırma desenlerinden olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2023-2024 yılında Çanakkale’de bir Anadolu Lisesinde eğitim öğretimlerine devam eden 297 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri için Ebeveyn Akademik Başarı Baskısı ve Desteği Ölçeği ile Ergen Öznel İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket program kullanılmıştır. Araştırma değişkenlerinin birbirleri ile olan ilişkileri incelendiğinde; aile doyumu ile ebeveyn başarı baskısı arasında negatif ve güçlü bir ilişki, sahip olunan olumlu duyguları ile ebeveyn başarı baskısı arasında negatif ve orta düzey bir ilişki, akran ilişki doyumu ile ebeveyn akademik başarı baskısı arasında negatif ve orta düzey bir ilişki saptanmıştır. Ergen öznel iyi oluşu ile ebeveyn akademik başarı baskısı arasında negatif ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Ebeveyn akademik başarı baskısının ergen öznel iyi oluşunu yordama düzeyi %14 olarak tespit edilmiştir. Çalışmadan elde edilen verilerle ebeveynlerin yaptığı akademik başarı baskısının öğrencilerin üzerindeki olumsuz etkileri ortaya konmuştur. Çalışmalarının okul psikolojik danışmanlarına, öğretmenlere ve ebeveynlere yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, Başarı Baskısı, Öznel İyi Oluş

Eleştirel Pedagoji Bağlamında Foucault'un İktidar Anlayışı

Osman Talayhan ^{1,*} & Gürkan Ergen ²

¹ Eğitimin Felsefi Sosyal ve Tarihi Temelleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

osmantalayhan@gmail.com

Özet

İnsanın hayatında kritik bir öneme sahip olan eğitim süreci çok yönlü bir süreç olmakla birlikte toplumsal ve bireysel yaşam için de büyük bir öneme sahiptir. Bu süreçte en etkili kurumlardan birisi de iktidar kurumudur. İktidardan kasıt sadece siyasi yapıyı elinde bulunduran devlet aygıtı değil, çok yönlü ve çok değişkenli (sermaye, uluslararası kuruluşlar, resmi ideoloji vb.) bir konsensus kast edilmektedir. Bu çok yönlü ve çok değişkenli iktidar olgusunun eğitimi ve eğitimin paydaşlarını hangi yönlerden etkilediği, eğitimin girdi, süreç ve çıktı aşamalarında ne kadar ve nasıl müdahil olduğu Eleştirel pedagojinin gözünden Foucaultçu bir bakış açısıyla incelenmektedir.

Eleştirel pedagoji eğitimi değerlendirirken eğitimcilerin ve müfredatın tarafsız olmadığını ya iktidardan ya da ezilenlerden taraf olduğunu dile getirmektedir. Peki günümüz eğitim sistemlerinin paydaşları ve müfredatı kimden yana taraftır? Tarafsız olduğu iddia edilen müfredat acaba gerçekten tarafsız mıdır? Mevcut siyasi iktidarların eğitim paydaşları arasındaki iktidara ve paydaşların iktidarlaşma sürecine etkisi nedir? gibi sorular çalışmanın merkezine aldığı sorulardır.

Bu çalışmanın amacı eğitimin tarafsız, nesnel bir süreç olmadığını, belirli iktidar odakları tarafından yönlendirildiğini, müfredatın belirli iktidar odaklarının çıkarlarına hizmet ettiğini göstermektir. Bu çalışma eleştirel pedagojinin vurguladığı konulardan biri olan eğitimin tarafsız olmadığı ve olamayacağını iddiasına dayanarak eğitimde iktidarı elinde bulunduranların bu gücü neden ve nasıl edindiğini Foucault'un iktidar tahlilleri doğrultusunda ele alınmaktadır. Foucault iktidarı tek yönlü durağan bir yapı olarak değil tam tersi çok yönlü, karmaşık ve dinamik bir yapı olarak değerlendirir. Bu dinamik iktidar yapısı kamusal alanların en etkilisi ve en büyüğü olan eğitim kurumlarında toplumun yeniden üretimi ve toplumun iktidarın boyunduruğuna girmesine ön ayak olmaktadır.

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması deseni kullanılmaktadır. Araştırma da analiz süreci devam etmekte olup analizler tamamlandıktan sonra bulgular ilgili literatür çerçevesinde tartışılacak ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İktidar, Eleştirel Pedagoji, Foucault, Eğitim

Not: Çalışma ikinci yazarın danışmanlığında yürütülen tez çalışmasından üretilmiştir.

Sosyal Öğrenme Kuramının Yabancı Dil Öğrenimine Etkisi

Merve Korucu

İngilizce Öğretmenliği / Müdür Yardımcısı Ovaköy Ortaokulu/ Balıkesir
korucu86@hotmail.com

Özet

Sosyal öğrenme, Albert Bandura tarafından geliştirilen ve sosyal etkileşimlerin önemine vurgu yapan bir öğrenme teorisidir. Bireylerin çevresindeki insanların davranışlarını, deneyimlerini gözlemleyerek ve onları taklit ederek bilgi ve beceri kazandığını öne süren Sosyal Öğrenme Kuramı'nın gözlemleme, taklit etme, motivasyon ve takdir, sosyal çevre ve öz yeterlik inancı gibi bazı temel prensipleri bulunmaktadır. Yabancı dil öğrenme ise, bir süreçtir ve her bireyde farklılık gösterebilir. Ancak bireyler genel olarak yabancı dil öğrenme sürecinde motivasyon ve hedef belirleme, temel becerilerini geliştirme, pratik ve uygulama, dil ve kültür bağlamında derinleşme, sürekli iyileştirme ve gelişme, dilin gerçek kullanımı ve bireyin kendine güveninin artması gibi aşamalar yer almaktadır. Sosyal Öğrenme Kuramı temelinde uygulanacak yabancı dil öğrenme sürecinde, bireyin öğretmen veya dil yeteneği kendisine göre daha iyi olan bireyleri model alarak taklit etmeye çalışması kelime dağarcığının artması ve telaffuzu başta olmak üzere dil becerilerini geliştirmesi açısından yardımcı olacaktır. Bireylerin grup çalışması ile birbirleriyle etkileşim içerisinde bulunmaları da dil gelişimi açısından önemli bir faktördür. Ayrıca sosyal desteğin ve güdülemenin olduğu yabancı dil öğrenim sürecinin bireyin özgüvenini arttıracığı da yadsınamaz bir gerçektir.

Bireylerin dil öğrenme sürecinde model alma ve taklit etme yoluyla pratik uygulama imkanı buldukları, birbirleriyle etkileşimde bulundukları, birlikte çalıştıkları ve deneyimlerini paylaştıkları bir ortamda dil öğrenme sürecinin daha etkili olduğu göz önüne alındığında sosyal öğrenme kuramının yabancı dil öğrenim sürecinde önemli etkilerinin olacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, sosyal öğrenme kuramı temelinde uygulanan yabancı dil eğitimlerinin incelenerek etkisinin olup olmadığını belirlemektir. Doküman analizi yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda yabancı dil öğreniminde sosyal öğrenme kuramının uygulanmasına yönelik önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Öğrenme Kuramı, Yabancı Dil Öğrenimi, Model Alma Yoluyla Öğrenme, Motivasyon

Yeşil Düşün, Yaratıcı Çalış: Evsel Atıkların Geri Dönüşümü Konusunda Bir STREAM Etkinliğinin Geliştirilmesi ve Öğretmen Görüşleri

Zeynep Özen ^{1,*}, Leyla Ayverdi ², Yunus Emre Avcu ³ & İsmail Satmaz ⁴

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

³ Bilişim Teknolojileri Balıkesir Karesi İstanbulluoğlu Sosyal Bilimler Lisesi

⁴ Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

zeyozn123@gmail.com

Özet

İnsanların doğal kaynaklar üzerinde ciddi bir baskı oluşturmaları, doğal kaynakların sınırlı olması ve bu kaynakların bir gün tükenerek olacağı gerçeği, insanları bu konular üzerinde düşünmeye ve ortak hareket etmeye itmektedir. Bu durum, sürdürülebilirlik kavramının ortaya çıkmasına neden olmakta ve sürdürülebilir kalkınma ekonomik büyümeyi sağlarken ekolojik ilkelerin göz önünde bulundurulması olarak tanımlanmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma kapsamında belirlenen 17 küresel hedef ile ciddi küresel sorunlara çözüm üretilmeye çalışılmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleşmesi disiplinler arası yaklaşımla mümkündür. STREAM yaklaşımı, fen, teknoloji, okuma, mühendislik, sanat ve matematik disiplinlerini birleştirerek günlük yaşam problemlerine çözüm sunması sayesinde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için doğal bir seçenektir.

Bu araştırma kapsamında sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik kazanımları içeren 7. sınıf “Saf Madde ve Karışımlar” ünitesi “Evsel Atıklar ve Geri Dönüşüm” konusuna ilişkin STREAM yaklaşımının kullanıldığı bir etkinlik tasarımı oluşturulması amaçlanmıştır. Etkinliğin geliştirilmesi sürecinde fen bilimleri, matematik ve sanat kazanımları öğretim programlarından, mühendislik ve teknoloji kazanımları yeni nesil fen eğitimi standartlarından, okuma kazanımları “Reading in a Second Language: Moving from Theory to Practice” isimli kitapta belirtilen okuma becerilerinden ve 21. yüzyıl becerileri P21 çerçevesinden seçilmiştir. Etkinlikte yer alacak fen bilimleri kazanımlarının sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden hangileri ile ilişkili olduğu fen bilimleri öğretmenleri tarafından belirlenmiştir. Etkinlik tasarımında giriş basamağında öğrencilerle bir gazete haberi paylaşılması ve “Geri dönüşümün Önemi”, “Çevre ve Geri Dönüşüm” isimli bilimsel metinlerle öğrencilerin dikkatlerin çekilmesi planlanmıştır. Keşfetme basamağında öğrencilerin kompost oluşturmaları sağlanmıştır. Açıklama basamağında T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Atık İstatistikleri Bülteni’nde yer alan bilimsel veriler ve grafikler kullanılarak kazanımlara ilişkin açıklamalar yapıldıktan sonra derinleştirme basamağında mühendislik tasarım döngüsü kullanılarak evsel atıklarla geri dönüşüm kutuları tasarımı yapılması sağlanmaktadır. Değerlendirme basamağında ise hem ürüne hem de süreç yönelik değerlendirme çalışmaları ile etkinliğin tamamlanması planlanmıştır.

Etkinlik tasarımı araştırmacılar tarafından yapıldıktan sonra nitel araştırmanın durum çalışması deseni kullanılarak 7 fen bilimleri öğretmenin etkinlikle ilgili görüşleri alınmıştır. Araştırmanın katılımcı grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Katılımcı grubu, Çanakkale ve Balıkesir’in merkez ve ilçelerinde görev yapan ve araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 7 fen bilimleri öğretmenidir. Öğretmenlerin görüşleri yazılı olarak alınmıştır. Çalışmanın veri toplama süreci tamamlanmış analiz aşamasına geçilmiştir.

Araştırmada elde edilen veriler öncelikle transkript edilecek, sonrasında araştırmacılar tarafından betimsel analiz tekniği kullanılarak incelencektir. Bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Evsel Atıklar, Geri Dönüşüm, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, STREAM

Not: *Bu çalışma TÜBİTAK 1002A Hızlı Destek Programı kapsamında desteklenen 223K006 numaralı "Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında STREAM Yaklaşımına Yönelik Bir Öğretim Tasarımı Geliştirilmesi" isimli projeden üretilmiştir.*

Pandemi Sürecinde İlkokullarda Yetiştirme Programı: Sınıf Öğretmenlerinin Bakış Açıları Ve Önerileri

Saliha Özdemir ^{1,*} & Çiğdem Şahin Taşkın ²

¹ Temel Eğitim Anabilim Dalı, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

²

slhkru33@gmail.com

Özet

Problem Durumu: İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP) ilkokul düzeyinde öğrencilere destek olmak ve eğitimde fırsat eşitliği sağlamak amacıyla uygulanan programlardan biri olarak MEB tarafından yürürlüğe konulmuştur. Eğitim programları öğrencilerin ihtiyaçları ve kullanıldığı sürecin şartlarına göre geliştirilmeye ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyaçların belirlenmesinde uygulayıcıların görüşleri önemli bir yer tutmaktadır. Alanyazın İYEP üzerine yapılan çalışmaların belli boyutları içerdiğini ve pandemi sürecinde İYEP'e ilişkin çalışmaların sınırlı olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, bu araştırmada sınıf öğretmenlerin İYEP ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgular, İYEP kapsamında öğrenim gören öğrencilerin Covid-19 pandemisi sebebiyle yaşadıkları öğrenme kayıplarının nasıl giderileceği hakkında eğitimcilere kapsamlı bilgiler sağlayacaktır.

Amaç: Bu araştırma sınıf öğretmenlerinin İYEP'in işleyişi ve Covid-19 pandemisinin İYEP uygulamalarına yansımalarına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda, araştırmanın alt amaçları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

1. Sınıf öğretmenlerinin İYEP'e ilişkin görüşlerini belirlemek,
2. Sınıf öğretmenlerinin İYEP'in Covid-19 pandemisi sürecindeki işleyişi hakkında görüşlerini belirlemek.

Yöntem: Araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale ili merkezi ve ilçelerinde İYEP kapsamında ders veren öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Veriler açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Öğretmenlerle gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Bulgular araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerin çoğunun öğrencilerin İYEP'e katılıp katılmayacağını belirleyen Öğrenci Belirleme Aracının (ÖBA) yetersiz ve müdahaleye açık olduğunu ifade ettiklerini göstermektedir. Ayrıca, öğretmenler İYEP kapsamında eğitim alan öğrenci mevcudu fazla ve öğretmen sayısının yetersiz olmasından dolayı programı birleştirilmiş sınıf uygulaması şeklinde yürütmek durumunda kaldıklarını ve bu durumun İYEP'in işleyişini zorlaştırdığını ifade etmiş; buna ek olarak İYEP'in daha alt sınıflara yönelik de uygulanması gerektiğini vurgulamışlardır. Ayrıca, öğretmenlerin çoğu İYEP'in psikososyal boyutuna yönelik çalışmalara etkili bir biçimde yer veremediklerini ve İYEP kapsamında veli desteğini yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenler pandemide İYEP kapsamında öğrencilere akademik bakımdan destek sağlandığını; ancak bu dönemde İYEP'in uygulama süresinin kısaltılmasından dolayı birtakım sorunlar yaşadıklarını vurgulamışlardır. Örneğin; bulgular öğretmenlerin tamamına yakınının pandemi döneminde psikososyal destek yerine öğrencilerin daha çok akademik gelişimlerine odaklandıklarını göstermektedir. Bu durumun pandemi döneminde İYEP'in olması gerekenden kısa bir dönemde uygulanmasının programın tüm boyutlarının etraflıca uygulanabilmesini zorlaştırmasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlkokullarda Yetiştirme Programı, Psikososyal Destek, İlkokul, Pandemi

Pisa 2022 Sonuçlarına Göre Türkiye Başarı Sıralamasının Değerlendirmesi

Damla Aksakal ^{1,*} & Elmaziye Temiz ²

¹ Eğitim Programları ve Öğretimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
damlaaksakal17@gmail.com

Özet

Açılımı "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" olan PISA, Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından üçer yıllık dönemler hâlinde; 15 yaş grubundaki öğrencilerin kazanmış oldukları bilgi ve becerileri değerlendiren bir durum araştırmasıdır. 2000 yılında uygulanmaya başlayan PISA araştırması en son 2022 yılında gerçekleştirilmiştir. Üçer yıllık dönemler hâlinde uygulanan araştırmaya Türkiye, ilk kez 2003 yılında katılmış ve sonrasında bu çalışmaya düzenli olarak dahil olmuştur. PISA araştırmasında 6 yeterlik düzeyi bulunmaktadır. 1. düzey en düşük, 6. düzey en yüksek olacak şekilde yetkinlikler basitten karmaşığa doğru artarak ilerlemektedir. Türkiye’de şimdiye kadar yapılan PISA uygulamaları dikkate alındığında, -başarı durumunda- öğrenci yeterlik düzeyleri açısından istenilen seviyeye ulaşamadığı gözlemlenmektedir. 2022 PISA araştırmasında bulunan yeterlik alanları ile Türkiye’de yürürlükte olan öğretim programı kazanımlarının karşılaştırılmasının alana katkı sağlayacağını düşünmekteyim.

Problem Durumu: Araştırmanın temel problemi, PISA 2018 sonuçlarına göre Türkiye başarı sıralamasının değerlendirilmesidir. Bu çerçevede alt problemler şunlardır:

- Türkiye’nin PISA’ daki matematik sıralaması yıllara göre anlamlı bir şekilde değişmekte midir?
- Türkiye’nin PISA’ daki okuma sıralaması yıllara göre anlamlı bir şekilde değişmekte midir?
- Türkiye’nin PISA’ daki fen sıralaması yıllara göre anlamlı bir şekilde değişmekte midir?

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı; PISA 2022 verilerine göre Türkiye’nin sınavdaki başarı sıralamasının değerlendirilmesinin ülkedeki uygulanan mevcut eğitim sisteminin gözden geçirilmesini sağlamaktır.

Araştırma Modeli: Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yönteminin kullanılması uygun görülmektedir. Durum çalışmasında incelenecek olan durum ayrıntılı bir şekilde açıklanmaktadır.

Evren ve Örneklem: Araştırmanın çalışma grubunu 2003,2006,2009,2012,2015,2018,2022 yıllarında yayınlanan PISA ve OECD raporları oluşturmaktadır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma, bulguların toplanması aşamasında olup bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: PISA, Okuryazarlık, Yeterlik

Not: Bu çalışma 2023-2024 eğitim öğretim yılında devam etmekte olan ‘PISA 2022 Sonuçlarına Göre Türkiye Başarı Sıralamasının Değerlendirilmesi’ isimli yüksek lisans tezinin bir kısmını oluşturmaktadır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı Üzerine Hazırlanmış Bilimsel Çalışmaların İncelenmesi

Zekiye Çağmlar ¹ & Nisanur Can ^{1,*}

¹ Sınıf Öğretmenliği Çukurova Üniversitesi
cannisanur22@gmail.com

Özet

Bu araştırmada, ilkokul Türkçe dersi öğretim programı üzerine hazırlanmış bilimsel çalışmaların bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada betimsel tarama yöntemi esas alınmıştır. Araştırmaya dahil edilecek örneklem seçiminde ölçüt örnekleme deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi sitesinde yer alan Türkçe dersi öğretim programı üzerine hazırlanmış olan lisansüstü tezler ve ULAKBİM Ulusal Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanında yer alan çeşitli dergilerde, Türkçe dersi öğretim programı üzerine hazırlanmış olan makalelerden yararlanılmıştır. Araştırmanın amacı çerçevesinde 2005-2020 yılları arasında Türkçe öğretim programı alanında yazılan 42 makale ve 13 lisansüstü tez yayımlandıkları yıl, yazar sayısı, hedef aldığı sınıf seviyesi, yöntemi, çalışma grubu, veri toplama aracı ve hedef aldığı program öğeleri açısından betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda ulaşılan bulguları sayısal değerleri yüzde / frekans tabloları aracılığıyla sunulmuştur. Verilerin analizi sonucunda Türkçe dersi öğretim programı ile ilgili yapılan çalışmaların çoğunlukla makale olduğu, doktora düzeyinde ise çok az çalışmanın yapıldığı görülmüştür. Araştırma kapsamına giren çalışmalar genel olarak programın bütün boyutlarını ele almıştır. Çalışma grubunda doküman incelemesi ve öğretmen görüşü öne çıkmaktadır. Makaleler çoğunlukla nitel yöntemler ile yürütülürken; yüksek lisans tezleri nicel ve nitel yöntemi tercih etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Programı, Türkçe Dersi

Çok Duyulu Dil Öğretim Stratejisinin (Multisensory Teaching) 6. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi

Çiğdem Güzle Kayır ^{1,*} & Aslı Balkan Korkmaz ²

¹ İngilizce Öğretmeni Milli Eğitim Bakanlığı

² İngilizce Öğretmenliği Kırkpınar Ağısı Alper Yazoglu Ortaokulu
cigdemguzle@yahoo.com

Özet

Bu araştırmanın amacı Çok Duyulu Dil Öğretim Stratejisinin İngilizce Dersindeki Konuşma Becerisini geliştirmeye etkisi olup olmadığını ortaya koymaktır. Çalışmada ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Çalışma kolay ulaşılabilir olması nedeniyle araştırmacının görev yaptığı okulda yürütülmüştür. Deney grubunun İngilizce derslerinde bir ünite boyunca Çok Duyulu Dil Öğretim Stratejisi, kontrol grubunun İngilizce derslerinde ise Geleneksel Yöntem uygulanmıştır. Verilerin toplanması için sözlü sınavlar ve gözlem kullanılmıştır, sınavlar ve gözlemler dereceli puanlama anahtarları (Rubrik) ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizi SPSS 13.0 programı kullanılarak yapılmış, analizde t-test uygulaması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çok Duyulu Dil Öğretim Stratejisi, İngilizce dersi, Konuşma Becerisi

Türkiye'de Eğitim Programları ve Öğretimi Bölümü Durum Çalışması

Reyhan Özdemir ^{1,*} & Ercan Kiraz ²

¹ Eğitim Programları ve Öğretimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Fakültesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

reyhanozdemir03@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Türkiye'de Eylül 2023 itibari ile 64 eğitim fakültesi bulunmakta, bu fakültelerin 51 tanesinde Eğitim Programları ve Öğretim (EPÖ) yüksek lisans programı aktif olarak gözükmemektedir. Her yıl programa, her fakültede 6 ila 30 aralığında öğrenci alımı yapılmaktadır. Bu kadar yaygın eğitim veren bir bölümün girdileri ve çıktıları arasındaki ilişki fakülteler arasında farklılık gösterir mi? Gösterir ise bunun sebepleri nelerdir?

Amaç: Bu çalışmada farklı bölgelerdeki farklı üniversitelerin EPÖ yüksek lisans bölümlerini karşılaştırmalı olarak giriş koşulları, ders içerikleri, mezuniyet koşulları incelenerek, girdi ve çıktıları arasındaki ilişkiye bakılacaktır. Yapılan bu durum çalışması Türkiye'deki EPÖ yüksek lisans programına bir bakış açısı kazandırması beklenilmektedir. Bu çalışmada elde edilen bulgular, oluşturulacak olan yeni model tasarısına ışık tutacaktır.

Yöntem: Çalışmada çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması olacaktır. Verileri toplamak için nitel araştırma yöntemi olan doküman incelemesi ile üniversitelerin internet sayfasından yararlanarak veriler toplanacaktır. Bu amaçla web sayfalarından detaylı bilgi alabileceğimiz üniversiteler arasından random yöntemiyle 15 üniversite giriş koşulları, ders içerikleri ve ders çeşitliliği ile mezuniyet koşulları bakımından karşılaştırılmalı olarak ele alınacaktır.

Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programları ve Öğretim, Yüksek Lisans Programı

Resim İş Öğretmeni Adaylarının Mesleğe Karşı Algı ve Tutumlarının Değerlendirilmesi

Yeşim Arduç ^{1,*} & Sibel Begeç ¹

¹ Resim İş Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
yesim-ardc@hotmail.com

Özet

Araştırmanın Konusu: Araştırma, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum, algı ve umutsuzluk düzeylerinin araştırılmasına ve aralarındaki ilişkilerin incelenerek, öğretmen adaylarında olumlu gelişmeler oluşturulmasını amaçlamaktadır. Bu gelişmelerden öğrencilerin yararlanmasına zemin hazırlamaktır. Aynı zamanda öğretmen adaylarının mesleğe yönelik algı, tutum ve umutsuzluk düzeylerinin, bağlı olduğu faktörlerin incelenerek bu değerlendirmeler neticesinde istenmedik durumları önlemek adına önem taşımaktadır. Bu uygulamadan yola çıkıldığında, çalışmanın genel eğitim-öğretim kapsamına katkısının büyük önem arz ettiği görülecektir.

Araştırma Evreni ve Örneklem: Araştırmanın çalışma gurubunu 2023-2024 öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Resim İş Eğitimi bölümünde öğrenim gören 4. Sınıf lisans öğrencileri ve yazışmalar sağlandığı takdirde farklı üniversitelerin Resim İş Eğitim bölümünde eğitim gören 4. Sınıf öğrencileri oluşturacaktır.

Veri Toplama Teknikleri: Bu araştırma, Resim İş Öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, algı ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki ve bunların bağlı olduğu faktörleri incelemek üzere kullanılan nicel araştırma desenlerinden tarama modelinde ilişkisel (bağlantısal) bir çalışmadır. Araştırmaya katılan öğrencilere kontrol grupsuz ölçek uygulaması yapılacaktır. Araştırmanın uygulama kısmında ise “Beck Umutsuzluk Ölçeği”, “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği”, “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Algı Ölçeği” kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Sanat Eğitimi, Algı, Tutum, Umutsuzluk Düzeyi

Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Aktif Öğrenme Yöntemlerinin Etkisinin İncelenmesi

Mehveş Melik Kozanoğlu ^{1,*} & Akan Deniz Yazgan ²

¹ Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

melik_mehwes@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Küresel çağ olarak nitelendirilen zaman diliminin içerisinde yaşamını sürdüren bireyin çağla uzlaşması içerisinde olması gerekir. Gelişen ve değişen teknolojiyle birlikte eğitim ve öğretimden de beklentiler farklılaşmıştır. Bu çağda her şey daha hızlı yaşanmaktadır. Yaşamın merkezinde olan insan daha etkin şekilde varlığını devam ettirmektedir. Bu nedenle eğitim sürecinde de bireyin öğrenme eyleminin merkezinde yer alması gerekliliktir.

Aktif öğrenme teknikleri öğrenenlerin süreç içerisinde etkin olmasını sağlar ve bu, öğretim sürecini canlı tutar. Dil canlıdır, dilin yazma boyutu da bu canlılığa kanıt olan en temel unsurdur. Bu unsuru aktif öğrenme tekniği doğrultusunda çeşitli etkinliklerle sunup öğrencilere yazma donanımı kazandırmak, var olan donanımı geliştirmek eğitimin temel hedeflerden biridir.

Bu araştırma, “Aktif Öğrenme Tekniklerinin Ortaokul 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Etkisi” isimli yüksek lisans tez çalışmasının kuramsal çerçevesi ve ön değerlendirmesi kapsamındadır. Araştırmada çeşitli yazma yöntemlerini destekleyen aktif öğrenme teknikleriyle yazma derslerinin öğrencilerin yazma seviyelerinin ne düzeyde etkilendiğini göstermesi açısından önemlidir.

Amaç: 21.yüzyıl bilgi ve iletişim teknolojileri çağı olarak nitelendirilmektedir. İletişim boyutunda yazının belgelendirilebilme özelliği tercih edilmesini gerekli kılmaktadır. Teknolojiyle iletişimin bir aradalığı, temel dil becerilerinden biri olan yazma becerisinin insana sağladığı güvenceyle önemini bir kez daha göstermektedir.

Yazma becerisinin öğrencilere kazandırılması onların bilişsel, sosyal, duygusal anlamda gelişimini sağlar. Bu gelişim Türkçe dersinde aktif olarak ele alınmalıdır. Unsurların farklılığı etkinliklerini farklı tekniklerle çeşitlendirilerek sunulması ihtiyacını doğurur.

Bu araştırmanın temel amacı, 5. sınıfta yer alan öğrencilerin aktif öğrenme tekniklerinden “Bir Dakikalık Yazı, Düşün-Eşleş-Paylaş ve Öykü Tamamlama” tekniklerinin yazma seviyelerine etkisinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen modeli kullanılmıştır. Yazılı anlatım düzeyi çalışmanın bağımlı değişkeni, bağımsız değişkeniyse kullanılan aktif öğrenme teknikleridir.

Araştırmanın örneklemini 2023-2024 eğitim öğretim yılında Çanakkale Hüseyin Akif Terzioğlu Ortaokulunda dört şubede öğrenim gören 5.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Üç şube deney grubuna, diğer şube kontrol grubuna yansız olarak atanmıştır. Kontrol grubu Türkçe öğretim programında yer

verilen kazanımlar ve MEB'in belirlediği kaynaktaki etkinliklerle sürece devam ederken deney grupları bu etkinliklerin yanı sıra aktif öğrenme teknikleri doğrultusunda farklı etkinliklerle desteklenmiştir.

Araştırmada nicel veriler “Öğrencilerin Yazılı Anlatım Düzeyini Belirlemek İçin Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarı” ile ölçülmüştür. Belirtilen değişkenler üzerinde aktif öğrenme tekniklerinin etkisini incelemek amacıyla uygulamadan sonra aynı test son test olarak uygulanmıştır.

Deney ve kontrol grubu arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı parametrik testlerle belirlenecektir.

Bulgular ve Sonuç: Araştırmanın veri analizi süreci devam etmekte olup bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Aktif Öğrenme, Yazma Becerileri, Yarı Deneysel Desen

Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Programı Okuryazarlığı Hakkındaki Görüşleri*

Okan Baysal ^{1,*} & Alper Başbay ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Bilim ve Sanat Merkezi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Ege Üniversitesi

okanbbaysal@gmail.com

Özet

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlığı üzerine görüşlerinin incelendiği bu araştırmada, nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu alanyazın incelenerek oluşturulmuş ve dört eğitim programları ve öğretim alanında uzman akademisyen tarafından uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşü sonucu, bazı sorular daha açıklayıcı hale getirilecek şekilde soru kökleri değiştirilmiş ve bazı sorulara da sorunun anlaşılmasını sağlayacak sondalar eklenmiştir. Böylece forma son şekli verilmiştir. Görüşme formunda 10 soru yer almakta olup bu sorular, sondalarla desteklenmiştir. Çalışma grubunu 11 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Sınıf öğretmenleri, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yoluyla seçilmiştir. Çalışılan yerleşim birimi, okutulan sınıf düzeyi ve mesleki kıdem değişkenleri göz önünde bulunularak maksimum çeşitliliğe ulaşılması amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarının daha zengin olmasını sağlamak ve bu farklılıklarda da ortak bulguların olup olmadığını bulmaya çalışmak amaçlanmıştır. Veri çözümlemesi içerik analiziyle yapılmıştır. Çözümlemeler sonucunda, “hizmet öncesi” ve “meslek dönemi” olmak üzere iki temaya ulaşılmıştır. Hizmet öncesi dönemde, öğretmen adaylarının bilgi eksikliğine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin program hakkında bilgi eksikliklerinin nedeninin ise kuram – uygulama bağlantısı kurulamamış olmasından kaynaklandığı saptanmıştır. Öğretim programları hakkında bilgi eksikliği ile göreve başlayan öğretmenlerin programa hakim olmadıkları ve bu nedenle öğretim programı yerine hazır edindikleri yıllık planları kullandıkları belirlenmiştir. Bu bağlamda, öğretmenlerin öğretim programlarını incelemeye başladıkları görülmektedir. Öğretim programı okuryazarlığı kavramının, sınıf öğretmenleri tarafından programı anlama, programa hakim olma ve programı yorumlayabilme ifadelerini çağrıştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucu, öğretmenlerin öğretim programı hakkında kendilerini geliştirmek istedikleri saptanmıştır. Bu nedenle sınıf öğretmenlerine öğretim programı okuryazarlığı hakkında mesleki gelişim programları düzenlenerek onlara bu konu hakkında gelişme fırsatları sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Programı Okuryazarlığı, Program Bilgisi, Program Kullanımı

Not: Bu araştırma, doktora tezinin bir bölümünden yararlanarak hazırlanmıştır.

A Comparative Study on the Use of Two Discrete Pre- and While-Listening Strategies

Hasan Şahin

Eğitim Bilimleri Sakarya Üniversitesi
hasanshn@uludag.edu.tr

Abstract

Listening is considered as one of the most adverse skills among ESL / EFL language skills due to distinct concerns such as the listening phases, physical conditions whilst listening, expectations from the listener and the required knowledge a listener needs to own so as to apprehend the aural input (Field, 2008). At this point, the use of L2 listening strategy use comes into prominence with the aim of lowering listening anxiety and ameliorate ESL/ EFL learners' listening comprehension proficiency (Golchi, 2012). To this end, this research study implemented the use of two discrete pre- and while-listening strategies on EFL learners at university preparatory classes. The two strategies which were applied throughout the treatment were KWL (Know – Want to Know – Learn) Chart and Schema Map. The experimental stage proceeded within 10 listening sessions by means of these related listening strategies. Data was collected qualitatively through learners' pre- and post-reflections in the written form. Findings from both group of participants reveal their perceptions, difficulties, ways to survive and be better listeners whilst listening stage.

Key Words: L2 Listening, Strategy, Schema, Perceptions

Web 2.0 Araçlarının Eğitim- Öğretimde Kullanılmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Mefibe Tintin

Eğitim Fakültesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
mefibetintin@gmail.com

Özet

Betimsel nitelikteki bu çalışmanın amacı Web 2.0 araçlarını eğitim öğretimde uygulanmasına dair öğretmen görüşlerini neler olduğunu ve Web 2.0 araçlarını kullanırken karşılaştıkları sorunları ortaya çıkartmaktır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden veri toplama yöntemi olan görüşme yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlerin düşünceleri yarı yapılandırılmış anket tekniği ile toplanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın örneklemini, Çanakkale İlinde 2023-2024 eğitim öğretim yılında görev yapan toplam 13 öğretmen oluşturmaktadır. Açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış bir mülakat bilgi formu veri toplama araçları olarak kullanılmıştır.

İçerik analizi türlerinden tümevarımcı analizi verilerin analizinde kullanılmıştır. Araştırmada, öğretmenlerin genel olarak, Web 2.0 araçlarını proje hazırlama, kazanımları pekiştirmek için, dersin değerlendirme kısmında, sınıf içi tartışma, konuyu destekleme amacı ile dijital içeriklerin olduğu eğitim siteleri (Morpa Kampüs, Okulustik, EBA) ve alış verişi amacıyla Web 2.0 araçlarını derslerinde uyguladıkları görülmüştür. Web 2.0 araçlarının sınıf ortamında uygulanmasının eğitim öğretim faaliyetlerinin verimliliğini ve çeşitliliğini arttıracak ve eğitimin kalitesini yükselteceğini, sınıf ikliminde iş birliğini ve dayanışmayı pozitif yönde etkilediğini ve derslerde öğretmenlerin uyguladıkları yöntemleri destekleyen bir yapıda olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencinin motivasyon pozitif yönde ilerlediği Web 2.0 araçlarının eğitim öğretimde kullanmanın ekonomik olması, mekandan ve zamandan özgür bir ortam sağlaması, uygulamalarının alt yapı ve donanım eksikliği olmayınca basit olması, gibi faydaları olduğu sonucuna varılmış. Sunum hazırlamak için canva, anket hazırlamak için Google form, pixton, chattenpix. eğitim içeriklerini eğitim müfredatına uygun olan morpa kampüs, okulistik, Eba, ölçme için test maker, online test yap, quizziz, quizlet, quiver, wordwall, plickers, sosyal ağlar Twitter, instagram, facebook, youtube, uzaktan eğitimde zoom, ve teams, içerik üretmede V fabrika geogebra, peth, mathspad, arama motoru olarak en fazla Google'yi kullanmayı tercih ettikleri verilerine ulaşılmıştır.

Web 2.0 araçlarını yaygın olarak eğitim öğretimde kullandıkları. İşbirlikçi öğrenme ortamları oluşturmak için kullanılabilecek Web 2.0 araçlarını uygularken pedagojik ve teknolojik boyutta problem yaşadıkları. Web 2.0 araçlarını, öğrenen merkezli öğrenme ortamlarında verimli ve etkili bir şekilde uygulayabilmeleri için ise mesleki gelişime ihtiyaç duydukları Web 2.0 araçlarını Eğitim öğretimde kullanırken donanım açısından alt yapı problemleri ile yüz yüze geldikleri verilerine ulaşılmıştır. Sonuç itibarıyla öğretim ortamlarında öğretmenlerin WEB 2.0 kullanılmasına ait düşüncelerinin pozitif yönde ve yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın sonunda, toplanan veriler değerlendirilmiş, eldeki bulguların Web 2.0 araçlarını eğitim öğretimde yaygın olarak kullanırken yaşadıkları sorunlara karşı çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Web 2.0, Görüş, Öğretim

12. Sınıf Seçmeli Kimya Dersi İçin Yeni Öğretim Metotları ve Uygulamaları

Batuhan Yetim

Kimya Sakarya Üniversitesi

batuhnretim@gmail.com

Özet

21. yüzyıla bakıldığında en çok gelişen ve değer kazanan alanın teknoloji olduğu görülmektedir. Teknoloji, birçok sektörde başı çekerken, eğitim sektöründe de bir hayli ivme kazanmıştır. FATİH (Fırsatları Arttırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi), EBA (Eğitim Bilişim Ağı) ve ÖBA (Öğretmen Bilişim Ağı) projeleri örnek gösterilebilir. Çağdaş teknoloji kullanılarak birçok duyu organına hitap edecek etkinlikler hazırlanması kolaylaşmakta ve öğrencilerin öğrenmeye karşı motivasyonu artmaktadır. Bununla beraber, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı 2018 yılında yayımladığı kimya öğretimi müfredatında animasyon, simülasyon ve video gibi araçların kullanılması konusunda bilgilendirme yapmaktadır. Kimya dersinin içeriği incelendiğinde birçok kavram soyuttur. Bu yüzden öğrenciler bu derste zorlanmakta ve ezber yapma yoluna gitmektedir. Soyut kavramların zorluğunun aşılması için kavramları somut hale dönüştürecek yeni yöntemlerin araştırılması gerekmektedir. Bununla beraber, somut hale çevirmek için yapılacak deneylerin malzemeleri fiyatları her geçen gün artmaktadır. bununla beraber, bazı deneylerde güvenlik sorunları da yaşanmaktadır. 12. Sınıf seçmeli kimya dersinin içeriği incelendiğinde Kimya ve Elektrik, Karbon Kimyasına Giriş, Organik Bileşikler, Enerji Kaynakları ve Bilimsel Gelişmeler üniteleri yer almaktadır. Bu ünitelerin arasında Karbon Kimyasına Giriş ve Organik Bileşikler en soyut ünitelerdir. Bu konularda öğrenciler, hayal etmekte ve soyut oldukları için anlamakta zorlanmaktadır. Moleküllerin üç boyutlu hallerini, atomların yönelimini, orbitalleri gösteren, bağ uzunluğunu ve açılarını hesaplayan programlar eğitimde aktif olarak kullanılmalıdır. Bu soyut kavramları somutlaştıracak programlar mevcuttur. HyperChem ve ChemDraw gibi programlar bu işlevleri görmektedir. Bu tarz programlar 12. Sınıf Seçmeli Kimya dersinde aktif olarak kullanılabilirse öğrenciler daha kolay algılayabilir. Bununla beraber konuların akılda kalması da artacaktır. Bu olumlu sonuçların yanında deneyler için kimyasal temini maliyetleri ortadan kalkacak ve güvenlik sorunu da çözülmüş olacaktır. Bahsedilen programlar sadece 12. Sınıf için değil ilgili konularında tüm kademeler için geçerlidir.

Anahtar Kelimeler: 12. Sınıf, Metot, Öğretim, Seçmeli Kimya.

İlkokul Öğrencilerinin Yaratıcı Yazarlık Becerilerinin Eğitim Teknolojisi Araçları İle Geliştirilmesi

Dilek Karaçelik ^{1,*} & Öykü Selvi ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Şehit Pilot Üsteğmen Cemil Kaya İlkokulu

² Sınıf Öğretmenliği Şehit Pilot Üsteğmen Cemil Kaya İlkokulu

karacelikdilek@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı ilkokul 3 ve 4. Sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinin dört temel becerilerinden olan yazma becerilerinin yenilikçi yöntem ve tekniklerle geliştirmeye çalışmaktır.

Çalışmanın uygulama aşamasında 3 boyutlu kalem, 3 boyutlu yazıcı, atık materyal kutularından oluşturulmuş makara sistemi, yazı araç ve gereçleri kullanılarak öğrencilerin resimli hikâyeler yazmaları sağlanmıştır. Öğrenciler daha önceden belirlenen nesneleri 3 boyutlu kalem ve 3 boyutlu yazıcı kullanarak oluşturmuşlardır. Oluşturulan nesnelerin içerisinde geçtiği hikâyeler yazarak yaratıcı yazma çalışması yapmaları sağlanmıştır. Yazılan hikâyeler makaralı bir sisteme dönüştürülmüştür. Kaydırmalı bir şekilde okunacak makaralı sistem küçük kutulara yerleştirilerek ekrana dönüştürülmüştür. Ortaya çıkan ürünler(kutu televizyonlar) okuldaki tüm öğrencilerin yararlanması için sergiye dönüştürülmüştür. Çalışma sürecinde öğrencilere "Storybird" dijital hikâye yazma aracı tanıtılmış ve istekli öğrenciler yazdıkları hikâyeleri bu araçla da yazmışlardır.

Robotik ve Kodlama Atölyesinde atık malzemeler de kullanılarak oluşturulan bu çalışmada disiplinlerarası yaklaşım esas alınmıştır. Teknoloji, Mühendislik ve Sanat alanlarının bir araya getirilerek öğrencilerin hem yazma hem de ürün oluşturmalarına yönelik becerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Süreç temelli olan bu çalışmada öğrencilere akran öğrenmesi, iş birliği öğrenme ve teknoloji destekli aktif öğrenme ortamları sunulmuştur. İki aylık bir sürece dayalı olan bu çalışmada öğretmenler öğrencilere anlık geri bildirimlerde bulunmuşlardır. Öğrencilerin yazı defterleri, oluşturdukları ürünler öğretmenlere gözlem fırsatı tanımış, elde ettikleri verilerle süreci değerlendirebilmiş ve öğrencilerin gelişimini gözleyebilmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin sözlü geri bildirimlerinde; üç boyutlu kalem kullanmaktan, yazdıkları hikâyeleri küçük bir ekranda görmekten ve çizgi filme benzer bir sistem oluşturmalarından büyük keyf aldıklarını dile getirmişlerdir. Hikâye yazmaya karşı ilgilerinin ve heveslerinin arttığı gözlenmiştir.

Küçük yaş grubundaki ilkokul öğrencilerinin teknolojiyi tanımaları ve işlevsel kullanabilmeleri açısından farkındalıklarının artırılmasına katkı sağlamıştır. Bu çalışmada 3 boyutlu kalem, 3 boyutlu yazıcı ve web 2.0 aracı olan Storybird kullanmayı öğrenen öğrencilerimiz dezavantajlı bir okulda olmalarına rağmen kendilerinden daha iyi ekonomik imkânlarla sahip akranlarının fırsatlarını tecrübe etme imkanı bulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Teknolojisi, Yaratıcı Yazarlık

Fen Bilimleri Dersinde Eğitim Teknolojileri Kullanımının Öğretimde Duyuşsal Farkındalık ve Öğrenme Tutumları Üzerine Etkileri

Sevra Betül Çil ^{1,*} & Filiz Çetin ²

¹ Eğitim Teknolojileri Milli Eğitim Bakanlığı- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

² Eğitim Bilimleri Enstitüsü Gazi Üniversitesi

sbetulalperen@gmail.com

Özet

Araştırmada fen bilimleri dersi öğretiminde bilgisayar destekli eğitimin, öğretime yönelik duyuşsal farkındalığa ve öğrenmeye yönelik tutuma etkisi incelenmiştir. Ön test-son test kontrol gruplu deneysel modeli kullanılmış olup bir deney grubu ve bir kontrol grubu ile çalışılmıştır. Araştırma, deney ve kontrol grupları 30'ar öğrenciden olmak üzere, toplam 60 öğrenciyle yapılmıştır. İlköğretim 7. sınıf fen bilimleri dersi “Güneş Sistemi ve Ötesi” ünitesinin öğretiminde gerçekleştirilmiştir. Deney grubundaki öğrencilerin dersinde, eğitimde teknoloji öğelerinden faydalanılmış, bilgisayar destekli eğitimden kullanılmıştır. Kontrol grubundaki öğrencilere ise, geleneksel öğretim yöntemi uygulanmıştır. Araştırma toplam 8 hafta sürmüştür. Haftalık ders saati 4 saat olduğundan toplam 28 saat uygulama yapılmıştır. Sürecin başlangıç haftasından önce öğrenmeye yönelik tutum ölçeği, öğretime yönelik duyuşsal farkındalık ölçeği uygulanmıştır.

Yine deney ve kontrol gruplarına uygulama sonrası öğrenmeye yönelik tutum ölçeği, öğretime yönelik duyuşsal farkındalık ölçeği testi yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 29 programında analiz edilmiştir. Fen bilimleri dersinde, deney ve kontrol gruplarına uygulanan öğrenmeye yönelik tutum ölçeği sonuçlarından elde edilen bulgulara göre, iki grubun derse yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Ancak, deney ve kontrol gruplarına uygulanan öğretime yönelik duyuşsal farkındalık ölçeği sonuçlarından elde edilen bulgulara göre, iki grubun derse yönelik duyuşsal farkındalık düzeylerinde, deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Öğretime Yönelik Duyuşsal Farkındalık Ölçeğinin son test sonuçlarında Alma boyutu, Tepkide Bulunma boyutu, Değer Verme boyutu ve Öğretime Yönelik Duyuşsal Farkındalık Ölçeğinde gruplara göre anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre bilgisayar destekli eğitimin, öğrenmeye yönelik tutumda anlamlı bir farklılığa yol açmadığı, öğretime yönelik duyuşsal farkındalığı ise artırdığı görülmüştür. Bilgisayar destekli eğitim yaklaşımına göre tasarlanan farklı ders ve ünitelerde bu çalışmalar yinelenebilir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimleri, Eğitim Teknolojileri, Bilgisayar Destekli Eğitim

Not: Bu bildiri, birinci yazarın yüksek lisans tez çalışmasından faydalanılarak yazılmıştır.

Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanı Eğitiminde Teknoloji Tabanlı Öğrenme Robotik Uygulamaları

Erdem Doğan ^{1,*} & Ebru Polat ²

¹ Elektrik Elektronik Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mtal

² Matematik Balıkesir Borsa İstanbul Mtal

erdemd79@gmail.com

Özet

Mesleki teknik eğitimde alan derslerinde eğitim teknolojilerinin kullanılması eğitimde verimliliği ve sürdürülebilirliği artırmaktadır. Ayrıca eğitimde robot teknolojilerinin kullanımı ve diğer disiplinlerle uyumluluk açısından önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, elektrik elektronik alanı derslerinde robotik kodlamanın mesleki eğitimde aktif olarak kullanılması ile ilgili veriler ayrıca okul robotik kulübünün elde ettiği başarılar incelenmiştir. Sunulan bilgiler, alan taraması ve alan uygulaması ile elde edilmiştir. Çalışmada yer verilen bilgilerin mesleki eğitimde uygulanacak çalışmalara örnek olacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte Elektrik ve Elektronik Alanı eğitiminde aktif öğrenme yöntemleri kullanılarak öğretici eğitiminin yanında akran eğitiminden ve robotikten nasıl yararlanılabileceği konusunda, gerek akademik çalışma yapanlara gerekse öğretmenlere önemli fikirler verme ile birlikte Türk milli eğitimine katkı sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektrik Elektronik Teknolojisi Eğitimi; Robotik Uygulamaları, Teknoloji eğitimi, Robot Yarışması, Borsa İstanbul.

Okul Müdürlerinin Öğretmenlerin Beklentileri Ve Sorunlarına Karşı Duyarlılıkları

Duygu Tohumcu

Okul Öncesi Öğretmenliği Burhanettin Kurt Anaokulu
tohumcuduygu@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, Öğretmenlerin deneyimlerine göre okul müdürlerinin öğretmenlerin sorunlarına ve beklentilerine karşı duyarlılıklarını belirleyebilmektir. Araştırmanın yöntemi olarak nitel araştırma yaklaşımı ve fenomenoloji deseni benimsenmiştir. Çanakkale 'deki çeşitli okullardan seçilen 49 öğretmenin katılımıyla gerçekleşen bu çalışmada, uygun örnekleme yöntemiyle yürütülmüştür. Araştırma, dört ana temaya odaklanmaktadır: "Öğretmenlerin Okul Müdürlerinden Beklenti Türleri", "Okul Müdürlerinin Öğretmenlerinin Beklentilerine Duyarlılıkları" , "Öğretmenlerin Yaşadıkları Sorunlar " ve " Okul Müdürlerinin Öğretmenlerin Sorunlarına Duyarlılıkları". Bu temalar, okul müdürlerinin liderlik rollerini, öğretmenlerin profesyonel ihtiyaçlarını ve okul ortamındaki etkileşim dinamiklerini derinlemesine analiz etmektedir. Araştırma sonuçları, okul müdürlerinin öğretmenlerin beklentilerine ve sorunluluklarına karşı gösterdikleri tutum ve davranışların, eğitim ortamının kalitesi ve öğretmenlerin mesleki memnuniyeti üzerinde önemli etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, okul yönetimi ve eğitim politikaları açısından önemli içgörüler sunmakta ve okul liderliğinin etkin uygulaması için yol gösterici olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Müdürü, Okuldaki Sorunlar, Öğretmen Beklentileri

Erken Çocukluk Eğitimi Yönetiminde Sürdürülebilir Sosyal Adalet: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması

Nuray Akyıldız ^{1,*} & Mehmet Ulutas ²

¹ Eğitim Yönetimi Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

nuray.0808@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada, erken çocukluk eğitimi yönetiminde, okul müdürlerinin sürdürülebilir sosyal adalet rolüne ilişkin öğretmen algılarını belirlemek amacıyla ölçek geliştirme çalışması yapılmıştır. “Sürdürülebilir Sosyal Adalet” kavramı, alan literatürüne kazandırılmaya çalışılmıştır. Erken çocukluk eğitimi yönetiminde sürdürülebilir sosyal adaleti açıklayan kavram bilgisine ve sürdürülebilir sosyal adalet kavramını ölçen bir ölçeğe ihtiyaç vardır. Çalışma kapsamında ilgili alan yazın taraması yapılmış, sosyal adalet kavramı, sosyal adalet yaklaşımları, sosyal adaletin boyutları, okul yöneticilerinin yeterlikleri, eğitimde sosyal adalet, erken çocukluk eğitiminde dezavantajlar ve erken çocukluk eğitimi yönetiminde sürdürülebilir sosyal adalet konuları değerlendirilmiştir.

Araştırmada keşfedici sıralı karma araştırma yöntemi ile ilk olarak nitel daha sonra nicel boyutlarda çalışılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda, olgubilim deseni kullanılmıştır. Nitel boyut için maksimum çeşitlilikte belirlenen 8 okul yöneticisi ile çalışma grubu oluşturulmuştur. “Okul Yöneticilerinin Sosyal Adalet İle İlgili Görüşleri Görüşme Formu” ile okul yöneticilerinin algıları ortaya çıkarılmıştır. Görüşme formu hazırlanırken 2 alan uzmanının bilgisine başvurulmuştur. Verilerin analizinde; içerik analizi yöntemi kullanılmış; okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan okul yöneticilerinin sürdürülebilir sosyal adalet ile ilgili görüşleri hakkında kategoriler ve kodlar ortaya çıkarılmıştır.

Araştırmanın nicel boyutunda, betimsel tarama yöntemi ile ölçek geliştirme çalışması yapılmıştır. Araştırmada geliştirilen “Sürdürülebilir Sosyal Adalet Ölçeği” ile okul müdürünün sosyal adalet rolüne ilişkin öğretmen algıları belirlenmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler ve alan yazın taramasından hareketle ölçek için 88 soruluk madde havuzu hazırlanmıştır. Birden fazla anlam içerdiği düşünülen, benzer içerikli maddeler uzman rehberliğinde çıkarılarak 78 madde ile (eğitim yönetimi, okul öncesi eğitimi, ölçme değerlendirme ve rehberlik alanlarında) 14 uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanların dönüşleri doğrultusunda 30 maddelik taslak ölçek formu oluşturulmuştur. Araştırmanın nicel kısmında evreni 261 kişi oluşturmaktadır. Pilot uygulama için 68 kişiye yüz yüze ulaşılarak taslak ölçek formu uygulanmıştır. Ancak 52 kişiden dönüş alınabilmiş, elde edilen verilerden 2’si bir sayfası eksik olduğu için çıkarılmıştır. Sonuç olarak 50 kişiden elde edilen verilerle taslak ölçek formu için AFA (Açıklayıcı Faktör Analizi) yapılmıştır. Neticesinde madde yükü 0.45’den küçük olan maddeler çıkarılmıştır. Ölçek için son adımda 16 madde yer almıştır. Ölçek güvenirlik katsayısı (Cronbach Alfa) 0.96’dır. Bu değere göre ölçeğin yüksek güvenirlikte olduğu açıklanabilir. Esas uygulamada Surveey uygulaması aracılığıyla oluşturulan ölçek linki çevrimiçi platformlarla okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlere gönderilmiş, 213 kişiden cevap alınmıştır. Bu verilerle DFA (Doğrulamalı Faktör Analizi) ile $\chi^2 = 225.843$ değerinin 3 ile 5 arasında, CFI= .957 değerinin .95-1.0 arasında, RMSEA değeri .092 sonucu bulunmuştur. Buna göre, modelin iyi uyum değerlerine sahip olduğu açıklanabilir.

Öğretmenlerin sürdürülebilir sosyal adalet kavramına ilişkin algı düzeyleri ve araştırma ölçeğinde yer alan demografik bilgilere göre öğretmenlerin algı düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığı açıklanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre tüm bu konuların kapsamında erken çocukluk eğitimi yönetiminde sürdürülebilir sosyal adaletin sağlanmasında okul müdürünün tecrübeli olması ve sürdürülebilir sosyal adalet için yasal dayanak oluşturulması ön plana çıkmıştır. Okul yöneticisi atamalarında tecrübe kriter olabilir, okullarda ve eğitim öğretim sisteminin her basamağında sürdürülebilir sosyal adalet hakkında yasa ve yönetmelikler düzenlenir. Alan yazının yeni bir kavramı olan sürdürülebilir sosyal adalet üzerine çalışmalar yapılması gerektiği, “Sürdürülebilir Sosyal Adalet Ölçeği”nin bilime katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Adalet, Yönetimde Sosyal Adalet, Erken Çocukluk Eğitimi, Sürdürülebilir Sosyal Adalet, Sürdürülebilir Sosyal Adalet Ölçeği.

Eğitim Kurumlarında İnsan Kaynakları Yönetimi

Meltem Kuşçu ^{1,*} & Yeliz Kaçar ²

¹ Bilişim Teknolojileri Edremit Altınoluk Mustafa Erçetin Ortaokulu

² Sınıf Öğretmenliği Ezine Mahmudiye İlkokulu

meltemkuscu@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, insan kaynaklarını ve insan kaynaklarının temelini oluşturan yetenek yönetiminin, eğitim kurumlarında nasıl yürütüldüğünü öğretmenlerin gözünden irdelemektir. Kurum öğretmenlerinin insan kaynakları yönetimi kavramına nasıl baktığı, kurumlarındaki mesai arkadaşlarının sahip oldukları yeteneklerin nasıl ortaya çıkarılıp, nasıl görevlendirmelere dâhil oldukları konularında bilgi edinmek amaçlanmıştır. Balıkesir ve Çanakkale’de yer alan iki okulda görev yapan sınıf ve branş öğretmenlerinin, insan kaynakları yönetimi hakkındaki görüşlerine başvurulmuştur. Bu kapsamda ilkokul ve ortaokul düzeyinde görev yapan 45 öğretmen ile görüşülmüştür. Çalışma grubu, Çanakkale ve Balıkesir’de görev yapan öğretmenler arasından rastgele seçilmiştir. Kurum türleri ve branşlar arasındaki benzer ve farklı durumları incelemek adına iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır. Veriler, görüşme yapılarak elde edilmiştir. Veriler içerik analiziyle incelenmiş ve temalar oluşturulmuştur. Çalışmada yanıtlar neticesinde dört tema oluşturulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları yöneltilen öğretmenler, özellikle yetenek yönetiminin kurum kültürü ve kişisel gelişim açısından önemi konularına değinmiştir. Sonuç olarak öğretmenlerin insan kaynakları ve yetenek yönetimi algılarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Okul içindeki görevlendirmelerin liyakatli yapılması bakımından personelin yeteneklerini açığa çıkarıcı etkinliklere daha fazla yer verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Genç öğretmenlerin kıdemli öğretmenlere göre verilen görevleri kabullenme oranlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Erkek öğretmenler maddi teşvik yönünü dile getirirken, kadın öğretmenler görevlendirmelerde fırsat eşitliğine vurgu yapmışlardır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Kaynakları Yönetimi, Yetenek Yönetimi, Yetenek

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MİZAH TARZLARI İLE MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Tülay Zengin ^{1,*} & Tuncay Özdemir ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

² Temel Eğitim Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

vatanvataner@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Eğitimde başarıyı arttırmanın yollarından biri de öğrencilerin mutlu olmalarını, okula severek gelmelerini sağlamaktır. Bu da ancak mutlu sınıf öğretmenleriyle mümkün olacaktır. Öyleyse öğretmenlerin mutluluk düzeylerini arttıracak yollar aranmalıdır. Örneğin hangi mizah tarzına sahip öğretmen daha mutludur? Bunu bilirse öğretmenlerin bu mizah yönünü geliştirici çalışmalar yapabiliriz. Bu yönde seminerler, eğitimler, dersler verebiliriz. Hatta öğretmenlerin mizah tarzlarının cinsiyet, kıdem, aynı okulda çalışma süresi, öğrenim durumu ve medeni durumlarına göre mutluluk düzeylerine etkisini bilmek hem mutlu öğretmen, hem de mutlu ve başarılı öğrenci yetiştirmek için bizlere yeni ufuklar açacaktır. Güçlü bir mizah yeteneğine sahip sınıf öğretmenlerinin mutluluk düzeylerinin de yüksek olacağı düşünülmektedir.

Amaç: Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin mizah tarzı düzeylerinin mutluluk düzeylerini etkileyip etkilemediğini incelemektir. Bunun için araştırma ile aşağıdaki alt problemlere cevap aranacaktır:

- Sınıf öğretmenlerinin mizah tarzlarına ilişkin görüşleri ne düzeydedir?
- Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre mizah tarzı düzeyleri,
- Cinsiyete,
- Mesleki kıdeme,
- Medeni duruma,
- Öğrenim durumuna göre farklılık göstermekte midir?
- Sınıf öğretmenlerinin mutluluk düzeylerine ilişkin görüşleri ne düzeydedir?
- Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre mutluluk düzeyleri,
- Cinsiyete,
- Kıdeme,
- Aynı okulda çalışma süresine,
- Öğrenim durumuna göre farklılık göstermekte midir?
- Sınıf öğretmenlerinin mizah tarzları ile mutluluk düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Mizah tarzı düzeyi, mutluluk düzeyinin önemli bir yordayıcısı mıdır?

Yöntem: Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin mizah tarzları ile mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki incelenecektir. Yani, var olan bir durumun farklı boyutu ve değişkenler arasındaki ilişki araştırılacaktır. Bu nedenle bu araştırmanın uygulanması, verilerin toplanması, elde edilen verilerin analizi ve yorumlanmasında nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni kullanılacaktır. Veri toplama

aracı olarak üç bölümden oluşan test (anket) kullanılacaktır. Araştırmanın evrenini 2023-2024 eğitim öğretim yılında Ankara İli Pursaklar İlçe merkezindeki 14 İlkokulda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma evreni olarak resmi verilere göre Pursaklar ilçe merkezinde 399 sınıf öğretmeni görev yapmaktadır. Araştırmada rastgele (random) seçim yöntemi ile Pursaklar'daki 14 ilkokuldan 6 tanesi seçilecek, bu ilkokullardaki 196 sınıf öğretmeni ise araştırmanın örneklemini oluşturacaktır. Veri analizi spss programı ile yapılacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Mutluluk, Mizah, Mizah Tarzları

COVID-19 Salgını Sürecinde Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Öz Yeterlilik Algıları

Saadet Altınağaç ^{1,*} & Adil Çoruk ²

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb Gazi Ortaokulu

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
saltinagac@gmail.com

Özet

Bu araştırma, “COVID-19 Sürecinde Okul Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Öz Yeterlilik Algıları ve Okul Müdürlerinin Teknolojik Liderlik Davranışlarına Yönelik Öğretmen Algıları” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir. COVID-19 pandemisinin eğitim sektörüne olan etkilerini, özellikle okul yöneticilerinin teknolojik liderlik öz yeterlilik algıları açısından inceler. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'nda bu çalışma, pandemi sürecinde eğitim yönetiminde teknolojinin rolü ve önemini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında il merkezinde bulunan okul öncesi ve ilköğretim okullarında görev yapan 63 okul yöneticisi ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak, Hacıfazlıoğlu ve arkadaşları tarafından Türkçeye uyarlanan ve Eğitimde Uluslararası Teknoloji Topluluğu (ISTE) tarafından hazırlanan "Okul Müdürlerinin Teknolojik Liderlik Öz-Yeterlilikleri Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 24.0 programı ile analiz edilmiş, parametrik olmayan veriler için Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testleri, parametrik veriler için ise t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testleri uygulanmıştır. Araştırmanın bulguları, okul yöneticilerinin teknolojik liderlik algılarının düşük seviyede olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, eğitim kurumlarında teknolojik liderlik kapasitesinin artırılması gerektiğine işaret ederken, pandemi gibi kriz dönemlerinde eğitimin sürdürülebilirliği için teknolojik adaptasyonun ve liderliğin kritik önem taşıdığını vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Okul Yöneticisi, Teknolojik Liderlik, Teknolojik Öz Yeterlilik, Uzaktan Eğitim

Not: Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında birinci yazar tarafından gerçekleştirilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Bilim ve Sanat Merkezi Yöneticilerinin Koçluk Becerilerini Sergileme Düzeyleri

Berna Aras ^{1,*} & Mustafa Aydın Başar ²

¹ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Meb

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
arasberna@hotmail.com

Özet

Koçluk, genellikle bireylerin veya grupların kişisel veya mesleki hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmak için kullanılan bir yöntemdir. Koçluk, bir koç ve koçlanan arasındaki işbirliği ve rehberlik üzerine kuruludur. Bir koç, koçlanana odaklanmış bir destek sağlar ve onların potansiyelini gerçekleştirmelerine yardımcı olmak için birlikte çalışır. Koç, koçlananın hedeflerini belirlemesine, engelleri aşmasına, motivasyonunu arttırmasına ve stratejiler geliştirmesine yardımcı olur. Koçluk, kişisel gelişim, kariyer ilerlemesi, ilişki yönetimi, sağlık ve zindelik gibi birçok farklı alanı kapsayabilir. Profesyonel koçlar, bireylerin ve organizasyonların potansiyellerini maksimize etmelerine yardımcı olmak için çeşitli teknikler ve araçlar kullanırlar. Sonuç olarak, koçluk, bireylerin ve grupların hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmak için kullanılan bir rehberlik ve destek sistemidir. Bu sistem koçun empatik iletişim, dinleme, etkili soru sorma, mantıksal ilişki ve dönüt verme becerilerini gerektirir.

Üstün yeteneklilerin her anlamda gelişimini desteklemek amacıyla Türkiye’de 1995 yılında, MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü’ne bağlı olarak Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) kurulmuştur. BİLSEM’ler, Okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki üstün yetenekli öğrencilerin okul saatleri dışında, bireyselleştirilmiş ve zenginleştirilmiş eğitim programlarıyla çeşitli yetenek alanlarında kendilerini geliştirmeleri amaçlı destek eğitimi sunmaktadır. Bahsedilen yetenekler genellikle zeka, sanat, spor, müzik, matematik, bilim veya liderlik gibi farklı alanlarda ortaya çıkabilir. Bu yeteneklerin genellikle özel eğitim programları, koçluk, mentorluk, ileri düzey kurslar veya özel dersler gibi çeşitli şekillerde desteklenebileceği düşünülmektedir. BİLSEM’in işleyişi ve buradan hizmet alan öğrencilerin özellikleri, bu merkezlerdeki öğretmen çalışmalarının koçluk temelli öğretmenlik anlayışına dayanması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Öğretmenlere bu alanlarda liderlik edecekler ise okul yöneticileridir.

Bu çalışmanın amacı, BİLSEM’lerde görev yapan yöneticilerin koçluk becerilerini ortaya koymaktır. Çalışma Koçluk becerilerinden iletişim, dinleme, etkili soru sorma olmak üzere 3 beceri ile sınırlı tutulmuştur. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Analizlerde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Analizler doğrultusunda elde edilen bulgular ortaya konulmuştur. Bulgulara dayalı olarak sonuçlar, tartışma ve önerilerin geliştirilmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Koçluk, Koçluk Becerileri, Üstün Yetenek, Bilsem Yöneticisi

Öğretmenlerin Etkili Okul Kavramına İlişkin Algıları: Bir Metaforik Çalışma

Gamze Aydın ^{1,*} & Gül Kurum ²

¹ Eğitim Yönetimi Trakya Üniversitesi ² Eğitim Bilimleri Trakya Üniversitesi
gamzeaydin92@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Okullar hammaddesi insan olan sosyal ve açık bir sistemdir. Bu sistemde toplumdan aldığı girdiyi amaçlar doğrultusunda işleyerek çevreye yetiştirilmiş insan gücü olarak sunmaktadır. Bu doğrultuda okulların diğer örgütlerden farklı olarak etkili olması beklenmektedir. Etkili okul belirlenen hedeflere en yüksek seviyede ulaşmaktır (Başaran, 1982). Lunenburg ve Ornstein'e göre (1991) etkili okul özelliklerini açık akademik amaçlar, öğrenci hakkında yüksek beklentiler, okulda düzen ve disiplin, öğrenci gelişiminin sürekli izlenmesi, öğrencilerin katılımı ve sorumluluk almaları, öğretmen yeterlik duygusu ve morali, akademik öğrenme zamanı, olumlu okul iklimi, yöneticinin liderliği ve toplumsal destek ve katılım şeklinde sıralamaktadır (Akt. Şişman, 2020). Okullar her düzeyden ve toplumun her kesiminden gelen öğrencilerin bir arada eğitim gördükleri kurumlardır. Bu nedenle birçok sorumluluk taşımakta ve bu sorumlulukları her geçen gün artmaktadır. Çünkü her öğrencinin fiziksel, bilişsel ve duygusal olmak üzere farklı gereksinimlerini karşılayabilmek etkili okullar aracılığıyla mümkün olacaktır (Balcı, 2022). Bu görüşten hareketle etkili okulların vazgeçilmez bileşenlerinden okul yöneticileri ve öğretmenlerin bu konudaki algılarını belirlemek önemsenmektedir. Bu çalışmada okul yöneticileri ve öğretmenlerin etkili okul kavramına ilişkin algıları metaforlar aracılığıyla ortaya konacaktır. Çünkü metaforlar, bir bireyin zihninin belli bir kavrayış biçiminden başka bir anlayış biçimine hareket etmesini sağlar (Saban, 2008).

Amaç: Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin etkili okula ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri metaforlar aracılığıyla belirlemektir. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Öğretmenler etkili okul kavramını hangi metaforlarla özdeşleştirmektedir?
- Öğretmenler etkili okul kavramıyla özdeşleştirdikleri metaforları nasıl tanımlamaktadır?

Yöntem: Bu araştırma, var olan durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçladığından betimsel nitelik taşımaktadır. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemleri kullanılacaktır. Veri toplam aracı olarak iki kısımdan oluşan bir form kullanılmıştır. Birinci kısımda cinsiyet, okul yöneticisi ya da öğretmen olup olmaması, branşı ve görev yaptığı okul türüne ilişkin demografik bilgiler yer almıştır. İkinci kısımda katılımcıların etkili okul kavramına ilişkin metaforlarını belirlemeye yönelik bir soru yer almaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerden etkili okula yönelik metafor üretmeleri istenecektir. Araştırmanın evreni Kırklareli Lüleburgaz ilçesindeki tüm kademelerdeki resmi okullarda görev yapan öğretmenler ve okul yöneticilerinden oluşmaktadır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Etkili Okul, Metafor, Öğretmen

Öğretmenlerin Empatik Eğilim Düzeyleri İle Çatışma Yönetme Stilleri Arasındaki İlişki

Zafer Karahan

Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

zaferkarahan2021@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile çatışma yönetme stilleri arasındaki ilişki, öğretmenlerin örgüt içi ilişkilerinde belirleyici bir faktör olabilir. Bu ilişkinin dinamiklerinin ortaya çıkarılması, iyi bir okul iklimi, kültürü ve olumlu bir eğitim atmosferi sağlayabilir. Empatik öğretmenler iş ortaklarıyla daha olumlu ilişkilere sahiptirler ve bu durum öğretmenlerin memnuniyetini genellikle arttırmaktadır. Bu ilişkinin anlaşılması ve geliştirilmesi, eğitim ortamlarının daha sağlıklı, destekleyici ve başarılı hale gelmesine katkıda bulunabilir. Bu nedenle, bu araştırma önem arz etmektedir.

Amaç: Amaç, öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile çatışma yönetme stilleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt amaçlar geliştirilmiştir.

- Öğretmenlerin empatik eğilimleri ne düzeydedir?
- Öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile
- Cinsiyet,
- Medeni durum,
- Eğitim durumu,
- Çalışma statüsü
- Mesleki branş değişkenleri arasında bir fark var mıdır?
- Öğretmenlerin çatışma yönetme stilleri ne düzeydedir?
- Öğretmenlerin çatışma yönetme stilleri düzeyi ile
- Cinsiyet,
- Medeni durum,
- Eğitim durumu,
- Çalışma statüsü,
- Mesleki branş değişkenleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile çatışma yönetme stilleri düzeyi arasındaki ilişki ne düzeydedir?

Yöntem: Nicel bir çalışma olarak tasarlanan bu araştırmanın evreni, Van İli Erciş İlçesine bağlı resmi ortaokullarda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu çalışmada örnekleme yöntemine gidilmemiş bunun yerine tüm evrene ulaşılmaya çalışılmıştır. Veriler, kişisel bilgi formu, "Empatik Eğilim Ölçeği", "Örgütsel Çatışma Yönetme Ölçeği" uygulanarak elde edilmiştir ve IBM SPSS 26 Paket Programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Öğretmenlerin empatik eğilim ve çatışma yönetme düzeylerinin iyi seviyede olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile demokratik değişkenler arasında

anamlı bir farklılık saptanmamıştır. Öte yandan öğretmenlerin çatışma yönetme düzeylerinin de iyi seviyede olduğu görülmüş, çatışma yönetme stillerinden bütünleştirme stili ve uzlaşma stili düzeylerinin yüksek seviyede, ödün verme stili ve hükmetme stilleri düzeylerinin de iyi seviyede olduğu ve kaçınma stilinin ise normal seviyede olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin medeni durum değişkeninin bütünleştirme ve uzlaşma stilleri üzerinde belirleyici olduğu tespit edilmiştir. Diğer değişkenlerin ise stiller üzerinde belirleyici olmadığı tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile çatışma yönetme düzeyleri arasında düşük düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile bütünleştirme stili ve uzlaşma stili arasında orta düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Öte yandan öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile kaçınma stili arasında düşük düzeyde, negatif yönlü ve anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür.

- Empatik eğilim ve çatışma yönetme stilleri üzerine daha fazla çalışma yapılması,
- Örgüt içinde çatışmaların yönetimi noktasında empati ile ilgili etkinliklerin kullanılması,
- Milli Eğitim Müdürlüklerinin empatik eğilim düzeyinin çatışma yönetme stilleri ilişkisine yönelik araştırmalar yapmaları önerilir.

Anahtar Kelimeler: Empatik Eğilim, Çatışma Yönetimi, Çatışma Yönetimi Stilleri.

Eğitim Örgütlerinde Stratejik Planlamanın Gerekliliği ve Önemine İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri

Nejat İra ¹, Özlem Demirbaş ^{2,*} & Seval Bulut ³

¹ Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri- Çanakkale Merkez Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

³ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ozlemdemirbas34@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Yaşamımızın her alanında, yoğun ve hızlı bir değişim sürecinin yaşanıyor olması eğitim kurumlarını da sürekli değişime hazır olmaya zorlamaktadır. Bu sürekli değişim stratejik planlama uygulamalarını zorunlu kılmıştır. Küreselleşme sonucunda ortaya çıkan rekabetle birlikte tüm kamusal alanlarda stratejik planlama kavramının gerekliliği artmıştır. Stratejiler, fırsata çevrilebildiğinde kurumları kazanabilir kılmaktadır. Stratejik planlama geleceğin belirsizliklerini azaltırken, sürdürülebilir rekabet avantajını sağlayabilmesi açısından her geçen gün önem kazanmaktadır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, stratejik planlamanın önemi ve gerekliliğine ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerini belirlemektir

Yöntem: Bu çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan fenomenoloji deseni kullanılmış olup, nitel araştırma metodolojilerinde sıklıkla kullanılan amaçlı örnekleme biçimlerinden biri olan ölçüt örnekleme metodolojisi kullanılmıştır. Araştırma 12 katılımcı ile yürütülmüştür. 6 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile veriler toplanmıştır. Veri toplama teknolojileri kullanılarak toplanan bilgiler betimsel analiz ve yorumlayıcı fenomenolojik analiz metodolojileri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç:Katılımcılar; stratejik planlamanın yönetim süreçlerinde önemli ve gerekli olduğunu vurgulamışlardır ancak planlama ve uygulama aşamasında etkili olarak kullanamadıklarını ifade etmişlerdir. Yöneticiler arasında stratejik planlamanın gerekliliğine yönelik yöneticilik hizmet süreleri açısından farklılıklar görülmüş olup, yöneticilik süresi uzun olanların olumlu tutum içinde oldukları gözlenmiştir. Stratejik planlama uygulamalarının etkili ve uygulanabilir olması için yöneticilerin stratejik planlama bilgi ve olumlu tutumlarının artırılmasında hizmet içi eğitim programlarının faydalı olacağı belirtilmiştir. Stratejik planlama uygulamalarının dört yıllık süre için planlandığı ve planlamaya yönelik uygulamaların yönetmenliklerle belirlendiği ifade edilmiştir. Okul içi ve okul dışındaki tüm paydaşlara yönelik iletişim süreçlerinin güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması önerilmektedir. Stratejik planlama uygulamalarının eğitim örgütleri açısından yeni yöntemlerin uygulanmasında, kısa ve uzun vadeli hedeflerin belirlenmesinde, yeni fikirlere ve gelişime açık, kendine güvenen ve kendini sürekli geliştiren örgüt yapısı oluşturacağı konusunda olumlu yönler ifade edilmiştir. İnsanların sürekli değişen ihtiyaç ve beklentilerinin tam manasıyla kestitiminin yapılamaması, eğitim kademelerine göre değişen ihtiyaçları, maddi gereksinimleri ve insan kaynakları ihtiyaçlarının karşılanamaması olumsuz yönler olarak ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Planlama, Okul Yöneticisi, Gereklilik, Önem, Eğitim Örgütü.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yöneticiler İle Karşılaştığı Sorunlar

İlayda Özdemir

Okul Öncesi Öğretmenliği Aslanbaba Anaokulu

ilaydaa_45@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Araştırma da okul yöneticilerinin sorumlu olduğu görevleri yerine getirme becerilerinin okul öncesi öğretmenleri tarafından değerlendirilip okul yöneticileri ile hangi sorunlarla karşı karşıya kaldıklarına dair bulgular edinilmeye çalışılacaktır. Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin gözünden yönetimlerinin okul öncesi eğitim kurumlarını yönetme becerileri hakkındaki görüşleri alınarak karşılaşılan yönetsel sorunları tespit edip bunlara uygun çözümler yolları sunmak açısından önem taşımaktadır.

Amaç: Bu araştırmanın amacı Milli Eğitim bakanlığına bağlı okullarda çalışan okul öncesi öğretmenlerinin yöneticileri ile karşılaştığı yönetsel, okul öncesi eğitim programı ve okul öncesi eğitim hakkındaki görüşleri, sorunları inceleyip; bu sorunlara uygun çözüm önerileri sunmaktır.

Yöntem: Yapılan araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin yöneticiler ile karşılaştığı sorunları belirlemek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup betimsel analiz yapılmıştır. Bu araştırmada çalışma grubunu, Şanlıurfa ilinin, Viranşehir ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda atanmış olarak görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Yapılan araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Elde edilen çalışma bulgularına göre okul öncesi öğretmenlerinin yöneticiler ile yaşadığı fiziki, iletişim, mesleki motivasyon ve mesleki gelişim, karar alma süreçlerine katılma, okul öncesi eğitimin önemini farkında olma ve okul öncesi eğitim programına hakimiyet açısından yaşadığı sorunlar ele alınmıştır. Okul öncesi eğitiminin çoğu yönetici tarafından önemsendiği görüşüne ulaşılmış olup, sorun yaşayan kısmın azınlıkta kaldığı görülmüştür. Yöneticilerin öğretmenlerle iyi bir iletişim sağladığı ve okulun fiziki ihtiyaçlarını sağlamada isteklilik düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerinin genel olarak mesleki motivasyonları güdülenmiş olup çok az bir kesimin mesleki gelişime yönlendirildiği görülmüştür. Karar alma süreçlerinde sadece okul öncesi eğitim ile ilgili konularda görüşe başvurulması diğer süreçte karar alma süreçlerine katılamadıkları görülmüştür. Buna sebep olarak aralıksız 6 etkinlik saati derse devam etmeleri en belirgin sebep olarak sunulmuştur. Okul içinde yapılan karar alma süreçlerinde okul öncesi öğretmenlerinin de fikirlerinin önemsenmesi için yapılan toplantılar mesai saati bitimi ya da mesai başlamadan önceki zaman diliminde planlanmalıdır. Okul öncesi öğretmenlerinin aralıksız 6 etkinlik saati sınıfta durma zorunlulukları okul için karar mekanizmasını etkilememelidir. Adaletli bir yönetim için herkesin söz hakkı olması sağlanmalıdır. Öğretmenlerin birçoğu mesleki açıdan gelişime açıktır. Yöneticilerin mesleki gelişimi sağlama, bilgilendirme görevlerini yerine getirmesi gerekmektedir. Bu konu da öğretmenlere düzenlenen her türlü mesleki gelişim programından yöneticiler haberdar edilmeli ve öğretmenlerini bu programa yönlendirilmesi için yöneticiler teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Yönetici Sorunları

Suriyeli Mülteci Öğrencilerin Okul Ortamına Uyumu

Abdulkadir Şağban

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Aslanbaba Imam Hatip Ortaokulu
kdrsgbn63@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Suriyeli çocukların okula uyumlarında okullardaki eğitim paydaşlarının kolaylaştırıcı veya karmaşık rolünün incelenmesi gerektiği düşünülmüştür. Mülteci çocukların eğitimini farklı boyutlarda inceleyen çok sayıda literatür olmasına rağmen, birbiriyle ilişkili bu faktörleri bir bütün olarak ele almak ve incelemek için araştırmalara hala ihtiyaç vardır. Ayrıca, çeşitli aktörlerin (en geniş anlamıyla) çocukların okul içinde ve dışında eğitim süreçlerini ne ölçüde etkilediğini ortaya koyacak akademik araştırmalara ihtiyaç vardır.

Amaç: Suriyelilerin kültürel normları, Türkiye'de karşılaştıkları yeni durumları yorumlamalarında anahtar olarak görüldüğünden, kültürleşme konusu çok önemli görülmektedir. Bu nedenle Suriyeli çocukların okula uyum sürecinde zorluk yaşamaması ve olası yapıcı müdahalelerin önüne geçilebilmesi için kültürel mesafenin ve uyumunun anlaşılması gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı Suriyeli mülteci öğrencilerin okul ortamına uyumu konusunda karşılaştığı sıkıntıları araştırmak ve bunlara uygun çözüm önerileri sunmaktır. Bu çalışma, tüm okul paydaşlarının düşünce, tutum ve davranışları ile sosyokültürel ve ekonomik özellikleri üzerinden Türk-Suriyeli çocukların okula uyumunun bütüncül bir tartışmasını ve değerlendirmesini sunmaktadır. Araştırma, Suriyeli çocukların kapsayıcı ve derinlemesine bir şekilde okula uyumuna odaklanan kavramsal çerçevesiyle de alana katkı sağlayacaktır.

Yöntem: Bu çalışmada etnografik araştırma, Türk-Suriyeli çocukların okula uyumunu incelemek üzere tasarlanmış nitel bir araştırma yöntemidir. Bu çalışmada, katılımcılarla yapılan gözlem sırasında elde edilen verileri doğrulamak için görüşme teknikleri kullanılmış ve bu veriler hakkında daha derin bilgiler elde etmek için katılımcıların yorumlarından yararlanılmıştır. Şanlıurfa ili Viranşehir ilçesinde bünyesinde Suriyeli öğrenci bulunan 10 okul müdürü ile görüşme yapılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Elde edilen araştırmanın bulgularına göre Suriyeli mülteci öğrencilerin okula uyumlarında iki dil sorunu, ülkelerine tekrar dönme umudu, sosyal yaşantıları, popülerite gibi faktörlerin etkili olduğu görülmüştür. En belirgin sebep olarak karşımıza ikinci dili edinmeme çıkmıştır. Bunun nedenleri arasında toplumsal kimliklerini, ana dillerini kaybetme korkusu vardır. Genel olarak Suriyeli mülteci öğrencilerin topluma entegre edilmesi için eğitimsel anlamda kendi anadilleri ile desteklenmeleri, ailelere yapılan toplumsal baskıların azaltılıp topluma entegre çalışmalarının artırılması konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mülteciler, Suriye, Etkili Okullar, Okul Entegrasyon Süreci

Öğretmen ve Yönetici Algılarına Göre Takım Liderliği ve İnovatif Düşünce Arasındaki İlişki

Elif Soydemir

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Çanakkale Anadolu Imam Hatip Lisesi

elif-soydemir@hotmail.com

Özet

Eğitim örgütlerinde farklı tarz ve nedenlerle örgütün hedeflerine ulaşması yolunda oluşturulmuş takımlara liderlik eden bireylerin belli beceri ve donatılara sahip olması beklenmektedir. Takım liderlerinin 21.yüzyıl becerilerinden inovatif düşünceyi ne derece gösterdikleri, bu rolle ilgili öğretmen ve yöneticilerin algılarının ne olduğu ve inovatif düşünce algılarını takım liderliğiyle ilişkilendirip ilişkilendirmedikleri bu çalışmanın konusudur. Bu çalışmada takım liderliği rolü ve inovatif düşünceye atfedilen anlamların ilişki içerisinde olup olmadığı araştırılmaktadır. Öğretmenlerin ve yöneticilerin takım liderliği ve inovatif düşünce algılarını sorgulayıp, anlamlandırmaya çalışarak bu iki beceri arasında ilişki kurulup kurulmadığı analiz edilmeye çalışılacaktır. Eğitim örgütleri kendinden beklenen sorumlulukları yerine getirmek için var olan insan kaynaklarını en iyi şekilde kullanarak yenileşme ve toplumsal dönüşümün öncüsü olmak zorundadır. Örgüt içerisinde görev ve sorumlulukların paylaşılması, sistemin en iyi şekilde yürütülüp, eğitim hedeflerinin yerine getirilmesi için örgütler içerisinde takımlara ihtiyaç vardır. Günümüzde takım örgütlerine dayalı örgüt yapısının artması ‘‘katılımcı yönetim’’ anlayışının desteklenmesindendir, bu da iş görenlere iş ortamında daha fazla yetki ve sorumluluk vermek demektir (Kreitner, 2001). Etkili takım oluşturma ve bu takım içerisinde görev ve sorumlulukların doğru paylaşımı ve en iyi şekilde yürütülüp takip edilmesi takım liderlerinin görev ve sorumluluğunda gerçekleşir. Takım liderliğinin biçimi takım liderinin kişilik özelliklerinin bir ürünüdür ve bu özellikler takıma uyduğunda takımın etkililiği artar (Başaran, 2004). Etkili bir takım liderinin takımın amaçlarına ulaşmasını sağlamak için yapıyı kurma ve anlayış gösterme boyutlarında becerilere ihtiyacı vardır (Tanrıöğen, 2018). Takımların daha etkili olmasında takım liderlerine büyük sorumluluk düştüğü söylenebilir. Takım liderleri farklı özellikler ve beceriler gösterebilir. Ancak örgüt içerisinde takım liderliği rolü günümüz toplumunda belli becerilerle bütünleşmesi gereken bir özellik kazanmıştır. 21.yüzyıl becerilerini kazandırmayı hedefleyen eğitim anlayışı içerisinde takım olma ve liderlik etme önemli beceriler arasında gösterilmektedir. Bununla birlikte eleştirel düşünme, problem çözme ve iletişim gibi beceriler de takım liderleri için önemli beceriler olarak sıralanabilir. Üst düzey düşünme becerileri gerektiren inovatif düşünce de bireyler de olması gereken önemli bir beceri olarak karşımıza çıkar. Bu çalışmada bu becerilerin örgüt içerisinde ne düzeyde algılandığı araştırılacaktır. Araştırma Çanakkale merkez ilçede lise kademesinde farklı okul türlerinde görev yapan öğretmen ve yöneticileri kapsamaktadır. Araştırma verileri çalışmadaki soruları yanıtlamak veya varsayımları sınamak için takım çalışması ve inovatif düşünce ölçeklerini içeren anket formları aracılığıyla maksimum sayıda öğretmen ve yöneticiye ulaşarak toplanıp analiz edilecektir. SPSS programı aracılığıyla analizler gerçekleştirilecektir. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Takım Liderliği, İnovatif Düşünce

Bedensel Engelli Öğrencilerin Spor İmkânlarının Arttırılmasına Yönelik Bir Uygulama Çalışması

Özgür Aydemir

Felsefe Grubu Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

ozguraydemir0634@hotmail.com

Özet

Bu çalışmadaki amaç; İnsanlığın en büyük uğraş alanlarından biri olan ve insan sağlığı açısından yapılması olmazsa olmaz olarak gördüğümüz spordan, ülkemizde yaşayan engelli öğrencilerimizin ne ölçüde faydalandığını, spor salonlarına, stadyumlara girerken veya orada bulunurken ne gibi sorunlarla karşılaştıklarını araştırmak, varsa problemlerini belirleyip bu sorunlara çözüm yolları aramaktır.

Araştırmamızın **Ana hipotezi**; Ülkemizdeki engelli öğrencilerimizin spor yapmaları ve izleyici olarak müsabakaları takip edebilme imkânları istenilen düzeyde değildir.

Araştırmamızın alt hipotezleri ise;

H1: Engelli sporcuların maçları vatandaşlar tarafından takip edilmemektedir.

H2: Spor engelli vatandaşlar için temel bir haktır.

H3: Spor tesislerinin fiziki imkânları engelli vatandaşlar için uygun değildir.

Yöntem: Araştırma; Literatür taraması, nitel ve nicel araştırma yöntemleri uygulanarak yapılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde; Engelli bireylerin toplumsal hayatta karşılaştıkları problemlere yönelik sorunları ile ilgili kavramsal bir literatür çalışması yapılmıştır.

Çalışmanın İkinci bölümünde; Araştırmamızın Nicel araştırması için hazırlanan “Engel Farkındalık Ölçeği” örnekleme uygulanmıştır. Araştırmamızın Nitel bölümünde ise Ülkemizde, profesyonel anlamda spor yapan, İstanbul’daki iki Tekerlekli Sandalye Basketbol takımları oyuncularını ve Dünya Paralimpik yüzme birincisi Beytullah EROĞLU ile Mülakat yapılmıştır.

Sonuç: Yürüttüğümüz çalışmalar neticesinde; Okulumuzda eğitim alan öğrencilere, engelli vatandaşlarımızın ülkemiz içerisinde yaşadıkları problemler, hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

Ayrıca İstanbul ili içerisinde ortaöğretim kurumlarında lise seviyesinde eğitim alan gönüllü 10 bedensel engelli öğrenci tespit edilmiştir. Veli izin ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınarak, İstanbul’daki Tekerlekli Basketbol Takımının sahasında 4 hafta boyunca antrenman yapılarak öğrencilerin spor sayesinde sosyalleşmeleri sağlanmıştır.

Gerçekleştirilen antrenman çalışmaları neticesinde bedensel engelli öğrencilerin ve ailelerinin yapılan faaliyetten oldukça memnun kaldıkları, sporun birleştirici gücü sayesinde kendi akranları ile sosyalleşmeleri oldukça önemli bir kazanım olarak karşımıza çıkmıştır.

Yapılan bu antrenman çalışmasının, eğitim alanında örnek alınarak, okullarda yaygınlaştırılması ile ülkemiz bedensel engelli öğrencilerinin bu faaliyetlere katılmasının onların sağlık, sosyal, psikolojik açılarından yaşam kalitesinin arttırılmasına katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Engelli, Spor, Motivasyon, Sosyalleşme

Öğretmen ve Öğrenci Gözüyle Suriyeli Öğrencilerin Entegrasyonu

Ipeksu Sözüpek ^{1,*} & Durmuş Özbaşı ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Özel Eğitim Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

i.sozupek9@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı Suriyeli öğrencilere ilişkin öğretmen ve öğrenci gözüyle eğitim ve öğretim uygulamalarında karşılaşılan eğitimsel ve sosyokültürel engellerin keşfedilmesi ve ortaya çıkan bulguları göçmen ve sığınmacı çocukların eğitime entegrasyon süreçlerine ilişkin çözüm önerileri sunarak literatüre katkı sağlanmasıdır. Göç ile beraber bir yerden başka bir yere yerleşme durumunda kalan insanlar gittikleri yerden hem etkilenir hem de o bölge insanlarını da etkilerler. Eylül 2022 itibariyle, ülkemizde bulunan 3.650.000 dolayındaki Suriyeli sığınmacı nüfus içerisinde yaklaşık 1.234.000 civarında 5-18 yaş arası Suriyeli sığınmacı çocuk bulunmaktadır (Göç İdaresi Başkanlığı, 2022). Zorunlu göç ile Türkiye'ye gelen Suriyelilerin Türkiye' de kalıcı misafirliğe evrilen süreçte toplumun her alanında yapıldığı gibi eğitim alanında da ilgili düzenlemeler yapılmıştır fakat birçok sorunun hala önüne geçilememiş Suriyeliler tam anlamıyla eğitime entegre edilememişlerdir. Bu sebeplerle araştırmada; (ilkokul) Öğretmenlerinin Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonu sürecinde yaşanan zorluklar ve Türk öğrencilerin Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonu sürecinde yaşadıkları zorluklara ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda çalışma grubunu Karabağlar bölgesindeki ilkokullardaki öğretmenler ve bu okullardaki 3-4. Sınıf öğrencileri oluşturan bu araştırmada, öğretmenler için nitel araştırma deseni olan fenomenoloji ve nicel araştırma deseni olan görüşme soruları kullanılacak olup öğrenciler için ise nicel araştırma yöntemi olan görüşme soruları kullanılacaktır; bu bağlamda araştırmanın bütünü karma desen olarak belirlenmiştir. Bu araştırma desenlerinin seçilme sebebi nitel araştırma yöntemi ile asıl problemlere gerçek yaşanmışlıklardan oluşan deneyimlerden yola çıkarak ulaşılabileceğine ve bu sayede entegrasyon için daha doğru bir yol haritası izleneceği düşünülmüş ve ulaşılmıştır. Nicel araştırma deseni ise öğretmenlerin nitel sorulara verdikleri yanıt ile nicel anket sorularında yer alan sorularla nitelde verdikleri cevaplar doğrultusunda olup olmadığı konuyla ilgili öğretmenler bazında daha doğru sonuçlara ulaşmak için seçilmiştir. Öğretmenler için olan anket ve görüşme soruları öğretmenlere elle dağıtma yoluyla yapılacaktır. Öğrencilere ise görüşme soruları bire-bir şeklinde araştırmacı tarafından her bir soru sorularak alınan yanıtların not edilmesi şeklinde yapılacaktır. Gelen anket sonuçlarına ve görüşme sorularına verilen yanıtların ışığında araştırma yapılacaktır. Henüz devam eden bu çalışma sonuçlandığında Suriyeli öğrencilerin Türk eğitim sistemine entegrasyonunun sağlanması için neler yapılması gerektiğine ulaşılabilecek olup bu alanda yapılacak uygulamalar ve diğer araştırmalara ışık tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çok Kültürlü Eğitim, Mülteci Eğitimi, Karma Araştırma

Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamalarına İlişkin Ailelerin Beklentilerinin ve Katılımlarının İncelenmesi

Suat Oğuz ^{1,*} & Cevat Eker ²

¹ Özel Eğitim Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

² Eğitim Bilimleri Bölüm Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

suatoguz16@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı okul öncesi, ilkokul ve ortaokul düzeyinde öğrencisi bulunan ailelerin kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarından beklentileri ile kaynaştırma/bütünleştirme eğitimine katılım düzeylerini incelemektir. Ailelerin kaynaştırma/ bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarından beklentilerini ve kaynaştırma/bütünleştirme eğitimine katılım düzeylerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma betimsel nitelikli nedensel karşılaştırma araştırmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim - öğretim yılında kaynaştırma/bütünleştirme öğrencisi olarak okul öncesi, ilkokul ve ortaokulda öğrencisi olan toplam 58 veli oluşturmaktadır. Verilerin toplanması sürecinde kişisel bilgiler formu, kaynaştırma eğitiminde aile beklentileri envanteri ile kaynaştırma eğitiminde aile katılımı ölçeği, Elde edilen verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve gruplar arası karşılaştırmalar için bağımsız örneklem t-testi ile tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ailelerin kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarından beklentilerinin; çocuklarının okuma yazma öğrenmeleri, derslerinde başarılı olması, özgüvenlerinin yüksek olması, sosyal becerilerinin gelişmesi olarak belirlenmiştir. Kaynaştırma/bütünleştirme eğitiminde evde aile katılımının “sıklıkla”, okulda aile katılımının ise “bazen” gerçekleştiği, Ortaokul düzeyinde aile katılımının okulöncesi ve ilkokul düzeyine göre daha düşük olduğu ve eğitim düzeyi daha yüksek olan velilerin kaynaştırma eğitimine daha çok katılım gösterdikleri sonucu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Aile Katılımı, Özel Eğitim

Öğretmen Adayları İçin Çokkültürlü Duyarlılık Ölçeğinin Uyarlanması

Eda Çınar ^{1,*} & Yahya Han Erbaş ¹

¹ Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
edacnr0@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının çokkültürlülüğe yönelik tutumlarını belirlemektir. Araştırma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 907 öğretmen adayıyla yapılmıştır. Kültürel çeşitliliğin eğitimdeki yeri ve önemine değinen bu çalışmada öğretmen tutumları çeşitli değişkenler dikkate alınarak incelenmiştir. Araştırma verileri, Ruales, Ağırdağ ve Petegem (2020) tarafından öğretmen adaylarına yönelik geliştirilen “Çokkültürlü Duyarlılık Ölçeği (Multicultural Sensitivity Scale)” ile toplanmıştır. Bu ölçekte yer alan maddeler alanında uzman kişilerden yararlanılarak Türk dili ve kültürüne adaptasyonu sağlanarak çevrilmiştir. Dil geçerliliği iki form arasında Pearson Korelasyon Katsayısı hesaplanarak analiz edilmiştir. Ölçek üzerinde; faktörler ve göstergeleri arasındaki ilişkiyi tanımlamak amacıyla açımlayıcı faktör analizi, maddelerin boyutlarla ilişkisini analiz etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yeterli uyum düzeyini sağlayan ölçek, örneklem grubu tarafından puanlandıktan sonra sınıf düzeyi, cinsiyet ve bölüm değişkenine göre incelenerek anlamlı farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Yapılan t testi ve ANOVA analizi sonuçlarına göre öğretmenler cinsiyet ve bölüm değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermektedir. Katılımcıların sınıf düzeyinin ise böyle bir farklılaşmaya yol açmadığı gözlemlenmiştir. Bu anket çalışması Türkiye’de öğrenim gören öğretmen adaylarının çokkültürlülüğe yönelik yaklaşımlarını belirleme açısından literatüre katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çokkültürlülük, Ölçek Uyarlama, Öğretmen Adayları

Not: Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı’nda hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Bir Zamanlar Matematik Masalı

Defne Özdemir

Sınıf Öğretmenliği Şehit Yalçın Baykuş İlkokulu
defneozdemir2626@gmail.com

Özet

Projenin Amacı: Projenin ana amacı; matematik öğretimini oyunlarla eğlenceli hale getirmektir. Bu sayede öğrencilerin matematik dersine olan ilgilerini artırmak ve öğrencileri eğitim ortamında en aktif hale getirmek hedeflenmiştir. Proje ile öğrenmesi vakit alan ve karmaşık olan konular daha kolay öğrenilmiştir. Ders sıradanlıktan çıkarılmış, öğrencilerin sabırsızlıkla beklediği bir oyun saati haline gelmiştir. Oyun herkese hitap ettiği için sınıf içi seviye farklılıkları ortadan kalmış ve herkesin her konuda bilgi sahibi olduğu başarılı bir sınıf ortamı oluşturulmuştur. Projemiz sadece sınıfımız içinde etkili olmamış aynı zamanda diğer sınıfların da projemize katılma isteği ile bütün okulu etkilemiştir.

Projemiz süresince çocuklar sahnede kendini ifade ederken aynı zamanda hayatımızdaki matematiğe de dikkat çekilmiştir. Matematik öğretiminin yanı sıra çocuklar sahnede rol yapma, topluluk karşısında konuşma, farklı rollere girme, paylaşma, birbirine yardım etme, ortak bir amaç çerçevesinde işbirliği içinde olma gibi beceriler kazanmıştır. Matematiğin oyunlarla, şarkılarla öğretimi hedeflenmiştir. Böylece eğlenerek öğrenme ortamı sağlanmıştır. Oyunumuzu hem velilerimize hem de okuldaki diğer sınıflardaki öğrencilere sergiledik. Bu da öğrencilerime özgüven açısından çok büyük bir fayda sağlamıştır. İl Milli Eğitimle yaptığımız görüşmeler sonucu projemizi köy okullarında da sergileyip oradaki öğrencilerin de hayatına matematiksel bir dokunuş yapmayı çok istiyoruz.

Projenin Özeti: Projem, öğrencilerin matematiği sevdirmeye ihtiyacı üzerine ortaya çıkmıştır. Pamuk Prenses öğrencilerin kendi seçimi ve diyalogları da öğrencilerle beraber hazırladık. Düzenli bir hazırlık evresinin sonunda güzel bir oyun ortaya çıktı. Oyunumuzu defalarca sergiledik. Her oyunda öğrencilerin matematik sevgisi daha da arttı.

BİR ZAMANLAR MATEMATİK... Projemde Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler Masalı ‘nı eğlenceli bir matematik masalına dönüştürdük. Projemiz ilkökul öğrencileri seviyesindedir. Masalda Matematik Seven Kraliçemiz, Matematik Bilmez Cadımız, Pamuk Prensesimiz ve Yedi Cücelerimiz var. Kahramanlarımız arasında eğlenceli matematik oyunları diyalogları yaşanmıştır. Masalımızın ilerleyişi matematik oyunları ve matematik bilgisiyle devam etmektedir. Matematik masalımız görsellerle de desteklenmiştir. Gerçek hikayede kötü kalpli Kraliçe güzelliği için Pamuk Prensesi bulmak isterken bizim hikayemizde, Kraliçe Pamuk Prenses’in kendinden daha iyi matematik yaptığını aynadan öğrenip bulması için Matematik Bilmez Cadı’yı görevlendirir. Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler matematik oyunları ile keyifli vakitler geçirmektedir. Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler matematik şarkısı ile sahne kapanır.

Projenin Sonucu: Matematik öğretimini oyunlarla eğlenceli hale getirilmiştir. Böylece öğrencilerin matematik dersine olan ilgilerini arttırılmış ve öğrenciler eğitim ortamında aktif hale getirilmiştir. Aynı zamanda sahneye çıkma, özgüven gelişimi, rol yapma, paylaşma gibi becerileri de kazanmışlardır. Masalımızı önce sınıfta öğrencilere, sonra velilerimize ve diğer sınıflara oynadık. Proje başka bir masalla Türkçe dersi ile devam edecektir İl Milli Eğitimle yaptığımız görüşmeler sonunda ilerleyen zamanlarda oyunlarımızı köy okullarında sergileyeceğiz

Anahtar Kelimeler: Matematik, Rol Yapma, İşbirlikçi Çalışma, Özgüven, Düşünme

Erasmus+ KA210 Climate Mates Project

Gözde Engin Varol ^{1,*} & Sebil Var Şenol ²

¹ Çanakkale Bilim ve Sanat Merkezi Milli Eğitim Bakanlığı

² Sınıf Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

gzd_engin@hotmail.com

Özet

The IPCC report (2022) emphasizes the impact of climate change on ecosystems and human civilization. It suggests reducing emissions by 40-70% by adopting sustainable lifestyles and implementing regulations. This study aims to raise awareness, develop environmentally conscious individuals, and develop competencies like learner autonomy, English language use, and intercultural communication.

Secondary school students, instructors, families, and other students and teachers who were not directly involved in the project were the target audiences. The following were the actions carried out throughout the project:

1. Climate Mates, an eTwinning project with a national and European quality label
2. Three brief student group exchanges: a) IES Vega de Atarfe (Spain)-Learning and Teaching Task (LTT): What a Wonderful World! October 02–06, 2023; b) Çanakkale Science and Art Center (Turkey) LTT-Climate Change October 23–27, 2023; c) Agrupamento de Escolas de Rio Tinto No. 3 (Portugal)-LTT: Friends of Biodiversity 20–25 November 2023.
3. Evaluation and assessment of the LTTs and the entire project, both online and on paper (pre- and post-tests, self, pair, and group assessments, and questionnaires for students, teachers, and parents).
4. Activities related to dissemination (e-magazines, school noticeboards, project websites, Facebook and Instagram accounts, and school websites)

Evaluation and assessment instruments all include questions about climate change, daily preferences, thoughts, and attitudes toward their involvement in combating CC, and the success of this Erasmus+ project. The findings and results demonstrated that students' awareness of climate change (CC) and partner countries' cultures increased from 55 to 75, leading to increased motivation to contribute to its solution. The project also fostered language proficiency, learner autonomy, collaboration, communication, and intercultural communicative competence since students as well as parents and teachers reported increased autonomy, intercultural communicative competence, and alternative green preferences in their daily lives. Overall, the project successfully raised awareness and increased climate consciousness.

Regarding the project's concrete outputs, they are listed as follows: 1. Project logo poster 2. Project rules posters 3. Upcycled clothes 4. CC motto posters 5. Weather condition observation tables 6. Students' presentations about the importance of environment and their mobility experiences 7. Sustainable recipes cooked in mixed teams 8. Planting seeds and trees 9. Evaluation forms (Pre, Post, Delayed Post tests, Mobility Assessment forms, Parents' and Teachers' Evaluation, Self, Pair and Group Assessment) 10. Creating mythical animal 11. CC Experiments 12. Objects made up from waste materials 13. Environmental games 14. Short videos, website, noticeboards, presentations 15. Field notebook 16. Guide with aromatic plants and plant species located 17. CC workshop curriculum plan

Anahtar Kelimeler: Erasmus+, Climate Change, Science and Art Center

Tireli Çocuklar Eğlenerek İngilizce Öğreniyor

Didem Özü

İngilizce Öğretmenliği Tire Fatih Ortaokulu
didemozu35@gmail.com

Özet

İlkokul kademesinde İngilizce derslerini daha eğlenceli bir hale getirebilmek, öğrenilen konuların daha kalıcı bir şekilde öğrenilmesini sağlayabilmek ve de çocukları öğrenmenin merkezine daha etkin bir şekilde alabilmek için ilçemde bir proje başlattım. Tüm resmi/özel ilkokullarının yer aldığı bu projemde öğretmenlerimizden 2., 3. veya 4.sınıf kademelerinden herhangi birinde; müfredattaki o ayın konusunu daha eğlenceli bir şekilde işleyip, dersi sıradanlıktan kurtarabilme adına yaratıcı bir etkinlik ile desteklemesini istedim. Buradaki amacım çocuklarımızın İlkokul kademesinde İngilizce dersleri ile ilk defa tanıştıkları bu evrede dersleri sevmelerini, eğlenceli bir şekilde öğrenebilmelerini ve dersi fotokopi sıradanlığından kurtarıp çocukları derse en etkin bir şekilde dahil edebilmeyi amaçladım. Projeye dahil olan öğretmenlerimize gerekli bilgilendirmeyi ve bu süreçte izleyecekleri yöntemler konusunda bilgilendirmeyi yaptıktan sonra ailelerden de izin matbularını alıp, ders esnasında ;sınıfta veya bahçede gerçekleştirilirken etkinliklerin videoya alınmasını istedim. Alınan bu videoların tüm öğretmenlerimiz arasında bir farkındalık oluşturma ve de yine öğretmenlerimize fikir olabilmesi adına Tire İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün sosyal medya hesaplarından yayınlanmasını sağladım.

Bu etkinlikler süresince ve sonrasında çocuklarımızın daha etkin bir şekilde ve eğlenerek İngilizce derslerine dahil olduğunu gördük ve de İngilizce dersi öğretimi konusunda öğretmenlerimiz arasında bir farkındalık yarattık.

Anahtar Kelimeler: Oyun Tabanlı İngilizce Öğretimi

Truvalı Çocuklar Gözüyle Yaşayan ve Yaşatılan Kültür “Truva Antik Kenti ve Truva Atı”

Müberra Ildeniz Elmas ^{1,*}, Zafer Özdemir ² & Şakir Işık ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Kumkale 100. Yıl İlkokulu

² Sınıf Öğretmenliği Kumkale 100.Yıl İlkokulu

muberraildeniz@hotmail.com

Özet

Kumkale 100. Yıl İlkokulu Tevfikiye Köyü Anasınıfı öğrencilerinin yaşadığı bölgede bulunan Truva Antik Kenti ve Truva Atı hakkında bilgi sahibi olmaları, erken yaşlardan itibaren tarih ve coğrafya bilinci geliştirmelerine rehberlik etmek ve Truva bölgesinde yaşama şansına sahip olan öğrencilerimizin bu bölgedeki farklı kültürleri daha yakından tanımalarına rehberlik ederek farklı bakış açıları geliştirmelerine ve farklı kültür ve etnik geçmişleri hakkında bilinçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmanın hedef kitlesi Kumkale 100. Yıl İlkokulu Tevfikiye Köyü Anasınıfı öğrencileri ve bu öğrencilerin velileridir.

Çalışma Aralık 2023- Mart 2024 tarihleri arasında 4 (dört) aylık bir süreç içinde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada 2023 eğitim yılı vizyonu çerçevesinde gezi- gözlem yaparak ve yaşayarak öğrenmelerine öncelikli olarak fırsat verilmiştir. Aylık olarak etkinlikler ve tarihleri planlanmış ve gün içinde uygulanan günlük planlara entegre edilerek öğrenci ve velilerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Planlanan etkinlikler gerçekleştirilirken bölgede bulunan Truva Müzesi Müdürlüğü’nden ve Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Arkeoloji Bölümü’nde öğretim üyesi olan Prof. Dr. Rüstem ASLAN ‘dan yardım alınmıştır. Etkinlikler gerçekleştirilirken çocukların yaş gruplarının küçük olduğu göz önünde bulundurularak (4-5) etkinlikler eğlenceli ve çocukların anlayabileceği şekilde basitleştirilerek uygulanmıştır. Çocukların aktif katılımlarının olmasına özen gösterilmiştir. Velilerinde yaşadıkları bölgenin önemi hakkında bilgilerinin arttırılmasına rehberlik edilmiştir.

Çalışmanın sonucunda öğrenciler çevresinde olan doğal varlıklar, kültürel değerler, tarihi mekanlar ile ilgili farkındalık geliştirmişlerdir. Öğrencilerin tarih ve coğrafya bilincine sahip olmaları konusunda ilk adım atılmıştır. Öğrenciler öğrenme ve bilinçlenme düşünceleri ile yaşadığı bölgedeki tarihi ve coğrafi unsurları öğrenmişler ve öğrendiklerini çevresindekiler ile paylaşmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Truva Antik kenti, Truva, Truva Atı, kültür

Bizimkisi Bir Sınıf Hikayesi

Bilgen Altıntaş

İlkokulu Balıkesir Altıeylül Mehmed Akif Ersoy İlkokulu

bil_gen_erkek@hotmail.com

Özet

Amaç

- Hayal gücünü geliştirmek.
- Problem çözme becerilerini geliştirmek.
- Dil gelişimini sağlarken eğlenceli aktivite yapmak.
- Kelime Dağarcığını ve bilgisini geliştirmek.
- Konuşmada, okumada akıcılığı sağlamak.
- Empati kurmak.
- Özgüveni geliştirmek.
- Grup çalışması yapmakdan keyif almak.
- Anlamlı ve kurallı cümleler kurmak.
- Noktalama işretlerini doğru ve yerinde kullanmak.
- Yaratıcı yazma etkinliğini resimleyebilmek.
- El becerisini geliştirmek.
- Sosyal problemlere farkındalık yaratmak.
- Sosyal problemlere duyarlı olmak.

Hedef Kitle: Öğretmen, öğrenci,veli

"Hava, Su, Çevre Kirliliği" adlı kitap sınıfça okunmuştur. Kitap sınıf tarafından çok beğenilmiştir. Bu kitapla beraber sınıf gündemimiz artık bu sosyal problemimiz olmuştur. Özellikle " su kirliliği, su tasarrufu" konusunda çevremizde farkındalık uyandıracak etkinlikler yapmaya karar verilmiştir. Bunun için öğrenci öğretmen veli işbirliği ile afişler hazırlanmıştır. Okulun çeşitli bölümlerinde afişlerimiz sergilenmiştir.

Atık materyaller kullanılarak su kirliliği konusuna dikkat çekmek için üç boyutlu bir pano hazırlanmıştır.okulumuzun panosunda sergilenmiştir. Bu çalışmada da gerek materyaller ortak toplanmış, gerek etkinlik yine ortaklaşa yapılmıştır.

Temiz suyun önemini vurgulamak için 'temiz su canlı hayat' konulu sınıfça ortak ortalama 2 metrelik bir kağıda boyama yapılmıştır.

Tüm bu çalışmalardan sonra sınıfça ortaklaşa bir hikaye yazmaya karar verilmiştir. Cümlelerden yola çıkarak öğrencilerin bazen bir cümle ile bazen bir paragraf ile katılım sağladığı konunun 'su kirliliği ve suyun öneminin olduğu beyin fırtınası yöntemi ile doğaçlama bir hikaye yazılmıştır.

Ana tema, konu, karakter belirlendikten sonra başlanılan yaratıcı yazma etkinliğine öğretmen de katılım sağlamıştır. Sınıfça çok büyük keyif alınarak tamamlanan hikayeye 'mavi gezenemiz mavi kalsın' başlığına karar verilmiştir. Tüm sınıfın istekle katıldı resimleme çalışmaları yapılmıştır. Hikayemiz resimlerle renklendirilmiştir.

Çıktı ve Sonuçlar

- Yapılan çalışmalar sonucunda öğrencilerdeki ve velilerdeki farkındalık artmıştır.
- Sosyal problemimize daha fazla duyarlılık gösterilip suyu kullanırken tasarruflu olmanın önemi fark edilmiştir.
- Öğrenci, öğretmen, veli işbirliği içerisinde gerçekleştirilen etkinliklerden çok keyif alınmıştır. Çalışmalarımız okulumuzun web sitesinde yayınlanmıştır. Bu sayede daha dikkat çekerek öğrenciler bireysel ve grupça çalışmalara devam etmiştir.
- Hikayemiz 22 Mart 2023 tarihi olan Dünya Su Gününde Balıkesir Büyükşehir Belediyesinin desteğiyle kitaba dönüştürülmüştür.
- Hikaye kitabımız Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yayını olan '81 Çalıkuşu' adlı e-derginin Mayıs 2023 sayısında yayınlamıştır.
- Bu sayede farkındalık uyandırdığımız kitle oldukça büyümüştür.

Anahtar Kelimeler: Hikaye Yazma, Çevre Kirliliği, Farkındalık

İlkokul Öğrencilerinin Öğretim Sürecine Etkileşimli E-İçeriklerin Entegrasyonu

Dilek Çapar

Temel Eğitim Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

dilekcapar07@gmail.com

Özet

Amacı: Günümüz teknolojisi, bilgiye erişme ihtiyacı olan her yerde ve her an insanlara kolaylık sağlamaktadır. Bu kolaylıkların başında; mobil araçlar ve bu araçlara uygun olarak üretilen etkileşimli e-çeriklerin öğrenme ve öğretme süreçlerinde öğrenci ve öğretmenler için sunduğu katkılar gelir. Etkileşimli e-çerikler; öğrencilerin dikkatini çekerek farklı duyu organlarına hitap edip çoklu öğrenme fırsatı tanımakla öğrencileri pasif alıcılıktan çıkarıp aktif katılımcılar hâline getirerek öğrenmenin kalıcılığını artırmaktadır. Öğrencinin istediği zamanda, istediği süreyle etkileşimli e-çeriklere ulaşarak kullanabiliyor olmasının öğrenme ve öğretme sürecinde fırsat eşitliğinin sağlanmasına da katkı sağladığı söylenebilir.

Hedef Kitlesi: Bu çalışmanın hedef kitesini ülke genelindeki tüm ilkokul öğrencileri oluşturmaktadır.

İlgili ders kapsamında içerik üretilecek öğretim çıktısına karar verilir. Seçilen öğretim çıktısı için hangi uygulamanın daha anlaşılır ve etkili olduğu konusunda alan ve bilişim uzmanları ortak çalışır. Dijital oyun, etkileşimli uygulama, animasyon, video, info grafik gibi seçeneklerden öğrenim çıktısına uygun olan yöntem belirlenir. Ulusal ve uluslararası platformlarda yayınlanmış olan uygulamalar incelenir. Alan uzmanları tarafından seçilen uygulama için soru, anlatım ve metin hazırlıkları yapılır. Öğrenim çıktısına uygun olarak belirlenen dijital yönteme ilişkin e-senaryo hazırlanır. Hazırlanan e-çerik senaryoları görsel tasarımcı ve dil uzmanına gönderilir. Görsel tasarımcı uygun olan görselleri belirler. Alan uzmanı, görsel tasarımcı ve dil uzmanı tarafından öğrenme çıktısına uygun olan etkileşimli e-çerik hazırlanması için gerekli senaryonun son hâli belirlenir. Senaryoya göre seslendirmeler yapılır ve hazırlanan ses dosyalarıyla etkileşimli e-çerik senaryosu bilişim uzmanına gönderilir. Bilişim uzmanları tarafından Construct, Articulate, After Effects, Adobe Photoshop, Adobe illüstratör, Adobe Animate programları kullanılarak etkileşimli e-çerik hazırlanır. Öğretiminde öğrenciye uygunluk ilkesiyle çeşitlendirilen içerikler aynı zamanda basitten karmaşığa ilkesine göre hazırlanır. Öğretim çıktısının özünü yansıtacak ve kullanıcının dikkatini çekecek bir başlık bulunur. Başlık sınıf seviyesine uygun görsellerle desteklenerek giriş ekranı hazırlanır. Etkileşimli e-çeriğin hazırlanmasında İçeriklerin hazırlanmasında Türkçe alan, bilişim teknolojileri, ses uzmanları, görsel tasarım uzmanı, rehberlik ve dil uzmanı görev almaktadır. İçeriklerde telif sorunu bulunmamaktadır.

Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: Yaşadığımız dijital çağda çevrimiçi öğrenmenin etkisinden yararlanmak ve dijital teknolojileri etkili olarak kullanmak önem arz etmektedir. Bu önem ve gerekliliğin farkında olan öğretmenler akıllı telefonlar, bilgisayar ve tablet gibi dijital teknolojilerin avantajlarını göz önünde bulundurarak, öğrencilerle etkileşimli öğretim etkinlikleri kullanmakta ve çağımızın gereği bilişim desteğiyle öğrenmenin hızlı, kalıcı ve eğlenceli hale gelmesine olanak sağlamaktadırlar. Etkileşimli e-çerikler sınıf ortamında sınırlı zamanda yapılan uygulamaların, evde daha rahat ve uzun sürede, hem bireysel hem de ebeveyn destekli çalışmalara fırsat vererek öğrenmeyi pekiştirmektedir. Çağın gereği olan teknoloji ve teknolojik araçlar ile gerçekleştirilen etkileşimli e-çerik uygulamaları öğrencilerin dijital okuryazarlık becerilerine de katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul Öğrencileri, Dijital İçerik, Etkileşimli Dijital İçerik

Ağaçları Görmek: Öğretmen Adayları Çevrelerindeki Ağaçlarının İsimlerini Biliyor Mu?

Ayşe Çetinkaya^{1,*} & Sevil Yalçın¹

Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
acetinkaya821@gmail.com

Özet

Bitki körlüğü hem öğrenciler hem de yetişkinler arasında evrensel bir olgu haline gelmiştir. Öğretmenler ve doğa eğitimi bu olgunun tersine çevrilmesi ve önlenmesinde önemli bir rol oynayabilir; ancak öğretmen yetiştiren üniversitelerin çoğu bu olguya yeterince vurgu yapmamaktadır. Ağaçlar doğanın önemli parçalarıdır ve kara ekosistemlerin temel unsurlarından biridir. Öğretmen adayları için ağaçları tanımak, doğal çevrelerini anlamak ve öğrencilere doğa bilincini kazandırmak için önemli bir ilk adımdır. Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının ağaçları tanıma yeteneklerini objektif bir şekilde değerlendirmek için kullanılabilecek bir ölçek geliştirmektir. Bu ölçek, öğretmen adaylarının doğa eğitimi ve çevre bilinci konusundaki hazırlıklarını değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Çalışmanın amacına yönelik olarak araştırmacı tarafından RAB (Resimdeki Ağacı Bil) ölçeği geliştirilmiştir. Bu ölçek öğretmen adaylarının yakın çevrelerinde en çok gördükleri 32 ağaçtan oluşmuştur. Testte yer alan ağaçlar öğretmen adaylarının çevrelerinde (kampüs, yurt, yol, park) sık karşılaşılabilecekleri türlerdir ve alan uzmanlarının görüşleri alınarak belirlenmiştir. Geliştirilen ölçekte her bir ağaca ait dört fotoğraf bulunmaktadır. Bu fotoğraflar ağacın uzaktan görünümü, yaprağının, gövdesinin ve varsa meyvesinin net olarak görülebileceği fotoğraflardan oluşmaktadır. RAB testinin uygulaması iki bölümde gerçekleşecektir. Birinci bölümde öğretmen adaylarının kişisel bilgileri alındıktan sonra ağaçtan oluşan ikinci bölümde her bir ağaç resmi ayrı sayfada yer alacaktır ve öğretmen adaylarından tanıdıkları ağaçların isimlerini cevap anahtarına yazmaları istenecektir.

Anahtar Kelimeler: Bitki Körlüğü, Öğretmen Adayı, (RAB) Resimdeki Ağacı Bul Ölçeği

Doğa'nın İçindeki Müfredat

Nihan Körpe Aslan

Tarımsal Yapılar ve Sulama Çanakkale Koleji
nihankorpe@gmail.com

Özet

Dünya'nın doğal dengesinin bozulduğu ve doğal dengenin tahrip olduğu bir dönemde yaşamaktayız. Bu sebeple doğa konusunun ilk yıllardan itibaren eğitimin içinde yer alması gerekmektedir. Müfredatta, çocuklarda doğuştan var olan doğaya yönelik merak duygusunun korunarak onların doğayı sevmeleri, anlamaları, tanımaları ve onunla bağ kurmalarını desteklenmelidir. Çocuklarda doğa bilincinin oluşmasının temel yolu ise doğa konularının müfredatın içinde yer alması gerekmektedir. Yapmış olduğumuz bu uygulamada doğa ile ilişkilendirilen kazanımlar, beceriler, kavramlar ve belirli günler ve haftalar ele alınarak yaş seviyelerine uygun yıllık planlar hazırlanmıştır. Bu yıllık planlarda çocukların mevcut kazanımları destekleyerek doğada yapabileceği etkinlikler, çalışma materyalleri ve doğa gözlem defterleri kullanılarak etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

İyi Uygulamanın Amacı: Bu uygulamanın amacı ise doğa konularının müfredatın içinde yer almansın önemini vurgulamak, müfredatımızın içinde yer alan mevcut doğa konularının bilimsel düşünme becerilerini geliştirerek, çocuklarda gözlem yapma, veri toplama, deney yapma gibi becerilerle doğayı daha yakından tanıyarak onun bir parçası olduklarını fark etmeleri ve daha derinden bir bağ kurmalarını sağlamaktır.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi : Bu uygulamanın hedef kitlesi Okul öncesi ve İlkokulda eğitim gören 3-12 yaş arası çocuklardır.

İyi Uygulamanın Özeti : Bu uygulama Okul öncesi ve İlkokul müfredatının içinde yer alan kazanım ve beceriler ele alınarak hazırlanan yıllık plan içinde yer alan etkinlikler ve onu destekleyen doğa gözlem defterleri ile çocukların hem doğa ile olan bağını arttırmakta hem de bilimsel düşünme alanında gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. Uygulama kapsamında önerilen etkinliklerin çocukların fiziksel ve bilişsel gelişimlerine katkı sağlarken sosyal ve duygusal gelişimlerine de destek olmaktadır.

Yaş gruplarının gelişim özelliklerine uygun planlanan etkinliklerle çocukların doğa ile olan bağının kopmaması hedeflenmiştir. Doğa eğitiminde önemli yeri olan Ekofobi kavramı ele alınarak en küçük yaş grubundan en büyük yaş grubuna kadar hedeflenen içerikler;

- Doğada olmak,
- Doğada olmayı sevmek,
- Doğayı gözlemlemek,
- Doğayı tanımak,
- Çevre problemlerinin farkına varmak,
- Çevre problemlerine çözüm üretmek

Şeklinde sıralanmaktadır.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları : Uygulamada hazırlanan yıllık planlarda yer alan alternatif ölçme araçları kullanılmıştır. Bu ölçme araçlarının türü etkinliğin uygulandığı yaş seviyesine, konuya, yapılan çalışmaya göre belirlenmektedir.

Örneğin; öğrenciler doğada yapmış olduğu gözlemleri gözlem formlarına not alarak öz değerlendirme yöntemi, bitki yetiştirme sırasında öğrenme günlükleri ve gelişim gözlem çizelgeleri, grupla yapmış oldukları araştırma çalışmalarında akran değerlendirme formları, öğretmen gözlem formları, etkinliğin içeriğini belirledikleri çalışmalarda ne biliyorum-ne öğrenmek istiyorum- ne öğrendim (KWL) ölçme araçlarını kullanılmıştır. Bu ölçme araçlarının dışında çocukların çevre problemlerine karşı bilinçlenerek günlük yaşamlarında doğaya karşı daha duyarlı davranışlar gösterdiği ebeveynleri tarafından belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğa Temelli Eğitim, Eğitim Müfredatı, Ekoloji Eğitimi

Temiz Yarınlar Okullardan Başlar Projesi Balıkesir Kepsut Uygulama Örneği

Hatice Hilal Batu

Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kepsut Çok Programlı Anadolu Lisesi
hilalkoymat@hotmail.com

Özet

Öğrencilere eğitim süreçleri boyunca temizlikle ilgili ifadeler hep kullanılmıştır. Sağlıklı kalabilmeleri için hem kendi bedenlerini hem de çevrelerini temiz tutmaları gerektiği dışsal olarak onlara verilmektedir. Ancak öğrencilerin temizlik becerilerini dışsal uyarılar olmadan içsel olarak davranışa dökmedikleri durumlar ortaya çıkmaktadır. Okulumuz bünyesinde kız öğrenci pansiyonumuz bulunmaktadır. Özellikle toplu yaşanan yerlerde temizlik becerilerinin kazanılması başta bulaşıcı hastalıkların önüne geçilmesinde çok büyük önem arz etmektedir.

Kampanyanın amacı öğrencilerin doğal yoldan temiz olmalarını sağlayacak ve çevrelerinde ulaşabilecekleri ürünlerle organik katkısız ürünler oluşturmalarına imkan vermektir. Çünkü temizlik öz denetim olmadan yaşam boyu sürdürülebilecek bir olgu değildir. O nedenle bu kampanyadaki amaç öğrencilerin özellikle toplu yaşadıkları yerlerde hem kendileri hem çevreleri için temizlik becerilerini özümseyerek edinmelerini sağlamaktır. Kampanyanın hedef kitlesi ortaöğretim (9-10-11-12. sınıf) ve okulumuz kız pansiyonunda yatılı kalan öğrencilerimizi kapsamaktadır. Proje ocak ayından başlayıp nisan ayında sonlanmış etkinlikler buna göre planlanmıştır. Projeye başlamadan önce okul pansiyonumuzda öğrencilere ilçemiz devlet hastanesi katkısıyla hemşireler tarafından hijyen eğitimi semineri verildi.

Burada uzmanlar tarafından hangi bitkilerin temizlikte, ilaç yapımında nasıl kullanıldığını bitkilerin fiziksel özelliklerini yakından inceleme fırsatı bulduk. Bulundukları coğrafya da çoğu bitkinin yetiştiğini fark eden öğrencilerimiz büyük farkındalık kazandılar. Baçem ürünlerinden elde edilen yağlardan aldık. Burada hangi yağın ne için ve nasıl kullanacağını detaylıca öğrendik ve kendi hazırladığımız temizlik malzemeleri ile sınıf temizliği yapıldı. Okul bahçemizde bulunan lavantaları topladık, lavanta keseleri oluşturduk Bu keseleri yurtta kalan öğrencilerimize dağıttık, onlarda giysi dolaplarına yerleştirdiler.

Ürünlerimizin tariflerinin yazılı olduğu bir kitapçık hazırladık ve velilerimize gönderdik. Kampanyamızdan bilgi sahibi olmalarını ayrıca çevrelerinde bulabilecekleri doğal malzemeler hijyen ekipmanı oluşturmayı öğrenmelerini amaçladık.

Aromatik bitkileri, yöremizdeki endemik bitkileri yakından tanımak için ilimizde bulunan BAÇEM 'i ziyaret ettik. Bu kampanyanın düzenlenmesinde ki hedef öğrencilerin temizlik becerilerinin en küçük ayrıntısında dahi aktif rol oynamalarını sağlayarak kendi özdenetimleri ile bu alışkanlığı kazanmalarını ve yaygınlaştırmalarını sağlamaktır.

Yaptığımız etkinlikler sonucunda öğrencilerimiz temizlik kelimesinin özüne inerek kendi temizlik ürünlerini yapmayı öğrendiler. Kampanya kapsamında bitkileri yakından tanıdılar hangi bitkinin hangi alanda nasıl kullanılacağını öğrendiler ve öğrendiklerini ailelerine aktardılar. Öğrencilerimizin çoğu kırsal kesimde yaşamakta. Bu nedenle etraflarında çok sayıda tıbbi ve aromatik bitki bulunuyordu ancak etkinlikler sonucu bu bitkileri ayırt etmeyi yağlarını nasıl çıkarıp hijyende kullanılabileceklerini öğrendiler. Sınıflarda artık kendi yaptığımız ıslak mendilleri kullanır olduk. Özellikle pansiyonda kalan öğrencilerimizde bit gibi

parazitlerin gelmesini önleyecek spreyleyarak koruyucu önlemler aldık. Çocuklar bu sürecin yapım aşamasından itibaren içinde olduğu için artık kendi hijyen alanlarını oluşturmada, kendilerini hastalıklardan korumada neleri kullanabileceklerinin ayırımına vardılar.

Anahtar Kelimeler: Hijyen Eğitimi, Temizlik,Doğal Temizlik Ürünleri,Özdenetim

“Zeytin Minik Ellerde Hayat Buluyor” Doğal Üretim Süreçlerine Katılım: Mürefte İlkokulu Örneği

Töre Sertkaya

Sınıf Öğretmenliği Mürefte İlkokulu
tankut29@gmail.com

Özet

Uygulamanın Amacı: Bu uygulama ile, öğrencilerin toprağın bereketini deneyimleyerek öğrenmesi, doğal üretim süreçleri ile elde edilen ürünlerin değerlendirilmesi ve uygun bilincin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Uygulamanın Özeti: Mürefte İlkokulu bahçesinde ve Şarköy Belediyesince tahsis edilen uygulama bahçesinde bulunan zeytin ağaçlarındaki zeytinler öğretmen ve öğrenciler tarafından el birliği ile toplanıp tek tek ayıklanmaktadır. Ayıklama esnasında kurmaya uygun olanlarla salamura yapılırken, yağlık olanlar Marmarabirlik Mürefte Zeytin Tarım Satış Kooperatifine götürülüp zeytinyağı sıkımı yapılmaktadır. Salamura zeytinler olgunlaşınca mahalledeki ihtiyaç sahipleri ile paylaşılmaktadır. Sıkım sonucu elde edilen zeytinyağı; kantaron, papatya, aynısefa, biberiye, limon kabuğu vb. bitki ve meyve kabuklarında demlendirme usulü bekletilerek aromatik yağlar elde edilmektedir. Elde edilen aromatik yağlar doğal yöntemlerle kreme dönüştürülerek şişelenmektedir. Üretilen kremler her yıl anneler gününde kıymetli annelere armağan edilmektedir. Sürecin tüm aşamaları boyunca öğretmen ve öğrenciler aktif emek sergilemektedir. Uygulama dahilinde öğrenciler, doğayı-toprağı, ekolojik yaşam ve beslenmeyi, ürün içeriklerini bilgi ve deneyim etmektedir.

2016 yılından bugüne her yıl gerçekleştirilen uygulama; 2022-2023 eğitim öğretim yılı Ekim ayında Tekirdağ'da Eğitimde İyi Örnek seçilmiştir.

Kurum Dışı Paydaşlar: Şarköy Belediyesi, Marmarabirlik Mürefte Zeytin Tarım Satış Kooperatifi.

Uygulamada Görev Alan Kişi Sayısı: 10 öğretmen, 164 öğrenci

Elde Edilen Ürün ve Sonuçlar: Doğal zeytin, zeytinyağı ve aromatik yağ üretimi; krem elde edilmektedir. Davranış ve düşünce olarak ise doğa sevgisi, doğal üretim safhalarının öğrenilmesi, doğal içerikler hakkında bilgi sahibi olunması, yardımlaşma ve paylaşma duygularının güçlendirilmesi hedeflerine ulaşılmaktadır.

Uygulamanın Sürdürülebilirliği: Zeytin ağaçları var olduğu sürece, çalışan ve üreten minik eller bu projeye devam edecektir.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik farkındalık, doğal yaşam ve üretim

Food Detectives

Gökhan Yavuz ^{1,*}, Abdurrahman Ilker Gökşen ², Sevim Atmaca ³, Merve Kara ⁴, Kutlay Su ⁵,
Tülay Tümay ⁶, Ayşe Keskin Filiz ⁷, Leyla Şahin ⁶ & Halime Soysal ⁸

¹ Sınıf Öğretmenliği Müsiad Saime Sultan Bilim ve Sanat Merkezi

² Sınıf Öğretmenliği Çukurova İlkokulu, Mersin, Toroslar

³ Sınıf Öğretmenliği Karacailyas İlkokulu/ Akdeniz

⁴ Sınıf Öğretmenliği Durmuş Ali Toksoy İlkokulu, Mersin, Toroslar

⁵ Sınıf Öğretmenliği İbrahim Karaoğlu İlkokulu, Mersin, Toroslar

⁶ Sınıf Öğretmenliği Çukurova İlkokulu, Mersin, Toroslar

⁷ Sınıf Öğretmenliği Yalınayak Remzi Nişan İlkokulu, Mersin

⁸ Sınıf Öğretmenliği Barbaros İlkokulu, Mersin, Yenişehir,

gokhanyavuz1666@gmail.com

Özet

Her bireyin sağlıklı şekilde yaşamını idame ettirebilmesi için yeterli ve dengeli beslenmesi oldukça önemlidir. Bireyin yeterli ve dengeli beslenebilmesi için kendi beslenme sürecini nitelikli şekilde yönetmesi gerekmektedir. Bu durum gıda okuryazarı olabilmekle mümkündür. Food Detectives projesiyle küçük yaşlardan itibaren gıda okuryazarlığı konusunda nitelikli eğitimle kazandırılacak becerilerin davranışa dönüştürülerek yaşam boyu sürdürülmesi amaçlanmıştır. Proje uluslararası eTwinning projesi kapsamında olup, 19 proje ortağı (Türkiye, Arnavutluk, Azerbaycan, İtalya, Portekiz, Romanya ve Tunus) ile gerçekleştirilen bir projedir. Proje dili Türkçe ve İngilizce'dir. 6-12 yaş grubu öğrencilerle 20 Kasım 2021'de başlamış olup, 30 Nisan 2022'de sonlandırılmıştır. Proje ile her ay gerçekleştirdiğimiz etkinliklerle tükettiği gıda maddelerine farkındalıkla yaklaşan, gıda satın alma davranışını eleştirel bir şekilde gerçekleştirerek iyi ve güvenli gıdaya, sürdürülebilir sağlıklı yaşama ulaşmayı benimseyen, gıdanın üretiminden tüketimine kadar her aşamada bilinçli ve etkili bir gıda dedektifi olabilme becerilerinin geliştiği gözlemlenmiştir. Proje de bunun yanı sıra çevre bilinci çalışmalarıyla sorumluluk, P4C çalışmalarıyla kendini yansıtmaya ve eleştirel düşünme becerileri ve web 2.0 çalışmaları ile dijital okuryazarlık becerileri kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gıda ve Beslenme, Gıda Okuryazarlığı, Çevre Bilinci, Sağlıklı Yaşam

Ortaokul Öğrencilerinin Okuma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Bir Yöntem Denemesi: Okumaya Öğretmenimle Başlıyorum Projesi

Gözde Hilal Dilbaz

Türkçe Öğretmenliği Millî Eğitim Bakanlığı
gozdehilaldilbaz@gmail.com

Özet

Okuma; fiziksel, bilişsel ve duyuşsal yapıların birlikte çalıştığı karmaşık bir süreçtir. Eğitim yaşamının ilk yıllarında kazanılan okuma becerisi, yaşam boyu devam eder ve bireyin çok yönlü gelişimini sağlar. Okuduğunu anlama becerisinin gelişimi için okuma becerisinin yalnızca beceri düzeyinde kazanılması yeterli değildir. Bu becerinin alışkanlığa dönüştürülmesi gereklidir. Okuma becerisi, okuma alışkanlığı ve okuma tutumu arasında doğrudan bir ilişki vardır. Bu çalışmanın amacı; okuma becerisini alışkanlık haline dönüştürememiş ya da edindiği bu alışkanlığı yeterince geliştirememiş öğrencilerin bu konuda yaşadıkları başlıca sorunları tespit etmek ve tespit edilen bu sorunlara yönelik geliştirilen deneysel bir çalışma ile öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırmaktır.

Araştırmanın hedef kitlesini ortaokul öğrencileri, örneklem grubunu ise 2023-2024 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 5, 6 ve 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu ve Okuma Tutum ve Alışkanlık Ölçeği kullanılmıştır.

Öğrencilerin okuma konusunda yaşadıkları sorunlar, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla tespit edilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin okuma konusunda yaşadıkları başlıca sorunların ilgi ve düzeylerine yönelik kitap seçmek ve yeni bir kitabı okumaya başlamak olduğunu göstermektedir. Bu sorunlara yönelik olarak geliştirilen deneysel çalışma öncesinde öğrencilerin mevcut durumlarını tespit edebilmek amacıyla öğrencilere Okuma Tutum ve Alışkanlık Ölçeği ön test olarak uygulanmıştır. Okulda görev yapmakta olan farklı branşlardan öğretmenlerle gönüllü bir ekip oluşturulmuştur. Gönüllü öğretmen ekibi öğrencilerin ilgi ve düzeylerine uygun olarak okul kütüphanesinden seçilen kitapların giriş bölümlerini okuyarak yaklaşık beş dakikalık ses kayıtları yapmıştır. Bu ses kayıtları öğrencilerle anlık mesajlaşma uygulamaları aracılığıyla düzenli aralıklarla paylaşılmış, kitapların devamını merak eden ve kitapları okumak isteyen öğrencilere kitapları okul kütüphanesinden temin edebilecekleri bilgisi verilmiştir.

Uygulama sürecinin sonunda öğrencilere Okuma Tutum ve Alışkanlık Ölçeği son test olarak uygulanmıştır. Ön test ve son test sonuçlarının analizinde öğrencilerin okuma tutum ve alışkanlık düzeyinde pozitif yönde anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Buna ek olarak uygulama kapsamında seçilen eserlerin okul kütüphanesinden ödünç alınma oranında ciddi bir artış fark edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda söz konusu uygulamanın öğrencilerin okuma tutum ve alışkanlığına olumlu etki ettiğini söylemek söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Okuma Alışkanlığı, Okuma Becerisi, Okuma Tutumu

Gelenekten Dijitale Çocuk Oyunlarının İlkokul Programına Entegrasyonu Üzerine Bir Deneme Çalışması

Gülsüm Çakmak ^{1,*}, Nurten İren ² & Rukiye Akca Şener ²

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Samsun Atakum Yunus Emre İlkokulu

² Sınıf Öğretmenliği Yunus Emre İlkokulu

gulsumcakmk@gmail.com

Özet

Bu projeye 2022-2023 öğretim yılında beştaş, evsiz tavşan, mendil kapmaca, yakan top adlı geleneksel çocuk oyunlarının iki farklı ülkedeki pratikleri ile ilkökul öğrencilerinin bütünsel gelişimlerine katkı sağlamak ve bu oyunların ekseninde dijital uygulamalarla hayatla bütünleşmiş öğrenmelerin ve pekiştirmelerin gerçekleşmesi amaçlanmıştır. ESEP dijital platformu üzerinden oluşturulan “Our Traditional Games” adlı projenin kurucu ortaklarından biri Türkiye’den, diğeri Romanya’dan olup, proje kapsamındaki etkinlikler toplam 11 öğretmen tarafından planlanıp, eş zamanlı bir şekilde yürütülmüştür. Proje faaliyetleri tasarlanırken, öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkıda bulunan, oyun kültürümüzün önemli bir parçası olan geleneksel çocuk oyunları ile ilgili aktiviteler ilkökul programında yer alan kazanımlarla eşleştirilerek, yeni kuşaklara ulaştırılması hedeflenmiştir. Bu amaçla, öğrencilerin ilgilerine yönelik ve gelişim düzeylerine uygun teknolojik tabanlı Web 2 araçları kullanılmış, onların geleneksel çocuk oyunlarını severek ve keyifle oynaması ve akranlarına aktarması sağlanmıştır. Twinspace adlı portal üzerinden iletişim kurulan proje ortaklarıyla birlikte projenin yürütülmesi ve ortak etkinliklerle ilgili paylaşımlar yaparak iletişimin ve ürün/performans/içerik tabanlı etkileşimlerin esas olması sağlanmıştır. Sosyal medya platformlarından proje ortakları tarafından proje yürütücülerinin paylaşım yapmasına olanak veren hesaplar oluşturulmuştur. Ortak ürüne, kullanılacak web.2 araçlarına, yapılacak eğitim uygulamalarının detaylarına proje ortakları ile yapılan çevrim içi toplantılarda karar verilmiştir. Öğrenciler ve öğretmenler web.2 araçlarını kullanırken, okulda proje panosunu hazırlarken, proje logosunu tasarlarırken ve seçerken, proje afişini tasarlarırken ve seçerken, proje öğrenme çıktılarını kelime bulutuyla oluştururken, fotoğraf ve video kolajlarını yaparken, dijital anketleri cevaplarırken, öğrenci tanıtım videolarını çekip paylaşıırken, geleneksel oyunlarla ilgili bilişsel performanslarını gösterirken proje grubunun her bir üyesi birlikte hareket etmiştir. Öğrenci webinarlarında, öğrenciler birbirleriyle düşünce ve önerilerini paylaşmış, etik kurallarına uygun bir iletişim diliyle temenni ve teşekkürlerini de iletmışlerdir. Proje sırasında farklı ülkelerde yaşayan çocuklar tarafından oyunun evrenselliği ve kültürlerarası bütünleşmenin yollarından biri olduğu fark edilmiştir. Belirlenen etkinlik takvimine göre proje ortakları, birlikte uyum ve iş birliği içinde projeyi nihayete erdirmiştir. Eğitimde eğlenerek, yaparak yaşayarak gerçekleşen aktif öğrenmenin geleneksel çocuk oyunları ile ilkökul derslerinin öğrenme-öğretme sürecinde tecrübe edilmesi sağlanmıştır. Proje sonunda ortak ürün hazırlama sürecinde geleneksel oyunlarla ilgili akrostiş şiir ve e-kitap yazma sürecinde öğrencilerin yaratıcı ve yansıtıcı düşünme becerileri ile iş birliği ve etkileşim yetilerinin geliştiği gözlemlenmiştir. Proje öncesi ve sonrası öğrenci anketlerine ait verilerin analizi sonucunda; geleneksel çocuk oyunlarının yapılan proje çalışmalarında öğrencilerin bilişsel gelişimlerini de desteklediği, motor kaslarının gelişimine katkıda bulunduğu, bedensel farkındalık ve gelişimlerini desteklediği, kültürler arası etkileşim ve çok kültürlülük kavramları üzerine düşüncelerini teşvik ettiği ve web2 araçlarıyla dijital yeterlilikler kazandırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Çocuk Oyunları, Web.2 Araçları

Outdoor Mathematicians (Dışarıda Matematik)

Gizem Moran

Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
severmorangizem@gmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı : Okulun ve topluluğun dış alanlarını veya öğelerini kullanarak matematik çalışmasına öncelik vermeyi ve ortak çalışmayı geliştirmeyi, farklı ortaklarla yalnızca tanımlanan hedefleri teşvik etmeyen matematiksel kavramları nasıl oluşturabileceğimizi keşfetmeyi amaçladık. Matematik zevkini ve merakını teşvik etmek, Matematiksel kavramlarla başa çıkma ve problemleri çözme konusunda yetkin hissetmek, öğrencinin bireyselliğine saygı duyarak müfredatta sağlanan becerileri geliştirmek projemizin amaçları arasındadır.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi: Öğrencilerimiz 6 yaş grubundadır,proje içeriği yaş grubuna uygundur.Öğrenciler işlem öncesi dönemdedir.Bu dönem de öğrenciler doğa ile temas halindeyken, tüm duyular tetiktedir ve öğrenme için mükemmel bir ortamı destekler.Doğada ve doğal unsurlarla öğrenmenin çok daha anlamlı ve kalıcı olduğunu düşünerek projemizi planladık. Proje hedefleri ile etkinlikler arasında ilişki vardır. Oyun tabanlı,soru-cevap,araştırma,gezi-gözlem ve inceleme,yaparak yaşayarak yöntemleri ile çocukların ilgi,merak istek,ihtiyaçları ile öğrenciler sürecin merkezinde yer aldı.

İyi Uygulamanın Özeti : Okul öncesi eğitimde bilişsel,dil,motor,öz bakım,sosyal-duygusal gelişim olmak üzere 5 alan vardır. Etkinliklerde bu gelişim alanlarının kazanım,göstergelerine göre ve temel beceri,yeterliliklerinin entegrasyonu yapıldı.Bir etkinlik ile sadece bir gelişim alanı değil birden fazla gelişim alanı ele alındı.Çalışmalarında dil gelişim alanına ve matematiğe yer vererek anadil ve matematik okuryazarlığı sağlandı. Çalışmalarda neyin, nerede, ne zaman,nasıl öğretilceği psikolojik;pedagojik gereklilikler gözeterek planlandı.Etkinlerde öğrencilerimizin yaşına ,proje etkinliklerine uygun web 2 araçları kullanıldı.Öğrencilerin araçları tanımaları için çalışmalar planlanırken web 2 araçlarının planlaması yapıldı.İnteraktif oyunlar çalışmamızda oyunlarımızda kullandığımız web 2 araçları çok çeşitlidir.Oyun tabanlı öğrenmeyi etkileşimli olarak katarak öğrencilerimde ilgi ve merak arttı.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: Proje öğretmen başlangıç ve bitiş değerlendirmesi,öz değerlendirme,öğrenciler için son değerlendirme anketi ve analiz sonuçları yapıldı;projenin etkileri görünürdür.Öğretmen değerlendirmeleri Google slayt,öğrenci değerlendirmeleri Google form,öz değerlendirme e tablo,kontrol listesi ile yapıldı.Öğrenci sertifikaları verilerek öğrencilerimde içsel motivasyon sağlanırken yaygınlaştırma da yapıldı. Yaygınlaştırma: Çanakkale il milli eğitim müdürlüğünün yayınladığı eTwinning e dergide ve farklı eğitim sitelerinde haber (eğitimhane) ;okul proje panosu,online sergi,okul web sitesi olarak yapıldı. Okuldaki öğretmenler projeyi yararlı bulduklarını, bu proje ile dışarıda matematik eğitimini etkinliklere nasıl entegre edileceği konusunda bilgi sahibi olduklarını ifade etti.

Anahtar Kelimeler: Dışarda Matematik, Doğa, Bilişsel ve Duyuşsal Beceriler

The Happiness Project

Elif Nazlı Kafadar ^{1,*} & Onur Kubilay Pak ²

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Marmara Üniversitesi

² İngilizce Öğretmenliği Marmara Üniversitesi

nazliikafadar@gmail.com

Abstract

The project aims to educate students within the Turkish Education System to take responsibility for a task about nature collaboratively and practically; fostering individuals who are environmentally friendly, committed to principles of environmental sustainability, and mindful of national green areas. The short-term goal of the project is to provide applied extracurricular activities about environmental responsibility for students, contributing to skill development in accountability tracking and enhancing environmental awareness as an additional achievement in the curriculum. The long-term goal of the project is to have a tree planted for each class, ensuring that these trees are nurtured and eventually contributing to the possibility of these well-fed trees being planted in national green areas. This will contribute to risk management regarding environmental green space loss without adding a separate workforce, thereby contributing to the national economy. It may be said that both teachers and students are collaboratively involved in the target audience, while it can be mentioned that the long-term outcomes will affect the entire nation.

Under the supervision of the teacher, the class takes on the responsibility of caring for the sapling throughout an academic year. There are some in-class activities to raise awareness on environmental sustainability and sharing responsibilities related to the care of the sapling. At the end of the year, the saplings are planted in the nearest green area with an organization named "The Happiness Picnic", which has been implemented as an extracurricular activity. Completing the project in a more aesthetic and visual manner depends on the dedication and collaborative potential of the homeroom teachers and students. The project possesses the characteristic of enabling the measurement of the relationship in this context through an environmental awareness and responsibility survey conducted with students at the beginning and end of the term. By researching the effects of this project prioritizing national unity, a contribution can be made to the literature. In addition to fostering responsibility and national unity consciousness, it will also protect green areas and preserve fruit species at risk of extinction.

Key Words: Environmental Sustainability, Well-Being, Nature

"SİHİRLİ İPLER" eTwinning Projesi (Geri Dönüşüm, Özel Eğitim)

Tülay Çetin

Özel Eğitim Öğretmenliği İl Özel İdare Özel Eğitim Uygulama Okulu
cetintulay103@gmail.com

Özet

Özel eğitim öğretmeni olarak projede okuma yazma bilmeyen, konuşamayan, iletişim kurmakta güçlük çeken ağır düzeyde 3 otizmlı öğrenci ile yer alındı. 3 Azerbaycan 9 Türk toplam 12 ortak ve 59 öğrenciyle proje yürütüldü. Özel eğitim öğrencilerinin akranlarıyla kaynaşmasını sağlamak ve diğer öğrencilerin otizme ve özel bireylere farkındalıklarını artırmak projede yer alma amaçlarındandır. Projede öğrencilerin evlerinde atık halde bulunan ipleri, geri dönüştürüp kullanılabilir farklı malzemelerle buluşturup, sanatsal yönden zengin ürünler tasarlanıp, tasarlanan bu ürünleri günlük hayatta kullanmak amaçlandı. Proje etkinlikleri planlanırken öğrencilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak kişisel sosyal ve akademik özelliklerine göre yaparak yaşayarak öğrenmelerine dikkat edildi. Faaliyetler öğrencilerin yaş grubuna ve zeka düzeylerine uygun, gereksinimlerini karşılayacak şekilde planlandı. Atık malzemelere yeni bir görünüm kazandırıp bu malzemeleri işlevsel hale dönüştürüp "Geri dönüşümle kurtulur geleceğimiz" sloganıyla tüm proje çalışmalarını yürütüldü. Proje çalışmaları derslere entegre ve etkinliklerin müfredata uyumlu olmasıyla çalışmalar okulda verimli bir şekilde gerçekleştirildi. Web2 araçlarıyla karışık takımlarla ortak ve işbirlikçi ürünlerle öğrencilerin dijital ortama ilgilerini arttırıldı. Öğrenciler özel gereksinimli öğrenciler olduğu için web2 araçlarını kullanırken evde aile desteği alınmıştır, okulda yanlarında bulunulup rehberlik edilmiştir. Kullanılan web2 araçları sayesinde teknolojiye ilgileri artırılmış, bilgisayar kullanımları geliştirilmiştir.

Atık malzemelerin geri dönüşümünü görüp bunların işlevsel hale geldiğini görmek, ortaya çıkan ürünleri günlük hayatta kullanmak öğrencileri çok mutlu etmiştir. Kalemlik, dekor şişe, kuklalar, çerçeve, kitap ayraçları, saksı süslemeleri vb. ürünleri yapabildiğinin farkına varıp bunları kullanmaları kendine güvenlerini geliştirmiştir. Çeşitli ritmik hareketleri olan otizmlı öğrencilerimiz için aynı hizada yapıştırma, ip yumağı sarma, dolama, çözme, atma, yakalama, fırlatma çalışmaları ile kas kuvvet geliştirici hareketler ve nesne kontrolü gerektiren hareketler onlar için keyif aldıkları bir terapi olmuştur. Aynı zamanda ebeveynler de çocuklarının neler yapabildiklerinin farkına vardılar. Bu sayede çocuklarına olan güvenleri artmıştır. Öğrencilerin istedikleri renkteki ipleri ve malzemeleri kullanarak işe yarar tasarımlar oluşturmaları yaratıcılıklarına ve hayal dünyalarına olumlu katkı sağlamıştır. Kesme yapıştırma işlemiyle yapılan çalışmalar öğrencilerin el becerilerini ve ince motor becerilerini geliştirmiştir. Boya yerine iplerle yaptığı çalışmalarını renklendirmek öğrencilerde farklı malzeme kullanabilme becerisini geliştirmiştir.

Proje faaliyetleri öğrencilerin evde, okulda geri dönüştürülebilecek malzemelerin farkına varmasına, sosyal yaşamda toplumsallaşmaya ve akranlarıyla kaynaşmasına, yaratıcılıklarının ve hayal gücünün gelişmesine olanak sağlamıştır. Projedeki etkinliklerin çeşitliliği psikomotor sosyal ve duygusal alanların gelişmesine katkı sağlamıştır.

Proje Avrupa Kalite Etiketi ve Ulusal Kalite Etiketi ile taçlanmıştır. Ayrıca España Zaragoza Üniversitesi (İspanya) Eğitim Fakültesi'nin 21-22 Martta 2024 düzenlediği Uluslararası Eğitim Kongresinde eğitim ortamında çeşitliliğe dikkat çekerek projenin sunumu sanal ortamda gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Atık Malzemelerin Geri Dönüşümü, Özel Eğitim, Otizm, Farkındalık, Atık İplerden Özel Tasarımlar

Ortak Bir Hikâye Mümkün: Karşılıklı Uyum ve Kapsayıcılık Bağlamında Ortak Hikâye Projesi

Aslı Gökğöz

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Öğretmen Ağı
asligokgoz19@gmail.com

Özet

Kültür için Alan tarafından desteklenen Ortak Hikâye projesi, Gaziantep’te yaşayan çocukların ortak hayali olarak 2021 Mayıs ayında yola çıktı. Gaziantep’te yaşayan ve ortak bir hikâyenin kahramanı olan çocukları bu kez kendilerinin şekillendirecekleri bir hikâye etrafında bir araya getirmek istedik. Farklı hikâyelerle büyüyen, Gaziantep’in heterojen kimliğini temsil eden çocukların kolektif bir hikâye şekillendirmelerini amaçladık. Kültürel, sınıfsal, etnik, dilsel, cinsiyet vb. açılardan farklı 40 çocukla imeceyi deneyimlemek, farklı ama aynı olduğumuzu fark etmek, yaratıcılığımızı keşfetmek, seslerimizi duyurabilmek ve kolektif hafızaya katkı sunmak için bir araya geldik.

Açık çağrı ile başlayan başvuru sürecimizin ardından projeye ortak olan çocuklara, “yaratıcılık kutusu” dediğimiz kutular ulaştırdık. Kutularda çeşitli yazı ve çizim malzemeleriyle çocuk kitapları ve hikâye kurgulama oyunları oynayabileceğimiz “hikâye taşları” vardı. Çocuklar; kutuların içerisindeki kitaplardan “Mıstık, seni anlamıyoruz!” ve “Dönme Dolap” kitaplarının yazarı Tülin Kozikoğlu, “Majanda 2021” yazarları M. Banu Aksoy ve Yıldırım Karakiya, Yaratıcı Yaramazlık kitabının yazarı Nilay Yılmaz ve “Mıstık, seni anlamıyoruz!” kitabının illüstratörü Uğur Altun ile çevrimiçi atölyelerde bir araya geldi. Çocuk edebiyatı alanında çalışan Saadet Sevinç Doğan, çocuklarla “Gökte Bir Tekne” kitabını okudu. Çocuklar, Zeugma Müzesi Proje Koordinatörü Emel Gürses’le Gaziantep Arkeoloji Müzesinde düzenlediğimiz atölyede tarihin tanıklığında masallar dinledi. Çocukların; hikâyelerini dile, resme dökme noktasında bilgi ve deneyim kazanmaları için birçok yaratıcı yazı ve resim çizme alıştırması yaptıkları, oyunlar oynadıkları bu atölyelerde ortaya koydukları çalışmaları, proje web sitemiz aracılığıyla kayıt altına aldık.

Atölyelerin, etkinliklerin ardından yazar çocukların birbirlerinin cümlesini devam ettirerek yazdıkları metni, çizer çocukların resimlemesiyle kolektif çalışma ilk şeklini aldı. “Bir varmış, bir yokmuş...” diye başlayan hikâyeyi, 27 yazar çocuk cümle cümle ördü. Çocuklar hikâyede geçen kahramanı, mekânı ve olayı kendiliğinden belirledi. Aynı gökyüzünün altında beraberce yaşadığımızı vurgulamak için çocukların belirlediği “Gökçe” isminden daha uygun bir ismi biz böylesine bir doğrulukla belirleyemedik. Çocukların satır aralarına sevgiyi, dayanışmayı anlattığı bu hikâyeyi 24 çizer çocuk, sahne sahne resimledi. Kitabın kapağında tüm çocukların isimlerinin ve desenlerinin yer alabilmesi için çocukların eşsiz parmak izlerinden rengârenk çiçekler tasarladık. 40 çocuğun birlikte giriştiği bu macera, böylece “Gökçe” ismiyle bir çocuk kitabı olarak basılmaya uygun hâle geldi. Gökçe; projemizde yer alan Suriyeli çocukların hikâyelerini ana dillerinde okuyabilmeleri, çocukların dilleri aracılığıyla da birbirlerini tanımaları için Uyurgezer Kitap tarafından çift dilli (Türkçe-Arapça) basıldı. Gaziantep’teki çocuk kütüphanelerinde yerini aldı. Kitap, projenin internet sitesinde erişime açıldı: www.hikayeortak.com

Proje, Öğretmen Ağı’nda ders kitaplarındaki “mültecilik” kavramını inceleyen topluluk tarafından “mülteci olan, olmayan öğrencileri ortak bir hikâyenin etrafında toplamanın ve nitelikli bir temasın mümkün olduğunu gösteren başarılı bir örnek” olarak öğretmenlere tavsiye edildi.

Anahtar Kelimeler: Karşılıklı uyum, kapsayıcılık, çocuk, çocuk edebiyatı

Özel Eğitimde eTwinning

Ismigül Üstünlüoğlu

Özel Eğitim Öğretmenliği Umut Özel Eğitim Ortaokulu
ismigul.csr@gmail.com

Özet

eTwinning, Avrupa'da okulların kısa ve uzun dönemli ortaklıklar kurması için oluşturulmuş bir platformdur. Farklı ülkelerden biraraya gelen okulların ortak etkinlikler hazırlayarak yaptıkları eTwinning projeleri, öğrencilerin ve öğretmenlerin farklı kültürleri tanımalarına, iletişim becerilerini geliştirmelerine, farklı web 2.0 araçları kullanarak teknoloji kullanımını artırmalarına olanak sağlamaktadır. Balıkesir Umut Özel Eğitim Ortaokulu'nu olarak 2020 yılından beri eTwinning projeleri yapmaktayız. Okulumuzun ilk projesinde bir öğretmenimiz yer almaktayken, şu an 6 öğretmenimizin yer aldığı 3 farklı projeyi yürütmekteyiz. Portekiz, Romanya, Makedonya, Sırbistan ve Litvanya'dan ortaklarımızla yaptığımız tüm projelerde Ulusal Kalite Etiket ve Avrupa Kalite Etiket alan öğretmenlerimiz başarıyla çalışmalarını tamamlamıştır. 21.yüzyıl öğretmen becerilerine sahip öğretmenler olmayı hedefleyerek yer aldığımız projeler, kurumdaki meslektaşlarımızın problem çözme, eleştirel düşünme, iletişim kurma, işbirliği yapma, teknolojiyi kullanma becerilerinin artmasında etkili olmuştur. 4 yıldır yaptığımız projelerde yer alan öğrencilerimiz, farklı ülkelerden akranlarıyla bir çok ortak etkinlikte yer almıştır. Özel eğitim öğrencilerimizi eTwinning projelerine dahil etmek, onlar için yeni bir deneyim oluşturmuştur. Yürütülen projelerin amaçları ve etkinlikleri proje ortaklarıyla birlikte alınan kararlar neticesinde belirlenmiştir. Tüm projelerde en önemli amacımız, öğrencilerin zihinsel ve duygusal iyi oluşlarını desteklemek olmuştur. Öğrencilerimiz farklı ülkelerden akranlarıyla işbirliği içinde etkinliklere dahil olmuş, sanal toplantılara katılmış, online sabah sporu yapmış, e-kitap oluşturmuş, farkındalık sağlayacak e-broşürler hazırlamış, afiş ve posterler tasarlamıştır. Projelerin değerlendirilmesinde öğretmen, öğrenci ve veli anketleri uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim, eTwinning

Keloğlan Z Kuşağında Yaşatılırsa Ne Olur?

Nurten Iren ^{1,*}, Adem Iren ² & Gülsüm Çakmak ³

¹ Sınıf Öğretmenliği Yunus Emre İlkokulu

² Sınıf Öğretmenliği Adnan Kahveci İlkokulu Samsun

³ Eğitim Programları ve Öğretim Samsun Atakum Yunus Emre İlkokulu

koksak_nurten@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı, çocukların yaratıcı yazarlığını geliştirmek ve kültürel mirasımız olan masallarla birlikte değerlerimizi günümüz dünyasına taşımaktır.

Masallar, Türk edebiyatının ve kültürünün en önemli miraslarından biridir. Bir milletin kültürel mirasını yeni nesillere aktarabilmesi, o millet için büyük önem taşır. Somut olmayan kültürel miraslarımız arasında yer alan Keloğlan Masalları; adalet, dürüstlük, saygı gibi kök değerlerin geleceğe aktarımında büyük önem taşımaktadır.

Masallar, çocuğun hayal dünyasını, çevre ile iletişimini, dil gelişimini, kültürel ve ahlaki değerlerinin gelişimini sağlamaktadır. Dürüst, cesur ve yardımsever Keloğlan'ın zekasıyla her türlü zorluğun üstesinden gelmesi, başarı ve saygınlığın kişinin dış görünüşüyle ilgili olmadığını en güzel örneğidir. Geçmişten geleceğe masallarla kurulan bu köprüde değerlerimizi aktarmak, unutturmamak amacıyla 12 yaş grubuna bu masallar tanıtılmış ve öğrencilerin masal anlatıcılığını deneyimlemeleri sağlanmıştır.

Kültürel mirasların “Üretilmesi, kuşaktan kuşağa aktarımı, örgün eğitim süreçlerinde farklı görünümünün yeniden canlandırılması”nın öneminden hareketle, çalışma süresince masalların ortaokul öğrencilerine tanıtılmasına, yeniden üreterek günümüze taşınmasına çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan 41 tane 6. sınıf öğrencisi Keloğlan masallarından esinlenerek, yaratıcı yazarlığını kullanarak yeni Keloğlan karakterleri (meslekleri) ve masalları üretmişlerdir. Ortaya çıkan masallar içerik analizi ile incelenerek, Keloğlan masallarıyla karşılaştırılmıştır. Ayrıca günümüze taşınan Keloğlan karakterleri metinleri yazan öğrenciler tarafından resmedilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubuna masal yazma ve keloğlan karakterini resimleme dışında tarafımızdan hazırlanan ön-son anketler de uygulanmıştır.

Sonuç olarak ortaokul çağındaki öğrencileri tarafından yeniden yaratılan ve paylaşılan Keloğlan'ın Z kuşağı meslekleri ve ilgili karakterleriyle kültürel değerimiz olan masal kahramanımızın günümüze taşınması, bu masalların daha eğlenceli hale getirilmesi, güncellenmesi, yeniden üretilmesi ile masalların devamlılığı sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Z kuşağı, masal, yaratıcı yazarlık

Bir Ortaçağ Steam Hikayesi

Zafer Savaş Kıvılcım ^{1,*}, Ufuk Çelik ², Esra Bülte ³, Hüseyin Çimen ⁴, Mehmet Acar ⁵ & Esma Solak ⁶

¹ Mfbe Matematik Eğitimi Balıkesir Üniversitesi

² Matematik ve Bilgisayar Bilimleri Balıkesir Üniversitesi

³ Görsel İletişim Tasarımı Balıkesir Üniversitesi

⁴ Özel Eğitim Öğretmenliği Düzce Üniversitesi

⁵ Aile ve Tüketici Bilimleri Selçuk Üniversitesi

⁶ Fen Bilgisi Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi

zskvlcm@yahoo.com

Özet

Bu çalışmanın amacı Bilim ve Sanat Merkezi öğrencilerine yapılan STEAM yaklaşımıyla ilgili etkinliklerle ilgili öğrenci görüşlerini incelemektir.

Araştırma nitel desenli bir araştırma olup gözlem formu ve öğrenci görüşleri etkinlik formu uygulanarak etkinliklerle ilgili disiplinler arası yaklaşımın verimliliğiyle ilgili durumu ortaya koymaktır. Bu nedenle fen bilgisi öğretmeni, matematik öğretmeni ve görsel sanatlar öğretmeni ile beraber yapılan etkinliğin hikayesine değinilecektir.

Sonuçlar öğrencilerin denge konusunda Galileo'nun yaptığı hatayı farketmedikleri basit oran orantı işlemleri sonucunda sonuca ulaşmaya çalıştıkları etkinliğin sanat ile ilgili yönünde konu ile bağdaştıramadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Steam, Matematiksel Modelleme, Sanat

Web2.0 ve Dijital Öğrenme Araçlarının Matematik Dersinde Kullanılması

Ayşe Feray Yücel

Sınıf Öğretmenliği Gaziosanpaşa Üniversitesi

afb0@hotmail.com

Özet

Günümüzde teknolojik araçların kullanımı, verim artırmanın yanında, zamandan ve bütçeden de tasarruf sağladığından son zamanlarda oldukça rağbet görmektedir. Eğitim ve teknoloji kavramlarının ayrılmaz bir parça olduğu bilindiğinden, teknoloji dilinin öğrenci ve öğretmenler tarafından benimsenmesi ve bunu derslere entegre etmesi açısından önemli olduğu görülmektedir. Bu bağlamda öğrencinin derste daha aktif olmasına katkı sağlanacak ve öğretmenlerin derslerde teknoloji kullanımının matematik öğretiminde verimliliğin artmasına da katkı sağlayacaktır.

Teknoloji, hayatımızın her alanını etkilediği gibi eğitim alanını da büyük oranda etkilemiştir. Gelişen bu teknoloji sayesinde okullarımızın hemen hepsinde Fatih projesiyle akıllı tahtalar kurulmuştur. Bu teknolojiyi kullanarak matematik dersini nasıl kolay ve anlaşılır hale getirilebileceği konusunda var olan dijital araçların kullanımı ve tanıtımı ele alınarak çocuklar üzerinde uygulama sonuçları gözlemlenmiştir. Bu çalışmayla özellikle ilkokul öğretmenlerinin matematik dersi öğretiminde dersi etkili ve verimli kullanma, öğrenmeyi tam sağlama, matematiği sevdirmeye amacıyla tasarlanan, eTwinning projelerinde sıkça yer alan dijital araçların ve web2.0 araçlarının kullanımına yer verilmiştir. Amaç, öğrencinin derste daha aktif olmasına katkı sağlamak ve öğretmenlerin derslerde teknoloji kullanımının matematik öğretimin verimliliği üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Teknolojik araçların kullanımı, verim artırmanın yanında, zamandan ve bütçeden de tasarruf sağladığından son zamanlarda oldukça rağbet görmektedir. Bu çalışmayla birlikte, eğitim ve teknolojinin ayrılmaz bir parçası olduğu bir kez daha anlaşılmaktadır. Bu araçlarla teknoloji dilinin öğrenci ve öğretmenler tarafından benimsendiği görülmekte ve bunu derslere entegre etmesi açısından önemli olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca bu çalışma eTwinning çalışmalarının bir sonucu olup, matematik dersini kolay anlamak, sıkıcılıktan kurtarıp eğlenceli hale getirmek için çalışılmıştır. Sınıf içinde yapılan bu çalışmalar birebir öğrencilere uygulatılmıştır. “Problem çözme tekniği”, “doğal gözlem” ve “yaparak yaşayarak öğrenme” öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmıştır.

İlkokulun çeşitli sınıf düzeylerinde uygulanan bu dijital oyunlar ve web2.0 araçlarıyla işlenen matematik derslerinde öğrenciler konuları daha çabuk kavramış, dersler daha eğlenceli hale gelmiş ve teknoloji dilini öğrenmişlerdir. Matematik dersinde klasik öğretim teknikleri ile dijital öğretim teknikleri ile anlatılan dersler karşılaştırıldığında teknolojiye yatkın olan günümüz çocuklarının dijital öğrenme araçlarını kullandıklarında dersi daha etkili kavradıkları gözlemlenmiştir. Ayrıca sınıflarında teknolojiyi kullanan öğretmenlerimizin sözlü olarak verdikleri dönütler sonucunda dersleri eğlenceli ve verimli geçirdiği, akıllı tahtayı ve eğitimsel yazılımlı içerikleri öğrenip daha bilinçli ve verimli kullanabildiği sonucu da ortaya çıkmıştır. Sınıf içinde uygulanan dijital oyunların, web2.0 araçlarının hatta seviyelerine göre web3.0 araçlarının kullanımına ve tanıtımına da yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Web2.0, Matematik, Teknoloji, Dijital Araçlar

Nature Doesn't Produce Waste (Doğa Çöp Üretmez)

Arzu Ayşe Çalık Seydim ^{1,*} & Bilge Yılmaz ²

¹ Matematik ve Bilgisayar Bilimleri Etiler Anadolu Lisesi

² Matematik ve Bilgisayar Bilimleri Sarıyer Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

arzuseydim@hotmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı: Erken yaşlardan itibaren tüm bireyler için sürdürülebilir bir ekolojik yaşamın mümkün olduğunun farkına varılmasının önemli olduğu düşünülmüştür. Kendi kendine yeten, ekolojik ve atık içermeyen bir yaşam tarzı oluşturarak oldukça ekonomik bir yaşam tarzının benimsenmesini sağlamak amaçlanmıştır. Proje kapsamında, öncelikle ekolojik ürünler üreterek öğrencilerin ve ailelerinin deterjan ve kozmetik ihtiyaçlarını karşılaması hedeflenmiştir. Daha fazla kişiye ulaşarak, öğrencilerin ve ailelerinin çevrelerindeki kişileri temiz, doğal, ekolojik ürünler üretmek ve önce kendi ihtiyaçlarını karşılamak konusunda eğitmeleri amaçlanmıştır. Proje özellikle “kendin yap” ürünlerini içerdiğinden, proje planlamada akran eğitimine öncelik verilmiştir.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi: Lise öğrencileri, veliler ve öğretmenler.

İyi Uygulamanın Özeti: Kaynaklarımızın hızla tükendiği gezegenimizde; geri dönüştürerek, toksik ürünleri reddederek, tüketimimizi azaltarak ve sıfır atık prensibi ile tekrar kullanmanın önemli olduğunu vurgulamak amacıyla Nature Doesn't Produce Waste (Doğa Çöp Üretmez) Avrupa Birliği eTwinning projesi oluşturulmuş ve Türkiye, Romanya, Hırvatistan, Polonya, Sırbistan ve Azerbaycan ortaklığıyla, 18 öğretmen ve 118 öğrenci katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Yaş grubu 7-19 olan projede, ortaokul ve lise öğrencileri görev almıştır. Proje dili İngilizce'dir. Geri dönüşümün gerekliliği, tekniği, ailelerden başlanarak çevremize yaygınlaştırılması üzerine bilgi paylaşımı ve farkındalık çalışmaları yapılmıştır. Bunun için okullarda çeşitli sunum ve film gösterileri yapılmıştır.

Bu projede öğrenciler geri dönüştürülemeyen evsel organik atıkların ayrıştırılması ve kompostlaştırılması üzerinde çalışmıştır. Doğaya ve gezegenimizdeki tüm canlılara uygun temiz, toksik olmayan, ekonomik bir yaşam kurmanın yöntemlerini uygulamışlardır. Ev ortamında sıfır-atık prensibine uygun olarak; dönüştürülebilen malzemelerden ürünler tasarlamış; diş macunu, krem, oda kokusu, tohum topları gibi doğal içerikli ürünler oluşturup, bunları kullanmışlardır.

Proje Ulusal ve Avrupa Kalite Etiketi ödülleri almış, Hırvatistan Ulusal eTwinning Yarışması COMET'te en iyi 2nci proje olarak ödüllendirilmiştir.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: Bu projede öğrenciler, tüm bireyler için sürdürülebilir bir ekolojik yaşamın mümkün olduğunun farkına varmışlardır. Öğrencilere fırsat verildiğinde yaratıcılıklarını kullanabilecekleri gözlemlenmiştir. Yaşayarak öğrenme, akran eğitimi destekli eğitim-öğretim yöntemlerinin oluşturulması önerilmektedir.

Proje içeriğinin müfredata entegrasyonu sağlanmıştır. Bu çalışma kapsamında tüm ürünlerin yapım aşamalarını gösteren videolar, sosyal ve dijital platformlarda, okul panolarında paylaşılmıştır. Proje sonuçlarının paylaşılması ile bu örnek eğitim-öğretim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve farkındalığın artırılması sağlanmıştır.

Ayrıca paydaş ülkelerdeki öğretmen ve öğrencilerin kültürlerinin tanınması, yabancı dil ve iletişim becerilerinin geliştirilmesi, uluslararası deneyim kazanılması, teknolojinin/sosyal medyanın doğru, güvenli ve etkin kullanımının sağlanması gibi alt hedeflere de ulaşıldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geri Dönüşüm, Kompost, Sıfır Atık

Her Zaman Yanındayım “Atkını Ör, Kardeş Okuluna Gönder”

Betül Sevincek ¹ & Betül Yumrutepe ^{2,*}

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Şahinevler Ortaokulu

² Okul Öncesi Öğretmenliği Şehit Vehbi Demir İlkokulu

betulyumrutepe@gmail.com

Özet

Ülkemizde 06/02/2023 yılında meydana gelen Kahramanmaraş merkezli 7.8 ve 7.5 büyüklüğündeki depremleri yaşanan büyük afetin birinci yılı sebebiyle, depremden etkilenen il ve ilçelerde erken çocukluk eğitim alan ve depremin etkilerini hala yaşayan öğrencilere, deprem yıldönümünde kötü anıları hatırlatmak yerine iyi anılarla hafızalarında yer edinmek düşüncesiyle yola çıkılmış bir projedir. Afetlere ilişkin uygun davranışları kazandırabilmek için süreç odaklı planlanan projede sosyal duygusal ve değerler eğitimi programından yararlanarak empati, sevgi, yardımlaşma, gönüllülük ve topluma hizmet kavramlarını kazandırmak hedeflenmiştir. Bu bağlamda merkeze çocuk kalbini alarak, çocuğun içinde yaşadığı toplumun kök değerlerini içselleştirilmesi amaçlanmıştır.

Her Zaman Yanındayım eTwinning projesi, 75 gönüllü okul öncesi öğretmeni ile uygulanmış ve deprem bölgesinde yer alan Adıyaman - Kahta, Tut, Besni, Sincik, Merkez, Adana-Saimbeyli, Kozan, Gaziantep - Nizip, Şahinbey, Hatay-Antakya, Hassa, Defne, Kırıkhan, İskenderun, Kahramanmaraş - Dulkadiroğlu, Elbistan, Malatya-Arapgir, Battalgazi, Doğanşehir, Yakınca, Yazıhan, Yeşilyurt, il ve ilçelerindeki, erken çocukluk dönemi olarak bilinen okul öncesi çocuğuna ve temel eğitim 1. Sınıf öğrencisine ulaşılmıştır.

Proje çıktısı olan paket kargosunun içinde her çocuğun kovada kendi el emeği göz nuru ile ördüğü bir adet atkı, bir adet balon, bir adet nitelikli çocuk hikaye kitabı, bir çift çocuk çorabı ve isteğe bağlı eldiven ve bere olmasına karar verilmiş ve paketler oluşturulmuştur.

Gönül atkısı temalı proje kısa sürede çok fazla katılımcıya ulaşarak ve katılımcı öğrenci ve öğretmenlerden alınan olumlu geri dönütlerle gelecek yıllarda da yürütme kararı alınmıştır.

Proje; depremden etkilenen şehirlerdeki öğrencilerin ve öğretmenlerin kültürümüzde var olan yardımlaşma ve birlikte davranabilme, geleneğinin sürdürülmesine ve erken çocukluk dönemindeki öğrencilerimizin sosyal duygusal gelişim ve değerler alanındaki kazanımlarına çok önemli katkılar sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem/Sosyal Sorumluluk ve Farkındalık/Yardımlaşma

Renklerin Suya Kattığı Anlam, Renklerin Duygulara Etkisi

Necati Acar

İngilizce Öğretmenliği Selendi Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi
yakamoz2517@yahoo.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı: Projemizde amaç pandemi döneminde Öğrencilerimizin duvarlar arasında kalan duygu ve düşüncelerini tekrar ortaya çıkarmak, karamsarlıktan uzaklaşıp kendilerini ifade edebilecekleri bir alana yönelmelerini ışık tutmak, olaylara bakış açılarını değiştirmek, yaşamlarında renklerin bakış açılarını ne kadar değiştirebileceğini göstermektir. Bu proje ile pandemi sonrası süreçte derslere karşı ilgileri azalmış olan öğrencilerimize Ebru sanatını müfredatla entegre ederek öğrencilerin hem sosyalleşmesi hemde ilgilerini derslere çekmek amaçlanmıştır. Projemizde Ebru sanatının öğretimde kullanımı ve ortaya çıkan mucize paylaşılmıştır.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi: Bu proje ile pandemi sürecinde olumsuz süreç yaşamış, ilgisi olumsuz etkilenmiş, asosyal hayat yaşamış, başarı duygusundan uzak kalmış öğrencilere olumlu yaşantılar sağlayarak onların başarı duygusunu yaşamalarını sağlamaktadır.

İyi Uygulamanın Özeti: Projemiz pandemi döneminde öğrencilerimizin ve öğretmenlerimizin duvarlar arasında kalan duygu ve düşüncelerini ortaya çıkarmalarını kolaylaştırmak, kendilerini renklerle aracılığıyla ifade etmelerini sağlamak ve renkleri özgürce kullanabilecekleri Ebru sanatıyla tanıştırmak, bu sanat dalında ki doğanın devinimini anlatan oluşumlarda kendi duygularını, düşüncelerini, hayallerini, umutlarını, hüznlerini görmelerini sağlamaktır. Projemiz pandemi döneminde dört duvar arasında kalan öğrencilerimizin hayallerini tekrar canlandırarak ulaşamadığımız gönül kapılarını renklerle sayesinde aralamak ve her insanın içinde hiç kaybolmayan yaramaz çocukları ortaya çıkarmaktır. Öğrencilerimizin evde kaldıkları süre içerisinde sosyal medyanın bağımlısı haline gelen taze beyinleri tekrar uyandırmak, dijital dünyada savrulan hayallerini günümüz gerçeklerine geri döndürmek. Her insanın bir rengi olduğunu ama çoğu insanın hangi rengi sevdiğini dahi bilmediği bu çağda en etkili, en güzel ebru sanatıyla içimizde haberdar olmadığımız dünyalara ulaşmaktır. Bu aşamada öğrencilerimize Sorgulama, Gurupla çalışma, akran dayanışmasını, Paylaşım, yaş gurupları arasında birbirine saygı duyma, işbirliği gibi günlük hayatta öğrencilerimizin kişilik gelişimlerini olumlu yönde etkilemek amaçlanmıştır.

İyi Uygulama Sonucunda Elde Edilen Çıktı ve Sonuçlar: Bu proje sonucunda pandemi sürecinde evde kapalı kalan öğrencilerimiz hem tek başına hemde gurup çalışmasıyla Ebru sanatını yaparak ortak ürünler ortaya koymuşlardır. Öğrencilerimizin hem derslere ilgileri arttı hemde başarı duygusunu yaşadılar.

Proje sayfası linki: <https://twinspace.etwinning.net/223904/pages/page/2086316>

Anahtar Kelimeler: Ebru Sanatı, Renklerin Duygulara Etkisi, Etwinning, Pandemi

Not: Projemiz bir Etwinning projesidir ve Ulusal kalite etiketi almıştır.

Oyun Kodluyoruz: Yakala, Kaç, Engelleri Aş!

Lütfü Bildik ^{1,*} & Güray Göksal ²

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Meb

² Özel Eğitim Öğretmenliği Meb

lutfubildik@gmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı: Çalışma, öğrencilerin kodlamaya olan ilgisini ve motivasyonunu artırmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, kodlama sürecini daha eğlenceli ve etkileşimli hale getirmek istenmiştir. Öğrencilerin, kodlama öğrenirken teknik beceriler kazanmanın yanı sıra, bu süreci keyifli bir deneyim olarak görmeleri hedeflenmektedir. Çalışmayla öğrencilerin bilişsel ve dijital becerilerini sistemli bir şekilde geliştirmeyi amaçlanmaktadır. Bu becerilerin geliştirilmesi, öğrencilerin bilgi toplama, analiz etme ve problem çözme yeteneklerini önemli ölçüde iyileştirmektedir. Eğitim süreçlerinin, öğrencilerin akademik hayatlarında daha üretken ve başarılı olmalarını sağlamak üzere bilişsel ve dijital becerilere odaklanarak zenginleştirilmesi hedeflenmektedir. Öğrencilerin bu becerileri geliştirmesi, gelecekte teknolojiyi daha etkin kullanmalarını ve dijital dünyada daha yetkin bireyler haline gelmelerini hedeflemektedir.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Özel Eğitim Meslek Okulunda öğrenim görmekte olan gönüllü 26 öğrenci.

İyi Uygulamanın Özeti: Kurumumuz özel eğitim öğrencileri haftalık olarak grup çalışmalarıyla Unity oyun motorunu kullanarak Microsoft Visual Studio aracıyla C# programlama dilinde 2 boyutlu oyun geliştirdiler. Oyun tasarımı ve programlaması sürecinde öğrenciler, temel C# programlama dilini gereksinimleri kadar kendi çalışma projeleri kapsamında öğrendiler. Öğrencilere oyun geliştirme sürecinde kendi tasarladıkları projeleri uygulamaya geçirmeleri için olanak sağlandı böylelikle yaratıcılıklarını kullanma, dijital ve bilişsel becerilerini geliştirme fırsatı sunuldu.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: Uygulama sonucunda, özel eğitim öğrencilerinin bilişsel becerilerini kullanarak bir oyun tasarlayabilmesi ve C dilinde temel programlama becerilerinin bir kısmını kazanabilmesinin sağlandığı gözlemlendi. Ayrıca, öğrencilerin problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi, işbirliği yapma ve ekip çalışmasına katılma becerilerinin güçlendirilmesi desteklendi. Böylece öğrencilerin özgüvenlerinin artırılması ve sanal ortamlara olan ilgilerinin tüketen değil üreten şekilde yapıcı olarak yönlendirilmesi sağlanırken, eğitim ortamının da benimsenmesine katkıda bulunulduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital oyun geliştirme, Eğlenerek Öğrenme, Özel Eğitim, Kodlama

Not: Projemiz Tekirdağ İl Milli Eğitim Müdürlüğüince düzenlenen "Eğitimde İyi Örnekler" projesi kapsamında Mart 2024'te seçilmiştir.

İlkokul 4.Sınıflarda Sınav ile Değerlendirmenin Kaldırılmasına İlişkin Veli Görüşleri

Beste Güven Yeşilyurt

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dokuz Eylül Üniversitesi
besteguyen87@hotmail.com

Özet

2023-2024 Eğitim öğretim yılında ilkokul 4.sınıflarda not ile değerlendirme kaldırılması üzerine bu uygulamanın çocukları nasıl etkilediği, velilerin bu konu hakkındaki gözlem ve düşüncelerinin neler olduğu hakkında bir araştırma çalışmasıdır. Sınavların ve not ile değerlendirme kaldırılması uygulamasının; öğrencilerin sınav kaygısını, ders çalışma alışkanlığını ve akademik başarılarını nasıl etkilediği üzerine çıkarımlarda bulunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma gerçekleştirilirken fenomenolojik yöntem kullanılmaktadır. Verileri toplamak için nitel veri toplama araçlarından görüşme tekniği kullanılmaktadır. Çalışmanın örneklemi; olasılıksız amaçlı ve kartopu örneklemdir. Araştırmada içerik analizi gerçekleştirilecektir. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Sınav, Not, Değerlendirme

İlkokul 4. Sınıflarda Kaldırılan Not Uygulamasının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi Üzerine Bir Alan Çalışması

Ceylan Taş Geyik

Sınıf Öğretmenliği 21. Yüzyıl Karşıyaka Koleji
ceylan.tasgeyik@ogr.deu.edu.tr

Özet

Eğitim sistemlerindeki sürekli değişim ve gelişim, öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde de değişikliklere neden olmaktadır. Son yıllarda, birçok ülkede ilkökul düzeyinde not uygulamasının kaldırılması tartışılmış ve bazı yerlerde uygulanmaya başlanmıştır. Bu bildiri, ilkökul dördüncü sınıflarda not uygulamasının kaldırılmasının öğretmenler tarafından nasıl değerlendirildiğini incelemekte ve alternatif değerlendirme yöntemlerine odaklanmaktadır. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerini kullanarak öğretmenlerin deneyimlerini ve görüşlerini anlamayı amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, ilkökul dördüncü sınıf öğretmenlerinden oluşan bir örneklem seçilmiştir. Veri toplama araçları olarak yarı yapılandırılmış görüşmeler ve anketler kullanılmıştır. Görüşmeler ve anketler, öğretmenlerin not uygulamasının kaldırılmasıyla ilgili düşüncelerini derinlemesine incelemek ve geniş bir perspektif elde etmek için tasarlanmıştır. Araştırma sonuçları, öğretmenlerin genel olarak not uygulamasının kaldırılmasını olumlu karşıladığını göstermektedir. Öğretmenler, notsuz bir ortamın öğrencilerin stres seviyelerini azalttığını ve öğrenme odaklı bir ortam sağladığını belirtmişlerdir. Ancak, bazı öğretmenler öğrenci performansını değerlendirmek için alternatif yöntemlerin eksikliğinden endişe duymaktadır. Bu alternatif yöntemler arasında proje tabanlı ödevler, performans görevleri ve portfolyo değerlendirmesi gibi yöntemler bulunmaktadır. İlkokul dördüncü sınıflarda not uygulamasının kaldırılması, öğrencilerin stresini azaltma ve öğrenmeye odaklanmalarını teşvik etme potansiyeline sahiptir. Ancak, öğretmenlerin ihtiyaç duyduğu destek ve kaynaklar sağlanmadığı takdirde, bu yeni yaklaşımın etkinliği sınırlı olabilir. Bu nedenle, eğitim politikası yapıcıları ve okul yöneticileri, öğretmenlerin ihtiyaçlarını karşılamak ve alternatif değerlendirme yöntemlerini benimsemek için çaba göstermelidir. Bu çalışmanın bulguları doğrultusunda, öğretmenlere alternatif değerlendirme yöntemlerini uygulamak için daha fazla destek ve eğitim sağlanmalıdır. Ayrıca, notsuz bir ortamın etkili bir şekilde yönetilmesi ve öğrenci başarısını ölçmek için güvenilir değerlendirme araçları geliştirilmelidir. Eğitim sistemlerinin, öğrenci merkezli ve esnek değerlendirme yaklaşımlarını teşvik etmeye devam etmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul 4. Sınıflar, Not Uygulaması, Öğretmen Değerlendirmesi, Nitel Araştırma, Öğrenci Başarısı

Ortaokul Öğrencilerinin Metaverse Kavramına İlişkin Görüşlerinin Metafor Yoluyla Alınması

Saadet Altınağaç

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb Gazi Ortaokulu
saltinagac@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin metaverse kavramına ilişkin görüşlerinin metaforlar yoluyla ortaya çıkarılmasıdır. İlk kez 1992 yılında Neal Stephenson'ın bilim kurgu romanı Snow Crash'ta ortaya çıkan metaverse kavramı günümüzde oyun, pazarlama, bankacılık ve eğitim olmak üzere pek çok alanda hayatımıza giriş yaptı. Özellikle Covid-19 salgını teknolojinin hayatımıza giriş sürecini hızlandırdı. Bu nedenle T.C. Dijital Dönüşüm Ofisi ve Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere pek çok kurum ve kuruluş ülkemizi çağın ötesine taşıyabilmek için çalışmalar başlatmışlardır. Tam bu noktada içi boş kalan kavramlar yanlış anlaşılmaktadır. Öğrencilerimizin dijital yetkinliklerinin geliştirilmesi için kavramları doğru algılamaları ve anlamlandırmaları gerekmektedir. Bu amaçla metaverse, sanal evren, eğitim 4.0, dijital yetkinlik, avatar anahtar kelimeleri ile yöktez, ulakbilim, researchgate, trdizin, google akademikte yapılan tarama sonucunda bulunan tez çalışması ve makaleler incelenmiş olup Sırkıntı ve Bolat (2023) tarafından "Ortaokul Bilişim Teknolojileri Öğretim Programının Metaverse Kavramı Bağlamında Değerlendirilmesi" konulu makale dışında ortaokul öğrencilerinin metaverse kavramına ilişkin algıları ile ilgili bir çalışma olmadığı görülmüştür. Çalışmanın deseni nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim modeli olup amaçlı örneklem yöntemi seçilmiştir. Çalışma grubunu 2022-2023 yılında Çanakkale Gazi Ortaokulunda okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Gerekli izinler alındıktan sonra metaforlar yoluyla toplanan yarı yapılandırılmış formlar önce metefor analizi ile analiz edilmiş sonrasında da içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Nitel bir araştırma yöntemi olarak metafor analizi, tipik bireysel görüşme, odak grup görüşmesi, gözlem veya doküman incelemesinin türlerine göre daha kullanışlı ve kolay bir araştırma yöntemi olarak değerlendirilebilir. Metafor analizi, öğrenme süreçlerini anlamak, öğrenci deneyimlerini incelemek, eğitim materyallerini değerlendirmek ve öğrenme ortamlarını tasarlamak gibi alanlarda kullanılmaktadır. Araştırmanın sonucunda metaverse kelimesinden haberdar olma konusunda sınıf seviyeleri ve cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte çalışma grubunun yarısı bu kavramı hiç duymamıştır. Duyanlar içinden de kavrama ilişkin on üç anlamlı metafor üretilmiş ve dört farklı şekilde kategorize edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, Sanal Evren, Eğitim 4.0, Yazılım, Avatar, Dijital Yetkinlik, Yapay Zeka

"Öğretmenlerin Yapay Zekanın Eğitim Uygulamalarında Kullanılmasına Yönelik Algıları: Erasmus+ LLTA Programı Kapsamında Bir Eylem Araştırması"

Saadet Altınağaç ^{1,*}, Zeynep Özekinci ², Jana Stalmachova ³ & Alena Čepigová ⁴

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb Gazi Ortaokulu

² İngilizce Öğretmenliği Meb

³ İngilizce Öğretmenliği Gymnazium Leonarda Stöckela

⁴ İngilizce Öğretmenliği Gymnázium Leonarda Stöckela, Jiráskova 12, Bardejov
saltinagac@gmail.com

Özet

Bu çalışma, Erasmus+ Programı kapsamında yürütülen Uzun Süreli Öğrenme Hareketliliği (LLTA) projesi altında, öğretmenlerin eğitimde yapay zeka (YZ) kullanımına yönelik algılarını incelemek amacıyla yapılacaktır. Araştırma, Slovakya'nın Bardejov şehrinde bulunan Gymnazium Leonarda Stöckela lisesi ve diğer okullara yönelik olarak tasarlanmıştır. Çalışmanın odak noktası, Office365 ve Canva uygulamalarında yapay zekanın entegrasyonunu içeren öğretmen eğitimi ile çalışma kağıdı, poster, zihin haritası gibi eğitim materyalleri oluşturma süreçlerinde yapay zeka kullanımının incelenmesidir. Bu bağlamda, eğitim sonrasında Ferikoğlu ve Akgün(2022) tarafından geliştirilen "Öğretmenlerin Yapay Zeka Farkındalık Düzeyi Ölçeği" kullanılacaktır. Eylem araştırması yöntemi kullanılarak tasarlanan bu çalışma, katılımcı öğretmenlerin yapay zeka uygulamalarını kullanma konusundaki becerilerini ve algılarını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu bulguların, eğitimde yapay zeka kullanımının potansiyeline dair önemli içgörüler sunması beklenirken, öğretmenlerin ders tasarımları gibi eğitimin farklı alanlarında yapay zeka entegrasyonunun öneminin farkına varmalarını da sağlamaya yöneliktir.

Anahtar Kelimeler: Eğitimde Yapay Zeka, Erasmus+ LLTA, Canva, Makine Öğrenmesi, Derin Öğrenme, Doğal Dil İşleme

Metin Madenciliği Yöntemi ile Âşık Veysel'in Şiirlerinin İncelenmesi

Melek Dinçer ^{1,*}, Azra Kadıköy ² & Zümra Korkmaz ²

¹ Türk Dili ve Edebiyatı Edremit Bilim ve Sanat Merkezi

² Türk Dili ve Edebiyatı Bandırma Bilsem

melekdincer@hotmail.com

Özet

Metinlerin nicel analizinin yapay zekâ ve teknoloji ile daha hızlı ve işlevsel olarak yapılmaya başlandığı günümüz dünyasında Türkçe edebî metinlerin incelenmesinde veri madenciliğinin bir alanı olan metin madenciliği uygulamalarının kullanılabileceği düşüncesi bu araştırmanın başlangıcı olmuştur. Yapılan alanyazın taramasında metin madenciliği yöntemi ile edebî metin analizi çalışmasının sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Çalışma kapsamında metin olarak Âşık Veysel'in şiirleri seçilmiştir. Bu çalışma ile edebî metinlerin incelenmesi ve dilin kullanımı ile ilgili nicel ve pratik analiz yöntemlerinden metin madenciliğinin Türkçe metinler üzerindeki uygulama sahasını genişletmek ve Âşık Veysel'in şiirlerini metin madenciliği ile analiz etmek amaçlanmıştır. Bu çalışmanın yöntemi nicel çözümlemedir. Şiirlerin metin madenciliğinin yapılabilmesi için kelimeler öncelikle gövdelenerek ve ayıklanarak tek metin hâline getirilmiştir. Metin madenciliğini yapmaya yarayan Wordstat, Wordij ve WordArt uygulamaları ile kelimelerin frekans değerleri hesaplanmıştır. Bu bağlamda en sık tekrar eden kelimeler "bir, ben, ol" kelimeleri, aralarında en fazla bağlantı bulunan kelimelerin ise "değil-belli, kara-baht, bahtuyan" olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikler, sözcük ağları ve kelime bulutları ile görselleştirilmiştir. Frekans değerlerine bakılarak Âşık Veysel'in şiirlerinde en sık geçen aile kavramları, doğa kavramları ile renkler gruplanmıştır. Âşık Veysel'in şiirlerinde özne, zamir ve yardımcı fiiller ile doğa kavramlarının genellikle yüksek frekans değerine sahip olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, şiirlerde sık kullanılan kelimelerden dilimizdeki sözcük türlerinin kullanımına ayna tutmuş ve Âşık Veysel'in şiirlerinde doğanın önemli bir yer tuttuğu tespit edilmiştir. Metin madenciliğinin Türkçe metinlerinin analizinde daha fazla kullanılması edebiyat alanına yeni ve ilgi çekici bir boyut kazandıracaktır. Aynı zamanda Türkçe eserler hakkında nesnel kıyaslamalar yapmanın kolaylaşacağı sonucundan metin madenciliği yöntemlerinin edebiyat üzerindeki kullanım sahasının genişletilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Büyük Veri, Metin Madenciliği, Kelime Bulutu, Âşık Veysel, Kelime Frekansı, Metin Analizi

Argümantasyon Destekli Ders Planı Oluşturmak İçin ChatGPT-4'ten Destek Alabilir miyiz? Keşifsel Bir Araştırma.

Barış Şahin

Fizik Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

baris1945@gmail.com

Özet

Problem Durumu: ChatGPT günümüz teknolojisinin eğitim hayatına kazandırmış olduğu farklı öğrenme ortamlarından biridir (Kayahan,2018). Bilimsel bir argüman oluşturma sürecini içeren argümantasyon tekniği (Duschl ve Osborne, 2002), Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 fen bilimleri dersi öğretim programında “benimsenen strateji ve yöntemler” bölümünde “öğrenciyi temel alan öğrenme ortamlarına” örnek verilmiştir (MEB, 2018). Öğretmenlerin argümantasyon temelli ders planı hazırlarken ChatGPT’den alınabilecek desteğin belirlenmesi, öğretmenlerin ders planı hazırlarken yararlanabilecekleri kaynaklara bir yenisini ekleyebilecektir. Bu yönüyle araştırma ChatGPT’nin argümantasyon temelli öğrenme ortamlarına katkı sağlayıp sağlayamayacağı hakkında görüş sahibi olunmasına destek verebilecektir.

Amaç: Argümantasyon destekli öğrenme ortamları oluşturmak amacıyla hazırlanacak ders planlarında ChatGPT’den hangi noktalarda destek alınabileceğinin belirlenmesidir.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemi ve keşifsel araştırma deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak OpenAI şirketinin hizmete sunmuş olduğu yapay zekâ uygulamasının profesyonel versiyonu olan ChatGPT-4’e yöneltilen sorular kullanılmıştır. Keşifsel araştırmanın doğası gereği bu sorular süreç içerisinde doğal olarak gelişmiştir. Bu süreç sonunda elde edilen verilerin yorumlanması amacıyla fen bilimleri eğitiminde deneyimli 3 uzman görüşü alınmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırmacının ChatGPT-4’e yönelttiği “Enerji dönüşümleri konusu için argümantasyon destekli ders planı yapar mısınız?” sorusu üzerine “ Tabii ki, enerji dönüşümleri konusunda bir argümantasyon destekli ders planı hazırlamak, öğrencilerin bu konuyu daha derinlemesine anlamalarını ve bilimsel düşünme becerilerini geliştirmelerini sağlayacaktır. İşte detaylı bir ders planı önerisi:” şeklinde alınan cevap ile verilerin toplanmasına başlanmıştır.

“Peki geri dönüşüm ders planını bilgisayar destekli hale nasıl getirebiliriz?”, “değerlendirme bölümünü rubrik hale getirir misin?”, “geri dönüşüm sürecini gösteren YouTube videosu için bir öneriniz var mı?” sonda sorularıyla ders planı detaylandırılmıştır. Son hali verilen argümantasyon temelli ders planı 3 uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanlar genel olarak ChatGPT-4’ün hazırladığı ders planını yeterli bulurken, bilhassa ChatGPT-4’ün ders planında istenilen bölümleri rahatlıkla genişletebilmesinin, izletilecek videolara güncel olarak yeterli sayıda örnek verebilmesinin, öğrenci değerlendirilmesinde ChatGPT-4’ün etkili ve uygulanabilir bir rubrik oluşturabilmesinin, ders planının hayata geçirilirken dikkat edilmesi gereken hususlara yönelik tavsiyelerinin argümantasyon temelli öğrenme ortamlarının şekillendirilmesinde yararlı olacağını düşünmektedir.

Anahtar Kelimeler: ChatGPT-4, Argümantasyon Temelli Öğrenme Ortamı, Yapay Zekâ

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yapay Zeka Uygulamalarına Bakış Açısı

Müzeyyen Merve Bakangöz ^{1,*}, Handan Tuna ² & Gülüşan Topaloğlu ³

¹ Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Kdz. Ereğli Şahinde Hayrettin Yavuz Bilim ve Sanat Merkezi

² 10. Sınıf Kdz. Ereğli Şahinde Hayrettin Yavuz Bilim ve Sanat Merkezi

³ 10. Sınıf Öğrencisi Kdz. Ereğli Şahinde Hayrettin Yavuz Bilim ve Sanat Merkezi
merve_hizir@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, üstün yetenekli öğrencilerin yapay zeka uygulamalarına yönelik bakış açılarını ve bu uygulamaları proje derslerinde nasıl kullandıklarını anlamaktır. Araştırma, Bilim ve Sanat Merkezi'nde (Bilsem) Bilişim Teknolojileri ve Yazılım alanında proje dersi alan öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Nitel desende yapılan çalışmada, katılımcıların tecrübelerini, düşüncelerini ve bakış açılarını anlamak amaçlanmıştır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme, araştırmacının belirli bir çerçeve sağladığı ancak katılımcılara kendi düşüncelerini ifade etme özgürlüğü tanıdığı bir yöntemdir. Bu şekilde, araştırmacının belirli konuları keşfetmesi mümkün olurken, katılımcıların kendi deneyimlerini özgürce ifade etmelerine olanak tanınır. Araştırmada kullanılan sorular, öğrencilerin yapay zeka uygulamalarına ilişkin bilgi düzeylerini değerlendirmek ve bu uygulamaları kullanma durumlarını incelemek için tasarlanmıştır.

Araştırmanın sonuçları, üstün yetenekli öğrencilerin yapay zeka uygulamalarına bakış açılarını ve bu uygulamaları proje derslerinde kullanma durumlarını ortaya koymaktadır. Öğrenciler, yapay zeka uygulamalarını yakından takip etmektedirler ve bu teknolojileri projelerine dahil ettiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca, yapay zeka uygulamalarının potansiyel risklerini veya olumsuz yönlerini de farkındadırlar. Bu çalışma, üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde yapay zekanın rolünü daha iyi anlamak için önemli bir katkı sağlamıştır. Gelecekteki eğitim uygulamalarının, özellikle üstün yetenekli öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için yapay zeka teknolojisine daha fazla odaklanması ve entegrasyonu üzerinde çalışması gerekebilir.

Anahtar Kelimeler: Bilim Sanat Merkezi, Yapay Zeka Uygulamaları, Üstün Yetenekliler

Türkiye'de Yapay Zeka Alanında Eğilimler: Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri Üzerine Bir İnceleme

Nazmiye Inam ^{1,*} & Fatma Bayrambaş Şahin ²

¹ Bilgisayar Programcılığı İstanbul Gelişim Üniversitesi

² Bilişim Güvenliği Teknolojisi Programı Ankara Bilim Üniversitesi

ninam@gelisim.edu.tr

Özet

Problem Durumu: Yapay zeka (YZ), son yıllarda birçok alanda büyük bir gelişme gösteren ve yaşamsal kolaylıklar açısından yeni imkanlar sunan bir teknolojidir. YZ insan zekasını taklit edebilmesi yönüyle öğrenme, muhakeme etme, problem çözme, karar verme gibi bilişsel yeteneklere sahiptir. Bu bağlamdan hareketle kapsamı oldukça geniştir. Hem fen bilimleri hem de sosyal bilimleri kapsayan bu teknolojik gelişme ile ilgili disiplinlerarası çalışmalar yapılması ve böylece bir çok alanda olumlu katkılar sağlayacak uygulamalar ortaya konulabilmesi mümkündür. Bu çalışmada, Türkiye'de yükseköğretim düzeyine YZ ile ilgili yüksek lisans ve doktora tezlerinin içerik analizinin yapılması amaçlanmaktadır.

Amaç: YZ'nin birçok farklı disiplini kapsayan ve hızla gelişen bir alan olmasıdır. Bu durum, YZ ile ilgili yapılan çalışmalara dair güncel ve kapsamlı bir bilgiye ihtiyaç duyulmasını da beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada Türkiye'de YZ alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri ele alınmıştır. Yapay zeka birçok alanla disiplinler arası çalışmaya uygun bir teknolojidir. Bu çalışmanın amacı, bilgisayarlı görü, doğal dil işleme, makine öğrenimi, derin öğrenme gibi türleri olan yapay zeka teknolojisi hakkında Türkiye'de yapılmış olan tezlerin incelenmesi ve bu alandaki eğilimleri belirlenmesidir. Çalışma kapsamına giren tezlerin araştırma alanları, akademik disiplinleri, kuramsal çerçeveleri ve istatistiksel analizleri incelenmektedir. Bu çalışma Türkiye'de YZ alanında yapılmış olan çalışmalar ve araştırma eğilimlerinin ortaya konulması açısından önemli görülmektedir.

Yöntem: Bu çalışmada Türkiye'deki YZ alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Tezlere Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) veri tabanı üzerinden erişilmiştir. İlgili tezleri belirlemek için "Yapay Zeka" anahtar kelimesi yazılarak arama yapılmıştır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi, metinlerden güvenilir ve geçerli çıkarımlar elde etmeyi amaçlayan bir yöntemdir (Krippendorff, 2004). Çalışma kapsamında içerik analizi yapılmış ve ilgili tezler belirli değişkenler açısından incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, İçerik Analizi

Öğretmenlerin Yapay Zeka Tabanlı Eğitim Etkinliklerine Karşı Tutum ve Algıları

Zeynep Özekinci ^{1,*}, Saadet Altınağaç ², Stanislava Varjanova ³ & Alena Gombošová ⁴

¹ İngilizce Öğretmenliği Meb

² İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb Gazi Ortaokulu

³ Biyoloji Öğretmenliği Gymnazium Leonarda Stöckela, Jiraskova 12, Bardejov

⁴ Yönetici Gymnazium Leonarda Stöckela, Jiraskova 12, Bardejov

ozekinciz@gmail.com

Özet

Bu bildiri, yapay zeka (Y.Z.) teknolojilerinin eğitim sistemlerine entegrasyonunun öğretmen eğitimi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Yapay zeka, özelleştirilmiş öğrenme deneyimleri sunma ve öğrenme süreçlerini destekleme potansiyeline sahip olmasına rağmen, öğretmenlerin bu teknolojileri etkili bir şekilde kullanabilmeleri için gereken becerileri kazanmaları büyük önem taşımaktadır. Bildiride, öğretmenlerin yapay zeka okuryazarlığını artırmaya yönelik stratejiler, yapay zeka araçlarını pedagojik olarak entegre etme yöntemleri ve bu süreçte karşılaşılan etik ile gizlilik sorunları ele alınmaktadır. Bu çalışma, Erasmus+ Programı, KA122 Kısa Dönem Öğretmen ve Öğrenci hareketliliği projeleri kapsamında yürütülen akredite bir projenin "Uzman Daveti" olarak adlandırılan bir öğrenme etkinliği sırasında, öğretmenlerin eğitimde yapay zeka kullanımına yönelik algılarını incelemek amacıyla yapılacaktır. Araştırma, Slovakya'nın Bardejov şehrinde bulunan Gymnazium Leonarda Stöckela lisesi ve diğer okullara yönelik olarak tasarlanmıştır. Çalışmada Laupichler ve arkadaşları (2023) tarafından geliştirilen "Yapay Zeka Okuryazarlığı" ölçeği kullanılacaktır. Eylem araştırması yöntemi kullanılarak tasarlanan bu çalışma öğretmenlerin yapay zeka teknolojilerini etkili kullanabilmeleri için yapay zeka okuryazarlığının önemine vurgu yapmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Mesleki Gelişim, Öğrenme Etkinliği

Yabancı Dil Öğretiminde Yapay Zeka ve Akran Dönütünün Öğrencilerin Yazma Becerilerine Etkisi

Barış Ergün ^{1,*} & Gülgün Alpan ²

¹ Yabancı Diller Bölümü Gebze Teknik Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Gazi Üniversitesi

ergnbs@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, üniversite düzeyinde İngilizce hazırlık eğitimi alan öğrencilerin yazma becerilerinin gelişiminde yapay zeka uygulaması dönütünün ve akran dönütünün etkilerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmada nicel ve nitel yöntemler kullanılmıştır. Nicel veriler rubrik (dereceli değerlendirme ölçeği) aracılığıyla ön test-son test deney gruplarından oluşan yarı deneysel desen kullanılarak toplanırken nitel veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda Marmara Bölgesinde bir üniversitenin hazırlık sınıflarında en iyi düzeyde (C seviyesi) öğrenim gören 40 hazırlık sınıfı öğrencisi bulunmaktadır. Deney 1 ve deney 2 gruplarında 20'şer öğrenci eşit bir şekilde yer almışlardır. Deney 1 grubundaki katılımcılar yazdıkları kompozisyonlara yapay zeka uygulaması tarafından dönüt alırken, deney 2 grubundaki katılımcılar akranları tarafından yazılı ve sözlü dönütler almışlardır. Araştırmanın nitel verileri katılımcılar arasından gönüllülük esasına göre seçilen 20 kişi ile görüşme formu üzerinden gerçekleştirilmiştir. Deney araştırmacı tarafından 10 hafta boyunca uygulanmıştır. Nicel verilerin analizi için öğrencilerin demografik bilgileri frekans, yüzde, ortalama, standart sapma ile analiz edilmiştir. Deney gruplarının ön test, son test ve kalıcılık testi sonuçları Shapiro-Wilk normallik testi sonuçlarına göre normal dağılmadığı için ($p < 0.05$) verilerin analizinde parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U testi ile Wilcoxon İşaretli Sıralar testi verilerin analizinde kullanılmıştır. Katılımcıların ön test, son test ve kalıcılık testi için yazdıkları kompozisyonları değerlendirmek üzere yararlanılan iki değerlendiricinin arasındaki uyum Cohen's Kappa testi ile analiz edilmiştir. Nitel veriler için içerik analizi uygulanmıştır. Ön test-son test sonuçlarına göre araştırmanın sonucunda yapay zeka uygulaması tarafından dönüt sağlanan öğrencilerin akran dönütü alan öğrencilere göre daha başarılı oldukları ortaya çıkmıştır. Kalıcılık testi sonuçları her iki deney grubu için de benzer çıkmıştır. Her iki deney grubundaki uygulamalar için öğrencilerin görüşleri olumlu ve olumsuz yanları ile belirtilmiştir. Yapay zeka uygulamasına yönelik olarak öğrencilerin olumlu görüşleri zaman kazanımı, doğru ve duygusal etmenlerden uzak dönüt olarak belirtilirken olumsuz görüşler sistemsel hatalar ve insan iletişiminin eksikliği olarak saptanmıştır. Akran dönütüne yönelik olarak öğrencilerin olumlu görüşleri karşılıklı iletişim ve birlikte öğrenme olarak belirtilirken olumsuz görüşler yetersizlik, yanlış dönüt sağlama, kalıcı yanlış öğrenme ve dikkat dağınıklığı olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Akran, Dönüt, Yabancı Dil Öğretimi

Endüstri 4.0 Ve Toplum 5.0'ın Eğitimde Karşılığı Ve Yansımaları

Aylin Atakan ^{1,*} & Gürkan Ergen ²

¹ Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

aylinatakan08@gmail.com

Özet

Endüstriyel gelişmeler ve bu gelişmelerle etkileşim içerisinde olan toplum her geçen gün büyük bir hızla kendini yenileyerek ilerlemeye devam etmektedir. Endüstriyel gelişmeler ve toplumla doğrudan ve zorunlu bir ilişkisi olan eğitim aynı zamanda tüm bu gelişmelerin dinamizmini oluşturmaktadır. Durum böyle olduğu halde yine eğitim sistemleri bu endüstri devrimlerinin sonuçlarına göre yenilenerek şekillenmektedir. Özetle endüstri devrimlerinin temel dinamiklerinden birisi olan eğitim yine bu devrimlerden doğrudan etkilenmektedir. Eğitimde dijitalleşme bulduğumuz bölgeyi, ülkeyi aşarak farklı coğrafyalardan farklı kültürlerden, farklı dillerden de beslenerek küreselleşme evresine geçmiştir. Toplum da günbegün çok yeni bir dünya düzenine doğru hızla ilerlemektedir.

Günümüzde internet üzerinden dünyanın herhangi bir yerinde gerçekleşmekte olan eğitim, sunum, toplantı vs. gibi anlık durumlara bağlanma ve gelişen çağın bu hızlı imkânlarından yararlanma fırsatları insanı cezbetmektedir. İnsanın hem maddi açıdan imkânlarını zorlamadan hem de fiziksel olarak yorulmadan dış dünya ile iletişime geçip işlerinin devamlılığını sağlayabilmesi endüstriyel gelişmelerin sunduğu en büyük fırsatlardan birisidir. Bununla birlikte cevap bulması gereken yeni bazı sorular şöyle sıralanabilir; Toplumun, hızla değişen dünyadaki rolü ve eğitim sistemi ile ilişkisi nedir ve nasıl olmalıdır? Günümüzdeki dijitalleşmenin eğitim üzerindeki etkileri nelerdir? Yeni dünya düzeninde eğitim sektörü içerisinde öğretmene yer var mıdır? Dünya çapında sanal bir evren mi yaratılmak istenmektedir? Sanal evrende eğitim ve toplum, hayatımızın neresinde olacaktır veya olmalıdır?

Bu çalışmanın amacı yukarıda bahsedilen soruları irdeleyerek eğitim sistemi içerisinde yaşanabilecek değişimlerin uyum süreçleri üzerinde durularak küreselleşen dünyada Endüstri 4.0 ve Toplum 5.0'ın getirilerinin eğitim üzerindeki etkilerinin araştırılmasıdır. Dünyada tüm bu gelişmeler yaşanırken toplumda eğitim ve öğretmenlik kavramının yanı sıra öğretmenlik görev tanımındaki değişikliklerin incelenmesi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu müfredatın şu an ulaşılmış olan endüstri devrimine ne oranda uygun olduğu ve bir sonraki gerçekleşmesi muhtemel olan endüstri devrimi için bir zemin oluşturup oluşturmadığı da üzerinde durulan bir diğer konudur. Bu çalışma nitel bir çalışma olup konu dahilindeki tüm endüstri devrimlerinin topluma yansıması ile ilgili yapılmış olan çalışmaların; kitap, rapor, makale, tez ve müfredat taramaları yapılarak gerekli veriler derlenmekte ve doküman incelemesi yapılmaktadır. Çalışma, bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Endüstri 4.0, Toplum 5.0, Eğitimin Geleceği

Not: Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı'nda hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

"Toplum 5.0" Kapsamında Değişen Dünya Düzeninin Eğitime Yansımalarının Değerlendirilmesi

Özlem Kolay ^{1,*} & Burcu Tepeli Duman ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Şehit Süleyman Bey İlkokulu

² İngilizce Öğretmenliği Çanakkale Anadolu Imam Hatip Lisesi

ozlemkolay10@hotmail.com

Özet

21.yüzyılın beraberinde getirdiği gelişim ve değişimler hayatımızı hızla şekillendirmektedir. Toplumsal gelişmişliğin sağlanması, toplumların varlığını koruması ve sürdürmesi bu hızlı yenileşme ve inovasyon sürecine adapte olmasına bağlıdır. Toplum 5.0'ın temelini eğitimli ve nitelikli insan gücünün varlığı oluşturmaktadır. Eğitim, değişim ve gelişimlerin geniş kitlelere ulaşmasında, dönüşüm hareketlerinin kalıcı ve sürdürülebilir olmasında belirleyici role sahiptir. Eğitim bu süreçte bireysel ve toplumsal alanda yaşanan değişim ve gelişmelerle sürekli etkileşim halindedir. Toplum 5.0 dünyadaki kültür ve toplumlar arasındaki bağlantıları vurgulayan bir dünya görüşünü yeni nesillere kazandırmayı ve onları bu doğrultuda yetiştirmeyi hedefler.

Gerek dijital tabanlı yenilikler gerekse küresel sorunlar kurumların hiçbirinin tek başına mücadele edebilecekleri alanlar değildir. Bu noktada ortak akıl doğrultusunda atılacak adımlar, paylaşım ve yaklaşımlar süper akıllı toplumun oluşturulmasında çok önemli bir yer teşkil etmektedir. Eğitimle akıllı teknolojileri ve sistemleri geniş anlamda dijital dönüşümü akıllı toplumun bir parçası haline getirerek adaptasyonunun sağlanması gerekmektedir.

Bu çalışmada insan merkezli bir toplum anlayışı çerçevesinde teknolojik unsurların toplumun faydası ve mutluluğu için kullanılması esasına dayanan Toplum 5.0'ın eğitim alanına olan yansımaları değerlendirilmektedir. Yeni nesil süper akıllı toplumların oluşmasında eğitim sistemlerinin geleceğe ilişkin vizyon oluşturma çabaları, nitelik arttırma odaklı, öğrenciyi merkeze alan, ilgi ve ihtiyaçları önemseyen içerikler geliştirme esasını temel almaktadır. Araştırmada nitel bir yaklaşım olan literatür tarama metodu kullanılmıştır. Araştırma verileri, ilgili olgu ve olaylar hakkında yazılı bilgi ve belgelerin analizi yoluyla elde edilmiştir. Doküman incelemesinden elde edilen veriler metinlerin düzenlenmesi, sınıflandırılması, karşılaştırılması ve metinlerden kuramsal sonuçlar çıkarılması ile oluşturulmuştur.

İnsan merkezli bir toplum anlayışı çerçevesinde teknolojik unsurların toplumun faydası ve mutluluğu için kullanılan Toplum 5.0'ın farklı alanlara yansımaları olduğu gibi eğitim alanına da yansımaları kaçınılmaz olmuştur. Dijitalleşmenin eğitime getirdiği yenilikler, eğitim sistemlerinin kaderini değiştirerek öğretmen-öğrenci-okul kavramlarına biçilen rolü kökten yenilemiştir. Aynı zamanda teknolojik imkanların getirdiği kolaylıklar sonucunda eğitimde zaman mekan ve ülke sınırlaması kalkarak evrensel, ortak ve sınırları olmayan herkese açık bir eğitim anlayışı ortaya çıkmıştır. Bu eğitim modellerinin toplumlar tarafından kabul görülmesi ve sistem dahilinde uygulanabilir olması artık zorunluluk arz etmektedir. İnsanlar küreselleşme olgusunu öğrendikçe gereklerini yerine getirmeye çalışacak, böylelikle yeni dünya düzeni içinde yaşamakta zorlanmayacaklardır.

Anahtar Kelimeler: Toplum 5.0, Eğitimde Dönüşüm, Süper Akıllı Toplumlar, Değişen Dünya Düzeni.

Japonya ve Türkiye’deki Fen Bilgisi Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması

Ümit Altıntaş^{1,*}, Acar Boray Bildircin¹ & Leyla Ayverdi²

¹ Japonca Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

altintasumit@yahoo.com

Özet

Japonya, eğitim alanında başarılı bir ülke olarak görülmüş ve çeşitli karşılaştırmalara konu olmuştur. Ancak, bu karşılaştırmalardaki en önemli eksiklik, incelenen belgelerin doğrudan Japonca’da analiz edilememesi ve bu nedenle, ara dil kullanımı ve makine çevirilerinden kaynaklanan dil ve kültür çeviri hatalarının önlenememesidir. Literatür incelendiğinde öğretmen yetiştirme programlarının daha önce “genel” olarak karşılaştırıldığı ya da farklı branşlarda öğretmen yetiştirme programlarının incelendiği görülmüştür. Ancak, çalışmamızda Fen Bilgisi öğretmeni yetiştirme programı özelinde inceleme ve karşılaştırma yapılması, çalışmanın özgünlük boyutunu oluşturmıştır.

Bu çalışmanın amacı, Japonya ve Türkiye’deki Fen Bilgisi öğretmeni yetiştirme programlarının benzerliklerini ve farklılıklarını belirlemek ve program etkinliği üzerine değerlendirme yapmaktır. Bu doğrultuda, eğitim politikalarının geliştirilmesine, programların iyileştirilmesine ve kültürel/uluslararası iletişimin artırılmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Araştırmamızda karşılaştırmalı analiz yöntemi kullanılmıştır. Türkiye’de YÖK tarafından belirlenerek üniversiteler tarafından uygulanan Fen Bilgisi Öğretmenliği Lisans Programı dersleri ile Tokyo’da yer alan bir ulusal üniversite tarafından belirlenerek uygulanan Fen Bilgisi Eğitimi (Orta Okul) Lisans Programı’na ait dersler açık kaynaklar üzerinden incelenmiş, Japonya’daki üniversitede uygulanan lisans derslerinin isimleri, haftalık ders içerikleri, ders amaçları ve ölçme ve değerlendirme yöntemleri Japonca alanında uzman araştırmacılar tarafından Türkçeye çevrilmiş, öncelikle karşılıklı isimleri örtüşen, ardından benzer isme sahip, son olarak da isimleri farklı olsa da içerik olarak örtüşen derslerin ders içerikleri, ders amaçları ve ölçme ve değerlendirme yöntemleri karşılaştırılmıştır.

Japonya’daki ve Türkiye’deki Fen Bilgisi Öğretmeni Yetiştirme Programlarını birbirinden ayıran en belirgin özellik, “Fizik,” “Kimya,” “Biyoloji,” “Jeoloji” ve “Çevre ve Doğa” temel alanlarının ders çeşitliliğidir. Örneğin, Fizik alanında Türkiye’de “Fizik I, Fizik II, Fizik III” isimi ile sadece 3 ders yer alırken, Japonya’da Fizik alanında toplam 20 ders bulunmaktadır. Diğer alanlarda da durum benzerdir. Bu oran, Kimya alanında 4’e 22, Biyoloji alanında 5’e 18, Jeoloji alanında 1’e 18, Çevre ve Doğa alanında ise 3’e 7 şeklindedir.

Ders kazanımları ve amaçları Japonya’da birleşik olarak sunulmaktadır. Türkiye’de ise ders kazanımları ve amaçlar ayrılarak, daha ayrıntılı bir şekilde ifade edilmektedir. Bir diğer farklılık ise öğrenme-öğretme durumları, öğretim yöntem ve tekniklerinde görülmüştür. Japonya’da saha çalışmaları, okul ziyaretleri, alan uzmanlarının sınıf ziyaretleri, oluşturulan demo sınıflarda farazi dersler gibi yöntemler kullanılırken, Türkiye’de daha çok geleneksel yaklaşımlar tercih edilmektedir.

Kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemleri de farklılaşmaktadır. Japonya’da derse katılım/etkileşim, ödevler, ders sonu kısa veya dönem sonu uzun raporlar gibi alternatif yöntemler, Türkiye’de geleneksel yöntemler ağırlıklı olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Japonya, Türkiye, Fen Bilgisi, Öğretim Programı

Not: Bu çalışma TÜBİTAK 2209A Lisans Öğrencileri Araştırma Projeleri kapsamında desteklenmiştir.

Kavram Karikatürlerinin Fen Dersi Astronomi Konularında Uygulanması: Bir Eylem Araştırması

Medya Koca

Fen Bilgisi Öğretmenliği Gazi Üniversitesi
mediakoca@gmail.com

Özet

Problem Durumu: kavram karikatürlerinin eğitimdeki uygulanabilirliğini, süreç takibi ve etkileriyle alakalı bilgi edinmek amacıyla literatürden faydalanılmıştır. Genellikle kavram karikatürleriyle ilgili araştırmaların odaklandığı nokta öğrenci başarısı ve tutumudur. Bu çalışmada ise amaç kavram karikatürlerinin derste uygulanabilirliği noktasına odaklanmaktır. Bu bağlamda çalışma, kavram karikatürlerinin derse entegre edilmesini, öğrenci tepkilerini ve öğrenme sürecindeki değişiklikleri anlamak için mevcut literatürü incelemekte ve somut gözlemler üzerinden değerlendirme yapmaktadır. Bu yaklaşım, eğitim uygulamalarını iyileştirmek ve öğrenci odaklı bir öğrenme ortamı oluşturmak için önemli bir adım olarak düşünülmektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Fen Bilimleri dersi Astronomi konularında kavram karikatürlerinin uygulanabilirliğini araştırmaktır.

Yöntem: Bu araştırmada, nitel araştırma yönteminin eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Çalışma 2023-2024 eğitim öğretim döneminde Ankara ili Yenimahalle ilçesine bağlı bir özel okulun 6. sınıfında okuyan 15 öğrenci ile yapılmıştır. Kavram karikatürleri ile ilgili çalışma 8 hafta boyunca öğrencilere uygulanmıştır. Veri toplama araçları araştırmacı günlüğü, öğrenci günlüğü ve yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Veriler betimsel analiziyle çözümlenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri, Astronomi Kavram Karikatürleri

Yavaş Geçişli Animasyon Uygulamalarının 7. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına ve Astronomiye Yönelik Tutumlarına Etkisi

Hasan Kurtoğlu ^{1,*} & Sedef Canbazoğlu Bilici ²

¹ Fen Bilimleri Meb

² Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Gazi Üniversitesi

hasankrtgl@gmail.com

Özet

Animasyonlar fen eğitiminde öğrenme-öğretme sürecinde alana özgü teknolojiler olarak sıklıkla kullanılmaktadır (Ahmad vd., 2021; Stadlinger vd., 2021). Alan yazınında yapılan çalışmalar, animasyonların öğrencilerin fene yönelik ilgilerini artırdığını (Cömert & Çakır, 2021), öğrencilerin fen bilimleri akademik başarılarına ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığına olumlu katkısının olduğunu (Şimşek, 2017) ve fen öğrenme sürecini eğlenceli hale getirdiğini belirtmektedir (Atalay vd., 2016; Çelebi & Satırlı, 2021; Güvercin, 2010). “Slowmation” yavaş (slow) ve animasyon (animation) kavramlarının birleştirilmesi ile yapılandırılan yavaş geçişli animasyonlar (YGA) ise öğrencilerin kendi hazırladığı modelleri fotoğraflaması ve ardından bilgisayar ortamında birleştirilmelerine dayalı bir animasyon türüdür (Hoban, 2005). Fen eğitiminde YGA, ışığın madde ile etkileşimi (Yalınalp, 2023), dolaşım sistemi (Bilginer, 2022), bitki ve hayvanlarda büyüme ve üreme (Akyürek, 2019) gibi farklı fen konularının öğretiminde kullanılmaktadır. Bu çalışmada ise ortaokul öğrencilerinin anlamakta zorlandıkları Güneş sistemi ve ötesi ünitesinde yer alan astronomi konularının öğretiminde YGA uygulamaları gerçekleştirilerek, belirtilen uygulamaların 7.sınıf öğrencilerinin akademik başarıları ve astronomiye yönelik tutumlarına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel desenin takip edildiği araştırmaya bir devlet okulunda 7.sınıfta öğrenim gören 47 öğrenci katılmıştır. Deney grubuna (N=24) Güneş sistemi ve ötesi ünitesi kazanımlarına yönelik hazırlanan dört farklı YGA etkinliği altı hafta (24 ders saati) süreyle uygulanmış, kontrol grubunda (N=23) ise aynı süre içerisinde MEB Fen Bilimleri Dersi Ders Kitabı takip edilerek öğretim gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak gerekli izinleri alınan Güneş sistemi ve ötesi ünitesi başarı testi (Uçar & Aktamış, 2019) ve astronomi tutum ölçeği (Demir & Armağan, 2019) kullanılmıştır. Ön test ve son test olarak uygulanan veri toplama araçlarından elde edilen veriler SPSS 26 programında analiz edilmiştir. Gruplar arasındaki farkları test etmek için bağımsız örneklem t-testi ve bağımlı örneklem t-testi kullanılmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin uygulama öncesindeki akademik başarı puanlarının ortalaması ($\bar{x}=15,92$) iken, uygulama sonrasında ($\bar{x}=19,25$) olarak belirlenmiştir. Ayrıca uygulama öncesindeki Astronomi tutum puanlarının ortalaması ($\bar{x}=68,37$) iken, uygulama sonrasında ($\bar{x}=75,54$) olarak belirlenmiştir. Bu bulgulara göre, YGA uygulamaları, deney grubundaki öğrencilerin akademik başarılarını artırmış ve astronomi tutumlarını olumlu yönde etkilemiştir. Ancak deney ve kontrol grupları arasında yapılan analizler sonucunda, kontrol grubu akademik başarı testi erişim puan ortalamasının ($\bar{x}=4,52$), deney grubu erişim puan ortalamasından ($\bar{x}=3,33$) büyük olduğu ve deney grubu astronomi tutum ölçeği erişim puan ortalamasının ($\bar{x}=7,16$), kontrol grubu erişim puan ortalamasından ($\bar{x}=6,86$) büyük olduğu göze çarpmaktadır. Bu bulgulara göre YGA uygulamalarının MEB Fen Bilimleri Dersi Ders Kitabı ile öğretime kıyasla akademik başarı ve Astronomiye yönelik tutum açısından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Astronomi, Güneş Sistemi ve Ötesi Ünitesi, Yavaş Geçişli Animasyon, Akademik Başarı

Türkiye'de Fen Eğitiminde Bilimsel Yaratıcılık İle İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Belemir Yılmaz^{1,*} & Leyla Ayverdi²

¹ Fen Bilgisi Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

belemiryilmaz@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de fen eğitiminde bilimsel yaratıcılık ile ilgili çalışmaların incelenmesi ve bu konudaki genel eğilimin ortaya çıkarılmasıdır. Bu bağlamda Türkiye’de 2007-2024 yılları arasında fen eğitiminde bilimsel yaratıcılık alanında yazılmış yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir. Amaç doğrultusunda tezler, yayımlandığı yıl, tür, yöntem, çalışma grubu, örneklem büyüklüğü, veri toplama araçları, veri analiz yöntemleri, sonuçlar ve anahtar kelimeler açısından değerlendirilmiştir. Tezlerin incelenmesinde tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırma 2007-2024 yılları ile sınırlı tutulmuş ve bu yıllar arasında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında bulunan, tam metin olarak ulaşılmış tezler çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmada “Bilimsel Yaratıcılık” yazılarak tarama yapıldığında 139, “Fen ve Yaratıcılık” yazıldığında ve tarama yapıldığında ise 291 dokümana ulaşılmıştır. Bu dokümanlardan tam metne ulaşımı engellenmiş olanlar ile fen eğitiminde bilimsel yaratıcılık konusunun dışında olanlar çalışma dışında bırakılmıştır. Böylece araştırmanın örneklemine; fen eğitiminde bilimsel yaratıcılık alanında yazılmış 27 doktora tezi ve 70 yüksek lisans tezi dahil edilmiştir. Araştırma bulgularına göre; fen eğitiminde bilimsel yaratıcılık alanında en fazla lisansüstü tez 2019 yılında yazılmıştır. Türkiye’de fen eğitiminde bilimsel yaratıcılık konusundaki çalışmaların genelini yüksek lisans düzeyinde olduğu görülmüştür. Tezlerin çoğunda nicel yöntem olan ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Tezlerin çalışma grubu ortaokul öğrencileri çoğunlukta olmakla birlikte fen bilgisi öğretmenliği öğrencileri ve BİLSEM’de öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. Tezlerin örneklem büyüklüğüne bakıldığında en az 10 ve en çok 3200 öğrenciyle çalışılmıştır. Tezlerin genelinde veri toplama aracı olarak Bilimsel Yaratıcılık Testi kullanılmıştır. Tezlerde veri analiz yöntemi olarak en fazla t-testi, ANOVA testi ve Mann-Whitney U testleri kullanılmıştır. Lisansüstü tezlerin sonuç kısımları incelendiğinde uygulanan yöntemler, çalışma grupları üzerinde olumlu bir etki yaratmıştır ve bilimsel yaratıcılıklarının gelişimine katkı sağlamıştır. Tezlerde kullanılan anahtar kelimelere bakıldığında, çoğunluğunda "Bilimsel Yaratıcılık" ve "Yaratıcılık" kelimeleri kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Bilimsel Yaratıcılık, Yüksek Lisans Tezi, Doktora Tezi.

Oyunlaştırma Yönteminin İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Fen Bilimleri Ders Başarılarına ve Derse Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi

Çiğdem Güzle Kayır^{1,*}, Emine Yılmaz², Medine Korkmaz³ & Rabia Aydın⁴

¹ İngilizce Öğretmeni Milli Eğitim Bakanlığı

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Manisa Celâl Bayar Üniversitesi

³ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Akdeniz Üniversitesi

⁴ Fen Bilgisi Öğretmenliği Tc Milli Eğitim Bakanlığı

cigdemguzle@yahoo.com

Özet

İnsanları bir araya getirmek, öğrenmeye teşvik etmek, motivasyon sağlamak ve problem çözmek amaçlarıyla kullanılabilecek en etkili yöntem oyunlaştırmadır. Oyunlaştırılmış bir uygulama, oyun mekanikleri kullanıldığından oyunu andırır ve böylece oyun oynuyor hissi yaşayan katılımcı o sürece daha iyi uyum sağlar. Öyle ki oyunun tarihine bakacak olursak; insanoğlu yaşadığı tüm doğal ortamlarda diğer kişilerle sosyalleşmek ve eğlenmek gibi çeşitli amaçlarla oyunlar oynamıştır. Oyuncular oyun esnasında gerçek hayata göre çok daha risksiz bir ortamda olduklarını hisseder. Gerçek hayatta yapmaktan çekinecekleri bir hatayı oyunda çok daha rahat yaparak sonuçlarını görebilir ve çok kritik kararlar alarak öğrenme sürecini ilerletebilirler. Oyun içinde edindikleri deneyimler sayesinde öğrenme sürecinde yaşadıklarını değerlendirirler ve kurdukları sebep sonuç ilişkilerini yaşamlarına yansıtabilirler. Bu araştırmanın amacı Oyunlaştırma Yönteminin öğrencilerin en fazla zorlandıkları derslerden birisi olan Fen Bilimleri Ders başarısına ve öğrencilerin derse karşı tutumuna etkisi olup olmadığını ortaya koymaktır. Çalışmada Nicel araştırma desenlerinden ön test – son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Ulaşılabilir olması nedeniyle Antalya’ da araştırmacıların görev yaptığı ortaokulun 6. sınıfı örneklem seçilmiştir. Deney grubunun (n=21) Fen Bilimleri derslerinde bir ay boyunca Oyunlaştırma yöntemi (Web 2.0 araçları; Wordwall, LearningApp, Quizizz, ClassDoJo, Cram vb) kullanılırken kontrol grubunun (n=20) derslerinde ise mevcut öğretim programında yer verilen öğrenme yaşantıları uygulanmıştır. Verilerin toplanması için Fen Bilimleri öğretmenlerince hazırlanmış Başarı Testi, araştırmacılarca hazırlanmış Yapılandırılmış gözlem formu ve Keçeci ve Zengin (2015) tarafından geliştirilmiş Ortaokul öğrencilerine yönelik **fen** ve teknoloji **tutum ölçeği ($\alpha=.90$)** kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS programı kullanılarak yapılmış, analizlerde T-test ve Anova uygulanmıştır. Öncelikle grupların giriş özellikleri arasında bir fark olup olmadığını ortaya koymak amacıyla ön test sonuçları analize tabi tutulmuş gerek başarı testleri ($p=.7$) gerekse tutum ölçeği ($p=.9$) sonuçları açısından gruplar arasında istatistiki olarak bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Uygulama sonrası ön test- son test sonuçları 2x2 bağımsız gruplar ANOVA testine tabi tutulmuş, analiz sonucunda hem Fen başarısında ($F=5.45$; $p<.05$) hem de Fen Bilimleri dersine karşı tutumda ($F=6.98$; $p<.05$) deney grubu lehine istatistiki olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyunlaştırma , Geleneksel Yöntem, Fen Bilimleri, Ders Başarısı, Derse Karşı Tutum

Işık Konusu İle İlgili Yapılan Çalışmaların Sistemik Literatür İncelemesi

Elif Acar ^{1,*} & Ayşe Gül Çirkinoğlu Şekercioğlu ²

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Şehit Prof.dr.ilhan Varank Bilim ve Sanat Merkezi

² Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı Fizik Eğitimi Balıkesir

Üniversitesi

elifacarr@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Türkiye’de ışık ünitesinin öğretimi, içeriği, uygulamaları boyutunda yapılan araştırmaların betimlenmesi ışık ünitesi ve fen bilimleri öğretimine katkı sunması açısından önemlidir. Bu çalışmada “Işık konusu ile ilişkili araştırmaların, araştırmalarda kullanılan anahtar kelimeler, kullanılan bilimsel araştırma yöntemleri, araştırma modelleri, evren ve örneklemi, kullanılan ölçekler, araştırmalarda kullanılan istatistikî yöntemler, veri toplama araçları ve yazarları ile ilgili bilgilerin nasıl bir dağılım göstermektedir?” sorusuna cevaplar aranmıştır.

Amaç: Işık konusu ile ilgili Türkiye’de yapılmış lisansüstü çalışmalar, Türkiye’de ve yabancı ülkelerde yayımlanmış makaleler araştırma amaç ve alt amaçları doğrultusunda incelenerek, fen öğretimi, ışık ünitesi öğretimi açısından literatüre katkı sunması amaçlanmıştır. Bu nedenle araştırmanın amacı “Işık konusu ile ilgili yapılan çalışmaların sistemik literatür incelemesinin yapılması şeklindedir.

Araştırmanın alt problemleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Çalışmaların yıllara göre dağılımları nasıldır?
- Çalışmaların tez türüne göre dağılımları nasıldır?
- Çalışmaların sayfa sayısı nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Çalışmaların yazarlarının cinsiyet dağılımları nasıldır?
- Çalışmalarda kullanılan anahtar kelimeler nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Çalışmaların araştırma yöntemi açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Çalışmaların araştırma modeli açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Çalışmalardaki katılımcı kitlesi nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Çalışmalardaki istatistiksel yöntemler nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Çalışmalarda kullanılan ölçme araçları nasıl bir dağılım göstermektedir?

Yöntem: Bu çalışma nitel yöntemle kurgulanmıştır. Araştırma modeli sistemik literatür taramasıdır. Araştırma örneklemini 2012-2022 yılları arasında Türkiye’de yayımlanmış 47 lisansüstü tez, TRDizin, Education Resources Information Center (ERIC) ve Social Sciences Citation Index (SSCI) veri tabanları taranarak konu hakkında yayımlanmış 51 makale olmak üzere toplam 98 çalışma oluşturmaktadır. Araştırma kapsamına giren çalışmaların literatür taraması için iki form hazırlanmıştır. Bu formlardan birincisi lisansüstü tezlerin, ikincisi ise makalelerin incelenmesi amacıyla kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen, uzman görüşü alınan formlar aracılığı ile çalışmalar betimlenmiştir. İnceleme formlarından elde edilen veriler Microsoft Excell programına aktarılmıştır. Verilerin istatistikleri yüzde-

frekans hesaplamaları yapılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulguları görselleştirmek ve anlamlı hale getirmek için tablolar oluşturulmuştur.

Bulgular ve Sonuç: Araştırmada, yüksek lisans tezlerinin sayısı genellikle doktora tezlerinden fazla, 2019 yılı, toplam tez sayısının en yüksek yıl olduğu, yüksek lisans tezlerinin sayfa sayısı, doktora tezlerinden daha fazla olduğu, nicel araştırmaların tezlerde en yaygın kullanılan yöntem olduğu, deneysel desenlerin araştırmalarda daha fazla tercih edildiği, çalışmaların katılımcı kitlesini daha çok öğrencilerin oluşturduğu, çalışmalarda en sık kullanılan anahtar kelimelerin ışık ve fen eğitimi olduğu, tezlerde en çok kullanılan veri analizi betimsel analiz ve bağımlı-bağımsız T testleri iken, makalelerde içerik analizinin daha sık kullanıldığı, tezlerin yarısından fazlasını kadın yazarlar oluştururken makalelerde erkek yazarların sayısının daha fazla olduğu ve çalışmalarda en çok tercih edilen ölçeğin akademik başarı testi olduğu ulaşılan sonuçlardandır.

Anahtar Kelimeler: Fen Öğretimi, Işık, Işık Ünitesi, Sistemantik Literatür İncelemesi

Artırılmış Gerçeklik İle Zenginleştirilmiş Oyunlaştırma Yönteminin 7.Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Ve Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Düzeylerine Etkisi: Güneş Sistemi Ve Ötesi Ünitesi Örneği

Şeyma Yardımcı ^{1,*} & Sedef Canbazoglu Bilici ²

¹ Fen Bilgisi Öğretmeni Milli Eğitim Bakanlığı

² Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Gazi Üniversitesi

seymaozcelik6@gmail.com

Özet

Oyun bileşenlerinin oyun dışında kullanılmasına oyunlaştırma adı verilmektedir. Eğitimde oyunlaştırma, öğrenme sürecine oyun unsurlarının eklenmesiyle öğrencilerin motivasyonunu artırmayı ve öğrenmeyi daha etkili hale getirmeyi amaçlayan yöntemlerden biridir. Oyunlaştırma süreci mobil uygulamalar, web 2.0 araçları, sanal gerçeklik gibi farklı teknolojilerle zenginleştirilmektedir. Artırılmış gerçeklik teknolojileri de son yıllarda oyunlaştırma yönteminde yararlanılan teknolojilerden biri olarak ön plana çıkmaktadır. Uzay araştırmalarının hız kazandığı günümüzde, öğrencilerin astronomi kavramlarını öğrenmeye yönelik ilgi ve tutumları gün geçtikçe artmaktadır. Fen bilimleri dersi öğretim programında da Dünya ve Evren konu alanı kapsamında öğrencilere astronomi kavramları hakkında temel bilgilerin kazandırılması amaçlanmaktadır. Astronomi kavramlarının öğretim sürecinde görsel materyaller, simülasyonlar, teleskop gibi farklı araçlardan yararlanılmaktadır. Bu çalışmada ise 7.sınıf fen bilimleri dersi öğretim programında yer alan astronomi kavramlarının öğretiminde artırılmış gerçeklik uygulamaları ve oyunlaştırma yönteminin kullanımına odaklanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın temel amacı, Güneş Sistemi ve Ötesi ünitesinde yer alan konuların öğretiminde artırılmış gerçeklik teknolojisi ile zenginleştirilmiş oyunlaştırma yönteminin kullanımının öğrencilerin akademik başarı ve fen öğrenmeye yönelik motivasyon düzeylerine etkisinin incelenmesidir. Araştırma Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan bir proje okulunun ortaokul bünyesinde öğrenim görmekte olan 7.sınıf seviyesinde 65 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ön test son test ve kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma 2 deney ve 1 kontrol grubundan oluşmaktadır. Deney-1 grubunda Güneş Sistemi ve Ötesi ünitesinde yer alan konuların öğretiminde artırılmış gerçeklik teknolojisi ile zenginleştirilmiş oyunlaştırma yöntemi, Deney-2 grubunda sadece oyunlaştırma yöntemi takip edilmiştir. Kontrol grubunda ise fen bilimleri dersi öğretim programının öngördüğü şekilde güneş sistemi ve ötesi ünitesi işlenmiştir. Araştırmanın verileri astronomi başarı testi ve fen öğrenmeye yönelik motivasyon ölçeği ile toplanmıştır. Dört hafta (16 ders saati) süresince gerçekleştirilen araştırmadan elde edilen veriler incelendiğinde; Deney-1 grubunda yer alan öğrencilerin akademik başarı puanlarında, diğer iki gruba göre daha fazla artış olduğu tespit edilmiştir. Gerçekleştirilen uygulamaların öğrencilerin fen öğrenmelerine yönelik motivasyonlarına etkisi incelendiğinde ise Deney-1 grubunda yer alan öğrencilerin, Deney-2 ve Kontrol gruplarında bulunan öğrencilere göre fen öğrenmeye yönelik motivasyonlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmada sonucunda Güneş Sistemi ve Ötesi ünitesinde yer alan konuların öğretiminde artırılmış gerçeklik teknolojisi ile zenginleştirilmiş oyunlaştırma yönteminin kullanımının etkili olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bildiri birinci yazarın yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oyunlaştırma, Artırılmış Gerçeklik, Fen Eğitimi, Motivasyon

Biyoçeşitlilik Konusunda Yapılan Eğitim Araştırmalarının Betimsel İçerik Analizi

Yağmur Doğan¹ & Seda Çavuş Güngören^{1,*}

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
scgungoren@comu.edu.tr

Özet

Bir bölgedeki tüm canlıların genden ekosisteme kadar sayı ve çeşitçe zenginliği biyoçeşitlilik olarak adlandırılır. Biyoçeşitlilik gıda, hastalık, seyahat ve turizm gibi farklı alanda fayda sağlar. Aynı zamanda çevreyi temizler ve doğal afetlerin oluşmasını önler. Doğaya yönelik yararları düşünüldüğünde, yok olma tehlikesi sorunlarına karşın bu konuda duyarsız kalınmaması gerekmektedir. Ancak mevcut durumun değerlendirilmesi ve gelecek çalışmalara yön verilmesi için biyoçeşitlilik eğitimi ile ilgili eğilimlerin tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada biyoçeşitlilik konusunda yapılan eğitim araştırmaları incelenmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamında 2010-2023 tarihleri arasında biyoçeşitlilik konusunda yapılan çalışmaları yıl, örneklem grubu, araştırma yöntemi, araştırma türü, araştırma amacı ve veri toplama araçlarına göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma yöntemi olarak betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında doküman incelemesinden yararlanılmıştır. 2010-2023 yılları arasında biyoçeşitlilik konulu 16 tez ve 27 makale araştırmanın verilerini oluşturmaktadır. Verilerin toplanma aşamasında tezler için; ulusal tez merkezinde olması, yayın dilinin Türkçe olması, eğitim ve öğretim alanında olması ve 2010-2023 yıllarını kapsamı şeklinde ölçütler belirlenmiştir. Makaleler için ise DergiPark ve Google Akademik de olması dışında tez içinin aranan ölçütler kullanılmıştır. Veriler incelendiğinde en fazla araştırmanın 2020 yılında yapıldığı, incelenen araştırma türleri arasında en fazla araştırmanın makale, en az çalışmanın doktora tezi olduğu görülmüştür. Örneklem grupları açısından araştırmacılar en fazla ortaokul öğrencileri, en az ise lise öğrencileri ile çalışmıştır. Araştırma yöntemleri açısından nicel araştırmanın en fazla, karma yöntemin ise en az kullanıldığı görülmüştür. Araştırmacıların daha çok biyoçeşitlilik farkındalık ve davranış düzeyinin belirlenmesi üzerine odaklandığı, biyoçeşitlilik okuryazarlığı, doküman analizi çalışmalarının sayıca az olduğu görülmüştür. Veri toplama yöntemleri açısından en fazla çalışmanın tutum ölçeği ve görüşme formu kullanılarak yapıldığı belirlenmiştir. Araştırmacıların biyoçeşitlilik konusunda yapacakları araştırmalarda başta lise öğrencileri olmak üzere, lisansüstü öğrenciler gibi farklı katılımcı gruplarıyla çalışmaları, karma yöntemler araştırma yöntemini tercih etmeleri, doküman analizi, biyoçeşitlilik okuryazarlığı çalışmalarına odaklanmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyoçeşitlilik, Betimsel İçerik Analizi, Doküman Analizi

Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Fen Öğrenme Becerilerine Etkisinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Eda Kara ¹ & Seda Çavuş Güngören ^{1,*}

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
scgungoren@comu.edu.tr

Özet

Bilimsel tartışmalarda iddia, gerekçe ve argümanları ile eleştirerek analiz edebilecek ve bilimsel düşünme yollarını kullanarak kararlar verebilecek bilim okuryazarı bir toplum yaratmak neredeyse tüm ülkeler için önceliklidir. Bilim okuryazarı bireylerin yetişmesi için araştırma sorgulama yapabilecekleri yöntemler ile öğrenim görmeleri önemlidir. Araştırma ve sorgulananın en etkili kullanıldığı eğitim ve öğretim yöntemlerinin başında argümantasyon tabanlı bilim öğrenme (ATBÖ) yaklaşımı gelmektedir. Dolayısıyla bu yöntemin öğrencilerin fen öğrenme becerilerine olan etkisinin değerlendirilmesinin de önemi ortaya çıkmaktadır. Araştırmacılar öğrencilerin öğrenmelerinde beslenme, fiziksel aktivite gibi fizyolojik etkilerin yanında, psikososyal durumu etkileyen yaşam tarzı ile de ilişkili olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada da ATBÖ yaklaşımı kullanarak 7.sınıf öğrencilerinin fen öğrenme becerilerine etkisi cinsiyet, kardeş sayısı ve aile gelir durumu değişkenleri açısından incelenmiştir. Çalışmada ön test- son test kontrol gruplu yarı deneysel model kullanılmıştır. Deney grubunda 22, kontrol grubu 22 öğrenci olmak üzere toplam 44 7. sınıf öğrencisi araştırmaya katılmıştır. Araştırma 'Işığın Madde ile Etkileşimi' ünitesi kapsamında 7 hafta boyunca seçilen şubelerin fen bilimleri dersi öğretmeni tarafından yürütülmüştür. Deney grubunda ATBÖ yöntemine uygun hazırlanmış etkinliklerle öğretim gerçekleştirilirken, kontrol grubunda mevcut öğretim programı etkinlikleri ile yürütülmüştür. Veriler Chang ve ark. (2011) tarafından geliştirilen ve Şenler (2014) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Fen Öğrenme Becerisi Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin normallik dağılımı testi sonucunda parametrik testlerin yapılmasına uygun olduğu görülmüştür. Bu nedenle analizde t-testi ve Anova kullanılmıştır. Araştırma sonuçları uygulama sonrasında deney grubu öğrencilerinin fen öğrenme becerileri ortalamalarının kontrol grubu öğrencilerinden daha yüksek olduğunu göstermiştir. Fen öğrenme becerileri ortalaması cinsiyet ve aile gelir durumu açısından anlamlı farklılıklar gözlenmezken kardeş sayısı açısından anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Buna göre bir ve üzeri kardeş sayısı olan öğrencilerin fen öğrenme becerileri ortalamasının tek çocuk olan öğrencilerinkinden düşük olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme, Akademik Başarı, Cinsiyet, Kardeş Sayısı, Aile Gelir Durumu

Türkiye, Fransa ve Singapur 9. Sınıf Biyoloji Öğretim Programlarının Karşılaştırılması

Yılmaz Öden

Biyoloji Öğretmenliği Bandırma Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi
yilmazoden@yahoo.com

Özet

Problem Durumu: Öğretim programı öğretmenler için öğretimle ilgili en kapsayıcı temel belgedir. Bu açıdan öğretim programlarının incelenmesi ve karşılaştırmalar yapılması geniş bir bakış açısı sunacak, kendi programımızı daha iyi değerlendirmemizi sağlayacaktır. Gelişmiş bir Avrupa ülkesi olan Fransa ve gelişmiş bir uzakdoğu ülkesi olan Singapur'un biyoloji öğretim programlarını karşılaştırmak, Türkiye biyoloji öğretim programını daha iyi değerlendirmeyi mümkün kılacak ve gelecekteki biyoloji programı geliştirme çalışmalarına veri sağlayacaktır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı Türkiye, Fransa ve Singapur 9. sınıf biyoloji öğretim programlarının genel amaçlar, içerik, kazanımlar, eğitim ve sınav durumları bakımından karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Bu çalışmada nitel yöntem kullanılmıştır. Veriler doküman analizi ile toplanmıştır. Verilerin toplandığı kaynaklar Türkiye, Fransa ve Singapur resmi internet sayfalarından ulaşılan öğretim programı dokümanlarıdır. Dokümanlar benzerlik ve farklılıklar çerçevesinde içerik analizine tabi tutulmuştur. Bir karşılaştırmalı eğitim araştırması olan bu çalışmada yatay yaklaşım kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Genel amaçlar açısından; Türkiye biyoloji dersi öğretim programı bilimsel süreç becerileri, gerçek yaşamla ilişkilendirme, özgün çalışmalara teşvik ve değerlere belirgin bir vurgu yapmaktadır. Fransa programında yurttaşlık bilinci, bilim kültürü ve bilim toplumu, Singapur programında ise bilim okuryazarlığı ve inovasyon daha vurgulu ifade edilmiştir.

İçerik açısından; Fransa ve Türkiye programlarının konu içeriğinin yoğun ve ayrıntılı olduğu görülmüşken, Singapur programının daha az içeriğe sahip olduğu belirlenmiştir.

Kazanımların sayısı, kazanımlarda kullanılan fiiller ve revize edilmiş Bloom taksonomisi bilişsel düzeyleri açısından; Fransa programı, Türkiye ve Singapur programlarına göre üstün bulunmuştur. Ayrıca Türkiye ve Fransa programlarındaki alt düzey kazanımların yerleri benzerdir.

Eğitim durumları açısından; Türkiye ve Fransa programlarında saha gezileri ve deneylere vurgu yapıldığı, Singapur programında ise bilimsel sürece odaklanıldığı tespit edilmiştir.

Sınav durumları açısından; Türkiye ve Singapur programları ölçme ve değerlendirme süreçlerine önem vermekteyken, Fransa programında bu konuya yer verilmemiştir.

Türkiye, Fransa ve Singapur biyoloji öğretim programları karşılaştırıldığında; bilim okuryazarlığı, sağlıklı şüphecilik, biyoinformatik, STEM yaklaşımı, harmanlanmış öğrenme, 21. yüzyıl yeterlilikleri, teknoloji kullanımı, disiplinlerarası ilişkiler, bilim toplumu inşası, inovasyon, eleştirel düşünme, sosyobilimsel konular, yerel ve küresel olabilme, öğretmen inisiyatifi, bilimsel süreç becerileri, çevre sorunları ve sorumluluklarımız, sağlıkla ilgili vurgular öne çıkmaktadır. Çalışmamız, bu unsurlara programlarda yer verilmesinin biyoloji eğitimi açısından öneminin araştırılmasını önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyoloji Eğitimi, Fen Eğitimi, Karşılaştırmalı Eğitim, Biyoloji Öğretim Programı.

Not: Yazarın yüksek lisans tezi.

5. Sınıf Öğrencilerine “Güneş, Dünya ve Ay” Ünitesi Öğretimi Hakkında Öğretmen Görüşleri

Ayşegül Uğraş ^{1,*} & Nejla Gültepe ²

¹ Fen Bilimleri Öğretmeni Milli Eğitim Bakanlığı

² Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilgisi Eğitimi Alanları Bölümü Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
agulsert@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Ay’ın yüzeyinde su izine rastlanması, Ay’ın karanlık yüzeyine araç gönderilmesi, Parker Güneş Sondası’ndan gelen Güneş ile ilgili keşfedilen bilgiler gibi astronomi alanında birçok keşfin yapılması ülkemizde astronomi bilimiyle ilgili neler yapılıyor sorusunu akla getirmektedir. İlk Türk Astronotumuzu Uluslararası Uzay İstasyonu gönderirken başta gençlerimiz olmak üzere tüm ülkenin uzaya olan farkındalığı arttı. Ve ülkemizdeki genç nesillerin astronomi alanındaki eğitimi için neler yapıldığı sorusunu gündeme getirdi. Son yıllardaki uzay çalışmalarıyla ilgili gelişmeler takip edilerek 2018 yılında yapılan ortaokul fen müfredatındaki değişikliklerle daha önce son ünitelerde bulunan astronomi konuları tüm sınıf düzeylerinde ilk üniteye yerleştirilmiştir. Astronomi uygulamaları hakkında temel bilgiler kazandırmak Fen bilimleri dersi öğretim programının temel amaçları arasındadır. Diğer taraftan yapılan çalışmalar, ülkemizde astronomi eğitimi ile ilgili hala problemler yaşandığını; öğrencilerin temel astronomi kavramları ile ilgili bilimsel bir anlayış geliştiremediklerini göstermektedir.

Amaç: Bu çalışmada temel astronomi kavramları ile ilgili bilimsel anlayış geliştiremeyen öğrencileri en iyi gözlemleyen öğretmenlerin Güneş, Dünya ve Ay kavramlarının ve Ay’ın hareketleri ve evreleri konularının öğretimine ilişkin görüşleri incelenecektir. Araştırmanın temel amacı, fen bilimleri öğretmenlerine göre 5. Sınıf “Güneş, Dünya ve Ay” ünitesinin öğretiminde ve öğreniminde karşılaşılan zorlukların neler olduğunu ve bu ünite kazanımlarının öğretiminde hangi yöntem ve tekniklerin kullanıldığını belirlemektir.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılacaktır. Araştırmada 5. Sınıf Fen Bilimleri öğretmenlerinin Güneş, Dünya ve Ay ünitesinin öğretiminde hem öğretim programlarının uygulanması sürecine ve konunun doğasına bağlı olarak zorlandıkları durumlara hem de öğrencilerin konuyla ilgili zorlandıkları kavramlara ilişkin görüşlerini almak amacıyla 12 açık uçlu sorudan oluşan ve araştırmacılar tarafından geliştirilen “Öğretmenlere Yönelik Görüşme Soruları Formu” kullanılmıştır. Bu form; “Güneş, Dünya ve Ay” ünitesi kazanımlarının öğrenilmesinde ve öğretilmesinde karşılaşılan zorlukların ve kavram yanlışlarının tespitine yönelik 5 soru, öğretim programından kaynaklanabilecek zorlukların tespitine yönelik 2 soru ve ünitedeki kazanımların öğretilmesinde ve kavram yanlışlarının giderilmesinde öğretmenlerin kullanmayı tercih ettiği yöntem ve tekniklerin tespitiye yönelik 5 açık uçlu sorudan oluşmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubu, Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet ortaokullarında görev yapan toplam 20 fen bilgisi öğretmeninden oluşmaktadır. Öğretmenlerin seçiminde, 2018 yılında yapılan fen bilimleri müfredatı yayınlandıktan sonra en az bir kez 5. Sınıfların fen bilimleri dersini okutmuş olmak şartı aranmıştır.

Görüşme soruları formlarından elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen görüşleri, Fen bilimleri öğretim programları, Güneş-Dünya-Ay kavramları, kavram yanılgıları

Not: Bu çalışma, birinci yazarın “Güneş, Dünya ve Ay Konuları Bağlamında Zenginleştirilmiş Öğrenme Ortamlarının Öğrencilerin Zihin Modellerine Ve Kavramsal Anlamalarına Etkisi” isimli yüksek lisans tezinin ön çalışması olarak yapılmıştır.

Beceri Temelli Matematik Sorularındaki Başarıyı Arttırmak İçin Görüşler: Bir Durum Çalışması*

Gülizar Demir ^{1,*} & Elmaziye Temiz ²

¹ Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
ceran_88@hotmail.com

Özet

Modern eğitim sistemini uygulayan ülkeler, sistemin yarattığı sonuçları, çıktıları somut olarak görmek isterler. Eğitim çıktılarını görebilmek için başvurulacak ilk yol ise sınavlardır. Sınav sonuçları eğitim programlarını, öğretim yöntemlerini ve ölçme yöntemini gözden geçirmek için en geçerli ve güvenilir yoldur. Değerlendirme imkanı veren sınavlar dersler düzeyinde öğretmen yapısı sınavlar olarak, öğretim kademeleri arasında merkezi sınavlar ve uluslararası düzeyde de sınavlar olarak çeşitlendirilebilir. Ülkelerin eğitimsel açıdan gösterdikleri başarı yalnızca ülkenin kendisini ilgilendirmemektedir. Diğer ülkeler için de örnek oluşturmaktadır. Akademik başarılarını, okulda öğrenilen bilgilerin günlük yaşamda kullanabilme becerilerini, belirli yaş grubundaki öğrencilerin matematik ve fen okuryazarlığını, okuma becerilerini uluslararası düzeyde ölçmek için PISA, TIMSS, PIRLS vb. sınavlardan elde edilen başarı, sıralama verileri açıklanarak bulundukları eğitim programlarında gerekli değişikliklere, gelişimlere çaba gösterirler. PISA, TIMSS, PIRLS sıralamaları ele alındığında Türkiye ortalamasının altında sıralarda yer almaktadır.

2018'de ortaöğretime geçiş için uygulanan sınav yönteminde bir değişiklik yapılmıştır. En belirgin farklılık PISA, TIMSS ile örtüşen, öğretim programlarında belirlenen kazanımlar esas alınarak hazırlanan sorulardır. Öğrencinin okuduğunu anlama, yorumlama, sonuç çıkarma, problem çözme, analiz yapma, eleştirel düşünme, bilimsel süreç becerileri ve benzeri becerilerini ölçecek niteliktedir. LGS Türkiye geneli matematik alt testinde öğrencilerin 20 soruda yapmış oldukları doğru soru sayısı 2018'de 6,99; 2019'da 5,09; 2021'de 4,20; 2022'de 4,74; 2023'te ise 5,95'tir.

Sınavın uygulandığı derslerde alt testlerden en düşük ortalama her yıl matematik dersindedir. Bu sebeple eğitim-öğretim sürecinde matematik dersi kapsamında beceri temelli sorular için yapılan çalışmalar, eğitim-öğretim sürecindeki eksikler ve başarısızlığın nedenleri sorgulanacaktır. Bu durum çalışmanın çıkış noktası olmuştur. Beceri temelli matematik sorularında başarıyı arttırmaya dair öğretmen, veli ve öğrenci görüşlerinin önemli olduğu ve başarısızlığın nedenlerine ilişkin bilgiler elde edileceği düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı Çanakkale ilinde bulunan Turgut Reis Ortaokulu'ndaki öğrencilerin beceri temelli matematik sorularındaki başarısızlık nedenlerini araştırmak ve başarıyı arttırmak için öneriler sunmaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması; araştırmacının zaman içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu çoklu kaynakları içeren veri toplama araçları ile derinlemesine incelediği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı bir araştırma yaklaşımıdır (Creswell, 2007). Çalışmanın uygulanması için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Etik Kurulu'ndan ve Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmıştır.

Çalışma kapsamında Turgut Reis Ortaokulu öğretmenleri, velileri ve 8.sınıf öğrencileri ile ayrı ayrı görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmelerde her bir gruba beceri temelli matematik sorularındaki başarısızlık nedenlerine ilişkin sorular yöneltilmiştir. Katılımcılardan bu konuda başarıyı arttırmak için neler yapılabileceği yönünde öneriler alınmıştır.Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilecektir.Analiz edildikten sonra bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Beceri temelli matematik sorusu, başarı, durum çalışması, LGS,

Not: Bu çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi olan 1.yazarın Dr.Öğr.Üyesi Elmaziye Temiz danışmanlığında tamamlanacak olan yüksek lisans tezinden üretilmiştir. ORCID:0009-0002-8475-9104.

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrencilerinin Eğitimine Yönelik Görüşleri

Mahmut Can Yiğit ^{1,*} & Hakan Özak ²

¹ Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

² Özel Eğitim Öğretmenliği Düzce Üniversitesi

m.c.y_27@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin özel öğrenme güçlüğü tanısı olan öğrencilerinin eğitimine yönelik görüşleri incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılarak yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmıştır. Uzman görüşü alınarak görüşme soruları belirlenmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırmaya rastgele seçilen 12 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin lisans eğitimleri ve MEB tarafından sağlanan hizmet içi eğitimlerin yetersizliği, öğretmenlerin bu öğrencilere geleneksel yöntemleri uygulamaları, yetersiz öğretmen-veli iletişimi ile karşılaşılmıştır. Bu bağlamda öğretmen eğitimlerinin güçlendirilmesi, hizmet içi eğitimlerin artırılması ve öğretmen-veli iletişiminin geliştirilmesi önemli önlemler arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Özel Öğrenme Güçlüğü, Sosyal Bilgiler, Kapsayıcı Eğitim

Sınıf Öğretmenlerinin Farklılaştırılmış Öğretime İlişkin Öz Değerlendirmeleri: Q Metod Çalışması*

Kaan Okdaş^{1,*} & Hanife Esen Aygün²

¹ Sınıf Öğretmeni Çanakkale/Merkez Mustafa Kemal İlkokulu

² Temel Eğitim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

kaanokdas@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Öğrenciler birçok özellikleri bakımından birbirinden farklıdır. Bu farklarını öğrenme ortamına da taşırlar. Öğrenme ortamı öğrenenin bireysel farklılıklarına uyumlu hale getirildiğinde o birey için nitelikli bir öğretim gerçekleşmiş olur. Geleneksel öğretimde öğrenciler aynı öğrenme süreçlerine dâhil edildiğinden öğrenenlerin tümünü kapsayan bir öğretim hizmetini sağlamak güçleşir. Öğrencilerin bireysel farklarından doğan öğrenme ihtiyaçlarını gidermede çeşitli zorluklar yaşanabilir. Farklılaştırılmış öğretim öğrencilerin bireysel farklarından kaynaklanan öğretim ihtiyaçlarına cevap vermeyi amaçlayan bir öğretim yaklaşımıdır. Öğretmenler, öğretim sürecinde bulundukları müdahalelerle öğrencilerinin öğrenme gereksinimlerinin giderilmesine destek olur, öğretimi öğrencileri için farklılaştırır. Ancak her bir öğrenci için öğretimi farklılaştırırken onlara ortak bir öğrenme deneyiminin oluşmasını da göz önünde bulundurmaları gerekir. Bu iki konunun arasında sağlanacak bir uzlaşma için bazı uygulamalar öne çıkarken, bazı uygulamalar geri planda kalır. Öğretmenlerin bu uzlaşmanın sağlanması sırasında bulundukları tercihler, onların farklılaştırma anlayışlarını ortaya koyar. Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin farklılaştırılmış öğretime ilişkin sınıf içi uygulamalarına dair öz değerlendirmelerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Böylece, sınıf öğretmenlerinin öğretimi farklılaştırmada tercih ettikleri yaklaşımların belirlenmesi planlanmaktadır.

Amaç: Bu çalışmada, sınıf öğretmenlerinin farklılaştırılmış öğretim konusundaki görüşlerinin belirlenmesi planlanmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin öğretimi farklılaştırma uygulamalarına ilişkin bakış açılarının belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırmada yöntem olarak Q metodu kullanılmıştır. Q metodu katılımcıların kendisine sunulan ifadeleri negatif ve pozitif uçları olan bir dizgiye tercih düzeyine uygun olarak dizmesine ve öznelliğin istatistikle yorumlanmasına dayanan bir yöntemdir. Verilerin toplanmasına ilişkin olarak; dizgiye yerleştirilmek üzere oluşturulmuş cümlelerinin yer aldığı Q seti ve katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek amacıyla kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu; çalışmaya katılmayı kabul eden, Çanakkale Merkez ilçede Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda sınıf öğretmeni olarak görev yapmakta olan, sınıf okutma görevine sahip 53 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırma verileri Ken-Q Analysis programı aracılığı ile çözümlenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma verilerinin ilk analizinde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin öğretimin farklılaştırılmasına ilişkin olarak; ”okul ve sınıf odaklı”, “yetkinlik odaklı” ve “gelenek odaklı” olmak üzere üç farklı bakış açısına sahip oldukları görülmüştür. Verilerin analizi devam etmekte olup, ayrıntılı bulgular kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Farklılaştırılmış Öğretim, Q Metodu, Öz Değerlendirme

Not: Bu çalışma, Kaan OKDAŞ'ın Doç. Dr. Hanife ESEN AYGÜN danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinin bir bölümünden oluşmaktadır.

Çomü-Çabaçam Örneğinde, Sivil Toplum Çalışmalarında Kapsayıcı Uygulamalar

Şefika Melike Çağatay

Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
melikecagatay@comu.edu.tr

Özet

ÇOMÜ-ÇABAÇAM modelinin temel amacı, düşük sosyoekonomik ortamlardan gelen (kırılgan gruplar) ve okul öncesi eğitimden yararlanamayan 4-6 yaş arasındaki çocukların ‘fırsat eşitliği’ çerçevesinde ücretsiz olarak erken çocukluk eğitimi hizmetlerinden yararlanmasını sağlamaktır. Bu kapsamda hem çocuk hem de ailesini destekleyen bir erken müdahale programı niteliği taşıyan ÇABAÇAM, çocuklar ve aileler boyutunda eğitim süreçlerini yürütmek ve ailelerin çocuklarının hem psikolojik hem de akademik yönden evde öğrenme ortamlarını desteklemelerine yardımcı olmaktadır. ÇABAÇAM’ın ikinci temel amacı ise, Eğitim Fakültelerinin okul öncesi eğitim başta olmak üzere farklı öğretmenlik programlarında lisans/yüksek lisans düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarına teori ile pratiği bir araya getirmeleri ve yaparak-yaşayarak öğrenmeleri için ortam yaratmak, öğrenme üzerinde en belirleyici kaynak olan öğretmenlerin bireysel ve mesleki pratiklerinin güçlenmesi için onları desteklemektir (<https://cokamaclimerkez.comu.edu.tr/>).

Bu model Türkiye’de kapsayıcı eğitim çalışmalarındaki çaba açısından en kapsamlı örneklerden biri olduğu söylenebilir. Özellikle afet sonrası çalışmaları da alanyazında yer almaktadır. Yanı sıra, afet bölgesindeki uygulamaları ile de çalışmaları yer almaktadır.

Bu çalışmanın amacı, bu modelden hareketle, Türkiye’de STK’lar ve üniversitelerin yapmış olduğu kapsayıcı eğitim çalışmalarını ve uygulamalarını tematik olarak derleyerek, sayıları her geçen gün artan kırılgan ve risk altındaki gruplarındaki çocuklara yönelik çalışmalar için bir bakış açısı sunmaktır. Bu amaçla Türkiye’de kapsayıcılık çalışmalarına bu boyutta katkı sağlanması beklenmektedir.

Çalışmanın yöntemi, belge taramasıdır ve nitel yaklaşım ile çözümleme kullanılmaktadır. Türkiye’de kapsayıcı eğitim alanında faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerinden(dernek ve vakıflar) ve üniversitelerin araştırma ve uygulama merkezlerinin çalışmalarından (SEÇBİR;ERG gibi) belirlenmiş ölçütlere göre çalışma grubu oluşturulmuştur.

Kaynaklar.

<https://cokamaclimerkez.comu.edu.tr/>

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı Eğitim, Sivil Toplum Örgütleri, ÇABAÇAM Modeli

Tutumlarım = Engellerim

Özcan Gülhan ^{1,*}, Bülent Yaz ² & Ayşe Asya Persil ³

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Burhaniye Bilim ve Sanat Merkezi

² Biyoloji Öğretmenliği Burhaniye Bilim ve Sanat Merkezi

³ Öğrenci İzmir Atatürk Anadolu Lisesi

ozcangulhann@gmail.com

Özet

Bireylerin bir arada bulunması, birbirini yakından tanınması tutumlarının yönünü de belirlemektedir. Çeşitli sebeplerle hayatını “engelli” olarak sürdürmek zorunda kalan insanların çevreleriyle etkileşim halinde olmaları onlara karşı oluşabilecek olumsuz tutumların önüne geçecektir. Çocukların okullarda engelli arkadaşlarıyla beraber olmaları ve engel kavramını yakından tanımaları değerler eğitiminde; empati, merhamet, fedakarlık, duyarlılık, dayanışma ve benzeri kavramların oluşmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı sınıfında engelli arkadaşı bulunan ve bulunmayan öğrencilerin engellilere yönelik tutumlarını karşılaştırmak; engellilere yönelik olumlu tutumların geliştirilmesine ve değerlerin kazandırılma sürecine katkı sağlayacak önerilerde bulunmaktır.

Veriler ilkokula devam eden 9-10 yaş grubunda 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşan 92 kişilik gruba Engellilere Yönelik Tutum Ölçeği (EYTÖ) uygulanarak elde edilmiştir. Sınıfında engelli öğrenci bulunan ve bulunmayan gruplar SPSS aracılığı ile t testi yöntemiyle toplam puan, cinsiyet ve yaş üzerinden değerlendirilmiştir.

Sonuçlar incelendiğinde sınıfında engelli birey olan öğrencilerin engellilere yönelik tutumlarıyla, sınıfında engelli birey olmayan öğrencilerin engellilere yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Sonuçlar engelli bireylerle bir arada yaşayan çocukların engellilere yönelik olumlu tutum puanlarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan cinsiyet ve yaş açısından anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Engellilere Yönelik Tutum Ölçeği, Tutum, Değerler Eğitimi, Önyargı

Dede Korkut Hikayeleri Bağlamında Eski Türklerde Kadın

Mustafa Başaran

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Milli Eğitim Bakanlığı Demirci Rehberlik ve Araştırma Merkezi
mustafabasaran.rpd@hotmail.com

Özet

Kadına yönelik şiddet günümüzün en önemli toplumsal sorunlarından birisidir. Kadına yönelik şiddetin azaltılması için sivil toplum kuruluşları ile kamu kurumları birlikte mücadele etmektedir. Yapılan araştırmalarda kadına yönelik şiddetin nedenleri incelenmektedir. Kadına şiddet uygulayan bireyler bazen bu davranışlarını Türk gelenek ve kültürüne dayandırabilmektedir. Şiddet uygulayıcılarının savunduğu gibi Türk örf ve adetleri kadına yönelik şiddeti desteklemekte midir? Bu kafa karıştırıcı sorudan yola çıkarak Eski Türklerin yaşamında kadın kimliği Türk Edebiyatının nadide eserlerinden biri olarak kabul edilen Dede Korkut Hikayelerinde incelenecektir. Fuat Köprülü'nün derslerinde "Bütün Türk Edebiyatını terazinin bir gözüne, Dede Korkut'u bir gözüne koysanız, Dede Korkut ağır basar." sözüyle değerini belirttiği Dede Korkut Hikayeleri, döneminin toplumsal özelliklerini içinde barındırma ve anonim olma özelliğine sahiptir. Bu eser bir mukaddime ve on iki hikâyeden oluşmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği ile yapılan çalışmada kadına karşı gösterilen tutum ve davranışlar tespit edilmiştir. Bulgular incelendiğinde kadının Eski Türk Kültüründe kıymetli ve benzersiz bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Toplumda, günümüzde yaşanan sorunlarla eski zamanlarda da karşılaşılan kadın şiddet görmemiş, kendisinin fikirlerinden istifade edilmiştir. Kadına saygı, sevgi ve hürmet eksik edilmemiş, kadın baş tacı edilmiş kadın değerli görülmüştür. Kadın mukaddime bölümünde yer alan 3 olumsuz kadın tipi haricinde koşulsuz olarak kabul edilmiştir. Eserde kadına sorumluluklarını yerine getiren, gerektiğinde devleti ve eşi canını feda edebilecek üstün cesarete sahip bir cinsiyet olarak yer verilmiştir. Bu bulgulara ek olarak kadına kutsal ve 2 mucizevi özellikler de atfedilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında günümüz toplumunda, insanlar kadına yönelik saldırganca tutumlara iten nedenin Türk adetlerinin ve geleneklerinin gösterilmesinin mümkün olamayacağı kanaati oluşmuştur. Türk kültürünün izini içinde barındıran bu eserin kadına yönelik şiddeti önleme çalışmalarında aktif olarak kullanılması, şiddetin nedenlerinin kültürel etkisinin azaltılmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Eski Türk Kültürü, Dede Korkut Hikayeleri

8. Sınıf Öğrencilerinin Pisagor Bağıntısını Oluşturma Sürecinin Rbc+C Modeline Göre İncelenmesi

Funda Gül Çakmak ^{1,*} & Pınar Anapa Saban ²

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

² Matematik Eğitimi Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
fundagulcakmak@gmail.com

Özet

Problem Durumu: '8.Sınıf Öğrencilerinin Pisagor Bağıntısını Oluşturma Süreci Nasıldır?' sorusu araştırmanın çıkış noktasıdır. Ülkemizde 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan programda yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temel alınmıştır. Bu durum yapılandırmacı öğrenme yaklaşımının öğrencilere etkileri yönünde araştırmalara yol açmıştır. RBC+C (recognizing-building with-constructing-consolidation) soyutlama modeli öğrencilerin kendi öğrenmelerini gerçekleştirmesine olanak sağlayan bir modeldir. Bu nedenle problem durumunun incelenmesi için RBC+C (recognizing-building with-constructing-consolidation) soyutlama modeli tercih edilmiştir.

Amaç: Bu çalışmada RBC+C (recognizing-building with-constructing-consolidation) soyutlama modeli kullanılarak soyut düşünme ihtiyacı doğuran konuların bulunduğu 8. sınıf düzeyindeki öğrencilerin Pisagor Bağıntısı bilgisini oluşturma süreçlerinin nasıl geliştiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yaklaşımı kullanılacaktır. Yıldırım ve Şimşek (2005) nitel araştırma yöntemini; algıları ve olayları kendi ortamında, gerçeğe dayanan ve bütüncül olacak şekilde ortaya koyan araştırmalar olarak tanımlamıştır. Özel durum çalışması verilerin sistemli bir biçimde irdelenmesine imkan sağlayarak değişkenler arasındaki ilişkilerin sebep ve sonuçlarıyla birlikte açıklanmasına yardımcı olmaktadır.

Çalışma grubunu oluşturan 10 öğrenci hazırbulunuşluk testiyle başarı seviyelerine göre üst, ve orta beş gruba ayrılarak araştırma yürütülecektir. Bu öğrencilerle çalışmaya başlamadan önce üst ve orta 2 öğrenci ile pilot uygulama yapılacaktır. Araştırmanın nicel analiz bölümü için evren Çanakkale merkezdeki bütün 8. sınıf öğrencileri örneklem için ise bir ortaokulda başarı seviyelerine göre seçilen 10 öğrenci seçilmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan ve öğrencilere yazılı biçimde yöneltilen sorulara verilmiş olan yazılı cevapların bulunduğu doküman, sözel olarak sorulan sorulara ve cevaplara ilişkin video kayıtları ile gözlem ve görüşme esnasında araştırmacının tuttuğu notlardan elde edilen verilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin bilgiyi oluşturma süreçleri etkinliklere verdikleri cevaplar incelenerek tablolastırılacaktır.

Araştırmanın gözlem bölümünde problem çözümünde kullanılacak etkinlikler sırasında araştırmacı tarafından öğrenci yorum ve davranışları kayıt altına alınacaktır. Bu etkinlikler öğrencilerde Pisagor bağıntısı bilgisini ortaya çıkarmaya yardımcı olacak şekilde araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Etkinlikteki sorular alanında uzman 3 kişi tarafından incelenmiş ve gerekli düzeltmeler yapılmış şekilde öğrencilere sunulacaktır. Hazırbulunuşluk seviyelerini ölçmek için uygulama öncesi, öğrenme düzeyleri için de uygulama sonrasında değerlendirme testi uygulanacaktır.

Araştırma verileri problem durumunda belirtilen konu ile ilgili beş etkinlik aracılığı ile araştırma takvimine uygun bir zamanda, okul bünyesinde oluşturulacak müsait bir alanda öğrencilerle ikişerli gruplar halinde çalışılarak toplanacaktır. Çalışmada nitel veri analizlerinden biri olan içerik analizi kullanılacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Pisagor Bağıntısı, RBC+C,Soyutlama Süreci

Not: Çalışma, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitü öğrencisi 1.yazarın Prof.Dr. Pınar Anapa Saban danışmanlığında tamamlanacak olan yüksek lisans tezinden üretilmiştir. ORCID:0009-0002-5107-177X

8. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının Geometri ve Ölçme Alanındaki Soru ve Örneklerin Tıms Bilişsel Alanlarına Göre İncelenmesi

Halil Canavcı ^{1,*} & Necdet Güner ²

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Meb-Gölcük Yatılı Bölge Ortaokulu

² İlköğretim Matematik Öğretmenliği Pamukkale Üniversitesi

h.canavci@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Ülkemizde 12 yıllık zorunlu eğitim döneminde matematik öğretim programlarında ve ortaöğretime geçiş sistemlerinde değişiklikler yaşanmıştır. Bu değişikliklerin matematik ders kitaplarına etkisini incelemek amacıyla araştırmanın problem durumu “Yıllara göre 8. sınıf matematik ders kitaplarının geometri ve ölçme öğrenme alanında yer alan soru ve örneklerin TIMSS bilişsel alan dağılımı nasıldır?” şeklinde belirlenmiştir.

Amaç: Araştırmanın amacı ülkemizde farklı eğitim öğretim yıllarında okutulan 8. sınıf matematik ders kitaplarındaki geometri ve ölçme öğrenme alanında yer alan soru ve örneklerin bilişsel düzeylerindeki değişimi incelemektir. Sınav sistemlerindeki ve öğretim programlarındaki değişikliklerin bu alandaki soru ve örneklerin bilişsel düzey dağılımlarına ne ölçüde etki ettiğini ortaya çıkarmaktır.

Yöntem: Çalışmada karma araştırma yöntemlerinden keşfedici sıralı desen kullanılmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılarak ders kitaplarındaki soru ve örnekler araştırmacı ve bir uzman tarafından TIMSS bilişsel alanlarına göre sınıflandırılmıştır. İkinci aşamada ise sınıflandırma sonuçlarından elde edilen nicel verilere SPSS 26.0 programı yardımıyla Ki- Kare analizi uygulanarak yıllar içindeki değişimi ortaya konmuştur. Araştırma kapsamında incelenen ders kitaplarının belirlenirken farklı öğretim programlarının ve merkezi sınavların uygulandığı yıllar (2012-2013; 2016-2017; 2022-2023) olmasına dikkat edilmiştir. Bu eğitim öğretim yıllarında kullanıldığı tespit edilen toplam beş adet 8. sınıf matematik ders kitabı araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Bulgular ve Sonuç: 2012-2013, 2016-2017, 2022-2023 eğitim öğretim yıllarında kullanılan 8. sınıf matematik ders kitaplarının geometri ve ölçme öğrenme alanlarında yer alan toplam 1235 soru ve örnek TIMSS bilişsel alanlarına göre sınıflandırılmıştır. 2012-2013 eğitim öğretim yılında kullanılan ders kitaplarının geometri ve ölçme öğrenme alanında toplam 473 soru ve örnek yer alırken, 2016-2017 eğitim öğretim yılında kullanılan ders kitabında 228, 2022-2023 eğitim yıllarında kullanılan ders kitaplarında toplam 534 geometri ve ölçme alanı soru ve örneği tespit edilmiştir. 2012-2013 eğitim yılında kullanılan ders kitaplarındaki geometri-ölçme alanı soru ve örneklerinin 141’i (%29,8) bilme, 240’ı (%50,7) uygulama, 92’si (%19,5) akıl yürütme düzeyi olarak sınıflandırılmıştır. 2016-2017 eğitim yılında kullanılan ders kitabının aynı alandaki örnek ve soruların 79’u (%34,6) bilme, 132’si (%57,9) uygulama, 17’si (%7,5) akıl yürütme düzeyi olarak bulunmuştur. 2022-2023 eğitim yılında kullanılan ders kitaplarındaki yine aynı öğrenme alanındaki soru ve örneklerin 242’si (%45,3) bilme, 245’i (%45,9) uygulama, 47’si (%8,8) akıl yürütme düzeyi olarak saptanmıştır. Geometri ve ölçme öğrenme alanındaki soru ve örneklerin incelenen yıllara göre bilişsel düzey dağılımlarındaki farklılığın yapılan Ki Kare testi sonucunda ($\chi^2(sd=4, n=1235)=49,853, p<.05$) anlamlı olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Ders Kitapları, TIMSS, Bilişsel Düzey

Alternatif Bir Çarpma Yöntemi: Darbü'l-Müşebbek

Dr. Satı Ceylan Oral

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Burhaniye Bilim ve Sanat Merkezi
ceylansati@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Günümüzde çarpma yapmak çok belirgin kurallara bağlanmış durumdadır. Bir kez nasıl yapıldığı öğrenildikten sonra, kavramsal inceleme dışında kalmış birkaç aşamadan oluşmaktadır. Ayrıca, Dünya literatüründe Napier'in Kemikleri olarak bilinen Darbü'l-Müşebbek yönteminin Napier'den yüzlerce yıl önce Osmanlı Âlimi Nasûriddin Tûsi tarafından kullanıldığının kaynaklarla ispatı ve yöntemin tanıtılması da gerekmektedir.

Amaç: Dünya literatüründe Napier'in Kemikleri olarak bilinen ve fakat kendisinden yüzlerce yıl önce Osmanlı Âlimi Nasûriddin Tûsi tarafından bulunduğu öğrenilen ve projemize ismini veren “Darbü'l-Müşebbek” isimli çarpma metodunun öğretilebileceği somut bir materyal tasarlamak ve bu materyalin çeşitli uygulamalarla öğretmen ve öğrenci görüşleri ışığında kullanılabilirliğini incelemek bu projenin temel amacıdır.

Yöntem: Söz konusu amaçlara ulaşmak için, öncelikle, literatür taraması yapılarak, Osmanlı'da kullanılan farklı çarpma yöntemleri incelenmiştir. Araştırmalar sonucunda ulaşılan “Darbü'l-Müşebbek” isimli çarpma metodunun, tarihte ilk kez John Napier tarafından değil de, Nasûriddin Tûsi tarafından bulunduğu fark edilmiş, bu önemli bilgi literatüre kazandırılmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu metodun öğretimi için kullanılabilecek bir materyal tasarlanmış ve 3D yazıcı ile proje öğrencisi tarafından üretilmiştir. Projede karma araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Tasarlanan materyal 10 sınıf öğretmeni ve 10 matematik öğretmeni tarafından doldurulan “Materyal Değerlendirme Ölçeği” ve 15 dördüncü sınıf öğrencisiyle yapılan uygulamalar ve açık uçlu sorulara verilen cevapların içerik analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Projenin sonucunda, öğretmenler materyalin güvenli, dayanıklı, özgün, güncellenebilir, kullanımı kolay, öğrenci seviyesine uygun, alıştırma ve uygulama imkânı verdiği ve ergonomik (17 madde) olduğu da ifade etmişlerdir. Buna karşın birden çok kazanıma uymaması, gerçek hayatla tutarlı olmaması, atıl malzemelerden oluşmaması ve ekonomik olmaması (4 madde) bakımından öğretmenlerden düşük puan almasına sebep olmuştur ve Darbü'l-Müşebbek materyalinin öğretmenlerden aldıkları genel puan ortalaması 3,92 (%78,4) olarak belirlenmiştir. Ayrıca öğrenciler yapılan uygulamalar sonrasında materyalin pratik, eğlenceli, işlem hatalarını aza indiren, daha hızlı bir şekilde doğru sonuca ulaştırdığını ifade etmişlerdir. Öğretmen ve öğrenci görüşlerinden hareketle proje sürecinde tasarlanıp üretilen materyalin Darbü'l-Müşebbek yöntemini öğretebilecek ve eğitim öğretim sürecine katkı sunacak bir materyal olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı'da Çarpma, Darbü'l-Müşebbek, Napier'in Kemikleri

Oryantiring Sporü ile Bütünleştirilmiş Matematik Öğretimine Yönelik İlkokul Öğrencileri ve Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi

Nadire Persil ^{1,*}, Ada Olpak ² & Mehmet Emin Dilgöz ³

¹ Sınıf Öğretmenliği Balıkesir Burhaniye Bilim Sanat Merkezi

² Öğrenci Burhaniye Bilsem

³ Müzik Öğretmeni Burhaniye Bilsem

nadirepersil22@hotmail.com

Özet

Oryantiring, kısaca koşarak hedef bulma sporu biçiminde tanımlanabilir. Hedeflerin bulunmasında oryantiringin gerçekleştirildiği alanın önceden hazırlanan haritası kullanılarak; bu harita üzerinde verilen sıralamaya göre hedeflerin bulunması sağlanmaya çalışılır. Oryantiring sporu yön bulma, konum analizi ve harita okuryazarlığı gibi ilkokul programlarında yer alan becerilerle doğrudan ilişkilidir. Bu araştırma oryantiring sporunun eğlenceli ve eğitici etkinlikleriyle hazırlanmış ders dışı uygulamaların, öğrencilerin matematik dersine yönelik tutumuna ve başarısına etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında 2 farklı devlet ilkokulundaki 3. Sınıfa devam etmekte olan 28'i erkek 35 kadın toplam 63 ilkokul öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri öğretmen gözlem formları aracılığı ile ve ilkokul öğrencilerinin doldurduğu 63 öz-değerlendirme formu ile elde edilmiştir. Oryantiring sporu ile bütünleştirilmiş matematik öğretiminin ilkokul öğrencilerinin ve sınıf öğretmenlerinin görüş ve gözlemlerine dayalı olarak değerlendirilmiştir. Uygulama süreci öncesinde 10-15 elektronik kontrol istasyonu yerleştirilmiştir. Bu istasyonlara sınıf düzeylerine göre 4 işlem ve problem yönergeleri konulmuştur. Öğrencilerin kontrol istasyonlarında bulunan işlemleri ellerinde bulunan kartlara işlemesi istenerek, parkuru tamamlayan öğrencilerin haritalarını kontrol kartlarıyla karşılaştırmaları sağlanmıştır. Araştırma sonucunda Oryantiringin matematik dersinde dört işlem ve problem çözme kapsamında kullanılmasının öğrencilerin ilgisini derse çekme, eğlenerek öğrenmelerini sağlama, işbirliği, kanıt kullanma, yön bulma gibi pek çok kazanım ve beceri bağlamında katkılar sağladığı belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak farklı disiplinler ve sınıf düzeyleri bağlamında oryantiringten yararlanmaya ilişkin araştırmalar yapılabileceği gibi; farklı veri toplama teknikleri kullanılarak, deneysel, yarı-deneysel ya da eylem araştırması türünde araştırmalar desenlenmesi önerilebilir. Yapılan çalışmanın ilkokul düzeyinden başlayarak, problem çözme ve dört işlem kazanımlarına yönelik olumlu etkilerinin olacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretimi, Oryantiring, İlkokul, , Gözlem, Problem Çözme

Matific Mathematics Web 2.0 Aracının Sayı Duyusu Bileşenleri Açısından İncelenmesi

Beyza Hamdiye Güner¹ & Pınar Yıldız^{1,*}

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
akdalpinar@gmail.com

Özet

Matematik bilmek ve matematik yapmak insan zihninin sayılar, şekiller, semboller ile matematiksel düzeni anlamlandırması ile mümkündür. Sayıları çokluk olarak kavramaya işaret eden sayı hissi kavramı kritik öneme sahiptir. Sayı hissi gelişen öğrenciler sayılar arası ilişkileri kullanarak zihinden esnek hesaplama stratejileri kullanırlar. Sayı hissi gelişmeyen öğrenciler ise birçok kuralı ezberleyerek işlemleri yapmaya çalışmaktadırlar. Günümüz matematik eğitim araçları göz önünde bulundurulduğunda, matematik konularının web 2.0 araçları ile kavramsal olarak anlaşılması ve kalıcılığın artırılması sağlanabilmektedir. Web 2.0 araçları ile sayı hissini destekleyecek aktiviteler oluşturmak, çocuğun zihin gücünü arttırmasına ve karşılaşacağı problemler karşısında esnek çözümler üretebilmesine yardımcı olmaktadır. İlgili alanyazına bakıldığında web 2.0 araçlarının incelendiği az sayıda çalışma yer almaktadır. Bu araçların içeriklerinin incelenmesi, uygulamaların anlaşılması ve tanıtılması açısından önemlidir.

Bu çalışmada matematik öğrenme sürecinde kavramsal anlamayı temel alan “Matific Mathematics” web 2.0 aracının ilkökul birinci sınıf uygulamalarının sayı duyusu bileşenleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. “Matific Mathematics” web 2.0 eğitsel oyunların yer aldığı bir matematik öğrenme platformudur. Okul öncesinden altıncı sınıf düzeyine kadar konular yer almaktadır. Bu araştırma Matific web 2.0 aracının birinci sınıf düzeyine yönelik uygulamaları ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çocuklara mümkün olan en iyi kalitede matematik deneyimi yaşatmayı amaçlayan “Matific Mathematics” web 2.0 aracının temel aldığı ilkeler; “Kavramları Anlama”, “Eleştirel Düşünme”, “Anlamli Bağlam”, “Kişiselleştirilmiş Öğrenme” ve “Gerçek Katılım”dır. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Matific Mathematics, Web 2.0 Eğitim Araçları, Sayı Duyusu, Oyunlaştırılmış Matematik

Matematik Dersinde Pass Teorisi Uygulamalarının Etkililiği

Püren Akçay ^{1,*}, Aylin Ay Sarı ² & Şehla Keskin ³

¹ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Haliç Üniversitesi

² Sınıf Öğretmenliği İstanbul Aydın Üniversitesi

³ Sınıf Öğretmeni Fmv Ispartakule İlkokulu

akcaypuren@hotmail.com

Özet

Bu araştırmada ilkokul 3. Sınıf öğrencilerinin matematik dersinde problem çözme becerisine Pass Teorisinde yer alan dikkat ve eşzamanlığın etkisini incelemek amaçlanmıştır. Uygulama İstanbul'un Avcılar ilçesindeki Feyziye Mektepleri Vakfı Ispartakule Işık İlkokulunda 2023-2024 eğitim- öğretim yılında beş farklı sınıfa toplam 100 öğrenci ile dört farklı etkinlik ile uygulanmıştır.

Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tek gruplu öntest sontest araştırma deseni kullanılmıştır. Zayıf deneysel desenlerden tek grup ön test son test desen kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen öntest ve son test aracılığı ile veriler elde edilmiştir.

Çalışmamızda Paired Samples t-test uygulanmış ve uygulamalarda her 4 etkinlikte de öğrencilerimiz, öntest ve sontest arasında anlamlı puan farkları oluşturmuştur. 1. etkinlikte öğrenci puanları ortalama 3,7 puan, 2. etkinlikte 3,4 puan, 3. etkinlikte 2,9 puan, 4. etkinlikte ise ortalama 3.4 puan artmıştır. Bu puan artışına en fazla etki edenin ne olduğuna (Dikkat ya da Eş zamanlılık) kanaat getirmek için de tüm etkinliklere teker teker Pearson Çarpım Moment Korelasyon Analizi uygulanmıştır. Korelasyon testine göre sontestte dikkat ve eşzamanlılık birlikte anlamlı bir fark yaratmıştır. Araştırmada Pass teorisi uygulamalarının matematik dersinde problem çözme becerisini etkilediği, dikkat ve eşzamanlılık çalışmalarının problem çözme becerisini arttırdığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Matematik Eğitimi, Pass Teorisi, Problem Çözme Becerisi, Dikkat, Eşzamanlılık

Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Genelleme Süreçlerinin İncelenmesi: Kenarlık Problemi Örneği

Nazlıcan Kocaoğlu¹, Zülal Aysel¹ & Pınar Yıldız^{1,*}

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
akdalpınar@gmail.com

Özet

Genelleme düşüncesi ve genelleme yapma sadece cebirde değil matematiğin her alanında önemli bir düşünme sürecidir. Cebir öncesi dönemde bir kuralı, düzeni ve örüntüyü farketme gibi genelleme düşüncesinin gelişimi son derece önemlidir (Kieran, 2007). Bu beceri okul öncesi dönemden başlayarak çok erken yaşlarda gelişmeye başlar. Cebir öncesi dönemde cebirsel düşünmenin temelini oluşturan genelleme düşüncesi gelişmediği zaman öğrenciler cebir kavramlarını öğrenmeye başladıklarında zorluk yaşamaktadırlar (Booth, 1988). Aritmetikten cebire geçiş süreci Öğrenciler için anlamlı olmamaktadır. Dolayısıyla genelleştirilmiş aritmetik olarak tanımlanan cebir köklerini aritmetikten aldığı için cebir öncesi dönem kritik bir öneme sahiptir. Bu bağlamda aritmetikten cebire geçiş sürecinde öğrencilerin genelleme yapma süreçlerinin incelenmesinin alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmada ortaokul altıncı sınıf öğrencilerinin farklı çözüm yolları bulunan kenarlık problemi (Van De Walle, Karp & Williams, 2014) kapsamındaki genelleme yapma süreçlerini ve bu genellemeye yönelik oluşturdıkları cebirsel gösterimleri incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kapsamında yapılandırılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırma Çanakkale merkezinde bir ortaokulda altıncı sınıfta öğrenim gören ve çalışmaya katılmaya istekli 9 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Ortaokul matematik dersi öğretim programında cebir konularına altıncı sınıfta ilk kez yer verildiği için araştırma altıncı sınıfta okuyan öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak kenarlık probleminin (Van De Walle, Karp & Williams, 2014) yer aldığı açık uçlu soruların yer aldığı bir form kullanılmıştır. İlk aşamada öğrenciler formda yer alan soruları yanıtlamışlardır. Sonrasında öğrencilerin yanıtları üzerinden öğrenciler ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşme öğrenci yanıtlarını detaylandırmak ve öğrencilerin düşünme süreçlerini anlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cebir Öncesi, Cebirsel Düşünme, Genelleme, Cebirsel Gösterim

İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Cebirsel Düşünme Becerileri: Ağaç Ve Kuş Problemi Örneği

Melike Nur Taşlıalan¹ & Pınar Yıldız^{1,*}

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
akdalpınar@gmail.com

Özet

Aritmetikten genellemeler yapmak okul öncesi dönemden başlayarak matematik öğrenme sürecinin her aşamasında devam eder. Çocuklar okul öncesi ve ilkökul döneminde sayılar, işlemler ve kuralları içeren birçok genelleme durumu üzerinde çalışırlar (Van De Walle, Karp & Williams, 2014). Cebir öncesi dönemde genelleme fikrinin oluşması cebirsel düşünmenin de temelini oluşturur. Cebirsel düşünme sadece cebir konuları ile sınırlı olmayıp, çok küçük yaşlardan itibaren basit bir örüntü kuralını keşfetme, sayılar arası ilişkiler, fonksiyonlar gibi matematiğin tüm alanında yer alan düşünme şeklidir (Kieran & Chalouh, 1992). Örneğin, bir sayıyı parçalara ayırma ve birleştirme ($1+4=2+3$, $0+5=5+0$) genelleyecek birçok özellik içerir. Cebir öncesi dönemde cebirsel düşünmenin temelini oluşturan genelleme becerisinin oluşmasında kullanılan etkinlikler, semboller ve kurallar içermek zorunda değildir (Van De Walle, Karp & Williams, 2014). Öğrenciler matematiksel bir durumdaki genelleme düşüncesini sözel olarak ifade edebilmelidirler. Özellikle genellenebilir özellikler içeren bağlam temelli problemler, cebir öncesi dönemde öğrencilerde genelleme düşüncesinin oluşması ve gelişmesi için önemlidir. Öğrenciler genellenmenin uygulanabileceği yeni durumları keşfederek genellemeyi yeni durumlara uygulayabilirler (Van De Walle, Karp & Williams, 2014). Öğrencilerin ilgisini çekecek aşına oldukları bağlamlar genellenebilir durumlar üzerinde çalışırken etkili olmaktadır (Herscovics & Linchevski, 1994). Bu durumdan yola çıkarak erken cebir döneminde öğrencilerin genelleme yapma temelinde cebirsel düşünme süreçlerinin bağlam temelli bir problem kullanılarak anlaşılmasının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmada, ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin cebir öncesi dönemde genelleme düşüncesi temelinde cebirsel düşünme becerilerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması temel alınarak yapılandırılmıştır. Durum çalışması ile öğrencilerin genelleme yapma becerilerinin ayrıntılı olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ve tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Öğrencilerin cebir öncesi genelleme yapma süreçleri detaylı inceleneneceği için, bir ölçüt olarak araştırma ilkökul dördüncü sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Tipik durum örneklemesinde incelenen durumu açıklayabilecek düzeyde bilgi içeren durumlar araştırmaya dâhil edilir. Bu kapsamda araştırma Çanakkale merkez ilkökul dördüncü sınıfta öğrenim gören ve çalışmaya katılmaya gönüllü 6 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri bağlamsal ve genellenebilir özellikler içeren kuş ve ağaç problemi (Van De Walle, Karp & Williams, 2014) kullanılarak toplanmıştır. Kuş ve ağaç problemine yönelik açık uçlu soruların yer aldığı bir form her bir öğrenciye uygulandıktan sonra öğrencilerle bire bir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Formdan ve görüşmeden elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cebir Öncesi, Cebirsel Düşünme, Genelleme Yapma Becerisi, Aritmetik

Ters Yüz Öğrenme Yönteminin 10. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersi Başarısına, Motivasyonuna ve 21. Yüzyıl Becerilerine Etkisi

Bekir Fazlı ^{1,*} & Hasan Ünal ²

¹ Matematik Eğitimi Yıldız Teknik Üniversitesi

² İlköğretim Matematik Öğretmenliği Yıldız Teknik Üniversitesi

bekirfazli@gmail.com

Özet

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de öğrencilerin birçoğunun matematik dersini sevmediği ve matematik kaygısına sahip olduğu bilinmektedir. “Yüksek Öğretime Geçiş” (YGS) sınavlarındaki matematik ortalamaları ve PISA 2022 sonuçları bu durumu destekler niteliktedir. Bu başarısızlığın nedenlerinden birisi de derslerde teknolojinin yeterince kullanılmaması ve geleneksel öğretimin gerçekleştirilmesi olabilir (Aydın ve Doğan, 2006). Günümüzdeki “Dijital Yerliler” olarak isimlendirilen ve teknolojiye yoğun ilgileri olan öğrencilerin eğitiminde teknoloji kullanılması derse olan ilgilerini artırabilir (Prensky, 2001). Diğer taraftan günümüzde yaşanan teknolojik ilerlemeler, eğitim alanında hızlı değişimlere yol açarak ulusları 21. yüzyıl becerilerine uygun bireyler yetiştirmeye yönlendirmiştir. Teknolojiyle birlikte öğrenenin aktif olduğu yenilikçi öğrenme ortamlarını içeren öğrenme yöntemlerinden birisi de Ters Yüz Öğrenme Modelidir ki modelin öğrencilerin matematik başarısını ve motivasyonunu artırabileceği ve 21.yüzyıl becerilerinin gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın amacı Ters Yüz Öğrenme Modelinin 10. Sınıf öğrencilerinin matematik başarılarına, motivasyonlarına ve 21. Yüzyıl becerilerine etkisini ve öğrencilerin bu süreçteki deneyimlerini incelemektir.

Çalışmada karma yöntem ile gerçekleştirilmiştir. Nicel veriler akademik başarı testi, matematik motivasyon ve 21.yüzyıl becerileri ölçeği ile nitel veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla toplanmıştır. Çalışmanın örneklemini 76 10.sınıf öğrencisi, evreni ise İstanbul ilinde çok programlı liselerde öğrenim gören 10.sınıf öğrencileri olarak belirlenmiştir. Elde edilen nicel veriler istatistik paket programı ile, nitel veriler ise içerik analizi ile analiz edilmiştir.

Deney ve kontrol grupları arasında matematik başarısında ($t(74)=-2,407$; $p=0,019$; $p<0,05$) ve 21. Yüzyıl becerilerinde deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur ($U=521,00$; $p=0,037$; $p<0,05$). Matematik motivasyonunda deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t(74)=-0,44$; $p=0,657$; $p>0,05$). Çalışma sonunda ters yüz öğrenme modelinin geleneksel öğretime kıyasla öğrenci başarısını ve 21.yüzyıl becerilerini artırdığı ancak matematik motivasyonuna etki etmediği, öğrencilerin süreçte olumlu ve faydalı deneyimler yaşadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ters Yüz Öğrenme Modeli, 21. Yüzyıl Becerileri, Matematik Başarısı, Matematik Motivasyonu, Matematik Eğitimi.

Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Örüntüleri Genelleme Sürecindeki Anlamaları: Çubuk Problemi Örneği

Irem Kuşkun¹, Sibel Baycan¹ & Pınar Yıldız^{1,*}

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
akdalpınar@gmail.com

Özet

Matematiksel genelleme matematiksel bilginin temelini oluşturur. Öğrencilerde genelleme fikrinin gelişmesinde ise örüntüler temel araçtır. Bir örüntüdeki düzeni ve kuralı anlamak önemli bir matematiksel beceridir. Örüntüleri genelleme becerisi cebirsel düşünmenin gelişiminde de önemli rol oynar. Örüntüler bir grup nesnenin ortak özelliklerini içerir. Örüntüdeki ortak özelliği fark etme, bu özelliğin tüm terimler için geçerli olduğunu anlama ve örüntüdeki herhangi bir terimi bulmaya sağlayacak bir genelleme/kural oluşturma cebirsel genelleme sürecini ifade eder. Genelleme düşüncesi harf sembolü içermek zorunda değildir. Öğrenciler örüntüler ile birçok genelleme keşfederek farklı stratejiler geliştirebilirler. Okul öncesinden başlayarak ve aritmetikten cebire geçiş sürecinde örüntü etkinliklerinin kullanılması cebirsel düşünmenin ve temel cebirsel kavramların gelişimini destekler. Dolayısıyla örüntüler cebir için de ön koşuldur. Öğrencilerin örüntüleri genelleme sürecinin nasıl gerçekleştirdiklerinin incelenmesi kavramlara yönelik düşünme süreçlerin anlaşılması açısından önemlidir. Özellikle cebir öncesi döneme yakın bir süreçte bu durumun incelenmesi öğrencilerin genelleme süreçlerine ilişkin daha zengin bilgi sağlayacaktır.

Bu araştırmada beşinci sınıf öğrencilerinin örüntüleri genelleme sürecindeki anlamalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma kapsamında yapılandırılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmaya katılacak öğrencilerin beşinci sınıf düzeyinde öğrenim görmesi ölçüt olarak belirlenmiştir. Öğrenciler beşinci sınıfa kadar birçok örüntü örneği ile karşılaşmış olduğu için daha zengin veri elde edilebileceği düşünülmüştür. Tipik durum örneklemesinde ise incelenen durumu açıklayabilecek düzeyde bilgi içeren durumlar araştırmaya dâhil edilmiştir. Bu kapsamda araştırma Çanakkale merkezinde ortaokul beşinci sınıfta öğrenim gören ve çalışmaya katılmaya gönüllü 6 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri çubuk problemi kullanılarak toplanmıştır. Çubuk problemine yönelik açık uçlu soruların yer aldığı bir form her bir öğrenciye uygulandıktan sonra öğrencilerle bire bir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Formdan ve görüşmeden elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Örüntüler, Genelleme, Cebir Öncesi, Cebirsel Düşünme

10. Sınıf Fonksiyonlar Konusunun Etkinlik Temelli Öğretimi: Bir Eylem Araştırması

Emine Fazlı

Matematik Öğretmenliği Marmara Üniversitesi
eminefazli@gmail.com

Özet

Ortaöğretim matematik eğitimi öğrencilerin matematiksel kavram ve bilgileri diğer disiplinlerle ilişkilendirerek günlük yaşama aktarabilmelerini hedeflemektedir (MEB, 2018). Bu amaçla yapılandırmacı anlayışı temel alan matematik dersi öğretim programı, öğrenme etkinliklerini merkeze alarak kavramsal öğrenmeye vurgu yapmaktadır (Uğurel, Bukova-Güzel ve Kula, 2010). Bu konuda yapılan çalışmalar (Gürbüz, 2008; Cüce, 2012; Küpcü, 2012; Gürbüz ve Toprak, 2014; Aslan, 2018) matematik dersinde etkinlik temelli yaklaşımla yapılan öğretimin öğrencilerin akademik başarısını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Buna karşın matematik dersleri genellikle düz anlatım yoluyla yapılmakta (Aslan, 2018) ve öğretmenlerinin etkinlik temelli öğretim ile ilgili deneyimlerinin yetersiz olduğu görülmektedir (Uğurel, Bukova-Güzel ve Kula, 2010). Bu kapsamda matematik dersinde öğrencilerin öğrenme güçlükleri ve kavram yanılgıları yaşadıkları fonksiyonlar konusunun (Bayazit, 2008) öğretiminde etkinlik temelli yaklaşımı incelemek önemli görülmektedir. Literatüre paralel olarak araştırmacının da fonksiyon konusunun öğretimi ile ilgili karşılaştığı bu problemin çözümüne yönelik olarak nitel araştırma yöntemlerinden biri olan eylem araştırması gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın amacı, 10.sınıf fonksiyonlar konusunda etkinlik temelli öğretimin akademik başarıya etkisini incelemektir. Araştırmada öğretmenlerin sınıf ortamında kendi öğretim uygulamalarını geliştirmeleri amaçlandığı için nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Başakşehir ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ortaöğretim kurumunda 10. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 40 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak öğretmen günlüğü ve Yazır'ın (2015) tez çalışmasında kullandığı fonksiyon başarı testi ön test ve son test testi olarak uygulanmıştır. Ön test ve son testlerden elde edilen veriler istatistik paket programı ile analiz edilmiş, nitel veriler ise içerik analizi ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Etkinlik Temelli Öğretim, Fonksiyonlar, Matematik Başarısı, Matematik Eğitimi.

5. Sınıf Düzeyinde Çevre ve Alan Konusunun Öğretimine yönelik 5E Modelinin Uygulanması

Münise Erdoğan ^{1,*}, Şule Irem Ilter ¹ & Seyfullah Eldemir ¹

¹ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
mns_ylmz@hotmail.com

Özet

Matematik dersi pek çok öğrenci tarafından zor olarak nitelendirilen bir derstir. Bu aşamada ise matematiği anlamada güçlük çeken öğrenciler karşımıza çıkmaktadır. Özellikle somut işlemler döneminden soyut işlemler dönemine henüz geçen 5. Sınıf öğrencileri için matematik dersi zorlayıcı olabilir. Öğretim yöntem ve tekniklerinin çeşitliliği, kullanılan materyaller ile eğitim ortamının zenginleştirilmesi dersin daha iyi anlaşılması açısından önemlidir. Bu çeşitlilik ve zenginlik, öğrencilerin konuyu kendi deneyimleri ve perspektifleri üzerinden anlamalarını ve böylece daha kalıcı ve anlamlı bir öğrenme yaşamalarını sağlar. Bu çalışmanın amacı; 5E modeli ile hazırlanan çalışma yaprağı ve materyal ile zenginleştirilmiş bir öğrenme ortamından yansımaları sunmaktır. Çalışmada 5. Sınıf öğrencilerinin materyal kullanarak dikdörtgenin çevre ve alan kavramları arasındaki ilişkiyi anlamalarını sağlamak, ayrıca aynı çevre uzunluğuna sahip iki dikdörtgenin farklı alanlara sahip olabileceğini fark ettirmektir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Söz konusu çalışma Sivas'ta Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir devlet ortaokulunun 5. Sınıfında öğrenim gören 34 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir bu bağlamda çalışmada veri toplama aracı olarak; örneklem grubu için yarı yapılandırılmış görüşme formu ve çalışma yaprağı hazırlanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmada Bybee (1997) tarafından geliştirilen 5E modeline uygun olarak tasarlanan bir çalışma yaprağı öğrencilere uygulanmış ve öğrenciler gruplara ayrılarak her bir gruba bir çalışma yaprağı verilmiştir. Bu sayede iş birliğine dayalı öğrenme ortamı da oluşturulmuştur. Bu etkinlik sırasında somut materyal kullanılarak öğrencilerin bilgiyi özümsemesi sağlanmış ve öğrenme süreci sonunda öğrencilerden öğrenme sürecini değerlendirmeleri istenmiştir. Çalışma bulguların toplanma aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Eğitimi, Alan Ve Çevre Ölçme, Materyal, 5E Modeli

Türkiye Ve Diğer Ülkeler Arasında Gerçekleştirilen Uluslararası Matematik Öğretim Programı Karşılaştırmaları: Betimsel İçerik Analizi

Mesut Tabuk ¹ & Hüsniye Avcı ^{2,*}

¹ Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Sınıf Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Eğitimi Çomü Kreş

husniyeaslanavci@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Öğretim programlarına yönelik çalışmalar alan yazında her zaman önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle öğretim programlarına yönelik genel bir güncelleştirme beklentisinde olduğumuz bu günler de bu konu daha önemli ve güncel bir başlık olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretim programlarına yönelik çalışmalar ağırlıklı olarak karşılaştırma ve değerlendirme araştırmaları şeklinde ortaya konmaktadır. Özellikler uluslararası program karşılaştırma çalışmaları bu araştırmalar arasında önemli bir yer tutmakta ve programların değerlendirilmesinde farklı bakış açıları sunmaktadır. Bu aşamada Türkiye’deki matematik dersi öğretim programları üzerine yapılmış uluslararası karşılaştırma çalışmalarındaki genel eğilimin ve güncel durumun ne olduğunun ortaya konulması alanyazına önemli bir katkı sağlayacaktır.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Türkiye ile farklı ülkeler arasında matematik dersi öğretim programlarının karşılaştırılmasına yönelik gerçekleştirilmiş olan uluslararası program karşılaştırma çalışmalarındaki genel eğilimi ve güncel durumu ortaya koymaktır.

Yöntem: Nitel bir yaklaşımın benimsendiği bu araştırma bir betimsel içerik analizi çalışmasıdır. Araştırmada analiz edilecek çalışmalar farklı veri tabanlarının taranması yoluyla elde edilmiştir. Çalışmalar, Sözbilir, Kutu ve Yaşar (2012) tarafından geliştirilen “Makale Sınıflama Formu” kullanılarak kodlama işlemine tabi tutulmuştur. Dahil etme kriterleri çerçevesinde değerlendirmeye tabi tutulan çalışmalar, gerçekleştirilen eleme sonucu içerik analizine tabi tutulmuştur. Sonuç olarak 2002 ve 2023 yılları arasında gerçekleştirilmiş, makale ve tez çalışmalarından oluşan toplam 48 araştırma içerik analizine tabi tutulmuştur.

Bulgular ve Sonuç: Elde edilen bulgular en fazla karşılaştırmanın ABD, Singapur ve Kanada öğretim programları ile yapıldığını ortaya koymuştur. Ayrıca 2020 yılı ve sonrasındaki 4 yıllık süreçte gerçekleştirilen çalışma sayısının 2020 öncesi gerçekleştirilen çalışmalar ile aynı olduğu görülmüştür. Ulaşılan bulgular çalışmaların yapıldığı yıllar, karşılaştırılan ülkeler, öğretim programının düzeyi ve yılı gibi farklı başlıklar altında tablolar halinde sunulmuştur. Bulgular alan yazında gerçekleştirilen diğer benzer çalışmalar ışığında tartışılmış ulaşılan sonuçlar sıralanmıştır. Bu sonuçlar ışığında öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretim Programı, Program Karşılaştırma, Betimsel İçerik Analizi

9. Sınıf Meslek Lisesi Öğrencilerinin Geometriye Yönelik Tutumları ve Özyeterlilikleri ile Van Hiele Geometrik Düşünme Düzeyleri Arasındaki İlişki

Merve Çoban ^{1,*} & Sevinç Mert Uyangör ²

¹ Matematik Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi

² İlköğretim Matematik Öğretmenliği Balıkesir Üniversitesi
mkocaoglan10@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı 9.sınıf meslek lisesi öğrencilerinin geometriye yönelik tutumları ve özyeterlilikleri ile Van Hiele geometrik düşünme düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İç Anadolu'nun kuzeyindeki bir ilin merkezinde bulunan gönüllü olarak çalışmaya katılan 32 Mesleki ve Teknik Anadolu lisesi öğrencisi ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Bindak (2004)'ün geliştirdiği “Geometri Tutum Ölçeği”, Cantürk-Günhan ve Başer (2007) tarafından geliştirilen “Geometriye yönelik Özyeterlilik ölçeği” ve Usiskin (1982) tarafından geliştirilmiş ve ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışmaları Duatepe (2000) tarafından yapılmış “Van Hiele geometri testi” ile çalışmanın verileri toplanmıştır. Verilerin normalliği Kolmogorov-Smirnov, Skewness ve Kurtosis değerleri ile incelenmiş ve normal dağılım gösterdiği bulunmuştur. Geometriye yönelik Tutumları ve Özyeterlilikleri ile Van Hiele geometrik düşünme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Çalışmanın bulguları; öğrencilerin Van Hiele geometrik düşünme düzeylerinin 1.düzye ve altında olduğu beklenen düzeye ulaşamadığı, geometriye yönelik tutumları ve özyeterlilikleri ile Van Hiele geometrik düşünme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı ancak ölçeklerin alt faktörlerinden olan “İlgi” ve “Olumsuz özyeterlilik inancı” ile Van Hiele geometrik düşünme düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmanın bulgularına göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Van Hiele Düzeyi, Geometri, Özyeterlilik, Tutum, Meslek Lisesi

8.Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Korkuları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki

Ibrahim Gökkaya ^{1,*} & Sevinç Mert Uyangör ¹

¹ Matematik Eğitimi Balıkesir Üniversitesi
gokkaya769@gmail.com

Özet

Dünyada ve ülkemizde matematik öğrenmenin önündeki en büyük engellerden biri geçmişten günümüze karşımıza çıkan ve her öğretim kademesinde varlığını gösteren matematik korkusudur. Matematik korkusu, “bireylerde matematik alanının içeriğini algılayamamaktan ötürü güven kaybına yol açan, endişe verici olgu” olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda; çalışmanın amacı 8. Sınıf öğrencilerin matematik dersine yönelik korkuları ve matematik dersi başarıları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeliyle gerçekleştirilen çalışma 2023-2024 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında Balıkesir ili Altıeylül ilçesinde bulunan bir ortaöğretim kurumunda yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu ise bu okulda öğrenim gören 44 kişilik 8.sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Öğrencilerin korku düzeylerini belirlemek için ‘Matematik Dersine Yönelik Korku Ölçeği’ kullanılmıştır. Ayrıca matematik ders başarıları için; özel bir yayınevinin Türkiye genelinde gerçekleştirdiği sınav ile Balıkesir Valiliği tarafından yürütülen BİGEP kapsamında gerçekleşen deneme sınavındaki matematik netlerinin ortalamaları kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikten ve SPSS29 paket programından yararlanılmıştır. Verilerin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğretimi, Matematik Korkusu, Matematik Başarısı

Meslek Liselerinde Öğrencilerin Yöneticileri İle İletişim Düzeyleri

Erdem Doğan

Elektrik Elektronik Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mtal
erdemd79@gmail.com

Özet

Meslek liseleri iş hayatına insan kaynağı sağlamada önemli bir yere sahiptir. Mesleki eğitimin başarılı olabilmesi için okul öncesinden başlayarak lise eğitimi sonuna kadar devam eden süreçte öğrencilerin okul yöneticileri, öğretmenler, aile ve öğrenci işbirliği önemlidir. Meslek liselerinde öğrenim gören öğrencilerin okul yöneticileri ile iletişim düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmanın çalışma grubunu Balıkesir ili Karesi ilçesi meslek liselerinde öğrenim gören 211 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma için gereken veriler araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgiler formu ve Silkü tarafından oluşturulan Yönetici ile İletişim Anketi ile toplanmıştır. Elde edilen veriler nicel yöntemler ile analiz edilmiş; bulguların yüzde ve frekans değerleri SPSS programı ile ortaya konmuştur. Çalışma sonucuna göre, Meslek lisesinde öğrenim gören öğrencilerin okul yöneticileri ile iletişim düzeyleri “Çoğunlukla Katılıyorum” düzeyindedir. Öğrencilerin yöneticileri ile iletişimleri öğrencinin cinsiyet ve anne eğitim durumu değişkenlerinde anlamlı farklılaşmalar göstermemektedir. Öğrencilerin yöneticileri ile iletişimleri öğrencinin sınıf düzeyi, devamsızlık süresi ve babanın eğitim durumu değişkenlerinde anlamlı farklılaşmalar göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Lisesi, Yönetici-Öğrenci İletişimi, İletişim Düzeyi

Mesleki ve Teknik Eğitimde Proje Uygulama ve Akran Eğitiminin Önemi: Balıkesir Örneği

Erdem Doğan ^{1,*}, Tacettin Çıracı ² & Abidin Can ²

¹ Elektrik Elektronik Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mtal

² Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanı Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
erdemd79@gmail.com

Özet

Bir ülkenin kalkınmışlık düzeyinde mesleki ve teknik eğitimin önemi büyüktür. Eğitim sisteminin birincil görevi toplumsal kalkınmayı gerçekleştirebilecek nitelikli insan gücünü yetiştirmektir. Eğitim sistemi, bu görevini ifa ederken öğrencileri üretken birer yurttaş olarak görür ve onları toplum yaşamına, meslekler dünyasına ya da ileri eğitime hazırlar. Bu çalışmanın amacı mesleki teknik eğitimde Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanında yürütülen projeler ile iyi örnek uygulamalarının sürdürülebilirliğinin sağlanması. Mesleki eğitimde proje tabanlı eğitimin yaygınlaştırılmasına katkı sunmaktır. Alan yazın taraması, okul verileri, proje uygulamaları ve sözlü kaynaklara ulaşılarak veriler toplanmıştır. Uygulama kapsamında GMKA Yenilenebilir Enerji Projesinin yürütülmesi ile bölüm içinde eğitim laboratuvarları oluşturulmuş, Robot kulübü öğrencileri öğretmenlerinden aldıkları robotik eğitimleri ile alt sınıftaki öğrencilere ve farklı okullardaki öğrencilere eğitimler vererek yarışmalarda başarı sağlanmıştır. Ayrıca temel elektrik elektronik, programlama, algoritma, üç boyutlu çizim ve mekatronik konularında akran eğitimleri ders düzeyinde devam etmektedir. Proje çalışmaları kapsamında, “Aydınlık gelecek gençlerle gelecek” proje uygulamasıyla, güzel sanatlar ve elektrik elektronik teknolojisi alan öğretmen ve öğrencilerinin işbirliği ile teknoloji ve sanat buluşturularak inovatif örneklerle başarılı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Çalışma sonucunda mesleki eğitime farklı bakış açısı kazandırılmış, eğitimin niteliğinin artırılmasına katkı sağlanmış olup öğrenci ve öğretmenlerde proje bilinci, teknoloji kullanımı, dijital okuryazarlık becerileri, emanet bilinci, paylaşım ve iletişim becerileri kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Proje, Akran Eğitimi, Güzel Sanat, Elektrik Elektronik, Mesleki Eğitim

Mesleki ve Teknik Eğitimde Hububat İşleme ve Ekmekçilik Alanında Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı

Kadirye Kahraman ^{1,*} & Ayhan Kılıç ²

¹ Gıda Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

² Makine Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

kadiyekahraman@gmail.com

Özet

Mesleki ve teknik eğitim tüm ülkelerin kendi ekonomik büyüme hedeflerine göre büyük önem atfettikleri ve diğer liselere göre bu konuda beklentilerin yoğun olarak arttığı bir eğitim türüdür. Gıda teknolojisi alanı, modern teknolojileri uygulayarak tarım ve hayvancılığa dayalı ham maddeleri işleyerek üretim teknolojileriyle birlikte gıdalarda kimyasal analiz, fiziksel duyu analizi ve mikrobiyolojik analiz yöntemleriyle gıdaları inceleyerek tüketime uygun gıda maddeleri üreten ve insan beslenmesine sunan bir teknoloji dalıdır. Alan eğitimi bütünü bireylere mesleki bilgi ve beceri kazandırmanın yanında onları toplumla bütünleştirmeyi de hedeflemektedir. Çalışmanın amacı mesleki ve teknik eğitimde uygulanan iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılmasıyla diğer eğitim kurumlarına ışık tutarak, mesleki eğitime ve bu alandaki literatür çalışmalarına katkı sunmaktır. Alan yazın taraması, okul verileri, proje uygulamaları ve sözlü kaynaklara ulaşılarak veriler toplanmıştır. Bu çalışmada Türkiye'deki Mesleki ve Teknik Eğitimde, gıda teknolojisi alanı eğitimi detaylandırılarak ele alınmıştır. Ayrıca Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Gıda Teknolojisi Alanında GMKA, TÜBİTAK, ERASMUS, BİGEP gıda sektörü işbirliği yapılarak yürütülen ulusal projelerden gıda güvenliği, hububat işleme, ekmekçilik ve unlu mamuller üretimi ve öğretimini kapsayan proje çalışmaları incelenerek proje tabanlı öğrenme yaklaşımının eğitime sağladığı katkılarına değinilmiştir. Çalışmanın sonucunda, mesleki eğitimde gıda teknolojisi alanı kapsamında üretime ilişkin dal programlarının önemi, gıda teknolojisi alanı eğitiminin daha verimli hale getirilebilmesi için neler yapılması gerektiğine ilişkin çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Eğitim, Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı, Hububat İşleme, Ekmekçilik Eğitimi, Balıkesir.

Aile Okulu Projesi Kapsamında Öğretmenlerin Projeye Ve Eğitici Eğitimine İlişkin Görüşleri

Meltem Korkut

Sınıf Öğretmenliği Adatepe İlkokulu
meltem.1734@hotmail.com

Özet

Hepimizin bildiği üzere; Covid-19 salgınının günlük yaşam tarzını değiştirmesi sonucu artan kaygı, uzaktan eğitim çalışmaları nedeniyle öğrencilerin okuldan uzak kalmaları sonucu okula karşı tutum ve algıların olumsuzlaşmaya başlaması, sosyal ve duygusal gelişimin yavaşlaması, öğrencilerin kamu politikalarının uygulanma hizmetinden mahrum kalmaları, salgın sürecinde aile bireylerinin evde televizyon, bilgisayar, telefon ve internette geçirdikleri sürenin artması ve aile içi muhabbet ve sorumluluğun azaldığının tespit edilmesi vb. ortaya çıkan sorunları öğretmen, veli ve öğrenci işbirliği ile aşabilmek, bu sorunlarla baş edebilmenin yollarını hep birlikte bulabilmek için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Mart 2022’de Aile Okulu Projesi hazırlanıp ve Aile Okulu Eğitimleri başlatıldı.

Toplumun temeli olan aileyi güçlendirmek için başlatılan bu proje ile Aile içi iletişim, çatışma ve stres yönetimi, bilinçli ve güvenli teknoloji kullanımı, bağımlılıkla mücadele, sosyal duygusal beceri gelişimi, akran ilişkileri, ahlaki gelişim, sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivitelerden oluşan 8 ana başlıkta veliler, Aile Okulu'nda öğrenci oldu.

Aile Okulu Projesi'nde anne babaları okul sıralarına oturtan eğitimler; Ankara, İstanbul, İzmir, Samsun, Adana, Şanlıurfa ve Erzurum olmak üzere 7 ilde başladı. Daha sonra ülkemiz geneline yayılan bu eğitimlerde;

Tamamı alanında uzman eğitimciler tarafından verilen derslerden ilki, salgın sürecinin etkileri devam ederken "aile içi iletişim" alanında yapılıyor. Bu derste, giderek yüzeysel hâle gelen iletişimin nasıl daha nitelikli olabileceğine dair bilgi paylaşıyor.

"Çatışma ve stres yönetimi" dersinde aile içinde sorunlarla başa çıkma gücünün artırılması amaçlanıyor.

"Bilinçli ve güvenli teknoloji kullanımı" dersinde hem anne babaların hem çocukların sosyal hayatlarını etkilemeden gerçek yaşamda güvenli bir şekilde nasıl çevrim içi olabilecekleri aktarılıyor.

"Bağımlılıkla mücadele" dersinde ise zararlı alışkanlıklarla başa çıkabilmek, beden ve ruhen sağlıklı bir yaşam sürmek için yol gösteriliyor.

"Sosyal duygusal beceri gelişimi" dersinde verilen bilgilerle çocukların kendi aralarındaki ve ebeveynleriyle ilişkisinin derinleştirilmesi ve güçlendirilmesi amaçlanıyor.

"Akran ilişkileri" dersi, çocukların kendi yaşlarıyla iletişimini kolaylaştırmak için bilgileri kapsarken "ahlaki gelişim" dersleri, maneviyatın pekiştirilmesine yardımcı oluyor.

"Sağlıklı beslenme ve fiziksel aktiviteler" dersi de daha sağlıklı bir aile yapısına katkı sağlıyor.

8 ana başlıkta ve 44 saat olarak verilen eğitimlerle aile yapısını olası risklere karşı daha korunaklı hâle getirmek hedefleniyor.

Eğitimin en önemli paydaşı olan velilere salgın döneminde olduğu gibi eğitimde normalleşmenin sağlandığı bu dönemde de kapsamlı destekler sunmak için çalışmalarını sürdüren Bakanlığımız okul çağı nüfusu dışındaki yetişkinlere de halk eğitimi merkezleri ve olgunlaşma enstitüleriyle her türlü eğitim hizmetini sunmaktadır.

Bu eğitimlerin önemli bir boşluğu doldurduğunu gözlemleyen Bakanlığımız "Ailelerimizin bu eğitimlerden çok faydalandığını ve çok mutlu olduklarını bu nedenle 7 pilot ilde başlatmış olduğu bu uygulamayı tüm illerimize yaygınlaştırmayı hedefledi. Bu kapsamda tüm ailelerimiz aile okullarına davet edildi.

Aile Okulu Eğitimleri öğretmenlerimize 30 saat, velilere 44 saat olmak üzere aşağıdaki başlıklardan oluştu ve Bakanlığımız 2023 yılı sonuna kadar 2,5 milyon aileye ulaşma hedefiyle birlikte Aile Okulu projesinin kapsamı ve içeriğini her geçen gün geliştirmeyi sürdürmeyi planlanmakta olup eğitim içeriği sürekli güncellenen ve farklı kesimlerden birçok kişiye ulaştırılan eğitimlere muhtarlar da dâhil edildi.

MEB tarafından hayata geçirilen “Aile Okulu Projesi” ile aile-okulu işbirliği, ebeveyn-çocuk ilişkisi, aile içi ilişkiler, akran ilişkileri daha sağlıklı ve bilinçli hale getirilmeye çalışılmaktadır. Proje süreci üç ana eğitimden meydana gelmektedir. İlk olarak “Aile Okulu Eğitici Eğitimi Hizmet İçi Eğitim Kursu” ile eğitim eğitimcileri yetiştirilmiştir. Aileler ile bir araya gelecek olan öğretmenlerin eğitimi için eğitici eğitimler tarafından “Aile Okulu Eğitici Eğitimi Yaygın Eğitim Kursu” verilmiştir. Son olarak eğitici olan öğretmenler tarafından velilere “Aile Okulu Eğitimi” verilmektedir. Bu araştırmayla eğitici eğitimi alan öğretmenlerin projeye ve eğitici eğitim sürecine yönelik görüşlerini almak hedeflenmiştir. Veriler 2022-2023 eğitim öğretim yılında Aile Okulu Projesi eğitici eğitiminde yer alan rastgele belirlenmiş 12 öğretmenden karşılıklı görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Projenin yürütülmesinde en önemli görevi üstlenen öğretmenlerin ailelere projenin sağladığı katkıyı gözlemlmeleri açısından değerlendirme yapmaları ve bu açıdan da projeye bakış açıları görüş ve önerileri,projenin devamlılığının sağlanması noktasında önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Aile,Aile Eğitimi,Öğretmen,Veli

Okuma Yazma Nerede Öğretilmeli?: Sınıf Öğretmenlerinin Dış Mekanda Okuryazarlık Faaliyetlerine Yönelik Farkındalıklarının İncelenmesi

Elife Nur Saydam ^{1,*}, Cansu Uyar Aydın ² & Kevser Günay ³

¹ Sınıf Öğretmenliği Sakarya Üniversitesi

² Temel Eğitim Giresun Namık Kemal İlkokulu

³ İlköğretim Matematik Öğretmenliği Sakarya Üniversitesi
elifenursaydam@sakarya.edu.tr

Özet

Okul dışı öğrenme ortamları, öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin okul sınırları dışında kalan mekanlarda gerçekleştirilmesini ve bireylerin öğretim sürecinde zengin içeriklerle deneyim sahibi olmalarını sağlayan alanlar olarak nitelendirilmektedir. Bireylerin yerinde yaparak yaşayarak, inceleyerek, araştırarak, sorgulayarak ve keşfederek aktif bir şekilde öğrendikleri bilim ve sanat merkezleri, müzeler, orman okulları, doğal, tarihi ve kültürel ortamlar gibi mekanlardan oluşan okul dışı öğrenme ortamları kalıcı öğrenme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde faydalanan alternatif öğretim ortamlarıdır. 21. yüzyıl gibi yenilikçi bir çağda öğretim sürecinde öğrencilerin formal eğitimde birçok deneyimi ilk defa birlikte paylaştığı sınıf öğretmenlerinin nitelikli birer rehber olabilmeleri, öğrenme ve yenilik becerilerini öğrencilere kazandırabilmeleri ve alternatif öğretim ortamlarını verimli bir şekilde kullanıp öğretim süreçlerine entegre edebilmeleri için öncelikle bu okul dışındaki alternatif öğrenme ortamlarının farkında olmaları gerektiği düşünülmektedir. Benzer şekilde ilkokul öğrencilerinin okuryazarlık becerilerinin gelişimi sürecinin de alternatif yollarla desteklenebilmesi ve temel akademik becerin kazandırılıp geliştirilebilmesi bakımından sınıf öğretmenlerinin; okul dışı öğrenme kapsamındaki dış mekânda okuryazarlığa (outdoor literacy) yönelik farkındalıklarının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda araştırmada sınıf öğretmenlerinin görüşleri aracılığıyla dış mekân okuryazarlık faaliyetlerine yönelik farkındalıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel yöntemle tasarlanan araştırma, farklı yaş, cinsiyet ve kıdem yılındaki 40 katılımcı sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Bir sınıf eğitimi ve bir Türkçe eğitimi alan uzmanı görüşleri ile oluşturulan yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Analiz ve yorumlama işlemleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Dışı Öğrenme Ortamı, Sınıf Öğretmeni, Dış Mekânda Okuryazarlık, Okuma-Yazma Öğretimi, Nitel Araştırma.

İlkokul 2. Sınıf Öğrencilerinin Okul Dışı Öğrenme Etkinliklerinden Etkilenme Düzeyi ve Nedenleri

Ergün Kaya ^{1,*} & Mustafa Aydın Başar ²

¹ Sınıf Öğretmeni Çanakkale Ticaret Borsası İlkokulu

² Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ergun17@hotmail.com

Özet

Örgün eğitimin tamamlayıcısı olan, planlı programlı ve sınıf içinde gerçekleştirilen etkinliklere katkı sağlaması için okul dışı öğrenme etkinliklerinde (ODÖE) hayata geçirilen etkinlikler yaşama yakınlık ilkesi ile ilişkilidir. Okul dışı etkinlikler, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin keşfedilmesi ve geliştirilmesine yönelik olarak öğretimi destekleyen ve zenginleştiren bir öneme sahiptir. Araştırmalar, eğitimsel alan çalışmalarının ve ziyaretlerin, çocukların uzun süreli bellekleri, benlik saygıları, iyilik halleri ve duyuları üzerinde olumlu etkisini göstermiştir. ODÖE, öğrencilerin öğrenmenin planlı bir şekilde gerçekleşeceği etkinliklerle sana gerçeklik uygulamaları, çevre kulüpleri etkinlikleri, doğa eğitimleri, doğrudan mekân ile ilgili ödev ve projeler, sportif etkinlikler, sosyal-kültürel ve bilimsel programlar ve yaşam boyu öğrenmeye dair mekânsal uygulamaları deneyimlemeleri için fırsatlar sunmaktadır. Çalışmanın gerçekleştirildiği okulda 2. Sınıf öğrencilerinin ODÖE çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Bu öğrenci grupları öğretim yılı içinde 10 farklı etkinliğe katılmıştır. Bu etkinlikler Tasarım Beceri Atölyeleri, Hamidiye Tabyaları, Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi, Çimenlik Kalesi, Nusret Mayın Gemisi, Uluç Ali Reis Denizaltısı gezileri ile Okullar Doğada etkinliği, Masal Dinleme Atölyesi etkinliği, Hürkuş ve Gökbeş Müzikali Tiyatrosu, Gençlik Merkezi Her Yerde etkinliğidir. ODÖE; etkinlik öncesi hazırlıklar, etkinliğin uygulanması ve etkinlik sonrası değerlendirme olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilir. Etkinliklerin başarısı iyi bir planlamaya ve plan doğrultusunda yapılacak uygulamalara bağlıdır. Her uygulamanın değerlendirilmesi de elde edilen kazanım düzeylerinin belirlenmesi yanında sonraki etkinliklere de katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin okul dışı öğrenme ortamlarından etkilenme düzeyleri ve nedenlerini ortaya koymaktır. Bu amaçla;

- ☐ Öğrencilerin okul dışı öğrenme ortamlarında en çok etkilendikleri etkinliklere ve nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- ☐ En az etkilendikleri etkinliklere ilişkin görüşleri ve nedenleri nelerdir?
- ☐ ODÖE etkilenmeleri ve görüşleri cinsiyetleri bakımından farklı mıdır?

Bu çalışma, karma yönteme dayalı nitel ve nicel boyutlarda desenlenmiştir. Nitel boyut, söylem analizi esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Yazılı görüşme tekniğine dayalı çalışmada ODÖE etkinliklerinden etkilenme düzeyleri “etkinlik çemberi”, nedenleri ise açık uçlu bir soruyla toplanmıştır. Yapılan etkinliklere dayalı olarak her etkinlik ayrı ayrı değerlendirilerek bulgular ve sonuçlar ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Dışı Öğrenme, İlkokul Öğrencisi, Etkinlik

P4C (Çocuklarda Felsefe Eğitimi)

Selma Aydın ^{1,*}, Ayşen Tüfekçi ¹, Nafiye Yılmaz ¹, Özgül Çalışır ² & Merve Gürkan ³

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Eyyup Genç Anaokulu

² Okul Öncesi Öğretmenliği Şehit Koray Karaca Imam Hatip Lisesi

³ Felsefe Grubu Öğretmenliği Özel Bozüysınan Koleji

selmahakan1978@hotmail.com

Özet

Columbia Üniversitesi'nde felsefe profesörü olan Matthew Lipman derslerinde öğrencilerinin akıl yürütme becerilerinin yetersiz olduğunu gözlemledikten sonra, eleştirel, düşünmeyi öğrenebilmek için üniversite sıralarının geç olduğunun farkına varır.

Felsefi düşünmenin toplumların tartışma kültürlerine, bilinçli vatandaş olabilmek ve rasyonel düşünebilmek becerilerine katkı sağlayabileceğini düşünen Lipman, bu gibi yetkinliklerin de küçük yaşta kazanılabileceğini düşünür. Ve bu yola çıkarak çocuklara felsefe yapmanın araçlarını kazandırmanın pedagojisi üzerine çalışmıştır. Bu farkındalıktan hareketle Lipman, Çocuklar için Felsefe (P4C) pedagojisini başlatmıştır.

Felsefe eğitimiyle çocuklarda akıl yürütme becerileri gelişmekte bunun sayesinde de karar verme, problem çözme, benzeterek düşünme, araştırma yapma, kanıtları değerlendirme yapmada başarılı olmaktadır. Akıl yürütme becerilerinin yanında eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme işbirliğine dayalı düşünme, özen gösteren düşünme becerilerinin de geliştirmektedir.

İnsanlar, çocukluk döneminden sonra soru sormaktan, sorgulamaktan vazgeçerler ve meraklarını da yitirirler. Çocuklar için felsefe eğitimi ile onların düşünen ve üretken bireyler olarak yetişmeleri istenmektedir.

Çocuklar da, tıpkı filozoflar gibi cesaretlidirler, yaşadıkları dünyayı merak etmekte, çevrelerini keşfetmekte ve çeşitli sorular sorarak dünyayı anlamaya çalışmaktadırlar. Thomas Wartenberg Big Ideas For Little Kids adlı kitabının birinci bölümünde yer alan 'Natural-Born Philosophers' başlığında doğal merak ile dünyaya gelen çocukların doğal filozoflar olduklarını açıklamaktadır. Bu nedenle de Wartenberg, çocukların doğal olarak felsefe yapabildiğini çocuğunun ona sorduğu sorulardan yola çıkarak ileri sürmüştür. Ona göre doğal filozof olan çocukların yaratıcı bakış açısı desteklenmelidir. Bu da çocuklara erken yaşta verilecek felsefe eğitimiyle mümkün olacaktır. Çocuklar felsefe eğitimiyle fikirlerini açıkça ifade etmeyi, geçerli nedenlerle desteklemeyi ve görüşlerini başkalarıyla tartışmayı öğreneceklerdir (Wartenberg, 2009, Ögüt, 2019).

Çocuklar için felsefenin Türkiye'deki uygulamalarını yürüten Direk (2016) Küçük Prens Üzerine Düşünmek adlı kitabında çocuklara felsefe eğitimiyle kazandırılmak istenen felsefi düşünmenin erken yaşlarda kazandırılması gerektiğini dile getirmiştir. Ona göre felsefe eğitimi sorgulama temeline dayanmaktadır. Bu nedenle bu eğitime küçük yaşlarda başlamak gerekmektedir. Ayrıca çocukların geniş hayal gücüne sahip olmaları onların felsefeyle erken yaşta tanışmaları açısından önemlidir (Direk, 2016; Ögüt, 2019)

Çocuklar için bu kadar önemli bir konuda bizlerde e twining kapsamında "Çemberimdeki Minik Felsefeciler" projesi geliştirdik. Bu proje ile ülkemizin belli başlı ilçelerinde görev yapan öğretmenlerimizle 15 gün ara ile toplanıp hikaye ve video uyaranlarını kullanarak soruşturulması yapıyoruz. Daha sonra tüm öğretmenler sınıflarında bütünleştirilmiş etkinlikleriyle birlikte hikayelerin soruşturmaları yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Çocuk Felsefesi

Okul Öncesi Dönem Çocuğunun Kişilik Gelişiminde Çizgi Filmlerin Etkisi Üzerine Öğretmen Görüşleri

Sevinç Cür Turkan ^{1,*} & Adil Çoruk ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

sevinc.cur.10@gmail.com

Özet

Okul öncesi eğitim dönemi, çocuğun çevresindeki uyarıcılara en açık olduğu ve hızlı bir şekilde gelişim gösterdiği bir dönem olarak kabul edilmektedir. Öğrenmelerinin ve gelişimlerinin hızlı olduğu bu dönem içinde onlara verilecek eğitimin tesadüflere bırakılmaması gerekmektedir. Bu sebeple erken çocukluk yıllarında eğitimsel çevrenin iyi planlanarak sunulması önemlidir. Ayrıca bu dönem kişilik gelişimi için kritik bir dönem olarak görülmektedir.

Çizgi filmler sayıca ve türce giderek artmaktadır bu sebeple de çocukların eğlence dünyasında büyük yer kaplamaktadır. Özellikle görsel anlamda ilgi gören çizgi filmler, çocukların gelişim ve eğitiminde önem taşımaktadır. Okul öncesi dönem çocukları öğrendikleri her şeyi davranışa dönüştürmektedir. İzlediği çizgi film kahramanını rol model alarak, davranışlarını taklit edebilmektedir. Bu programlarda çocuklar için faydalı olan davranışlar kadar, olumsuz örnek oluşturacak içerikler de bulunmaktadır. İzlenecek programlara karşı takınılan tutum kritiktir. İzlenen programın içeriği ve niteliği çok önemlidir. Okul öncesi dönem çocuğu, izlediği karakterler ile özdeşim kurmaktadır. Özdeşim kurdukları karakterler çocukların duygu, düşünce, davranış ve tutumlarını etkileyebilmektedir.

Araştırmanın amacı, çizgi filmlerin okul öncesi dönem çocuklarının kişilik gelişimindeki etkisine yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesidir. Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini belirlemeye yönelik olduğundan nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması niteliği taşımaktadır. Çalışmada “amaçlı örnekleme” seçimi kullanılmıştır. Buna uygun olarak 2023-2024 eğitim öğretim yılında Çanakkale ili Biga ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı bağımsız anaokullarında görev yapan gönüllü okul öncesi öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Bu araştırmanın verileri görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin toplanması, “Kişisel Bilgiler Formu” ile “Okul Öncesi Dönem Çocuğunun Kişilik Gelişiminde Çizgi Filmlerin Etkisi Üzerine Öğretmen Görüşleri” görüşme formu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi metodu kullanılmıştır.

Çalışma hâlihazırda devam ettiği için bulgular ve sonuçlar kısmına bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Çizgi Film, Kişilik Gelişimi

Öğretmenlerin Güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programını (2024) Uygulamaya Yönelik Hazırbulunuşlukları, İhtiyaçları ve İstekleri

Selda Ata Doğan ^{1,*} & Sevinç Cür Turkan ¹

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
slda.ata@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Okul öncesi eğitim, 3-6 yaş dönemindeki çocukların bütüncül gelişimlerinin desteklenmesine katkı sağlayan, çocukları ilkokula ve yaşama hazırlayan eğitim kademesidir. Okul öncesi eğitim sürecinin nitelikli bir şekilde sürdürülebilmesi için çocukların bireysel farklılıklarına ve gereksinimlerine uygun, çağın gerekliliklerini içeren eğitim programlarına ihtiyaç vardır. 2024 yılında güncellenen ulusal Okul Öncesi Eğitim Programında da zenginleştirilmiş öğrenme deneyimleriyle çocukların potansiyellerini daha üst seviyeye çıkarmak, çocukları ileriki eğitim kademelerine ve hayata hazırlamak amaçlanmaktadır. Eğitim programlarının amaçlarının gerçekleştirilebilmesinde öğretmenler kritik öneme sahiptir. Nitelikli ve kaliteli bir okul öncesi eğitim için eğitim programını uygulayan ve eğitim öğretim ortamı oluşturan okul öncesi öğretmenleri sahada uygulamaya başlamadan önce program hakkında detaylı bilgi sahibi olmalıdır. Eğitim sürecinde öğretmenlerin yaptıkları uygulamalara eleştirel bir gözle bakabilmeleri ve değerlendirme yapabilmeleri için de eğitim programının içeriğine hâkim olmaları ve programı uygulamaya hazır olmaları gerekir.

Amaç: Bu araştırmada güncellenen Okul Öncesi Eğitim Programına uygulayıcı konumunda olan okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programını uygulamaya yönelik hazırbulunuşluklarının, ihtiyaçlarının ve isteklerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim desende tasarlanmıştır. Olgubilim çalışmalarında ele alınan olgu ile ilgili deneyim yaşayan bireylerin görüşlerine başvurulur. Bu araştırmada da güncellenen eğitim programını uygulayan okul öncesi öğretmenlerinin programı uygulamaya ilişkin hazırbulunuşlukları, ihtiyaçları ve istekleri incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmış olup çalışma grubu Çanakkale ili Biga ilçesinde bağımsız anaokullarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenlerinden oluşturulmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu anket formu kullanılmıştır. Alan yazın incelemesi sonucunda oluşturulan açık uçlu anket formu okul öncesi eğitimi alanında uzman üç öğretim üyesinin görüşüne sunulmuş ve hazırlanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenecektir.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma, bulguların toplanması aşamasında olup bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim Programı, Okul Öncesi Öğretmenleri, Öğretmen Görüşleri

Okul Öncesi Eğitime Yönelik Biyomimikri Temelli Uygulamaların Geliştirilmesi

Sariye Güneş ^{1,*} & Nur Akcanca ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Temel Eğitim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

sariyegunes@gmail.com

Özet

Günümüzde karşılaşılan karmaşık problemler, her alanda disiplinler arası ve çok boyutlu düşünmeyi zorunlu hale getirmiştir. Yeni bir inovasyon disiplini olan biyomimikri ortaya koyulan ürünlerin doğadan esinlenerek şekillendirilmesi ve bu yeni tasarımların farklı problemlerin çözümünde kullanılması özellikleri ile disiplinler arası bir doğaya sahiptir. Bireylerin küçük yaşlarda biyomimikri uygulamaları ile tanışmaları, çocukları farklı bilimsel alanlara dahil edip, yaratıcılıklarını kullanarak sorunlara çözüm üretirken doğadan ilham almalarını sağlamaktadır. Özellikle küçük yaştaki çocukların doğayı gözlemlemeleri, bu gözlemler sonucu fikir üretmeleri, bunlardan yola çıkarak tasarım yapmaları ve bu tasarımları uygulamaları gelecekteki bireylerin doğa ile olan etkileşimlerinde belirleyici rol oynayacaktır. Bu sebeple çocukların problem çözme becerilerini ve yaratıcılıklarını geliştirmek üzere biyomimikri temelli uygulamalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Literatürde erken çocukluk eğitime yönelik biyomimikri uygulamalarının oldukça sınırlı olduğu belirlenmiştir. Buradan hareketle bu araştırma ile okul öncesi çocuklara yönelik biyomimikri temelli uygulama örneğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç kapsamında 2024 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda da güncellenen kazanımlar incelenecektir. Hikâye okuma, okul dışı etkinlik, drama, sanat gibi okul öncesi döneme uygun etkinliklerle, belirlenen bir konu kapsamında biyomimikri temelli bir uygulama örneği yapılandırılacaktır. Biyomimikri uygulamaları için belirlenecek konu seçiminde özellikle çocukların günlük hayatında yaşadıkları çevreden seçilmesine ve onların hazır bulunuşluklarına uygunluk göstermesine dikkat edilecektir. Hazırlanan uygulamalar iki okul öncesi alanında, biri de fen eğitimi alanında üç uzman görüşüne sunulacak ve alan uzmanlarınca belirtilen düzeltmeler gerçekleştirilecektir. Bu çalışma ile yapılandırılacak olan biyomimikri temelli bu uygulamalarla, çocukların doğal dünyayı tanımlarını ve doğayla olan etkileşimlerini arttırmak isteyen okul öncesi öğretmenlerine rehber bir materyal sunulmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Biyomimikri, Okul Öncesi Eğitim, Doğa Eğitimi

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamalarındaki Sorunlara İlişkin Görüşleri

Tuğba Sayın ^{1,*} & Adil Çoruk ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

btugba.66@gmail.com

Özet

Okul öncesi dönemdeki kaynaştırma uygulamalarındaki sorunlar eğitimde temel bir öneme sahiptir. Çünkü bu sorunlar hem kaynaştırma öğrencilerinin hem de sınıftaki diğer öğrencilerin öğrenme deneyimlerini doğrudan etkiler. Okul öncesi kademesindeki kaynaştırma öğrencilerinin sorunlarına karşı etkili bir müdahale, öğrencilerin davranışlarını düzeltmelerine yardımcı olabilir ve onlara olumlu bir eğitim deneyimi sunabilir. Bu nedenle, eğitim kurumları kaynaştırma uygulamalarındaki sorunlarına dikkat etmelidir. Şanlıurfa ili Eyyübiye, Karaköprü ve Haliliye merkez ilçelerinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin kaynaştırma uygulamalarında karşılaştıkları sorunları değerlendirmeyi amaçlayan bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim desende planlanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini 2023-2024 Eğitim Öğretim yılında Şanlıurfa ilindeki merkez ilçelerde Eyyübiye, Haliliye ve Karaköprü’de görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitimdeki kaynaştırma öğrencilerinin okula ve çevreye uyumunun önemine ilişkin bulgular incelendiğinde öğretmenlerin en fazla sosyalleşme açısından bu durumu önemli gördükleri daha sonra sırasıyla duygusal gelişimi açısından önemli gördükleri, akran öğrenimi açısından önemli gördükleri, diğer öğrencilerin farklılıklara saygı duyması açısından önemli gördükleri ve kendini ifade etme açısından önemli gördükleri görülmüştür. Öğretmenlere yöneltilen kaynaştırma öğrencileri ile diğer öğrenciler arasında olumlu etkileşimin önemine ilişkin görüşler incelendiğinde en fazla farklılıklara saygı açısından önemli olduğunu belirtmişlerdir. Sırasıyla akran öğrenimi açısından önemli olduğunu, yardımlaşma açısından önemli olduğunu, çevreye uyum sağlaması açısından önemli olduğunu, kaynaştırma öğrencilerinin toplumsal kuralları öğrenmesi açısından önemli olduğunu, kaynaştırma öğrencilerinin özgüven kazanması açısından önemli olduğunu ve son olarak iletişim problemlerinin azalması açısından önemli gördükleri görülmüştür. Öğretmenlere yöneltilen kaynaştırma öğrencilerinin dil ve iletişim alanında yaşadığı sorunlara ilişkin görüşler incelendiğinde kaynaştırma öğrencilerinin dil ve iletişim alanında yaşadıkları sorunlardan en fazla kendini ifade edememe sorunu olduğunu belirtmişlerdir. Sırasıyla kendilerini yetrsi hissettiklerini, akran zorbalığına maruz kaldıklarını, arkadaşlık kurmada zorluk yaşadıklarını ve son olarak duygusal yönde kendilerini eksik hissettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlere yöneltilen kaynaştırma öğrencilerinin motor becerileri alanında yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşler incelendiğinde en fazla yaşanan sorunun ince motor becerileri alanında yaşandığını belirtmişlerdir. Sırasıyla özgüven problemleri yaşadıklarını, dikkat dağınıklığı yaşadıklarını, yalnız kalmayı tercih ettiklerini ve son olarak motivasyon düşüklüğü yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlere yöneltilen okul öncesi öğretmenlerinin özel eğitim ile ilgili eğitim almasının kaynaştırma uygulamalarındaki sorunlara ilişkin etkisi hakkındaki görüşler incelendiğinde en fazla kaynaştırma öğrencisinin gelişimini olumlu yönde etkiler görüşünün önemli olduğunu belirtmişlerdir. Sırasıyla öğrenciyi nasıl yaklaşacağını bilir, sorunlara farklı bakış açısıyla bakmaya yarar ve son olarak iletişim problemlerinin önüne geçer görüşlerini belirtmişlerdir. Öğretmenlere okul öncesi eğitimde sınıf mevcudunun kalabalık olmasının kaynaştırma öğrencilerinin sorunlarına yansması ile ilgili görüşler incelendiğinde en fazla yaşanan sorunun bireysel ilginin azaldığı olduğunu belirtmişlerdir. Sırasıyla kaynaştırma öğrencisinin gelişiminin ilerlemesi yavaşlar, iletişim problemleri artar ve son olarak kaynaştırma öğrencisi kendisini güvende hissetmez görüşü olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Sınıf, Kaynaştırma, Öğretmen

Erken Çocuklukta Müze Eğitimi ve Teknoloji Entegrasyonu Üzerine Sistematiik Bir İnceleme

Sema Biçer ^{1,*} & Emine Ferda Bedel ²

¹ Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Temel Eğitim Okul Öncesi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ozelsema1@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Müze her yaştan ziyaretçilere zengin ortamlar sunmaktadır. Ancak okul öncesi dönem çocuklarının bu tarihsel, kültürel, bilimsel ve sanatsal açılardan zengin ortamlardan eğitimsel olarak yararlanmaları genellikle istenen düzeyde gerçekleşmemektedir. Bunun nedenleri arasında sergilemenin ve tanıtımların çocukların gelişimsel düzeyine uygun ve ilgilerini çekecek şekilde yapılmaması önemli yer tutmaktadır.

Günümüzde, hem farklı yaş gruplarının müzelerden daha fazla yararlanmaları yönündeki çabaların hem de teknolojik gelişmelerin müzeler ile ilgili yaklaşım ve uygulamalarda daha fazla ağırlık kazandıkları görülmektedir. Özellikle gelişmiş ülkelerdeki birçok müzenin sadece internet sitelerine bakılarak bile teknoloji destekli ve çocuk dostu olma boyutuna önem verdikleri anlaşılabilmektedir. Söz konusu müzelerin çocuklar için ayrıca tasarlanmış internet siteleri ve çeşitli etkinliklere olanak veren uygulamaları bulunmaktadır. Bu internet siteleri ve uygulamalarda çocuklara yönelik animasyon videolar, oyunlar, etkinlik önerileri ve şarkılar yer almaktadır. Müze ziyaretlerinin planlanmasına dair bilgiler incelendiğinde ise haftanın belirli gün ve saatlerinde sadece çocukların ağırlandıkları ve onlara yönelik çeşitli atölye çalışmaları gerçekleştirdikleri görülmektedir. Artırılmış gerçeklik uygulamalarının müzelerde eğitsel amaçlı kullanımı da yaygınlaşmaktadır. Bununla bağlantılı olarak, artırılmış gerçeklik gözlüğünün kullanımı sıklıkla tercih edilen teknolojik aletlerden biri olarak dikkat çekmektedir. Ülkemizdeki müzelerin, uluslararası anlamda öne çıkan müzelerin vizyonuna ve misyonuna sahip olması, geleceğin yetişkinleri olacak çocuklarımızın ise bulundukları coğrafya hakkında eserler ve bilgiler bulunduran müzeleri daha yakından tanınması önem arz etmektedir.

Amaç: Bu araştırma, okul öncesi çocuklar için müze eğitimi ve teknolojinin dünyada ve özellikle gelişmiş ülkelerde nasıl kullanılmakta olduğu konusunda yapılan akademik çalışmalara dair bir derleme sunmak amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın, okul öncesi eğitimde müze ve teknoloji konularıyla ilgilenen araştırmacılara ve sahadaki uygulayıcılara rehberlik edeceği düşünülmektedir. Ülkemizin önemli gelir kaynaklarından turizmin mihenk taşlarından olan müzelerin küçük çocuklar için eğitimsel değerini vurgulamak ve her müzenin teknoloji kapsamında da çocuk dostu birer müze olması gerektiği fikrinin altını çizerek bu konuda gereken farkındalığa destek olmak bu çalışmanın umulan faydaları arasında yer almaktadır.

Yöntem: Ülkemizde ve dünyada erken çocuklukta müze eğitimi ve teknolojinin yeri konulu çalışmalar sistematiik bir şekilde analiz edilecektir. 2000-2024 tarihleri arasında yapılmış olan yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları, yine bu tarihler arasında yayınlanmış olan bilimsel makaleler, Web of Science, Google Akademik, EBSCO, ERIC, ProQuest ve Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi veri tabanlarında Türkçe ve İngilizce olarak, “erken çocukluk”/ “early childhood”, “okul öncesi eğitim”/ “preschool education”, “müze”/ “museum”, “müze eğitimi”/ “museum education”, “teknoloji”/ “technology” ve

“artırılmış gerçeklik”/ “augmented reality” anahtar sözcükleri kullanılarak taranacaktır. Ulaşılan bilimsel makaleler ve tezler bu çalışmanın amaçları kapsamında incelenecektir.

Bulgular ve Sonuç: İncelenen çalışmaların analizi doğrultusunda elde edilen bulgulara, sonuçlara ve önerilere bildiri metninde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk, Müze, Müze Eğitimi, Teknoloji, Artırılmış Gerçeklik

Okul Öncesi Eğitimde Sözcüksüz Kitaplar

Işık Sarac^{1,*} & Burcu Ozdemir Beceren²

¹ Okulöncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

saracisik01@gmail.com

Özet

Bir bütün olarak gelişim ele alındığında gelişim alanları birbirini etkiler ve özellikle erken çocukluk dönemi olarak adlandırılan 0-6 yaş döneminde dil gelişimi ile bilişsel gelişim birbiriyle paralellik gösterir. Çocuk edebiyatında yer alan sözcüksüz kitaplar; kelimelerin ve cümlelerin olmadığı, görsellerin zengin olduğu kitaplar olup erken çocukluk eğitimi gelişim sürecinde dil ve bilişsel gelişimi amacıyla henüz okuma yazma bilmeyen çocukların okul öncesi eğitiminde gelişimlerini desteklemeyi hedeflemektedir. Bu çalışmanın amacı son yıllarda çocuk edebiyatında dikkat çeken sözcüksüz (sessiz) kitapların, okul öncesi dönem çocuklarının yaşantılarına daha zengin uyarılar sağlayarak bilişsel ve dil gelişiminin paralelinde gelişim süreçlerini desteklediğine farkındalık yaratmak ve sözcüksüz (sessiz) kitapların eğitimdeki yerine değinmektir. Görsel okuryazarlık aracılığıyla okunan sözsüz kitaplar, okul öncesi dönemde çocukların imge dünyasını zenginleştirerek dil edinim sürecine katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada okul öncesi eğitimde sözcüksüz kitaplara ilişkin değerlendirmelerin yapılması açısından, nitel araştırma deseni kullanılmış ve doküman incelemesi yapılmıştır. Nitel araştırmalar olay ya da olguları çeşitli yönleriyle derinlemesine açıklamayı hedefleyen araştırmalardır. Nitel araştırma deseninde kullanılan bir teknik olan doküman incelemesi, daha önce yapılan araştırma bulguları, raporlar, yazılı ya da görsel kayıtların düzenli olarak incelenerek belirli sonuçlara varılmasını sağlayan bir yöntemdir. Araştırma kapsamında “Okul Öncesi Dönemde Sözcüksüz Kitapları” içeren tez, makale, kitap vb. kaynaklardan faydalanılarak sözcüksüz kitapların okul öncesi eğitimdeki faydalarına dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Çocuk Edebiyatı, Sözcüksüz Kitaplar, Sessiz Kitaplar

Okul Öncesi Dönemde Kişilik Gelişimi Bağlamında Karakter Eğitimi

Mazude Tanca ^{1,*} & Burcu Ozdemir Beceren ²

¹ Akıl ve Zeka Oyunları Çanakkale Arıburun İlkokulu

² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Mazude@gmail.com

Özet

Tarihsel süreç dikkate alındığında Kişilik Gelişimi farklı kuramcılarının bakış açısıyla farklı şekilde tanımlanmıştır. Bir insanın doğuştan getirdiği özellikler ile yaşantısı yoluyla kazandıklarının birleşimi olarak tanımlanan kişilik; Mizaç (Huy) ve Karakter olarak iki boyutta ele alınır. Freud, psikanalitik kuram kapsamında üç temel bağlamda kişiliği açıklarken, E. Erikson Psikososyal Gelişim kuramı ile kişiliği ele almıştır. Bu çalışmanın amacı öncelikle erken çocukluk dönemi olarak bilinen 0-6 yaş dönemindeki kişilik gelişimi ve bu gelişiminin tamamlayıcı parçası olan karakter, karakter eğitimi, karakter eğitiminin amacı ve önemini incelemektir. Çocukluk dönemi boyunca kişilik gelişimi, gelecekteki gelişim alanları için kritik etkiye sahip olan sosyal ve duygusal becerileri içselleştirmek amacıyla önemli bir etkiye sahiptir. Ailede başlayan karakter eğitimi çocuğun öğrenim hayatına başlamasıyla şekil almaktadır. Aile, okul ve toplumun sunduğu karakter eğitimi olumlu yönde ilerlediğinde çocuğun kişilik gelişimi pozitif yönde ilerleyecek ve diğer gelişim alanları olan bilişsel, duyuşsal ve özellikle sosyal duygusal gelişim alanları da olumlu yönde ilerleme gösterecektir. Bu çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmakla birlikte veri analizi yapılırken betimsel araştırma yöntemine başvurulmuştur. Belgesel tarama olarak da ifade edilen doküman analizi araştırma verilerinin birincil kaynağı olarak çeşitli dokümanların toplanması, not edilmesi ve değerlendirilmesi sürecini kapsamaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmanın verilerini; “Okul Öncesi Dönemde Kişilik Gelişimi Bağlamında Karakter Eğitimi”ni içeren tez, makale, kitap vb. kaynaklar oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kişilik Gelişimi/ Karakter Eğitimi

Avrupa ve Amerika'daki Müzelerde Çocuk Dostu Uygulamalar

Sema Biçer

Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
ozelsema1@gmail.com

Özet

Problem Durumu: üzeler, her yaştan ziyaretçi için zengin birer deneyim alanı sunar. Ancak, özellikle okul öncesi dönem çocuklarının müzelerden eğitimsel olarak tam anlamıyla yararlanamadığı sıkça görülen bir durumdur. Bunun temel nedenleri arasında, sergileme ve tanıtımın çocukların yaşlarına ve ilgi alanlarına uygun olmaması yer alır. Günümüzde, müzelerde farklı yaş gruplarına yönelik deneyimleri artırmaya ve teknolojik gelişmeleri kullanarak daha çekici hale getirmeye yönelik çabalar artmaktadır. Özellikle Florida Museum, National Museum of Natural History ve Boston Children's Museum gibi dünyada öne çıkan müzeler internet sitelerinde teknoloji destekli ve çocuk dostu içeriklere yer vermektedir. Bu müzeler, çocuklar için özel olarak tasarlanmış internet siteleri ve uygulamalar sunmaktadır. Bu platformlar, çocuklara animasyon videoları, oyunlar, etkinlik önerileri ve şarkılar gibi içerikler sunarak onların müzelerle etkileşimini artırmayı hedefler. Artırılmış gerçeklik uygulamalarının müzelerde eğitsel amaçlı kullanımı da yaygınlaşmaktadır. Bununla bağlantılı olarak, artırılmış gerçeklik gözlüğü de kullanımı sıklıkla tercih edilen teknolojik aletlerden biri olarak dikkat çekmektedir.

Amaç: Bu araştırma, dünya çapında öne çıkan müzelerin erken çocukluk dönemindeki eğitim çabalarına odaklanarak teknoloji kullanımını ve içeriklerini detaylı bir şekilde incelemeyi hedeflemektedir. Müzelerin çocuklara yönelik içeriklerinin detaylı bir şekilde analiz edilmesi, araştırmacıların ve ilgili kişilerin bu alandaki yenilikçi uygulamalara daha yakından bakmalarını sağlayacaktır. Çalışmanın, Türkiye'deki müzecilik alanında yol gösterici olması beklenmektedir. Ülkemizin turizm gelirlerinin temel taşlarından biri olan müzelerin, küçük çocuklar için de eğitici bir değere sahip olduğunu vurgulayarak, her müzenin teknolojiyi çocuklar için dostça kullanması gerektiği fikrini desteklemek bu çalışmanın beklenen kazanımları arasındadır. Bu şekilde, müzelere yönelik farkındalığın artırılması, çocuklar için daha etkili ve ilgi çekici deneyimler sağlamak amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma kapsamında, Avrupa ve Amerika'da toplam 15 müzenin internet siteleri incelenmiş ve öncelikle genel içerikleri bakımından değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında, çocuklar için zengin ve öğretici içeriklere sahip olduğu belirlenen beş müzenin, çocuklar için özel olarak geliştirilen uygulamaları detaylı bir biçimde incelenmiştir. İncelemeler sonucunda çocuklara yönelik olarak teknolojik uygulamalar, atölye çalışmaları, aile katılımlı etkinlikler ve diğer çocuklarla birlikte gerçekleştirilen aktiviteler olmak üzere dört ana kategori belirlenmiştir. Ardından, bu kategorilerin içerikleri örnek uygulamalarla birlikte sunulmuştur, böylece her kategoriye ilişkin somut örnekler verilerek daha kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Yapılan incelemeler sonucunda küçük yaş grubundaki çocuklar için eğitici ve eğlendirici pek çok etkinlik ve uygulamanın bulunduğu belirlenmiştir. Bu uygulama ve etkinliklerin sınıflandırılması sonucunda, etkinlik odaları, oyunlar, atölye çalışmaları, çevrimiçi etkinlikler ve aile katılımı gibi beş kategori saptanmıştır. Bu beş kategorinin içeriklerine ve örneklerine dair daha detaylı bulgular sunum esnasında verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk, Müze, Müze Eğitimi, Teknoloji, İnternet Sitesi

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Aile Katılımı Sırasında Kullandıkları Etkinlik Türlerine Göre Yaşanılan Sorunların İncelenmesi

Rabia Nur Kasapoğlu

Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
r.nur724@hotmail.com

Özet

Erken çocukluk döneminde çocuğun gelişim ve öğrenmesi çok hızlıdır. Bu dönemde çocuğun gelişim alanlarından olan bilişsel, sosyal, duygusal ve dil üzerindeki kazanım ve deneyimleri ilköğretim dönemi ve daha sonraki yıllar için temel oluşturmaktadır. Yaşamın ilk altı yılında çocuğun gelişim alanlarının büyük bölümü tamamlanır, bu nedenle bu gelişim alanlarının desteklenmesi için çocuğun ilköğretim okuluna başlamasını beklemek çok geç olacaktır. Bu daha sonraki yıllarda düzeltilmesi zor gecikmelere sebep olabilmektedir. Ailenin, eğitimin ayrılmaz bir parçası haline getirilmesi, eğitimde devamlılık ilkesinin sürdürülebilirliği için okul öncesi dönemde de vazgeçilmez olarak yeri ve önemini korumaktadır. Çocukların geleceğinin sağlam temeller üzerine oturtulabilmesi için erken yıllarda okul ve ailenin sürekli, karşılıklı ve kaliteli iletişimi gerektiğini düşünülerek bu çalışma planlanmıştır. Öğretmenler pek çok sebepten dolayı aile katılımını ya hiç uygulamazlar ya da yılda bir iki kez uygulamayı tercih ederler. Oysaki tüm velilerin aile katılımı kapsamında çeşitli etkinliklerde yer alması hem çocuk açısından hem de ailenin çocukla olan bağının güçlenmesi açısından gereklidir. Bu nedenle bu araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımında en çok hangi etkinlik türlerine başvurduğu ve etkinlik sırasında ne tür sorunlarla karşılaştıkları incelenecektir.

Bu çalışmada okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin aile katılımı sırasında kullandığı etkinlik türlerinin ve uygulama esnasında yaşadıkları sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Okul Öncesi Öğretmeni, Aile Katılım

Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Bağımlılık Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Caner Zıvalı ^{1,*} & Fatih Kana ²

¹ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Türkçe Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

caner.zivali@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Teknolojik ilerlemelerin hız kazanması, dünyamıza sunduğu faydaların beraberinde getirmiş olduğu bazı olumsuz durumlarla mücadele etmemizi gerektirmektedir. Dijital yetkinlik modern insanın sahip olması gereken bir özellikken dijital bağımlılık baş etmesi gereken bir sorun haline gelmiştir. Dijital bağımlılık, son zamanlarda en çok görülen problemlerin başında gelmektedir. Bebeklik döneminden yaşlılık dönemine kadar her yaş grubundan insan bu sorun ile karşılaşmaktadır. Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinin dijital bağımlılık seviyelerinin tespiti ve farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen sonuçların yaşanan sorunları önleyici çalışmalara fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeylerinin dijital bağımlılık düzeylerinin farklı değişkenler bağlamında incelemektir.

Yöntem: Araştırmada nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örnekleme grubunu, Balıkesir ili Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı bir devlet okulunda öğrenim gören 208 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmaya ilişkin verilerin toplanması amacıyla, Kesici ve Tunç (2018) tarafından geliştirilen aşırı kullanma (5 madde), nüks etme (3 madde), hayatın akışını engelleme (4 madde), duygu durumu (4 madde), bırakamama (3 madde) olmak üzere beş faktör ve 19 maddeden oluşan “Dijital Bağımlılık Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek geliştirme çalışmasında toplam güvenirliği .87 olarak belirlenmiştir. Ölçek uygulanırken gerekli izinler alınmış ve araştırmaya katılan öğrencilerin gönüllüğü gözetilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 25.0 istatistik programı kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma sonucunda ortaokul öğrencilerinin dijital bağımlılık düzeyleri ile öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, akıllı telefon olup olmama durumları, sınıf düzeyleri, kardeş sayıları, anne eğitim durumları, sosyal medyayı hangi iletişim aracılığıyla kullandıkları, günlük dijital oyun oynama süreleri, günlük sosyal medya kullanım süreleri, günlük internet kullanım süreleri, haftalık kitap okuma süreleri anlamlı düzeyde ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Dijital Bağımlılık, Dijital Yetkinlik

Not: Bu araştırma, Dr. Öğr. Üyesi Fatih Kana danışmanlığında Caner Zıvalı tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Doğa ve Çevre İlişkili Eğitsel Etkinliklerinin Disiplinlerarası İlişki Kurmaya ve Derse Karşı Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi

Yeşim Akyıldız Başer

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Meb
yesim.akyildiz@hotmail.com

Özet

Sosyal Bilgiler; birçok disiplini içerisinde barındıran ve sosyal bilim dalların arasında ilişki kurmayı amaçlayan bütüncül yapıda bir öğretim programı sunmaktadır. Bu noktada kazanımların öğrencilere sunulmasında öğrencilere yaparak yaşayarak öğrenme, insan ve çevre etkileşimine yönelik gözlem imkanı sunmak ve disiplinler arası ilişki kurmak önemli görülmektedir.

Eğitsel etkinlikler sınıf içi ve sınıf dışı öğrenme ortamlarında öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme imkanı sunan etkinlikler arasında yer almaktadırlar. Aynı zamanda öğrencilerin aktif rol oynamasına imkan tanımaktadır. Bu bağlamda bu uygulamaların öğrencilerin derse karşı olumlu tutum geliştirmelerine imkan vereceği varsayımını ortaya çıkarmaktadır.

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretiminde 5. Sınıf ‘‘İnsanlar, Yerler ve Çevreler’’ öğrenme alanındaki ilgili kazanımlar doğrultusunda doğa ve çevre ile ilişkili eğitsel etkinlikler ile öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmeleri ve gözlem becerilerini geliştirmek ve bu etkinliklerin derse karşı tutumlarına etkisini saptamaktır. Aynı zamanda bu etkinliklerin öğrencilerin disiplinler arası bakış açlarına ve dersler arası ilişki kurmalarına etkisini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Erzurum İli Palandöken İlçesinde bir okulda öğrenim gören 15 5.sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma sürecinde Sosyal Bilgiler dersi ‘‘İnsanlar, Yerler ve Çevreler’’ öğrenme alanı kazanımları işlenirken doğa ve çevre ile ilişkili etkinlikler uygulanmıştır. Bu süreçte disiplinler arası ilişki kurulmasına dikkat edilmiştir. Aynı zamanda kazanımlar işlenirken sosyal bilgiler kazanımları ile fen bilimleri kazanımlarını ilişkilendirecek etkinliklere çalışma sürecinde yer verilmiştir. Süreç sonunda öğrencilerin disiplinler arası ilişki kurma becerisini ve öğrencilerin derse yönelik tutumlarını açığa çıkartacak görüşme formu uygulanmıştır. Bununla beraber araştırmacı çalışma sürecinde gözlemlerini gözlem formuna eklemiştir.

Doğa ve çevre ile ilişkili eğitsel etkinliklerinin öğrencilere uygulanan görüşme formu ve gözlem formu analizleri sonucunda öğrencilerin derse karşı tutumlarını olumlu etkilediği görülmüştür. Bununla beraber öğrencilerin etkinlikleri severek ve isteyerek yaptıkları gözlemlenmiştir. Buda öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Aynı zamanda öğrencilerin disiplinler arası ilişki kurma becerisine katkı sağladığı görülmüştür.

Ortaya çıkan bu sonuçlar, sosyal bilgiler öğretiminde ‘‘İnsanlar, yerler ve çevreler’’ öğrenme alanı kazanımları işlenirken öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını artırma ve dersler arası ilişki kurma becerisinin geliştirilmesinde doğa ve çevre ilişkili eğitsel etkinliklerinin önemine vurgu yapmaktadır. Bu bağlamda öğretmenlerin sosyal bilgiler öğretiminde ‘‘İnsanlar, yerler ve çevreler’’ öğrenme alanı kazanımları işlenirken doğa ve çevre ilişkili eğitsel etkinliklere yer vermeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Eğitsel Etkinlik, Disiplinler Arası İlişki

Formula: Fizik Formüllerinin Scratch Uygulaması İle Oyunlaştırılması ve Öğrenme Sürecinin Kolaylaştırılması

Fatih Cam

Fizik Bandırma Bilim ve Sanat Merkezi
kuantum2019@gmail.com

Özet

Fizik, öğrencilerin genellikle kafa karıştırıcı ve sıkıcı bulduğu bir ders olarak algılanır. Bu durumun böyle algılanmasında, formüllerin öğrenilmesindeki zorluk ilk sıradadır. Özellikle, her bir konunun ardında yatan karmaşık formüllerin öğrenilmesi, öğrenciler için zorlu bir süreç olabilir. Bu zorlukların üstesinden gelmek ve öğrenme sürecini daha etkili hale getirmek için, projemizde Scratch platformunu kullanarak interaktif bir oyun geliştirilmiştir.

Projemizin öncelikli hedefi, lise seviyesindeki öğrencilerin fizik formüllerini anlamalarını ve öğrenmelerini kolaylaştırmaktır. Oyunumuz, formüllerin ezberlenmesi yerine anlaşılmasını vurgulamakta ve öğrencilere eğlenceli bir öğrenme deneyimi sunmaktadır.

Geliştirdiğimiz oyun, farklı fizik formüllerini içeren bölümlerden oluşmakta ve her bir bölümde öğrencilere formüllerle ilgili sorular ve görevler sunmaktadır. Bu görevleri tamamlarken öğrenciler, fizik kavramlarını daha derinlemesine öğrenme ve anlama fırsatı bulacaklardır.

Scratch platformunun görsel programlama özelliklerini kullanarak, formülleri ve fizik kavramlarını görsel olarak temsil eden animasyonlar, sorular ve etkileşimli öğeler oluşturduk. Böylece öğrenciler, formülleri daha iyi anlamalarını ve akıllarında kalmasını sağlayacak görsel bir deneyim yaşamaktadırlar.

Projemizde öğrencilerin motivasyonunu artırmak ve öğrenme sürecini daha eğlenceli hale getirmek için farklı zorluk seviyeleri ve ödüller içermektedir. Ayrıca, doğru ve yanlış cevaplarla öğrencilere geri bildirim sağlayarak hatalarını anlamalarına yardımcı olacaktır.

Projemizin sonuçları, öğrencilerin fizik formüllerini daha eğlenceli ve etkili bir şekilde öğrendiklerini göstermektedir. Aldığımız geri bildirimler doğrultusunda projemizi sürekli olarak güncellemekte ve geliştirmektedir.

Bu projenin, öğrencilerin fizik konularına olan ilgisini artırarak formülleri daha kalıcı bir şekilde öğrenmelerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fizik, Formül, Eğitim ve Oyun, Oyunlaştırma

Uyum ve Oyun: Suriyeli Göçmen Çocuklarla Kaynaşma Üzerine Bir İnceleme

Zeynep Şeyma Yenigün¹ & Melek Dinçer^{2,*}

¹ Sayısal Özel Burhaniye Uğur Anadolu Lisesi

² Türk Dili ve Edebiyatı Edremit Bilim ve Sanat Merkezi
melekdincer@hotmail.com

Özet

Göç, iki taraflı uyum zorluklarını beraberinde getiren bir olgudur. Göç eden bireyler ötekileştirilme, dışlanma; göç alan halk ise öfke, endişe gibi duygular yaşayabilmektedir. Yapılan literatür taramasında göçmen ve yerli bireylerin birbirlerine olan tutumlarının incelendiği birçok çalışma görülmüştür. Fakat göç ve uyum sorununa çözüm önerisi getiren ve bunun etkisini inceleyen çalışmalar enderdir. Bu çalışmada göç olgusunun beraberinde getirdiği olumsuz duygular iki taraflı incelenmiş ve bu olumsuzlukları azaltmak için oyun temelli bir kaynaşma çözüm önerisi olarak uygulanmıştır. Oyun, bireyler için evrensel dili olan kaynaştırıcı bir araçtır. Bu projenin amacı, Suriyeli göçmen çocukların ve lise öğrencilerinin oyun temelli kaynaşmasının grupların birbirlerine yönelik tutumlarına etkisini incelemektir. Bu araştırma nitel bir araştırma olup olgu bilim deseniyle yürütülmüştür.

Çalışma grubu, 6 lise öğrencisi ve 6 Suriyeli göçmen çocuk olup 12 katılımcıdan oluşmaktadır. Kaynaşma buluşmaları haftada iki saat toplam 10 hafta sürmüştür. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile çalışma grubunun görüşleri ön ve son görüşme olarak alınmış, veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Ön görüşme verilerine göre, lise öğrencilerinin Suriyeli göçmenlere karşı korku, endişe ve öfke duygularının; göçmen çocukların yerel halkla ilgili çekingenlik, merak, dışlanma duygularının ağır bastığı saptanmıştır. Son görüşme verileri ve araştırmacı gözlemleri lise öğrencilerinin Suriyeli göçmenlere karşı tutumlarının olumlu yönde değiştiğini, onlara karşı empati geliştirdiklerini, göç olayını genellemeden bireysel ve insanî düzeyde ele aldıklarını göstermiştir. Suriyeli göçmen çocukların ise birçok Türkçe ifade öğrenip yerli halkla iletişimlerinin arttığı, kendilerini daha güvende ve ait hissettikleri tespit edilmiştir. Bu tür çalışmaların, göç olgusunun getirdiği iki taraflı ön yargıları olumlu yönde değiştirebileceği, toplumsal huzura katkı sağlayabileceği için önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç ve Uyum, Oyun, Kaynaşma, Suriyeli Göçmenler

İlkokul Müdürlerinin Motivasyon Stratejilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Gülay Yağız

Sınıf Öğretmenliği Meb
gulyagiz20@gmail.com

Özet

Bireyler tek başlarına birçok işi başarabilir ama örgütlendiklerinde daha çok işi yüksek verimle ve daha kısa sürede başarmaları mümkündür. Okul başarısını artırmak için öğretimi yöneten kişilere yani biz öğretmenlere ihtiyacı vardır. Öğretmenlerin başarılı olması için okuldaki lider tarafından güdülenmeye ihtiyacı vardır. Günümüzde insan potansiyelinin neler yapabileceği dikkate alan, bu potansiyeli artırmak için çözümler geliştirebilen okul müdürlerine ihtiyaç vardır.

Öğretmenleri motive etmek verimlilik açısından önemlidir ve belki de çözülmesi en zor sorunlardan biridir, çünkü çözüm üretmek için bireye göre farklı strateji izlemek zorunda kalınabilir. Bu çalışmada, okul müdürlerinin, öğretmenleri motive etmek için uyguladıkları yöntemler öğretmen görüşleri ile değerlendirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda, okul müdürlerinin öğretmenleri motive etmedeki stratejileri ne kadar ve hangi sıklıkta kullandıkları ele alınmıştır.

Bu kapsamda, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında, Denizli il merkezinde bulunan Pamukkale ve Merkezefendi ilçelerindeki okullarında bulunan öğretmen ve yöneticileri kapsayan bir örnekleme çalışması gerçekleştirilerek, sonuçları değerlendirilmiştir. Bu örneklemede, Denizli il merkezinde bulunan okullarda görevli 81'i okul yöneticisi ve 1.129'u öğretmen, toplam 1.210 kişiyi kapsayan bir çalışma yürütülmüştür. Çalışmanın amacına ulaşması için, -güdüleme stratejileri ölçeği- ve devamında güdülene stratejileri kısmında -Beşli Likert ölçeği- kullanılmıştır. Güdüleme stratejileri ölçeği ile elde edilen verilerin çözümlenmesi elektronik ortamda SPSS 17.0 istatistiksel yazılım programı kullanılarak yapılmıştır. Üç veya daha fazla gruplu değişkenler bakımından öğretmen görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını belirlemek için, Varyans Analizi (ANOVA) uygulanmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, öğretmen görüşleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Öğretmen görüşlerine göre ilkokul müdürlerinin sınıf öğretmenlerini güdüleme stratejilerini kullanma düzeyine ilişkin otuz maddenin genel ortalamasına göre ilkokul müdürlerinin, güdüleme stratejileri Besli Likert ölçeğine göre “ara sıra” düzeyinde bulunmuştur. Sonuç olarak, okul yöneticilerinin motivasyon stratejileri konusunda eğitim alabileceği, her öğretmeni güdüleyen faktörler farklı olacağından, yöneticilerin öğretmeleri profesyonel anlamda yakından tanınması gerektiği, liyakatli ödül sisteminin, terfi ve yükselme olanaklarının geliştirilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Liderlik, Motivasyon, Strateji, İlkokul.

Öğretmenlerin Aday Öğretmenlik Sürecine İlişkin Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Çalışma

Ebru Polat

Matematik Balıkesir Borsa İstanbul Mtal
ebrusancakli@yahoo.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin aday öğretmenlik sürecine ilişkin deneyimlerinin incelenmesidir. Bu kapsamda yapılan çalışmada öğretmenlerin öğretmenlik sürecine ilişkin deneyimlerinin ve bu deneyimlerin eğitim öğretim faaliyetlerine yansımaları araştırılmıştır. Aday öğretmenlik sürecini tamamlamış 2021-2022 eğitim öğretim yılı Balıkesir ili Karesi ilçesi 2. döneminde resmi okullarda görev yapan aday öğretmenliği kaldırılmış 10 kadrolu öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilen araştırma nitel araştırmalardan fenomenolojik desende gerçekleştirilmiştir. Araştırmada görüşme tekniği kullanılmış ve bu amaçla araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veriler toplanmıştır. Araştırmada toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları katılımcı öğretmenlerin aday öğretmenlik sürecine ilişkin deneyimlerinin ilk sırasında mesleki gelişim deneyimleri olduğunu, öğretmenlerin aday öğretmenlik sürecinde desteğe ihtiyaç duyduğu konuların usuller ve esaslara yönelik olduğu, öğretmenlerin adaylık sürecinin sonraki meslek hayatlarını ağırlıklı olarak yapıcı yönde etkilediğini, aday öğretmenlik sürecini iyileştirmeye yönelik önerilerinin sürece, mesleğe ve bireye yönelik öneriler olduğunu göstermektedir. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak adaylık programına ve ihtiyaçlara yönelik gelişim ve değişimleri içeren program tasarlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Aday Öğretmen, Fenomenolojik

Sınıf Öğretmenlerinin İş Stresinin Psikososyal Risk Faktörlerine Göre İncelenmesi: Iğdır Tuzluca Örneği

Işıl Çelik

İş Sağlığı ve Güvenliği Iğdır Üniversitesi
isilaydogmus@gmail.com

Özet

Amaç ve Problem: Bu çalışmada Iğdır ilinin Tuzluca ilçesine bağlı köy ve ilçe merkezinde çalışan farklı sosyo-demografik özelliklere sahip sınıf öğretmenlerinin iş stres düzeylerini nitel ve nicel araştırma yöntemleri ile incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Nicel veriler, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Iğdır ilinin Tuzluca ilçesinde görev yapan 76 kadın ve 46 erkek olmak üzere 122 sınıf öğretmenin katılımıyla elde edilmiştir. nitel veriler ise; yine 5 köy okulu ve 5 ilçe merkezi okul sınıf öğretmeni (6 Kadın, 4 Erkek) katılımıyla toplanmıştır. Nitel çalışmada, amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmış ve veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın hipotezlerine ilişkin nicel veriler, SPSS 22.0 ile test edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç:

Tablo 1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Değişkenlerine Göre Dağılımı

Değişkenler		N	%
Çalışma Konumu	İlçe Merkezi	60	49.2
	Köy	62	50.8
Yaş	25-30	70	57.4
	31-35	40	32.8
	36 ve Üstü	12	9.8
Çalışma Yılı	1-4	84	68.9
	5 ve Üstü	38	31.1
Cinsiyet	Kadın	76	62.3
	Erkek	46	37.7
Medeni Durum	Evli	24	19.7
	Bekâr	98	80.3
Memleket	Ege B.	24	19.7
	Marmara B.	20	16.4
	Akdeniz B.	17	13.9
	İç Anadolu B.	18	14.8
	Karadeniz B.	19	15.6
	Doğu Anadolu B.	15	12.3
	Güneydoğu Anadolu B.	9	7.4
Toplam		122	100

Öğretmenlerin iş stresleri “orta” düzeyde ($\bar{x}=3.30$) bulunmuştur. Normallik varsayımı karşılanmış olup Cronbach’s Alpha .94 elde edilmiştir. Köyde çalışanların yüksek ($\bar{x}=3.57$), ilçede çalışanların orta ($\bar{x}=3.03$) düzeyde iş stresinde sahip olduğu ve bu farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<.001$).

Çalışma yılı 1- 4 olanların yüksek ($\bar{x}=3.64$), 5 yıl ve üstü olanların düşük ($\bar{x}=2.57$) düzeyde iş stresine sahip olduğu ve bu farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<.001$). Kadınların yüksek ($\bar{x}=3.53$), erkeklerin ise orta ($\bar{x}=2.94$) düzeyde iş stresine sahip olduğu ve bu farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<.001$). Bekârların yüksek ($\bar{x}=3.46$), evlilerinse orta ($\bar{x}=2.66$) düzeyde iş stresine sahip olduğu ve bu farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<.001$). Yaşı 23-30 aralığındakilerin yüksek ($\bar{x}=3.59$), 31-35 aralığındakilerin orta ($\bar{x}=3.08$) ve 36 ve üstü olanlarınsa düşük ($\bar{x}=2.39$) düzeyde iş stresine sahip olduğu ve bu farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur ($F= 20.215$, $p<.001$). Memleketi Ege ($\bar{x}= 3.61$), Marmara ($\bar{x}=3.92$) ve Akdeniz ($\bar{x}=3.65$) olanların “yüksek”; İç Anadolu ($\bar{x}=3.22$), Karadeniz ($\bar{x}=2.96$) ve Güneydoğu Anadolu ($\bar{x}=2.61$) olanların “orta”; Doğu Anadolu ($\bar{x}=2.54$) olanlarınsa “düşük” düzeyde iş stresine sahip olduğu ve bu farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur ($F=11.979$, $p<.001$). Nitel verilere göre: Rol belirsizliği, iş doyumu ve iş bölümü faktörleri köy ve ilçe merkezinde çalışan öğretmenlerin iş stres düzeylerini farklı şekilde etkilemektedir. Köy okullarına bakıldığında daha az kişiyle çalışma iş stresi açısından olumlu etki yaratırken; okulun imkânlarının kısıtlı olması, ulaşım ve iletişim sorunları öğretmenlerde strese sebep olmaktadır. Okul kadrosunun daha az kişiden oluşması öğretmenler arası birlikteliği arttırmakta ve samimi ilişkilerle sorunlara karşı çözüm üretiminin, iş bölümünün gerçekleştirilmesini sağlamaktadır.

Öğretmenlere eğitimleri süresince daha uzun süreli ve farklı sosyo-kültürel özelliklere sahip bölgelerde mesleki staj deneyimi sağlanması yaşanılabilir iş stresi üzerinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Stresi, Eğitim, Toplumsal Değişim, Öğretmenlik

Öğretmenlerin Okul İçi İletişiminde Pozitif Dil Kullanımının Yaratıcı Drama Yöntemiyle Geliştirilmesi

Ayşe Macit

Dr. Safa Halaç Özel Eğitim Ortaokulu Meb
aysem2158@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Okul içerisinde farklı bireyler ve gruplar arasında sürekli veya süreli iletişim eylemleri olmaktadır. Okul ortamında öğrenci-öğrenci, öğrenci-öğretmen, öğretmen-idareci ve öğretmen-öğretmen gibi farklı iletişim grupları bulunmaktadır. Bunlar arasındaki iletişimde zaman zaman çeşitli sıkıntılar yaşanmaktadır. İletişim ortamındaki olumsuzluklar ise eğitim öğretimin kalitesini doğrudan etkilemektedir. Öğretmenlerin okul içerisindeki iletişimde son derece önemli rolleri bulunmaktadır. Dolayısıyla öğretmenlerin kendi aralarındaki iletişiminin etkin bir şekilde yürütülmesi ve aralarındaki iletişim engellerinin ortadan kaldırılması eğitim-öğretim ortamının da etkinliğini artıracaktır. Yaratıcı drama yöntemi ile öğretmenlerin okul içi iletişimlerinde karşılaştıkları sorunları fark etmeleri ve bunlar için neler yapılabileceği hakkında deneyim edinme ihtiyacı bu çalışmanın gerekliliğini oluşturmaktadır.

Yukarıdaki gerekçelerle bu projenin hayata geçirilmiş olması okul içerisinde etkin bir iletişimin sağlanmasına katkı sağlayacaktır. Çalışmamız, öğretmenlerin planlanan yaratıcı drama uygulamalarıyla birbirleriyle iletişimlerinde ve dolayısıyla okul ortamında pozitif dil kullanmalarını teşvik edecek bir çalışma olması dolayısıyla önem arz etmektedir.

Amaç: Çalışmamızın ana amacı yaratıcı drama yönteminden faydalanarak öğretmenlerin okul içi iletişimlerinde pozitif dil kullanmalarını teşvik etmek ve eğitim öğretim ortamının gelişmesine katkı sağlamaktır. Alt amaçlar ise aşağıdaki şekilde ifade edilebilir;

- Öğretmenlerin okul içerisinde yaşadıkları iletişim sorunlarının farkına varmalarını sağlamak.
- Öğretmenlerin okul içerisindeki diğer öğretmenlerle ve farklı kişi ve gruplarla iletişimlerini nasıl geliştirecekleri hakkında uygulamalar yapmak.
- Öğretmenlere farklı iletişim türleri hakkında deneyim kazandırmak.
- İletişim ilkelerinin öğretmenler tarafından fark edilmesini sağlamak.
- Okul içi iletişime katkı sağlayarak eğitim-öğretim ortamının etkinliğini artırmak.
- Okul içerisindeki iletişim engellerinin farkına varılmasını sağlamak.
- Bireyler arasında empatik duyarlılığın gelişmesine katkı sağlamak.
- Ortaya çıkan bir çatışma sürecinin nasıl yönetileceği ve çatışma çözümü hakkında uygulamalar yapmak.
- Öğretmenlerin okul içerisindeki farklı kişi ve gruplarla iletişimlerini nasıl geliştirecekleri hakkında uygulamalar yapmak.

Yöntem: Çalışmamız Eskişehir ili Odunpazarı ilçesindeki Dr. Safa Halaç Özel Eğitim Ortaokulu öğretmenleriyle yürütülecektir. Çalışmamızın örneklem grubu tüm okul öğretmenlerinden oluşacaktır.

Çalışmamızda nitel destekli nicel araştırma yöntemini kullanacağız. Okul içerisindeki öğretmenlerle sözlü görüşmeler yapılacaktır. Okul içerisinde hangi iletişim sorunları yaşadıkları, bunlarla ilgili çözümlerinin olup olmadığı hakkında sorular sorularak bazı bulgular elde edilmeye çalışılacaktır. Okul içerisinde iletişim engellerinden kaynaklanan bazı sorunların olup olmadığı belirlenecektir. Çalışmada anket, özel görüşme, grup çalışmaları, atölye etkinlikleri gibi uygulamalardan yararlanılacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Sözlü-Sözsüz İletişim, Pozitif Dil, Empatik Duyarlılık, Çatışma Çözümü, Şiddetsiz İletişim, İletişim Engelleri

Öğretmenlerin A Tipi Ve B Tipi Kişilik Yapılarına Göre Zaman Yönetimi

Duygu Işıldar

Bilgisayar Öğretmenliği Antalya Bilim ve Sanat Merkezi

dyg.isildar@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Bu bildiri, öğretmenlerin A tipi ve B tipi kişilik özellikleri ile zaman yönetimi arasındaki ilişkiyi araştırmayı ve demografik değişkenlere göre bu ilişkiyi değerlendirmeyi amaçlayan bir araştırmayı tanıtmaktadır. Günümüzde, öğretmenlerin sadece bilgi aktaran birer yönetici değil, aynı zamanda öğrencilerine ilham veren liderler olarak rol almaları beklenmektedir. Bu değişim, öğretmenlerin kişilik yapıları ve zaman yönetimi becerileri ile yakından ilişkilidir. Araştırmanın önemi, öğretmenlerin bu becerileri nasıl geliştirebileceklerini ve eğitim kalitesini nasıl artırabileceklerini anlamakta yatmaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin demografik özelliklerinin zaman yönetimi becerileri üzerindeki etkisini de ortaya koymaktadır. Bu çalışma, daha etkili öğretmen liderliği ve zaman yönetimi stratejilerinin geliştirilmesine katkıda bulunabilir ve böylece eğitimdeki genel başarıyı artırabilir.

Amaç: Bu çalışmanın ana amacı, öğretmenlerin kişilik yapıları ile zaman yönetimi becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Alt amaçlar ise şunlardır:

A Tipi ve B Tipi kişilik özelliklerine sahip öğretmenlerin zaman yönetimi becerilerini karşılaştırmak.

Öğretmenlerin kişilik yapılarına göre zaman yönetimi becerilerinin cinsiyet, hizmet süresi, yaş ve medeni durum gibi demografik değişkenlerle ilişkisini analiz etmek.

Branş ve eğitim düzeyleri gibi faktörlerin öğretmenlerin zaman yönetimi üzerindeki etkisini belirlemek.

Yöntem: Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anketler Proje sahibi tarafından yüz yüze görüşülerek, sosyal ağlar ve mail yoluyla cevaplandırılmıştır. Araştırma 15.03.2015 ile 12.04.2015 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmada yer alan verilerin analiz edilmesinde SPSS Statistics 20 for Windows paket programı kullanılmıştır. Araştırmada yer alan hipotezlerin analizinde “Anova”, “T Testi” ve “Korelasyon Analizi” kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre, bu araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunun, zamanı kullanma konusunda “iyi” düzeyde bir beceri sergiledikleri, zamanın önemi hakkında yeterli bilince sahip oldukları anlaşılmaktadır. Araştırmanın en önemli sonucu A ve B kişilik yapılarına göre ayrımlanan öğretmenlerin zaman yönetimi ile kişilik yapıları arasında anlamlı bir ilişkinin olmamasıdır, zaman yönetimi ile cinsiyetleri, hizmet süreleri, yaşları ve medeni halleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı, zaman yönetimi ile branşları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Buna göre, sözel ve sayısal ders öğretmenlerinin resim beden eğitimi ve müzik dersi gibi sosyal faaliyete dayalı ders veren öğretmenlere oranla zaman yönetimini daha iyi kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Kişilik yapılarına göre ayrımlanan öğretmenlerin zaman yönetimi ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Buna göre, yüksek lisans yapan öğretmenlerin lisans mezunu öğretmenlere oranla zaman yönetimini daha iyi kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zaman Yönetimi, Kişilik Yapısı, Öğretmen, Demografik Değişken

Sürdürülebilirlik Hedefini Desteklemek İçin Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarına Yönelik Biyoplastik Konulu Deneysel Gösterimli Bir Uygulama

Gamze Sucuk ^{1,*} & Fehime Sevil Yalçın ²

¹ Fen Bilgisi Öğretmenliği Lisans Öğrencisi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Biyoloji Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

sucukgamze@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Son yıllarda plastik atıkların çevresel etkileri ve sürdürülebilir malzemelerin önemi giderek artmaktadır. Bu bağlamda, biyoplastikler doğal kaynaklardan elde edilen ve biyolojik olarak parçalanabilen plastik alternatiflerdir. Öğretmenler biyoplastiklerin öğrencilere öğretilmesi ve gelecekteki nesillerin sürdürülebilirlik bilincini artırmada kilit bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, biyoplastikler gibi çevre dostu malzemelerin kullanımı ve çevre eğitimi alanında yapılan çalışmalar önemli hale gelmiştir.

Amaç: Bu çalışma, Fen Bilimleri öğretmen adaylarının, bilimsel düşünme becerilerini geliştirmek, sürdürülebilirlik konusunda farkındalık yaratmak ve alternatif malzemelerin kullanımının önemini vurgulamak için yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmada, nitel araştırma desenlerinden eylem çalışması kapsamında yürütülmüştür. Çalışma grubu ölçüt örneklem yöntemiyle belirlenmiş, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi Marmara Bölgesinde bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesinde Fen Bilgisi Öğretmenliği programının 2. Sınıfında öğrenim görmekte olan 32 öğretmen adayı oluşturmuştur. Veri toplama süreci öncelikle öğretim elemanından izin alınarak öğretmen adaylarına toplu şekilde ulaşılmış ve eğitim sürecine katılmaları talep edilmiştir. Katılımcılar, haftada 2 teorik ve 2 uygulama saatini kapsayan bir haftalık eğitime tabi tutulmuştur. Eğitim öncesi ve eğitim sonrası olmak üzere yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında verilen eğitim öncesinde ve sonrasında öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerden elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizi sırasında ilk iki katılımcıya ait görüşme verileri alan eğitimci uzman tarafından incelenmiş, geri kalan katılımcılara ait görüşme verileri ise araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Bu çalışmada öncelikle veriler kodlanıp daha sonra ortaya çıkan kodlar kategoriler altında birleştirilerek çalışmanın bulguları sunulmuştur.

Bulgular ve Sonuç: Proje sonuçları, çevre eğitimi ve yeşil biyoteknolojiye ilişkin farkındalığın artırılması amacıyla gerçekleştirilen uygulamalı etkinliklerin öğretmen adaylarının görüşlerinde olumlu bir etki yarattığını göstermektedir. Öncelikle, öğretmen adaylarının yeşil biyoteknoloji ve biyoplastik konularındaki bilgi düzeylerinin uygulama öncesi sınırlı olduğu ve uygulama sonrasında bu konularda farkındalıklarının arttığı belirlenmiştir. Uygulama sürecinde, öğretmen adaylarının çevre dostu ürünlerin çevre üzerinde, insan sağlığına olan olumlu katkıları ve ekonomiye katkıları konusunda daha bilinçli hale geldikleri gözlemlenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının çevre biyoteknolojisi ve biyoplastik hakkındaki bilgi ve görüşlerinin, çevreye dair farkındalıklarının arttığı ve yeşil üretim teknolojileri ve sürdürülebilirlik kavramlarını daha iyi anladıkları görülmüştür. Öğretmen adaylarının çevre konularına yönelik bilgi düzeylerini artırmak için üniversite laboratuvar derslerinde uygulamalı deneyler ve etkinliklerin daha fazla benimsenmesi ve fen derslerinde kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre biyoteknolojisi, Fen Bilgisi öğretmen adayları, Biyo tabanlı ürün

Not: Bu çalışma 2209 TUBİTAK 1919B012204092 numaralı proje tarafından desteklenmiştir.

Öğretmenlik Uygulaması Derslerinin Uygulanma Sürecine İlişkin Gözlemler, Paydaş Görüşleri Çanakkale İli Örneği

Naciye Şimşek

Matematik Fen Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi
naciyesimsek@comu.edu.tr

Özet

Problem Durumu: Uygulama yönergesinin uygulama öğretim elemanı, uygulama okulu, uygulama öğretmeni ve uygulama öğrencisinden bazı beklentileri vardır. Bu beklentiler öneri niteliğinde olmayıp kesinlik ifade etmektedir. Uygulama öğrencisinin uygulama okullarında aktif olarak anlatacağı toplam ders saati belirlenirken haftalık ders saati ile ilişki kurulmaktadır. “Haftalık ders saati 3 ve üzerinde olan dersler için her dönem 20 saatten az olmamak kaydıyla aktif olarak ders anlatır” şeklindeki ifade farklı uygulama okullarında farklı saatlerden oluşmaktadır. Çalışmada bu ve benzeri problemler bildiri haline getirilerek paydaşlarla paylaşılması hedeflenmektedir.

Amaç: Bu çalışmada, 2021 (Ekim)’den beri uygulanmakta olan “Öğretmenlik Uygulaması Yönergesinin” okullarda uygulamasına yönelik ortaya çıkan genel problemleri belirleyerek çözüm önerilerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Yöntem: Bu araştırma; yukarıda adı geçen yönergesinin uygulanması ile ilgili karşılaşılan güçlükleri uygulama öğrencileri ve uygulama öğretmenleri ile uygulama öğretim elemanları ve okul uygulama koordinatör ya da okul müdürleri ile birebir yapılan görüşmeler, gözlem ve deneyimlere dayalı olarak toplanan bilgilerden oluşan nitel bir çalışmadır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ekim 2021 Uygulama Yönergesi, Öğretmenlik Uygulaması, Uygulama Okulu

Yüksek Lisans Yapan Öğretmenlerin Tez Yazma Sürecinde Yaşadıkları Zorluklar

Fatma Kuvancı

Okul Öncesi Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
mustafa.kuvanci@bahcesehir.k12.tr

Özet

Amaç: Bu araştırmanın temel amacı, lisansüstü eğitim yapan farklı branşlardaki öğretmenlerin tez yazma sürecinde yaşadıkları zorlukları tespit etmek, onların deneyimlerinden hareketle buldukları çözüm yollarını ve farklı çözüm önerilerini belirlemektir. Araştırmanın temel amacını gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

- a) Tez yazma sürecinde yaşadığınız zorluklar nelerdir?
- b) Bu zorlukları aşmak için neler yaptınız?
- c) Bu sürecin etkililiği için yapılması gerekenler nelerdir?

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi

MEB okullarında görev yapan ve yüksek lisans eğitimi alan öğretmenler

İyi Uygulamanın Özeti

Bu araştırmanın amacı, yüksek lisans yapan öğretmenlerin tez yazma sürecinde yaşadıkları zorlukları tespit etmektir. Nitel araştırma ve fenomenoloji deseni kullanılarak yapılan bu çalışmaya, Türkiye'nin farklı illerindeki üniversitelerde yüksek lisans eğitimini tamamlamış ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda çalışan 10 öğretmen katılmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış bir form kullanılarak toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre bu sorunları ortadan kaldırmaya yönelik önerilerde bulunulmuştur.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları

Sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Lisansüstü Eğitim, Tez Hazırlama

Geleceğin Öğretmeni Olmak: Sınıf Öğretmenlerinin Gözünden Geleceğin Öğretmen Özellikleri

Seda Çarıkçı ^{1,*}, Yasemin Başlantı ² & Ayşe Aybike Özkan ³

¹ Sınıf Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

² Öğretmen Yetiştirme Arge Birimi İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü

³ Sınıf Öğretmenliği Bahattin Özyazıcı İlkokulu

sedacarikci@gmail.com

Özet

Günümüzde yaşam dinamikleri hızla değişmektedir. Teknolojik ilerlemeler, kültürel çeşitlilik ve toplumsal gereksinimler eğitim sistemlerinde kökten değişikliklerin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu değişimler öğretmenlik mesleğini çağın gereksinimlerine uygun hale getirme zorunluluğunu da doğurmaktadır. Çağın gerekliliklerine uyumlanma çabası içinde olan eğitim ortamlarında öğretmenlik mesleği, insan, teknoloji ve öğretim alanlarının birleştiği önemli bir kesişim noktasında bulunmaktadır. Öğretmenler gelecek nesilleri yaşama hazırlayan mimarlardır ve meydana gelen değişimler geleceğin öğretmen rolünü ve gereksinimlerini de önemli ölçüde etkilemektedir. Özellikle sınıf öğretmenleri eğitimin ilk kademesinde yer alarak çocukların eğitim hayatındaki ilk adımları atmalarına yardımcı oldukları için önemlidirler. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken özellikler, geleceğin eğitim anlayışına uygun olarak şekillenmelidir. Bu bağlamda geleceğin öğretmenin kimliği, rolü, gereksinimleri ve yeterlikleri hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşlerini anlamak ve fikir edinmek büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin geleceğin öğretmeninde bulunması gereken özelliklere ilişkin görüşlerini derinlemesine incelemek ve ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin geleceğin öğretmen kimliği, rolü, gereksinimleri ve yeterliklerine dair hissettiklerini belirlemek hedeflenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu devlet okullarında sınıf öğretmeni olarak görev yapan 40 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma desenine uygun olarak tasarlanmış olup betimleyici nitel çalışma tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubundaki öğretmenlerin görüşlerini detaylı bir şekilde inceleyebilmek için veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan yazılı form kullanılacaktır. Elde edilecek veriler içerik analiziyle çözümlenecektir. Elde edilecek verilerin geleceğin öğretmen kimliği, rolü, gereksinimleri ve sahip olması gereken yeterlikler açısından önemli bir bakış açısı sunacağına inanılmaktadır. Ayrıca bu verilerin öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarının ve eğilimlerinin belirlenmesine yönelik yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Geleceğin Öğretmeni, Öğretmen Yeterlikleri

Öğretmen Adaylarına Göre Araştırmacı Öğretmen

Sezen Çiçek Apaydın ^{1,*} & Melis Berber ²

¹ Fizik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

apaydinsezen@gmail.com

Özet

Dünya çapında çok sayıda politika belgesi ile öğretmenlerin araştırma yapmalarının önemi ve gerekliliği vurgulanmaktadır. Öğretmenlerin araştırma yapmasının kendi mesleki gelişimine, meslektaşlarının mesleki gelişimine, öğrencilerinin gelişimlerine etkisi olduğu ampirik kanıtlarla ortaya konmuştur. Bununla birlikte öğretmenin araştırma yapmasının mevcut eğitim sisteminde uygulama ve araştırma arasında var olan boşluğun/uçurumun kapanmasında da etkili olduğu ifade edilmektedir. Bu noktada eğitim literatürüne katılan kavramlardan birisi araştırmacı öğretmen kavramıdır. En genel anlamı ile araştırmacı öğretmen sınıf içi/dışı uygulamalarını geliştirmek için bilimsel araştırmalara başvuran öğretmendir.

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının araştırmacı öğretmen kavramına yönelik görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmaktadır:

1. Öğretmen adaylarına göre araştırmacı öğretmen tanımı nasıldır?
2. Öğretmen adaylarına göre araştırmacı öğretmenin özellikleri nelerdir?
3. Öğretmen adayları kendilerini araştırmacı öğretmen olarak görmekte midir?

Öğretmen adaylarının araştırmacı öğretmen kavramına yönelik tanımlarını ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinin benimsendiği bir araştırmadır. Merriam (2013), tüm nitel araştırmaların anlamın nasıl inşa edildiği ve insanların yaşamlarını ve dünyalarını nasıl anlamlandırdıklarıyla ilgili olduğunu, ancak temel nitel araştırmanın birincil amacının bu anlamları ortaya çıkarmak olduğunu belirtmektedir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının araştırmacı öğretmen kavramını nasıl tanımladıkları, araştırmacı öğretmeni diğer öğretmenlerden ayıran özelliklerin neler olduğunu ve kendilerini araştırmacı öğretmen olarak görüp görmedikleri hakkındaki düşüncelerini ortaya çıkarmak amaçlandığı için temel nitel araştırma deseni seçilmiştir.

Çalışmada derinlemesine bir inceleme yapılması amaçlanmamıştır. Öğretmen adaylarının görüşlerini daha geniş bir perspektiften keşfetmek amaçlanmıştır. Başka bir deyişle, bu çalışma genişlik arayışında olan bir çalışmadır (Patton, 2014). Genişlik arayışı, genelleme yapmayı amaçladığı anlamına gelmemektedir. Amaç genelleme yapmak değil, geniş bir yorum sunmaktır.

Araştırmanın çalışma grubunu farklı bölümlerde öğrenim gören 182 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde uygun örnekleme stratejisinden yararlanılmıştır. Araştırmada veriler açık uçlu sorulardan oluşan bir form aracılığı ile toplanmış ve verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

Araştırmada veri analiz aşaması devam etmektedir. Ancak ilk elde edilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının araştırmacı öğretmeni, öğretimini araştırmalara dayalı olarak geliştiren kişi olarak tanımladıkları söylenebilir. Araştırmacı öğretmenin kendini geliştiren, daha bilgili, daha verimli ve yeniliklere açık olması gibi özelliklere sahip olduğu öğretmen adayları tarafından belirtilmiştir. Son olarak araştırmaya katılan öğretmen adaylarının neredeyse tamamı araştırmacı öğretmen olmak istediklerini dile getirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Araştırmacı Öğretmen, Eğitim Araştırmaları, Araştırma Okuryazarlığı

Öğretmen Çocuklarının Gözüyle Eğitim Fakülteleri

İsmail Satmaz

Eğitim Programları ve Öğretim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
ismailsatmaz@comu.edu.tr

Özet

Eğitim, kuşaklar boyu aktarılan değerler, bilgiler ve becerilerin öğretilmesi ve öğrenilmesi sürecidir. Bu süreç içinde öğretmenler, toplumun temel taşlarından biri olarak, eğitim sistemlerinin kalitesini ve etkinliğini doğrudan etkileyen önemli aktörlerdir. Öğretmen çocukları, yani eğitimci ailelerden gelen bireyler, eğitim sistemine dair benzersiz bir perspektife sahiptirler. Bu çalışma, öğretmen çocuklarının eğitim fakültelerindeki deneyimlerini, karşılaştıkları zorlukları ve yakaladıkları fırsatları derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Öğretmen çocukları, ailelerinden aldıkları mesleki mirasla, öğretmenlik mesleğine dair önceden edinilmiş bilgilerle ve belki de öğretmenlik mesleğine yönelik özgül beklentilerle eğitim fakültelerine adım atarlar. Bu durum, onların akademik ve sosyal etkileşimlerini, kariyer beklentilerini ve mesleki kimliklerinin gelişimini farklı şekillerde etkileyebilir.

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcı gurubunu 2023-2024 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde öğrenim gören 20 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Çalışmanın ilk bulguları, öğrencilerin eğitim fakültesine başlama kararlarında ailelerinin önemli bir etkisi olduğunu, öğretmenlik mesleğine yönelik kariyer beklentilerinin aile görüşleriyle örtüştüğünü ve eğitim fakültelerinin mesleki kimliklerinin şekillenmesinde kritik bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, eğitim fakültelerinin öğretmen çocukları üzerindeki etkilerini ve eğitim süreçlerindeki önemini vurgulamaktadır. Araştırmacılara eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarına yönelik yönelik boylamsal araştırmalar yapmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Fakültesi, Öğretmen Çocukları, Mesleki Kimlik

Lisansüstü Eğitime İlişkin Öğretmen Görüşleri

Tugay Tutkun ^{1,*}, Gözde Özer ² & Ezgi Eylül Özden ³

¹ Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Matematik Eğitimi Meb

³ Fen Bilgisi Öğretmenliği Meb

tugay@comu.edu.tr

Özet

Yükseköğretimin bir parçası olan lisansüstü eğitim dört yıllık lisans eğitiminin ardından yapılan ve ilgili alanda uzmanlaşmayı hedefleyen bir eğitimidir. Ülkemizde lisansüstü eğitim 1981 yılında çıkarılan 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ile yüksek lisans ve doktora olarak iki aşamalı bir yapıya kavuşturulmuş ve eğitimleri de enstitüler bünyesinde yapılmaya başlanılmıştır. Lisansüstü eğitim, yüksek lisans ve doktora eğitimi ile sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik çalışması ve tıpta uzmanlık eğitimlerini ifade etmektedir. Lisansüstü eğitimin temel amacı, ülkenin ihtiyaç duyduğu bilim insanı, araştırmacı ve tüm meslek dalları için yüksek niteliklere haiz insan gücünün yetiştirilmesidir. Öğretmen yetiştirme alanlarında yürütülen lisansüstü programlarının günümüz toplumunun gereksinimi olan nitelikli ve yenilikçi öğretmenlerin yetiştirilmesine yardımcı olması beklenmektedir. Lisansüstü düzeyde eğitim alan öğretmenlerin kendilerine sadece akademik yeterlilikler değil aynı zamanda finansal, kültürel ve kurumsal faktörlere sahip güçlü bir kimlik kazandırması ve elde edilen birikimlerin bilim alanına entelektüel bir zenginlik sağlaması da beklenmektedir. 14 Şubat 2022 tarihinde yayınlanan 7354 Sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu eğitim ve öğretim hizmetlerini yürütmekle görevli olan öğretmenlerin atamalarını, mesleki gelişimlerini ve kariyer basamaklarını düzenlemekte ve öğretmenlik mesleğinin çalışma şartlarını iyileştirmek ve eğitimin kalitesini yükseltmeyi amaçlamaktadır. Bu kanunla öğretmenlik mesleği; öğretmen, uzman öğretmen ve başöğretmen şeklinde isimlendirilen üç kariyer basamağından oluşan bir meslek haline gelmiştir. Uzman öğretmen ya da başöğretmen kademelerine ulaşmak için yapılacak olan yazılı sınava girerek başarılı olma şartı getirilmiştir. Bununla birlikte, uzman öğretmenlik için yapılacak olan sınavdan muaf olabilmek için lisansüstü eğitim alma ve başöğretmenlik sınavından muaf olabilmek için ise doktora derecesinden mezun olma şartı da getirilmiştir.

Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin lisansüstü eğitime ilişkin görüşlerini belirlemek ve tanımlamaktır. Bu amaçla, araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden; örneklemin problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesneler ya da durumlardan oluşturulmasını gerektiren eden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Araştırma verileri, çalışma grubunu oluşturan 2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar döneminde MEB’de görev yapmakta olan öğretmenlerden toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu ile elde edilmiş verilerin incelenmesinde betimsel analiz ve içerik analizi kullanılacaktır. Bu bağlamda araştırma verileri düzenlenerek belirlenmiş olan temalara göre sınıflandırılacak ve katılımcıların ifadelerinden doğrudan alıntı yapılarak açıklanacak ve yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Lisansüstü Eğitim, Öğretmen

Özel Eğitim Kurumları ve Devlet Okullarındaki Özel Sınıflarda Görev Yapan Öğretmenlerin Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerine İlişkin Uygulamaları

Şenol Gül ^{1,*} & Serdar Arcagök ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

² Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
senolgul83@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı özel eğitim kurumları ve devlet okullarındaki özel sınıflarda görev yapan öğretmenlerin öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere yönelik uygulamalarını belirlemektir. Araştırmada nicel adımda tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın nicel adımının evrenini 2023-2024 öğretim yılında Çanakkale il merkezinde bulunan özel eğitim kurumlarında ve devlet okullarındaki özel sınıflarda görev yapan öğretmenler ile Rehberlik Araştırma Merkezinde görev yapan müdürler oluşturmaktadır. Nicel adımın örneklemini ise seçkisiz yolla belirlenen 98 öğretmen ile 2 müdür oluşturmaktadır. Araştırmanın nitel adımını ise olgu bilim yöntemi oluşturmaktadır. Nitel adımın örneklemini ise Çanakkale il merkezinde bulunan özel eğitim kurumlarında ve devlet okullarındaki özel sınıflarda görev yapan 29 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma nicel verileri normal dağılım göstermediğinden araştırmada Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Ayrıca frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (X) ile Standart Sapma (Ss) değerleri kullanılmıştır. Araştırmanın nitel verileri tematik kodlama aracılığıyla analiz edilerek iki veri kodlayıcısı tarafından kod ve temalara dönüştürülmüştür. Araştırmada özel eğitim kurumları ve devlet okullarındaki özel sınıflarda görev yapan öğretmenlerin öğrenme güçlüğü çeken öğrencileri tanılamada, yerleştirme – izlemede ve kaynaştırma bazı değişkenler bakımından (çalıştığı kurum, branş ve tercih nedeni) anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Nitel verilerde elde edilen bulgulara ise özel eğitim kurumları ve devlet okullarındaki özel sınıflarda görev yapan öğretmenlerin derse hazırlık aşamasında öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilere yönelik farklı etkinlikler yürüttükleri belirlenmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin ders sırasında bu öğrencilere yönelik farklı sayıda ve türde etkinlikler yürüttükleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin bir bölümünün öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin bireyselleştirilmiş eğitim planındaki kazanımları yeterli gördüğü ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme Güçlüğü Yaşayan Öğrenciler, Özel Eğitim Kurumları, Bireysel Eğitim Planı, Tanılama, Yerleştirme- İzleme ve Kaynaştırma Süreci.

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Öğrenciye Sahip Velilerin Psikolojik Sağlık Düzeylerinin İncelenmesi

Suat Oğuz

Özel Eğitim Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
suatoguz16@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı otizm spektrum bozukluğu tanısı almış çocuğu olan velilerin psikolojik sağlık düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu bağlamda incelenen değişkenler; yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, çalışma durumu, velinin mesleğidir. Bu araştırma betimsel nitelikli nedensel karşılaştırma araştırmasıdır. Araştırmada 82 veliden veri toplanmıştır. Araştırma çalışma grubu üzerinden yürütülmüş olup örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırma verileri “kişisel bilgi formu” ve “Psikolojik Sağlık Ölçeği” kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmada Otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciye sahip velilerin psikolojik sağlık düzeylerinin belirlenmesi için frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (X) ve standart sapma (SS) kullanılmıştır. Nedensel karşılaştırma deseni için gruplar arası ortalamaların karşılaştırılmasında hangi istatistiklerin kullanılacağını belirlemek için puan dağılımları incelenmiştir. Puanların normal dağılım sergilemediği görülmüştür. Bundan dolayı Otizm spektrum tanısı almış çocuğu olan velilerin psikolojik sağlık düzeylerinin belirlenen demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için iki grup ortalamalarının karşılaştırılmasında bağımsız gruplar için Mann-Whitney U Testi, ikiden fazla grup ortalamaları karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciye sahip olan velilerin psikolojik sağlık düzeylerinin düşük olduğu, Otizm spektrum bozukluğu olan çocuğu olanlar içinde kadınların psikolojik sağlıklarının erkeklere göre daha düşük olduğu, yine bir işte çalışanlara göre çalışmayan velilerin psikolojik sağlığının daha düşük olduğu sonucu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Otizm, Psikolojik Sağlık, Veliler

Artificial Intelligence in English Language Teaching for Students With Adhd: Teaching Techniques, in-Class Activities/Games & Evaluation Methods

Irem Girgin ^{1,*} & Bahar Cansu Kara ²

¹ Engelli Çalışmaları/Doktora Programı Trakya Üniversitesi

² Engelli Çalışmaları Trakya Üniversitesi

iremgrgn.0@gmail.com

Abstract

Problem: Neurodevelopmental disorders such as Attention Deficit and Hyperactivity Disorder (ADHD) may cause individuals to often face adaptation difficulties which can impact their overall learning capacity. Artificial Intelligence (AI) has been used to assist students with ADHD in many educational fields including English Language Teaching (ELT). Studies pointed out that upcoming ELT methods included AI to enhance various aspects of the interactional and effective learning environment for learners. Considering the upcoming educational revolutions, examining AI regarding ELT for ADHD might be important to gather significant teaching assets.

Purpose: Literature review pointed that there weren't enough studies examining the relationship between AI and ELT for students with ADHD. In this context, this study aims to investigate artificial intelligence research assistant tools and examine their responses regarding teaching techniques, in-class activities, and evaluation methods. Within this regard, it is thought that this study will contribute to future studies and add a different direction, this study is needed.

Methodology: This study was modeled as qualitative research, using document analysis to gather information from AI research assistants regarding English Language Teaching techniques, in-class activities and games, and evaluation methods for students with ADHD. The main purpose of qualitative research is to obtain deeper meanings and to emphasize the importance of subjective perspectives in a flexible way. To obtain the answers, most common AI tools were used in the study; these AI tools were Chatgpt, Notion, PopAI, Wordtune, Easy Peasy AI, Simplified AI, Hix AI, Gemini and Bing.

In this study, the qualitative research method was preferred, aiming to convey the information received from AI research assistants in a deeper and more detailed manner.

Findings and Conclusions: The study is in the process of collecting findings, findings and conclusions will be included in the report.

Key Words: Special Education, Artificial Intelligence, Attention Deficit and Hyperactivity Disorder, Assistive Technology.

Özel Eğitimde Fen Eğitiminde Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Öğrenci Başarısı Ve Tutumuna Etkisi

Canan Kısacık

Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
cananarslan2647@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Eğitim ve öğretim ihtiyaçları normal gelişim gösteren bireylerden farklı olan bireyler birden fazla duyuya hitap eden, öğretim yöntem ve tekniklere ihtiyaç duymaktadır. Bu tür bireylerde bilgiyi günlük hayatına entegre edebilme, genellikle yavaştır bu nedenle bilgiler yavaş verilmeli, gerektiğinde geri dönütler ve tekrarlar yapılabilmesi ve olabildiğince öğrenme sürecine bu bireyler katılabilmelidir (MEB, 2021). Teknolojik aletler özel eğitim öğrencileri için de farklı davranış ve soyut kavram öğretiminde kullanılabilir (Bozkurt,2017). Bu nedenle dijital ortamlar sayesinde öğrenci bilgilerinin kalıcılığı da artmaktadır. (Rizzo, Schultheis, Kerns ve Mateer, 2004).

Amaç: Fen eğitiminde artırılmış gerçeklik uygulamalarının öğrenci başarısı ve derse karşı tutumu üzerindeki etkisi incelenmek amaçlanmıştır.

Araştırma önemi: Fen bilimleri dersi özel eğitim öğrencileri için çevresindeki olayları fark etmesini, bilimsel süreç becerileri kazanarak duyu organlarını etkin kullanmayı sağlar (Karamustafaoğlu ve yaman ,2015).Bu nedenle Fen bilimlerinde bulunan kavramları özel eğitim öğrencilerine öğretmeye çalışırken etkili öğretim yöntem ve tekniklerine ihtiyaç vardır (Cox,2019).

Yöntem: Yapılan çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda tek gruba ön-test, son-test farklı yöntemler kullanmanın sonuçlarını ölçmek amacıyla uygulanmıştır. Nitel boyutunda ise açık uçlu sorular bulunmaktadır.

Örneklem: Araştırma örneklemini Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir devlet okulu bünyesinde bulunan özel eğitim sınıfındaki 14 yaşında 1 kız, 1 erkek hafif düzey zihinsel engelli 2 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı: Veri toplama aracı olarak ön-test ve son -test için güneş sistemi konusu başarı testi uygulanmıştır. Öğrencilerin fen bilgisi dersine yönelik tutumlarını belirlemek adına 7 adet açık uçlu soru sorulmuştur.

Uygulama Özeti: Uygulamadan önce öğrencilere güneş sistemi konusunu anlatılmıştır. Gezegenler ile ilgili resimler gösterilmiş ve yazı tahtası kullanılmıştır. Ardından ön- test olarak hazırlanan başarı testi uygulanmıştır. iki hafta süre sonra Space 4D+ uygulaması kullanılarak ders tekrar anlatılmıştır. Uygulamada bulunan videolar izletilmiş ve ardından öğrencilere uygulamalar yaptırılmıştır. Öğrenciler daha çok kendileri sürece dahil olmuşlardır. Uygulama süreci bir hafta sürmüş ve başarı testi son -test

olarak uygulanmıştır. Ardından öğrencilerin fen dersine ilişkin tutumlarına yönelik açık uçlu sorular sorulmuştur.

Bulgular: Yapılan ön- test başarı testinden 1.öğrencinin 10 sorudan 4 ünü doğru 6'sını yanlış cevapladığı ve toplamda 40 puan aldığı,2.Öğrencinin ise 6'sını doğru 4' ünü yanlış cevapladığı toplamda 60 puan aldığı görülmektedir. Son test sonuçlarına bakıldığında ise 1. Öğrencinin 9 soruyu doğru 1 soruyu yanlış cevapladığı toplamda 90 puan aldığı, 2.öğrencinin ise tüm soruları doğru cevapladığı toplamda 100 puan aldığı görülmektedir. Nitel sonuçlara dair bilgilere daha sonra yer verilecektir.

Sonuç: Araştırma sonucunda artırılmış gerçeklik uygulamalarının öğrenci başarısını pozitif yönde etkilediği ve öğrencilerin fen dersine karşı tutumlarını olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış Gerçeklik, Özel Eğitim ,Fen Eğitimi, Zihinsel Engelli Öğrenci, Özel Eğitim

Zihinsel Engelli Öğrencilere Hizmet Veren Özel Eğitim Okullarında Sosyal Eğitim Ve Toplumsal Faydalar

Eda Köse ^{1,*} & Salih Zeki Genç ²

¹ Sosyoloji Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

edaakosse@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Sosyal bir varlık olan birey, içinde bulunduğu sosyal çevreyle birlikte gelişip şekillenir. Bu süreçte birçok kurum devreye girer. Bireyin toplumsallaşmasını sağlayan kurumlar bu faydanın beraberinde bireyin kişiliğin oluşmasında da etkili bir rol oynar. Bunlar arasında en etkili ve öncelikli olan ise eğitim olgusudur. Eğitim sayesinde bireyin değişen ortamlara uygun beceri ve bilgilerle yoğrulması önemlidir. Oluşturulması hedeflenen değişim ve gelişim sürecinde toplumsal yapıyı meydana çıkaran unsurlara önem verilmesi, bahsi geçen değişimin yönünü belirlemede etkili olmaktadır. Toplumun temel dinamikleri, değerleri ve kültürel unsurlarına dikkat edilmesi değişimin başarısında da aynı oranda etki göstermektedir. Bunun mümkün olması da eğitim ve dolayısıyla eğitim kurumlarının birinci derecede görevi olmalıdır.

Bugün eğitim sistemimizin karşılaştığı sorunlardan bir tanesi, bireylerin üst seviye düşünme becerilerini geliştiremiyor olmalarıdır. Bu sorun yığınına mevcut eğitim sistemiyle çözüme kavuşturmak mümkün değildir.

İşte bu noktada eğitimde sosyal bilinç kazanımı devreye girmektedir. Sosyal eğitim, eğitim sosyolojisinde olduğu gibi, eğitim ve toplum arasındaki karşılıklı etkileri, bağlantıları ve ilişkileri inceler. Eğitimi sosyal bir olgu olarak ele almakla birlikte bireye toplumsal yaşamda bir vizyon kazanımı sağlar.

Literatür taraması yapıldığında, zihinsel engelli öğrencilerin sosyal eğitimleriyle ilgili bir çalışmanın olmadığı fark edilmiştir. Bu uygulamanın zihinsel engelli öğrenciler özelinde yola çıkıp, edinilen sonuçlar neticesinde genel eğitim- öğretim kapsamına katkı sağlayabileceği düşüncesiyle çalışma önem arz etmektedir.

Amaç: Anaokulu, ilkokul ve ortaokul düzeyindeki eğitim kurumlarında uygulanması beklenen sosyal eğitimin, bireye sosyolojik bakış açısı kazandırmanın beraberinde, içinde bulunduğu topluma uyum ve kendini gerçekleştirme gibi kazanımların elde edilebileceği bir olgu olarak karşımıza çıkan söz konusu eğitimin, özel eğitim okullarında kavranıp eğitime kazandırılmasıdır. Çalışma sonunda zihinsel engelli bireylerin eğitiminde sosyolojik bakış etkisinin getirileri irdelenmiş olacaktır.

Yöntem: Veriler Nitel Araştırma Yöntemlerinden biri olan ‘Görüşme’ tekniğinin Yarı yapılandırılmış görüşme türü kullanılarak gönüllülük esasıyla katılımcılara uygulanacaktır.

Veri toplama araçları. Hazırlanmış veri toplama aracı varsa mutlaka Başvuru Dosyasına eklenmelidir. Veri toplama araçlarının araştırma sürecinde hazırlanması öngörülüyorsa, bu durum gerekçeleriyle birlikte açıklanmalıdır.

Çalışma Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan ‘Görüşme’ tekniğinin Yarı yapılandırılmış görüşme türüyle önceden tasarlanan bir dizi soruyu içeren bir görüşme formuyla birlikte katılımcıya sunulacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim, Sosyal Eğitim, Özel Eğitim Okullarında Eğitim

Akran Zorbalığının Özel Gereksinimli Öğrencilere Yansıması

Esra Erbaş

Özel Eğitim Bölümü Çanakkale II Milli Eğitim Müdürlüğü Arge Birimi/ Anadolu Üniversitesi
esraerbasm1090@gmail.com

Özet

Günümüz eğitim sisteminde ivme kazanan konular arasında yer alan akran zorbalığı sınıf ve okul yönetimini olumsuz yönde etkileyen etmenler arasında yer almaktadır. Alanyazında yer alan çalışmalar akran zorbalığının artan bir oranla tüm öğrenciler için bir risk faktörü haline geldiğini vurgulamaktadır (Hwang vd., 2018). Akran zorbalığı hem tipik gelişim gösteren hem de özel gereksinimli öğrencileri etkileyen bir durum olmakla birlikte özel gereksinimli öğrencilerin yetersizlikten etkilenme durumlarına bağlı olarak sahip oldukları karakteristik özellikler (Ör., sosyal beceriler, iletişim becerileri, çatışma ve problem çözme beceriler vb.) ve bu özelliklere bağlı olarak yaşadıkları sınırlılıklar akran zorbalığına maruz kalma risklerini artırmaktadır (Cappodocia vd., 2012; Lindsay ve McPherson, 2012). Özel gereksinimli öğrencilerin akran zorbalığına maruz kaldığı ulusal alanyazında yer alan çalışmaların bulgularına yansımaktadır (Ör., Algüzel ve Bumin, 2024; Cincioğlu ve Ergin, 2023; Sivrikaya ve Çetin, 2023; Tuş 2013; ve Tekinarslan). Ulusal alanyazında özel gereksinimli öğrenciler ve akran zorbalığını ele alan çalışmaların çeşitli boyutlarıyla ele alınarak bütüncül bir yapıda incelenmesi söz konusu çalışmalardan elde edilen bulgulardan bir çerçeve oluşturulması açısından önemlidir. Özel gereksinimli öğrenciler ve akran zorbalığına ilişkin yürütülen çalışmaların bütüncül bir yaklaşımla incelenmesi akran zorbalığıyla müdahaleyi amaçlayan programların geliştirilmesi için bir gerekliliktir.

Amaç: Bu çalışmada özel gereksinimli öğrenciler ve akran zorbalığı konusunu ele alan çalışmaların sistematik derleme yoluyla incelenmesi ve elde edilen verilerin sentezlenerek bütüncül bir yaklaşımla sunulması amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma kapsamında ulusal alanyazında yer alan ilgili araştırmaların sistematik derleme yöntemiyle incelenmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda ilgili araştırmaların araştırma bileşenlerinin ve bulgularının sistematik olarak incelenmesi ve sentezlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda bu çalışmaya dahil edilen çalışmalar amaç, yöntem, veri toplama araçları, katılımcılar, bulgular ve öneriler bileşenlerine dayalı olarak incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Çalışmadan elde edilen veriler analiz aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Akran Zorbalığı, Özel Eğitim, Gelişimsel Yetersizlik, Akran İlişkileri

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Bilim İnsanı İmajlarının Belirlenmesi

Zafer Savaş Kıvılcım ^{1,*}, Hilal Karakış ², Mehmet Eskitürk ³, Volkan Aydın ⁴ & Erhan Kaya ⁵

¹ Mfbe Matematik Eğitimi Balıkesir Üniversitesi

² Bilişim Teknolojileri Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

³ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

⁴ Türkçe Öğretmenliği Pamukkale Üniversitesi

⁵ Sınıf Öğretmenliği Manisa Celâl Bayar Üniversitesi

zskvlcm@yahoo.com

Özet

Problem Durumu: Bilim algısı tarih boyunca içerisinde yaşanılan tüm toplumlar için önemli olmuştur. Ülkemizde de bilimsel bilgi ve bilimsel bilgi süreç becerilerinin kazandırılması konuları son zamanlarda tüm disiplinlere ait programlarda yerini almaktadır. Üstün yetenekli olarak nitelendirilen öğrenciler gelecekte bilim insanı olması ve bilimsel bilginin yoğun olarak kullanılacağı meslek dallarını seçme olasılıkları yüksek olan öğrenci gurubu olup Bilim Sanat Merkezlerinde bu yönde eğitimler almaktadırlar. Ülkemiz için yer üstü zenginlik olarak kabul edilebilecek bu öğrenci gurubunun bilimi ve bilimin önemli parçası olan bilim insanlarını anlaması oldukça önemlidir.

Amaç: Çalışmanın amacı üstün yetenekli öğrencilerin bilim insanı algılarını tarama yöntemiyle incelemektir.

Yöntem: Bu çalışmada, var olan durumu en net şekilde ortaya koyabilmek amacıyla nitel araştırma modellerinden olan tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmaya, Bilim ve Sanat Merkezinde genel yetenek alanında eğitim gören 2, 3 ve 4. Sınıf öğrencilerden oluşan 47 öğrenci katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Bir Bilim İnsanı Çiz Testi kullanılmış olup; öğrencilerden görevi başındaki bir bilim insanını, çalışmalarını ve çalışma ortamını detaylı bir şekilde çizimleri istenmiştir. Çizimler üzerinde puanlama yapılırken incelenen özelliğin varlığına veya yokluğuna bağlı olarak 1 veya 0 puan ile kodlanmıştır. Çizilen resimlerin analizi, nitel araştırma desenlerinden tarama modelinde gerçekleştirilmiş olup nitel araştırma tekniklerinden doküman analizi kullanılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Çalışmanın bulgular, tartışma, sonuç ve öneriler bölümleri kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üstün Yetenekli Öğrenci, Bilim İnsanı, Bilsem

Okul Öncesi Çocuklarında Pandemi Sonrası Görülen Davranış Problemlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Nebiye Atakul

Okul Öncesi Öğretmenliği Çanakkale Milli Eğitim Müdürlüğü/ Çınarlı İlkokulu
nebiye_atakul@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı Pandemi salgını sonrasında okul öncesi öğretmenlerinin çocuklarda gördükleri davranış problemlerine ilişkin karşılaştıkları sorunları incelemektir. Araştırmaya 30 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla hazırlanan “Okul Öncesi Çocuklarda Pandemi Sonrası Görülen Davranış Değişikliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri” başlıklı bir görüşme formu kullanılmıştır. Veriler Aralık ve Ocak aylarında toplanmıştır. Çalışmada betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, okul öncesi öğretmenleri pandemi sonrasında çocuklarda gözlemledikleri davranış problemlerini şu şekilde belirtmişlerdir: dikkat eksikliği, sosyalleşmede zorluk, girdikleri ortama adapte olamama, oyun kuramama, iletişim kurmada çekingen davranma, aşırı hareketlilik, dil ve konuşma bozukluğu, problem çözme becerilerinde zayıflık, kuralları uygulamada sorun yaşama. Ayrıca, çocukların oynadıkları oyunların şiddet içerikli ve internet kaynaklı olması, ebeveynlerin tutarsız ve ilgisiz tutumu, etkinlikleri yaparken isteksizlik gibi davranışlarda otizm benzeri özelliklerin gözlemlendiği ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin davranış problemlerine karşı uyguladıkları stratejiler ise; ebeveynlerden yardım alma ve ortak hareket etme, uzman desteği, oyun ve drama etkinliklerini kullanma, dikkat geliştirici ve dil etkinliklerine yer verme gibi çözüm yollarını uyguladıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Dönem, Davranış Problemleri, Pandemi, Pandemi Sonrası

İlkokul Öğrencileri İçin Bilişsel Esneklik Ölçeği' nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Asiye Hallı ^{1,*} & Hanife Esen Aygun ²

¹ Temel Eğitim Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Temel Eğitim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

asayamatla@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Yaşadığımız bilgi çağında gelişen internet ve teknoloji ile insanlık da gelişim ve değişim göstermiştir. İnsanlığın gelişmesi ile değişen çevre şartlarına karşı tepki verme şekli de daha kolay hale gelmiştir. Bu değişen durumlara karşı adaptasyon süreci geliştirme becerisine bilişsel esneklik denir. Bilişsel esnekliği yeterli düzeyde olanlar, yeni ve zor durumlarla etkili bir şekilde baş edebilir; alternatif düşünce ve fikirler üretebilmekte başarılıdırlar. Yeterince esnek olamayan kişiler, katı bir şekilde davranarak aynı hataları tekrarlar ve yeni durumlara uyum sağlamakta zorluk yaşarlar. Bireyler, bilgi işleme süreçlerini ve stratejilerini yetenekleri ölçüsünde organize ederler. Beklenmedik ve yeni koşullara uyum sağlamak veya durumlarla başa çıkmak için bilişsel esneklik devreye girmektedir. Ülkemizde bilişsel esneklik üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde, öğretmenlerle, öğretmen adayları ile, farklı düzeydeki öğrencilerle çalışmalar yapıldığı ancak ilkökul öğrencileri ile herhangi bir çalışma olmadığı saptanmıştır. Bu araştırma ile ülkemizde ilk kez ilkökul öğrencilerinin bilişsel esneklik ölçeği geliştirilecektir. Bu ölçeğin, ülkemizde ilkökul öğrencilerinin bilişsel esneklik düzeyini belirlemeye katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın amacı, ilkökul öğrencilerinin bilişsel esneklik becerilerini belirlemek amacıyla geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Bu kapsamda araştırma soruları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- İlkokul öğrencileri için Bilişsel Esneklik ölçeğinin geçerlik özellikleri nelerdir?
- İlkokul öğrencileri için Bilişsel Esneklik ölçeğinin güvenilirlik özellikleri nelerdir?

Yöntem: Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseninde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, çalışmaya katılmayı kabul eden, Çanakkale ili, Biga ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda eğitim öğrenim gören 3 ve 4. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Birinci uygulamanın çalışma grubu 430, ikinci uygulamanın çalışma grubu 258 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada, bilişsel esneklik ölçeğinin faktör yapısını belirlemede açımlayıcı faktör analizi, model olarak doğruluğunu test etmede doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Verilerin analizi, açımlayıcı faktör analizinde SPSS ve doğrulayıcı faktör analizinde LISREL programları ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma verilerinin analizi devam etmekte olup, bulgu ve sonuçlar kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: bilişsel esneklik, ilkökul öğrencileri, geçerlik, güvenilirlik

Not: Bu çalışma Asiye HALLI' nın Doç. Dr. Hanife ESEN AYGÜN danışmanlığında yürütülen yüksek lisans tezinin bir bölümünden oluşmaktadır.

İlkokul Öğrencilerinin Hassas Becerileri Konusunda Ebeveyn Görüşlerinin İncelenmesi

Hilal Eroğlu ^{1,*} & Hanife Esen Aygun ²

¹ Kadın ve Aile Çalışmaları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Temel Eğitim Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

hilal-eroglu@outlook.com

Özet

Problem Durumu: Hassas beceriler kavramı çocukların diğer bireyler ile iyi anlaşabilmesi, duygularını ve davranışlarını düzenleyebilmesi ve kararlarını nitelikli verebilmesidir. Hassas becerilerin, kişilerarası ilişkiler, bilişsel beceriler ve duygusal kontrol olmak üzere üç boyuttan oluştuğu bilinmektedir. Hassas becerilerin gelişiminde ve kazandırılmasında aile kurumu ön plana çıkmaktadır. Çünkü bu becerilerin çocuğa aktarılmasında çocuğun yetiştirilme biçimi önem arz etmektedir. Aileler, hassas becerilerinin gelişimini sağlayarak çocuklarının yaşamlarındaki istenen davranışların pekişmesi ve istenmeyen davranışların önlenmesinde rol oynamaktadırlar. Bu doğrultuda, Alanyazın incelendiğinde, ebeveynlerin hassas becerilerine odaklanan bir çalışmaya rastlanılmadığından ve Bu çalışma ile ebeveynlerin çocuklarını yetiştirirken kişilerarası ilişkiler, duygusal kontrol ve akademik becerilerini nasıl şekillendirdiğine ilişkin kapsamlı bilgi edinilmesi planlanmaktadır. Araştırma kapsamında elde edilecek bulguların ebeveyn çocuk ilişkisine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç: Araştırmada, ilkokul öğrencilerinin aile içinde hassas becerilerle ilgili ne tür sorunlarla karşı karşıya kaldıkları ve bu sorunların çözümünde ailelerin nasıl bir yol izlediklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın ana amacı doğrultusunda araştırma soruları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Ebeveynlerin çocuklarının hassas becerileri konusundaki görüşleri nelerdir?
- Ebeveynlerin hassas beceriler konusundaki yaşadıkları sorunlar ve uyguladıkları çözüm yolları nelerdir?

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden yorumlayıcı fenomenoloji deseni kullanılarak ebeveynlerin çocuklarının hassas becerileri hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarması amaçlanmaktadır. Fenomenoloji deseninde bireylerin olgulara ilişkin deneyimlerine, algılarına ve yaşantılarına yükledikleri anlamları ortaya çıkarmak amacıyla gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda araştırmada, ebeveynlerin ilkokul çağındaki çocuklarının hassas becerileri konusundaki deneyimlerine odaklanılmıştır. Çalışma grubu, ölçüt örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Buna göre, Çanakkale il merkezi ve ilçelerinde “İlkokul çağında çocuğu bulunma” ölçütünü karşılayan ve araştırmaya katılmaya gönüllü 21 ebeveynden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri Ebeveyn Görüşme Formu kullanılarak toplanmıştır. Görüşme formunda yer alan maddelerin içerik, anlam ve açıklık bakımından değerlendirilmesi amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzmanlardan gelen dönütler sonrasında görüşme formuna son hali verilmiştir. Araştırma verileri 2023-2024 eğitim öğretim yılı bahar döneminde toplanmıştır. Veriler ve MAXQDA Analytics Pro Programı ile analiz edilecektir.

Bulgular ve Sonuç: Verilerin analizi devam etmekte olup, bulgulara ve sonuçlar kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul Öğrencileri, Ebeveyn, Hassas Beceriler

Not: Bu çalışma, Hilal EROĞLU'nun yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir ve çalışma, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından 123K650 Numaralı proje ile desteklenmiştir. Projeye verdiği destekten ötürü TÜBİTAK'a teşekkürlerimizi sunarız.

İlkokul Yöneticilerinin Kullandıkları Güç Oyunlarının Personel Güçlendirmeye Etkisi

Ercan Şevik ^{1,*} & Sibel Güven ²

¹ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Sınıf Eğitimi Abd Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ercan_sevik@hotmail.com

Özet

Güç, özellikle örgütlerin dinamiğini araştırarak, örgütsel davranışı etkileyen faktörleri ortaya koyan, örgütteki sosyal ilişkileri analiz eden bir çok araştırmaya konu olmuştur. İlkokul yöneticileri, eğitim kurumlarının temel taşları olan öğretmenlerin, personelin ve dolayısıyla öğrencilerin başarısını etkileyen önemli aktörlerdir. Ancak, yöneticilerin kullandığı güç dinamiklerinin, personel güçlendirme üzerinde belirleyici bir etkisi olabilir. Bu noktada, güç oyunları kavramı, yöneticilerin yetki, bilgi, kısıtlı kaynaklar veya sosyal statü gibi unsurları kullanarak, diğerlerini etkileme amacıyla kullandığı çeşitli taktikleri içerir.

Bu çalışma, ilkokul yöneticilerinin güç oyunlarının personel üzerindeki etkisini anlamak ve daha geniş bir perspektiften personel güçlendirme stratejileriyle ilişkilendirmek için önemli bir adım olacaktır.

Bu araştırmanın amacı ilkokullarda görev yapan yöneticilerin kullandıkları güç oyunlarının personel güçlendirmeye etkisini belirlemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemi desen olarak ise ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veriler, “Güç Oyunları Algı Ölçeği” ve “Personel Güçlendirme Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2022-2023 Eğitim Öğretim yılında Balıkesir ilinde görev yapan ilkokul yöneticileri ve öğretmenlerinin oluşturduğu toplam 356 kişiden oluşturmuştur. Google Forms ile elde edilen veriler ilk olarak SPSS programına aktarılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde; betimsel istatistikler, t-testi, ANOVA ve Pearson analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçları tablolar halinde sunulacaktır. ilkokul yöneticilerinin güç oyunlarının sadece kısa vadeli sonuçları değil, aynı zamanda uzun vadeli personel gelişimi ve kurumsal başarı üzerindeki etkilerini de ele alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Güç, Yönetim, Güç Oyunları, Personel Güçlendirme, Okul Yöneticileri

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar ve Başa Çıkma Yolları

Elif Bilir ^{1,*} & Salih Zeki Genç ¹

¹ Sınıf Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
elifbilir1@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlarla başa çıkma yollarını belirlemektir. Belirlenen amaç doğrultusunda araştırmanın modeli nitel bir desende temellendirilmiş olup olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2023- 2024 eğitim- öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 7 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler araştırmacı tarafından yüz yüze yapılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin içerik analizi ile çözümlenmesi planlanmaktadır. Araştırmanın veri toplama sürecinin devam etmesi nedeniyle araştırma bulguları, sonuçları ve öneriler kısmı bildiri özetinde yer almamaktadır. Değinilen başlıklara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Yönetimi, Sınıf Öğretmeni, Öğretmen Adayı

Yurt Dışındaki Türk Çocuklarına Yönelik Hazırlanmış Türkçe ve Türk Kültürü Ders Kitaplarında Dilsel Kültürel Öğelerden Deyim ve Atasözleri

Fatma Oskay ¹ & Funda Öрге Yaşar ^{2,*}

¹ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/ Eğitim Fakültesi

fundaorge@comu.edu.tr

Özet

Dil, kültürün temel unsurlarından biri olarak bir kültürün ifade biçimlerini, değerlerini ve düşünce yapısını yansıtır. Kültür ise aynı dili konuşan bireylerin değerler ve yaşantılar bütünüdür. Bireyler dünyaya geldikleri andan itibaren ana dillerini edinmeye ve kültürlerini öğrenmeye başlarlar. Çeşitli nedenlerle yurt dışına giden ailelerin yurt dışında doğup büyüyen çocukları için bu durum biraz daha karmaşıktır. Bu çocuklar hem ana dillerini hem de içine doğup büyüdükleri ülkenin dilini edindikleri için iki dilli olurlar. İki dillilik her iki dili de aktif olarak kullanabilme durumudur. Ana dillerini kendi ülkelerinde öğrenen çocuklar, kültürlerini zorlanmadan doğal olarak öğrenebiliyorken yurt dışındaki Türk çocukları bu kadar şanslı değildir. Yurt dışında yaşayan Türk çocuklarına Türkçeyi ve Türk kültürünü öğretebilmek için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından görevlendirilen akademisyenlere Türkçe ve Türk Kültürü ders kitapları hazırlanmıştır. Söz konusu kitaplar dilsel ve kültürel unsurların aktarılmasına da kaynaklık etmektedir. Bu unsurlardan biri olan deyim ve atasözleri Türkçenin önemli zenginliklerindendir. Bu çalışma, yurt dışında yaşayan Türk çocuklarına Türkçe öğretmek için hazırlanan 5, 6, 7 ve 8. seviye Türkçe ve Türk Kültürü ders kitaplarındaki metin ve etkinliklerde yer alan deyim ve atasözlerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Bu bağlamda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 Türkçe ve Türk Kültürü Öğretim Programına göre hazırlanan ve 2019-2020 eğitim öğretim yılından bu yana yurt dışındaki Türk çocuklarına Türkçe öğretmek amacıyla okutulan 5, 6, 7 ve 8. seviye Türkçe ve Türk Kültürü ders kitaplarında yer alan deyim ve atasözleri tespit edilmiş; deyim ve atasözlerinin temalara göre dağılımları ve kullanım sıklıkları belirlenerek elde edilen veriler tablolar hâlinde gösterilmiş ve tablolar yorumlanmıştır. İncelenen kitaplarda atasözlerine 12 adet ile en çok 8. seviye Türkçe ve Türk Kültürü ders kitabında yer verildiği ve bu seviyeyi sırasıyla 11 adet ile 7. seviye, 6 adet ile 5. seviye ve 5 adet ile 6. seviye ders kitaplarının izlediği tespit edilmiştir. Deyimlerin ise 5. seviye Türkçe ve Türk Kültürü ders kitabından 8. seviye Türkçe ve Türk Kültürü ders kitabına doğru orantılı olarak arttığı belirlenmiştir. Ayrıca, deyim ve atasözlerinin ağırlıklı olarak okuma becerisine hitap eden etkinliklerde kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Türkçe ve Türk Kültürü, Deyim, Atasözü, Ders Kitabı

Not: Bu çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde ikinci yazarın danışmanlığında yürütülen ve yazımı devam eden yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

Türkçe Eğitimi Çerçevesinde Dijital Okuryazarlık Çalışmaları

Ümit Volkan Kıvrak ^{1,*} & Mehtap Özden ¹

¹ Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
uvk1454@gmail.com

Özet

21. yüzyılda okuryazarlık kavramı, genişleyerek ilk anlamından uzaklaşmış, çok daha geniş kapsamlı üst düzey bilişsel işlemleri gerektiren bir terim haline gelmiştir. Teknolojinin hızla gelişmesi, dijital içerikleri üretirken ya da tüketirken birtakım yeni okumalar yapmayı gerektirmektedir. Eğitim alanında yapılan dijital okuryazarlık çalışmaları da özellikle son on yılda büyük bir ivme kazanmıştır. Bireylerin dört temel dil becerisi ve okuryazarlık becerileri aldıkları Türkçe eğitimiyle doğru orantılıdır. Bu kapsamda bakıldığında da Türkçe eğitiminde dijital okuryazarlık kavramı giderek daha fazla önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkçe eğitimi çerçevesinde yapılmış dijital okuryazarlık araştırmalarını planlı bir şekilde ortaya koymaktır. Çalışmada Türkçe eğitimi alanında son 10 yılda yapılmış dijital okuryazarlık çalışmaları incelenmektedir. Bu doğrultuda araştırma sorusu “Türkçe eğitimi alanında son 10 yılda yapılmış dijital okuryazarlık çalışmaları nelerdir?” olarak sorulmuştur. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Elde edilen yayınlar Türkçe eğitimi çerçevesinde tezler ve makaleler şeklinde sınırlandırılarak betimsel analiz yöntemiyle tablolastırılmıştır. Ulaşılan çalışmalar çerçevesinde Türkçe eğitiminde dijital okuryazarlık konulu araştırmaların son dönemde daha çok önem kazandığı sonucuna ulaşılmıştır. Çoğu çalışmanın dijital okuryazarlığı uzaktan eğitim, dijital hikayeler şeklinde ele aldığı ayrıca Türkçe öğretmeni adaylarının dijital okuryazarlık algılarının incelenmesi ve ders kitaplarının dijital okuryazarlık kapsamında değerlendirilmesi konuları araştırmaların genel başlıklarını oluşturmaktadır. Tüm bunlardan hareketle son dönemde artan araştırmaların hızla devam etmesi ve benzer konulu çalışmaların dışında 21. yüzyıl dijital okuryazarlık kavramı üzerinde farklı çalışmaların da yapılması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Dijital Okuryazarlık, Okuryazarlık, Teknoloji

Not: Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı’nda hazırlamakta olduğu yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Okuma Kültürünün Geliştirilmesinde Novella Türünün Kullanımı

Hamza Can Kılıç^{1,*} & Berker Kurt¹

¹ Türkçe Öğretmenliği Akdeniz Üniversitesi
hckilic89@hotmail.com

Özet

Bu araştırma ile aile ve ilköğretim yıllarında okuma kültürü kazanamamış öğrencilere ortaöğretim döneminde okuma kültürü kazandırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ise daha karmaşık yapıya sahip olan roman türü yerine novella türü kullanılmıştır. Araştırma, 2021-2022 Eğitim Öğretim yılında Antalya ili Manavgat ilçesi Taşağıl Anadolu Lisesinde öğrenim gören 47'si novella okumalarına katılan ve 32'si katılmayan toplam 79 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada gönüllü öğrencilere 6 haftada 6 novella okutulmuştur. Araştırmacı tarafından geliştirilen Öğrenci Tanıma Formu, Görüşme Formları ve Öğretmen Günlüğü ile veriler toplanmıştır. Veriler, SPSS 25.0 programı ile analiz edilmiştir. Nicel verilerin analizinde betimsel istatistikler ile Bağımsız Örneklem t Testi, ANOVA, Ki Kare testleri kullanılmıştır. Nitel veriler ise araştırmacı tarafından içerik analizi yapılarak aktarılmıştır. Öğrenci Tanıma Formu bilgilerine bakıldığında katılımcıların okuma kültürü gelişmemiş bir çevreden geldiği tespit edilmiştir. 11. sınıf öğrencilerinin beğendiği ve beğenmediği novellaların 9 ve 10. sınıflara göre farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Novellaları verilen sürede tamamlama ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki görülürken anne baba kitap okuma durumu, sınıf seviyesi arasında bir ilişki tespit edilememiştir. Okunması için komut verilmeyen novella ise 11. sınıflarda diğer sınıflara göre daha fazla okunmuştur. Novella okumaları sonunda öğrenciler; yeni bir şeyler öğrendiğini düşünürken novella okumalarına katılmayan öğrencilerin de okumaya karşı istekli oldukları gözlemlenmiştir. Öğretmen Günlüğü analizinde ise kütüphane kullanımı, ortak kitap okuma, kurmaca gerçeklik, sosyal medya fenomenleri ve öğrenciler arası etkileşim başlıkları ön plana çıkmıştır. Araştırmada, novella türünün okuma kültürünün geliştirilmesinde okullarda alternatif olarak kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca novella türü ile ergenlik dönemi arasındaki benzerlik, araştırmanın bir diğer sonucudur.

Anahtar Kelimeler: Novella, Okuma Kültürü, Ortaöğretim

Türkçe Öğretmenlerinin Eğitimde Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanım Durumları ve Öz Yeterlilik Düzeyleri

Maide Dilek ^{1,*} & Hulusi Geçgel ²

¹ Türkçe Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Türkçe Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

maidedilek@hotmail.com

Özet

Bu çalışma, Türkçe öğretmenlerinin eğitimde yaratıcı drama yöntemini kullanım durumlarını ve öz yeterlilik düzeylerini incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış, verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. 2023-2024 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin farklı illerinde devlet okulları ve özel okullarda görev yapan 30 Türkçe öğretmenin görüşleri alınmıştır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemine dayalı olarak oluşturulmuştur. Öğretmenler gönüllülük esasına dayalı olarak belirlenmiştir. Veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edildikten sonra öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemini derslerinde kullanımlarıyla ilgili düşüncelerini, derslerinde yaratıcı drama yöntemini nasıl uyguladıklarını, ders kitabında yer alan metinlerin yöntem açısından elverişliliğini, yaratıcı drama yönteminin temel dil becerilerine etkisini, yöntemin öğrencilerin tutum ve becerileri gelişimine etkisini, yöntemi kullandıklarında kazanımlar üzerindeki etkisini, bu yöntemi kullanmak isteyen öğretmenin sahip olması gereken yeterliliklerin neler olduğunu, yaratıcı drama alanında Türkçe öğretmenlerinin kendilerini geliştirmek için neler yaptıklarını çeşitli ölçütler yönünden değerlendirmesi istenen sekiz soru yöneltilmiştir. Öğretmenlerin tümü Türkçe dersi için yaratıcı drama yönteminin yararlı olduğunu ve derslerinde kullandıklarını, bu yöntemin öğrencilerin tutum ve becerilerini geliştirmelerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Araştırma sonucunda, Türkçe öğretmenlerinin çoğunluğunun kendilerini bu alanda geliştirdikleri değerlendirilmesinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Türkçe Öğretimi, Yaratıcı Drama Yöntemi, Öz Yeterlilik

Not: Bu bildiri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde birinci yazar tarafından yazımı devam eden yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

Z Kuşağı ve Türkçe Öğretimi

Gülçin Polatöz ^{1,*} & Mehtap Özden ²

¹ Türkçe Öğretmenliği Meb

² Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
gulcinpolatoz@gmail.com

Özet

21. yüzyılda, "değişim" her alanda belirgin bir şekilde ortaya çıktığından ülkelerin eğitim politikalarında da bu değişimin kaçınılmaz olduğu görülmektedir. Günlük yaşamda değişim ve teknolojinin rolü ile çağın gereksinimleri göz önüne alındığında, eğitim alanında çalışmalar yapılmalı ve öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerine sahip olmaları hedeflenerek onların bu yönde yetiştirilmeleri odaklanılmalıdır. Becerilerin evrimi, eğitim sistemlerinin değişimine yol açmaktadır. Geleneksel eğitim anlayışından uzaklaşarak, öğrencilere gelecekte ihtiyaç duyacakları becerilerin kazandırılması önem arz etmektedir. Bu bağlamda Türkçe eğitimi önemli bir rol oynamaktadır.

Bireylerin yaş gruplarına göre farklı deneyimlere, alışkanlıklara, ilgi ve beklentilere sahip olmaları kaçınılmaz olup bireylerin eğitim yoluyla kendilerini gerçekleştirmeleri ve toplum içinde var olmaları gerekmektedir. Eğitimcilerin öğrencileri yeterince tanınamaları eğitimin amacına ulaşmasını engelleyebilmektedir. Bu nedenle, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretilecek konuya uygun yöntem ve tekniklerle eğitim ortamlarının hazırlanması önemlidir. Ülkemizde Z kuşağı olarak adlandırılan 2000 sonrası doğan bireyler, toplumun geleceğini şekillendireceklerdir ve onların çağa uygun şekilde yetişmeleri için eğitimcilerin onları iyi tanımaları ve ilgi alanlarına göre ders ortamları oluşturmaları gerekmektedir.

Z kuşağı olarak tanımlanan bireyler için ana dillerindeki dil becerilerinin geliştirilmesi, Türk düşünce sisteminin yaşam ve kültür boyutunu öğrencilere davranışlarıyla öğretebilme, ilgi ve isteklerine uygun ders ortamlarının oluşturulması; bu bireylerin iyi insan, iyi vatandaş, iyi okur-yazar olmalarının sağlanması, 21. yüzyıl becerilerine sahip bireyler olarak yetiştirilmeleri, Türkçe öğretmenlerinin yeterliliklerinin belirlenmesi ve uygun eğitim-öğretim ortamlarının oluşturulması açısından bu çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmada 21. Yüzyıl öğretmen yeterliklerinden yola çıkılarak Z Kuşağı'na dil öğretmede nasıl bir yol izlenmesi gerektiği sorusuna cevap aranmıştır. Amaca uygun olarak nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Z Kuşağı, 21.yy Becerileri, Türkçe Eğitimi

Mevlit'in Türkçe Eğitiminde Yeri

Mert Can Düzgider ^{1,*} & Mehtap Özden ¹

¹ Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
duzgidermertcan@gmail.com

Özet

Bu çalışmada Türkçeye kaynaklık etmiş, Türkçenin temelini oluşturmuş metinlerden olan Vesiletü'n Necat (Kurtuluşun Vesilesi) adlı metnin Türkçe eğitiminde yeri, Türkçe öğretim programına göre yararlanılabilirliğinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Mevlit, Türk edebiyatında kendi başına bir tür olarak kabul edilmektedir. Halk arasında en çok bilinen ve okunan Mevlit Süleyman Çelebi'ye aittir. Asıl adı Vesiletü'n Necat olan eser konu olarak peygamberin doğumunu anlattığı için halk tarafından “Doğum” anlamına gelen Mevlit ismiyle anılmıştır. Dönemine göre çok sade ve anlaşılır bir Türkçe ile yazılmış, Türkçeyi kuran metinler arasına girmiştir. Bu şekilde milletin vicdanına girmiş dilden dile okunan ve bilinen bir eserin bilimsel yollarla incelenerek Türkçe eğitime kazandırılmasının gerekli olduğu düşünülmüştür. Türkçe Eğitimi alanı tarandığında alanda Mevlit ile ilgili yeterli bilgi olmadığı görülmüş, yine aynı şekilde diğer alanların taraması yapıldığında Mevlit metni ile alakalı çok kısıtlı kaynakların olduğu görülmüştür. Bu sebeple araştırmanın alana katkı sağlayacağı ve gerekli olduğu düşünülmektedir. Türkçe Öğretim Programı ve Mevlit incelenip karşılaştırıldığında Mevlit'in içerisinde yer alan metinlerle Türkçe Öğretim Programında bulunan kazanımların uyumlu olduğu görülmüş ve Türkçe Eğitiminde kullanılabileceği düşünülmüştür. Bu çalışmada konu incelenirken nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ve fenomenolojik araştırmadan yararlanılmıştır. Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı'nda hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Mevlit, Türk Kültürü, Türkçe Öğretim Programı

21.Yüzyıl Eğitim Vizyonu Bağlamında Transhümanizm

Kadriye Kayhan ^{1,*} & Mehtap Özden ¹

¹ Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Kayhankadriye0@gmail.com

Özet

Bu çalışmada, teknolojik dönüşümün ortaya çıkardığı yeni bir insan kimliği olarak görülen transhümanizm düşüncesinin üzerinde durularak, insanı üst-insan olma yolunda nelerin beklediği ve eğitim alanında öğrenme ihtiyaçlarına yönelik gelişmelerin neler olabileceği konusunda incelemeler yapılmıştır. Transhümanizm, insanın içindeki insanı korumayı ve aynı zamanda insanın yaşadığı fiziksel ve bilişsel sorunları bütünüyle açacağını ön gören bir düşüncedir. İşitme sorunu yaşayan bireylerin işitme cihazı kullanarak bu sorunu çözüme ulaştırmaları ve ölümcül noktaya getiren kanser hastalığının ileride kolayca çözülebilecek bir hastalık olabileceği düşüncesi yine bu gelişmelerin bir ürünüdür. Günlük yaşamda fiziksel olarak yapılan işler 21.yüzyıl ile birlikte dijital dünyaya bırakılmış, insan gücünün önemi ve gerekliliği azalmaya başlamıştır. Eğitim, sağlık, iletişim, müzik gibi pek çok alanın varlıklarını dijitalleşmenin akışına doğru sürdürdüğü görülmektedir. Özellikle bugünün dünyasında teknolojinin ulaştığı en yüksek adımlardan biri olan yapay zekâ hayatın her noktasında bulunmaktadır. 21.yüzyıl teknolojisinin ilerlediği bu nokta, bireylerden belirli bir beklenti getirmekte ve bu beklentinin bilgiye nasıl ulaşacakları ile ilgili olmayıp bilgiyi hangi yönde kullanmak istedikleri ile ilgili olduğu durumuna gelmiştir. Geleceğin yönelimlerini belirlemek ve bireyi toplum yaşantısına hazırlamak için eğitimin dijitalleşen dünyaya aynı hızda ulaşması gerekmektedir. Teknoloji ile donatılmış insanın fiziksel ve bilişsel işlevleri, eğitimi nasıl şekillendireceği, nelere ihtiyaç duyacağı ve öğretme-öğrenme stillerini hangi noktaya taşıyacağı konularında düşünülmektedir. Bu bağlamda eğitim faaliyetlerinden ileriye dönük neler beklendiğini anlamak, kaçınılmaz gerçeklikten kopmamak adına önem taşımaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Transhümanizm, Dijitalleşme, Yapay Zeka

Not: Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı'nda hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Letaif-i Şerife Adlı Eserin Dil Özelliklerinin İncelenmesi ve Dil Eğitiminde Kullanılması

Merve Çelen ^{1,*} & Melek Kalın Salı ²

¹ Türk Dili ve Edebiyatı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
mervecelen2@gmail.com

Özet

Arapça "lutf" kökünden türeyen latife; güldürecek tuhaf söz, hikaye, mizah yollu söz, fıkra, şaka, sır, ince mana gibi anlamları karşılar. Letaifnameler Türk edebiyatı içerisinde manzum, mensur veya manzum-mensur karışık bir şekilde yazılmıştır. Çalışmaya konu olan Letaif-i Şerife adlı eser 16.yüzyılda istinsah edilmiş olup mensur bir şekilde kaleme alınmıştır. Bu eserde yer alan hikayeler dini muhtevaya sahiptir. Birçok yönüyle dikkat çeken eserle ilgili yüksek lisans çalışması yapılmaktadır. Metnin çevirisi, dil özelliklerinin incelenmesi ve edebiyat eğitiminde kullanımı olmak üzere gerçekleştirilecek tez çalışmasının amacı; alanla ilgilenen tüm araştırmacılara letaifnamelerin eğitimde kullanımı ve sunacağı söz varlığı, dil özellikleri ile eş anlamlı, arkaik sözcükler, fonetik,morfolojik özellikler gibi dil unsurlarının zaman içerisindeki kullanımlarının görülmesi açısından ilgili araştırmacılara yardımcı olmaktır. Bu çalışmada ise yüksek lisans tezine konu olan eserin tanıtımı yapılacak eserin muhtevası özellikleri ve alana sağlayacağı katkıları değerlendirilecektir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak doküman analizi yapılacaktır. Nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel bilgi toplama yöntemlerinin kullanıldığı algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konulmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmalardır. Seçilen araştırma yöntemi bu çalışmanın amacına, konusuna ve ele alınan problemin çözümüne uygundur. Kullanılan eş anlamlı sözcükler, arkaik kelimeler, ikilemeler hikayelerin eğitimde kullanımı için içerik dil analizi yapılacaktır. Ancak çalışma henüz tamamlanmadığı için bulgular ve sonuçlar daha sonra gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Letaif, Dil Eğitimi, Dini Hikayeler, Edebiyat Eğitimi

Not: Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında birinci yazar tarafından gerçekleştirilen yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Tanzanyalı Kadın Öğrencilerin Türkçe Öğrenim Süreçleri İle İlgili Bazı Tespitler-Zanzibar Örneği

Figen Aksoy ^{1,*} & Şefika Melike Çağatay ²

¹ Kadın ve Aile Çalışmaları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

figenaksoy1992@gmail.com

Özet

Bu çalışma Türkçe öğretimi alanında Tanzanya Zanzibarlı kadın öğrencilerin Türkçe öğrenim süreçleri ile ilgili bazı tespitlerde bulunmak amacıyla düzenlenmiştir. Bu araştırmada Türkçe öğrenen kadın öğrencilerin farklı amaçlar ve ihtiyaçlar doğrultusunda anadilinden farklı bir dil edinmek istedikleri tespit edilmiştir. İkinci bir dil edinim isteğinin başında ekonomik sebepler, kültürel etkileşim, diploması, akademik kariyer, turizm, teknolojik faaliyetlerden yararlanma arzusu, kişisel gelişim, başka kültürlerden insanlarla iletişime geçme isteği gibi başlıkları sıralamak mümkündür. Zanzibarlı kadın öğrencilerin Türkçe öğrenim süreçlerinde tespit edilen bazı bulgular; derslere devam konusu, Türkçeyi öğrenirken yeteri kadar pratik yapamama, pratik yapacak yeterli ortamın sağlanamaması, Türkçe'nin kendine has ses özelliklerinin bulunması, Türkçe öğreten öğreticinin; öğrencinin ana dilinde bulunan ses özelliklerini bilmemesi, öğreticinin; kadın öğrencilerin toplumsal yaşamında yaşadığı sorunları bilmemesi, öğrencilerde motivasyon eksikliği, utangaçlık, özellikle kadın öğrencilerin konuşmaya çekinmesidir.

Araştırma Tanzanya'nın Zanzibar Adasında bulunan Zanzibar Üniversitesinde 2023-2024 eğitim öğretim yılında Türkçe öğrenen on sekiz yaş üstü 20 kadın öğrenciyle öğrenim süreçleri boyunca gözlem metodu kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini oluşturan Zanzibarlı kadın öğrencilerin bir kısmı çeşitli meslek dallarında görev yapmaktadırlar ve birçoğu da halen üniversite öğrenimlerine devam etmektedirler. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tanzanyalı Kadınların Türkçe Öğrenimi, Yabancılar Türkçe Öğretimi, Zanzibar ve Türkçe

Türkçe Eğitiminde Yapay Zekâ Araçlarının Kullanımı

Arda Köroğlu ^{1,*} & Fatih Kana ²

¹ Türkçe Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Türkçe Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ardakoroglu699@gmail.com

Özet

Dijitalleşen dünya, eğitim alanında köklü değişimlere yol açarak yepyeni bir eğitim paradigması oluşturmaktadır. Bu paradigmada, geleneksel eğitim yöntemleri, dijital materyaller ve araçlarla bütünleşmiş hale gelerek, daha interaktif, kişiselleştirilmiş ve erişilebilir bir öğrenme deneyimi sunmaktadır. Günümüzde teknolojinin gelişen ve önem kazanan bir alanı olan yapay zekâ eğitim alanında da adından söz ettirmeye başlamıştır. Dijitalleşen dünyada eğitimde de dijitalleşme çalışmalarının yapıldığı bu günlerde yapay zekâ ve yapay zekanın dil öğretiminde de kullanımı önemli bir konu haline gelmiştir. Teknolojinin gelişmesine paralel olarak eğitim teknolojilerinin de gelişen ve değişen şartlara ayak uydurması gerekmektedir. Yapay zekâ araçlarının dil öğrenimi ve dil öğretiminde kullanımı eğitim ve teknoloji alanlarının ortak konusudur. Gerek anadili gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapay zekâ araçlarının kullanımı çağın gereksinimlerini karşılamak ve teknolojik gelişmeleri eğitim alanında uygulayabilmek için önemlidir. Yapay zekâ araçları ana dili olarak Türkçe öğreniminde öğrencilerin temel dil becerilerini geliştirmek için kullanılabilir. Yapay zekâ araçları Türkçe öğrenen bireylerin ihtiyaçlarını karşılarken Türkçe öğretimi alanında çalışan eğitimcilerin de eğitim sürecini kolaylaştırabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türkçe eğitiminde kullanılabilecek yapay zekâ araçlarını ve bu araçların Türkçe eğitiminde nasıl kullanılabileceğini belirlemektir. Çalışmada yapay zekâ destekli araçlardan dört temel dil becerisine yönelik olarak kullanılabilecek olan materyal üretebilen araçlar tanıtılacaktır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılacak olup çalışma sonucunda “Gamma” , “ElevenLabs” , “Vyond” , “CoPilot” ve “Suno” araçları ile hazırlanan materyallerin Türkçe eğitiminde nasıl kullanılacağı üzerine örnek materyaller oluşturulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Yapay Zeka, Dijital Dünya

Not: Bu bildiri özeti TÜBİTAK 2209-A Projesi kapsamında desteklenen 1919B012313677 numaralı "Türkçe Öğretmeni Adaylarının Dil Öğretiminde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Görüşleri" başlıklı projeden üretilmiştir.

Türkçe Dersi Milli Mücadele ve Atatürk Temasının Çanakkale Savaşları Ekseninde Yaratıcı Drama Yöntemi ile İşlenmesi

Serpil Kalkan

Türkçe Öğretmenliği Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü
serpilkalkan17@gmail.com

Özet

Bu proje kapsamında günümüz teknolojisinin iletişim ağlarının öğrenciler üzerinde oluşturduğu sınırlılıklardan sıyrılarak Türkçe dersinde Millî Mücadele ve Atatürk temasının Çanakkale Savaşları ekseninde disiplinler arası bir yaklaşımla ele alınması ve drama yoluyla sunulan etkinlikler ile öğrencilerin dört temel dil becerilerinin desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda oluşturulan içerik ve bu içeriklerin drama yoluyla sunulması ile öğrencilerin geçmişle gelecek arasında bağ kurmaları ve kendileri için rol model olabilecek tarihi kişilikleri belirlemeleri; Türk milli mücadelesinin millî ve evrensel özelliklerini kavramaları; dönemin ağır şartlarında büyük güçlüklerle rağmen Atatürk'ün önderliğinde gerçekleştirilen Türk tarihinin anlamını ve önemini kavramaları; özgürlük, bağımsızlık ve vatanseverlik gibi soyut kavramları içselleştirmeleri hedeflenmiştir.

Projenin katılımcıları Çanakkale merkezde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir resmi ortaokulda öğrenim gören ve 13 ve 14 yaş gruplarından 20 ortaokul öğrencisidir. Projenin katılımcılarını oluşturan hedef kitlenin yaşa bağlı dönemsel özellikleri bu projenin ortaya çıkmasına ve tasarlanmasına zemin hazırlamıştır. Hedef kitlenin yaş özelliklerinin gelişim ve öğrenme açısından bazı kritik özellikleri içermesi, öğrencilerin internet tabanlı iletişim araçlarına gösterdikleri yönelimdeki artış, sosyal iletişim ve etkileşimlerindeki azalış vb. durumlar bu proje için bir gereksinim oluşturmuştur. Millî Mücadele örneğinden hareketle Türk milletinin millî birlik ve beraberlik anlayışı içerisinde bağımsızlık ve vatanseverlik duyguları ile her türlü zorluğun üstesinden gelebileceğini anlamaları, millî ve evrensel özelliklerini kavramaları, Türk milletinin vatanını korumak için neler yaptığını anlaması ve anlatması için dramanın “Şimdi burada “ ve “– mış gibi” yapma ilkelerinin uygulamalı bir şekilde öğrencilerle uygulanması ile öğrencilerin sosyal iletişim ve etkileşim alanlarında yaşadıkları sınırlılıkları azaltma, temel dil becerilerini etkili olarak kullanma ve tüm bu hedefler kapsamında sorumluluk alma ve grupla iş birliği yapma becerilerinin geliştirilmesine odaklanılmıştır.

Alanda bu konunun disiplinler arası yaratıcı drama ile işlenmesine dair çalışma bulamamakla birlikte; Türkçe dersinin dört dil becerilerine hizmet eden yaratıcı drama ile işlenmesi ile ilgili çalışmalara ulaştım. Bunlardan biri Murtaza AYKAÇ'a ait “Türkçe ders kitaplarında Önerilen Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Uygulanabilirliği,2009” diğeri ise Mehmet KURUDAYIOĞLU ve Arzu ÖZDEM'e ait “Türkçe Öğretiminde Drama,2015” tir.

Bu çalışmalar Türkçe eğitiminde dört dil becerisinin drama ile nasıl geliştirileceğine dair çalışmalar olup; dil becerisi kazandırma açısından benzer fakat Millî Mücadele ve Atatürk temasının disiplinler arası olacak şekilde Çanakkale Savaşları ekseninde yaratıcı drama ile işlemeye yönelik olmaması bakımından farklıdır.

Projedeki her bir atölye; hazırlık ve ısınma, canlandırma ve değerlendirme olmak üzere 3 aşamadan oluşmaktadır. Atölyelerde 45+45 dakikalık 6 oturumda gerçekleşen dört temel dil becerisi kazanımlarını

içeren yaratıcı drama etkinlikleri düzenlenmiştir. Atölyeler kapsamında ele alınan konu başlıkları ve hedeflenen temel dil becerisi alanları izleyen şekildedir:

Savaşın Serim, Düğüm ve Çözümü-Yazma

Çanakkale Savaşı'ndaki Atatürk-Dinleme

Çanakkale Savaşı'nda Arda Kalan Aileler-Görsel Okuma

Zorluğun Üstesinden Gelebilmek - Dinleme

Bağımsızlık Yolunda Çanakkale -Okuma

Çanakkale ile Evrensel Değerler -Konuşma

Projede toplamda 12 ders saatine karşılık gelecek atölyeler oluşturulmuştur .Her bir atölye; Atatürk, Çanakkale, milli kimlik, kahramanlık, vatanseverlik, zor durumlarda da başaracağına inancı, cesaret ve fedakârlık kavramları üzerinden şiirler ve okuma parçaları ile dört dil becerisine hizmet eden etkinliklerle yaratıcı dramının doğaçlama ve rol oynama teknikleri kullanılarak işlenmiştir.

Projedeki atölye çalışmalarının hedeflenen kazanımlar doğrultusunda ortaokul öğrencileri üzerindeki etkililiğini değerlendirmek amacıyla yaratıcı drama yönteminin doğasına uygun olarak gözlem notları ve atölye çıktıları (poster sunumu, eğitmenin sorduğu açık uçlu sorular ve eğitmene sorulan sorular) kullanılarak nitel veriler toplanmıştır. Yaratıcı drama atölyelerinin hazırlık ısınma kısmında açık uçlu sorulara verilen yanıtlardan elde edilen veriler ile uygulama sonunda öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtlardan elde edilen veriler karşılaştırıldığında: Gerçekleştirilen drama etkinliklerinde etkin bir şekilde dinleme yapan ve aktif katılım gösteren öğrencilerin dinledikleri üzerinden canlandırma yapma ve doğaçlamalarda ilişkiler kurarak yorumlama, konulara ilişkin analizler yapma; değerlendirme aşamasında da slogan, şiir, mektuplar yazarak posterler tasarlayarak görsel okuma ve yorumlamaya ilişkin becerilerinde etkili sonuçlar elde edildiğine ilişkin bulgular elde edilmiştir. Öğrenciler önceki öğrenme süreçlerinden farklı olarak kalıcı bir öğrenme deneyimi yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Atatürk, Dil Becerisi, Drama

Udemy Çevrimiçi Eğitim Platformunda Yer Alan Türkçe Ses Eğitimi Kurslarının İçeriklerinin İncelenmesi

Akın Mutlu ^{1,*} & Ezgi Ertek Babaç ²

¹ Müzik Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ucan.sincap35@gmail.com

Özet

Problem Durumu: İnternetin yaygınlaşmasıyla birlikte kullanılmaya başlanan çevrimiçi eğitim platformları, Covid-19 salgını sırasında popüler bir hale gelmiştir. Eğitim- öğretim platformlarındaki öğretmen kavramı “yeni yüzyılda öğretmen” temasıyla değişip dönüşmüştür. Öğretmenlerin çevrimiçi platformlarda sundukları eğitimin içeriği bu noktada önem kazanmıştır. Ses eğitimi her öğretmen için gerekli ve önemlidir. Özellikle müzik öğretmenlerinin seslerini doğru ve etkili bir biçimde kullanması önem taşımaktadır. Çevrimiçi ses eğitimi kurslarının incelenmesi hem öğretmenler hem öğrenciler için önem taşımaktadır. Birçok kişi tarafından sıklıkla tercih edilen Udemy platformundaki ses eğitimi kurslarının içeriklerini ve eğitmen özelliklerini araştırmak amacıyla araştırmanın problem cümlesi “Udemy çevrimiçi eğitim platformunda yer alan Türkçe ses eğitimi kursları içerik ve eğitmen özellikleri bakımından nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

Amaç: İnsanın sözel ve duyuşsal ifadesinde önemli bir yere sahip olan sesin, doğru ve etkili bir eğitimle geliştirmesi oldukça önemlidir. Bu araştırma, bir çevrimiçi eğitim platformu olan Udemy’deki ses eğitimi kurslarının içeriklerini ve kursu veren eğitmenlerin özelliklerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırmada nitel araştırmanın bir türü olan doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Veriler, doküman analizi sürecinin bir parçası olan içerik analizi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın evrenini çevrimiçi eğitim platformlarındaki Türkçe ses eğitimi kursları, örneklemini ise Udemy çevrimiçi eğitim platformunda yer alan Türkçe ses eğitimi kursları oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında kullanılacak veriler, platform üzerinde “kategoriler” bölümünden müzik-vocal seçilerek belirlenmiştir. İçerik bakımından incelendiğinde mevcut olan toplam 427 kursun 10 tanesinin ses eğitimi ile ilgili olduğu görülmüştür. Bu kurslar; tür, kurs adı, ücret, uzunluk, ücretsiz içerik, bölüm sayısı, toplam video içeriği sayısı, toplam video içeriği süresi, indirilebilir kaynak, makale, pratik testi, öğrenci sayısı, kurs puanı, seviye bakımından incelenirken kursu veren eğitmenler ise; eğitmen puanı, yorumu, öğrenci sayısı ve kurs sayısı bakımından incelenmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Veriler incelendiğinde 10 ses eğitimi kursu olduğu görülmüştür. Her kursun bölüm sayısı farklı olmakla birlikte sırasıyla 8,12,2,6,1,2,2,2,5,2 bölümleri bulunmaktadır. 6 eğitmenin hepsi müzik alanında profesyonel ve eğitimi olduğu biyografileri dâhilinde görülmüştür. En yüksek yorum alan eğitmenin 2410 yoruma, en düşük yorum alan eğitmenin 16 yoruma sahip olduğu görülmüştür.

Bir kurs dışında tüm kursların ev ortamında çekildiği; stüdyo kalitesinde ses içeriğinin 6 kursta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ek olarak kurs uzunluğu, ücretsiz içerik sayısı, müfredat genişliği, toplam video içeriği sayısı, toplam video içeriği süresi, indirilebilir kaynak sayısı, makale sayısı, pratik testi, bitirme testi, öğrenci sayısı ve kurs puanı bakımından zengin olan kurslara olan talebin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ses Eğitimi, Çevrimiçi Eğitim Platformu, Udemy

Analyzing Lingua Franga and World Englishes from ESP Perspective: English for Tourism Professionals

Gökçe Gök

İngilizce Öğretmenliği Süleyman Demirel Üniversitesi

gokceg1533@gmail.com

Abstract

It cannot be denied that today English has become a global language all around the world since it has become the language of business, tourism, science, education, media in most of the world which leads us to English language's one of most important features, lingua franca as world Englishes. Lingua franca which refers to a common language communication between two language speakers from different cultures (Namtapi, 2022). As Ghosh (2020) states English can be noted as one of the most spoken languages in the world which makes it a lingua franca. Kachru (1985) believes that English is no longer belong to countries that speak it in native language like U.S, U.K. Canada, Australia, New Zeland, also known as the inner circle, it is now belong to whoever communicates in English in whatever country owns English. Since developments on technology, business, science, education has increased day by day, world travel has become a really important factor in world communication in 21st century. As Neeley (2012) and Vukonic-Vocjnovi & Nicin, 2012 has stated English has become main language of main industries, especially travel industry, which leads us to the importance of tourism sector. Since English as a great example of lingua franca has become main language of tourism English, analysing, learning, teaching main features of tourism English has become really important factor in today's education. Today world's English language communication is seen in a multicultural contexts, it leads us to an important term in language education, World Englishes, also known as Global Englishes and New Englishes since first theorized by Kachru (1985), who proposes three Concentric Circles model, the Inner Circle, the Outer Circle and the expanding circle. While Inner Circle refers the countries that English is spoken natively like U.K, U.S.,Canada, Australia and New Zeland and Outer Circle refers to countries that post-colonial countries like English has taken over the other countries like India, Malaysia,Singapore; Expanding Circle refers to countries that English is spoken as foreign language like Türkiye, Japan, China, South Korea. Even though English is originally come from inner circle, outer and expanding circle countries also have gives an effective information of usage of English.With the fact that countries from outer and expanding circle like Thailand or Türkiye greets thousands of tourists from all around the world, especially from inner circle countries like U.S.,Canada, U.K; which leads us to the importance of how English is used in tourism contexts in multilingual context.The usage of English for tourism and travel contexts, leads us to the importance of English for specific purposes, which refers to the usage of English in some certain purpose, aim or content like tourism, law, medicine, sports, etc.To support theoretical review of this research, the session will include reflections from an online course called "English for Tourism Professionals". This course is designed by Ohio University, as part of the Online Professional English Network (OPEN) Program.This program is sponsored by the U.S. Department of State with funding from the U.S. government and administered by FHI 360. As it was described in canvas platform where course is delivered,This course is a Massive Open Online Course (MOOC) designed for tourism professionals or students in the tourism industry.This course is designed for high-beginner and low-intermediate English learners (Level A2). Learners will study the principles of the tourism profession,review key vocabulary and grammar,develop their listening skills,and build their confidence in communicating in English.Course materials and assignments include video lectures, vocabulary and grammar resource lists,readings, discussion boards, and comprehension quizzes. An academic ethic approval has been taken by OPEN and course providers about sharing reflections and content from the course.

Key Words: Lingua Franga, World Englishes, Tourism English, English for Specific Purposes

Exploring Awareness of the Lexical Differences Between the British and American Varieties of English Among 9TH Grade Science High School Students

Duru Uyanık ¹, Alperen Ergen ¹ & Çağla Orkan ^{2,*}

¹ Proje Üretimi ve Yönetimi Programı 9.Sınıf Öğrencisi Çatalca Bilim ve Sanat Merkezi

² İngilizce Öğretmenliği Çatalca Bilim ve Sanat Merkezi

caglaaltintas@gmail.com

Abstract

Though English is the official language of both the United Kingdom and the United States, there are some differences between American English and British English. These differences can be examined under the headings of pronunciation, grammar, vocabulary, spelling, punctuation, idioms, date and numbers. This study aims to investigate awareness of lexical differences between British English and American English, two of the most commonly used accents of English, among 9th grade students at the Science High Schools. This study was conducted among the 9th grade students of Şehit Münir Alkan Science High School in Büyükçekmece in İstanbul. In the study, which was conducted during the 2023-2024 education year, a survey consisting of 30 questions was applied to a randomly selected group of 61 students. In the study, participants were determined through Simple Random Sampling. The research was conducted with Quantitative Research method and the data were collected through a structured tool, a web-based survey. The results of the survey were examined using the cross-tabulation analysis. According to the collected data, none of the students uses either American or British English; instead, they are observed to use both accents to varying degrees. It is concluded that students are not fully aware of the lexical differences between American and British English and have usage variations. As a result of this study, it is recommended to enhance students' awareness by incorporating accent differences in the vocabulary sections of the 9th grade English Teaching Programme and English coursebook.

Key Words: American English, British English, Accent, Science High School.

Exploring Awareness of Commonly Mispronounced English Words Among Science High School Students

Fatma Naz Yılmaz¹ & Çağla Orkan^{2,*}

¹ Proje Üretimi ve Yönetimi Programı 9.Sınıf Öğrencisi Çatalca Bilim ve Sanat Merkezi

² İngilizce Öğretmenliği Çatalca Bilim ve Sanat Merkezi

caglaaltintas@gmail.com

Abstract

One of the most common problems in foreign language teaching processes in Turkey is pronunciation issues. It is observed that students acquire many entrenched pronunciation errors throughout their educational lives. It is important to identify these ingrained pronunciation errors in the process of language learning. Therefore, this study aims to examine the awareness of frequently mispronounced English words among 9th and 10th grade students at the Science High Schools. This research was conducted among 9th and 10th grade students at Prof. Dr. Fuat Sezgin Science High School in Silivri, İstanbul. In the study, which was conducted during the 2023-2024 education year, a survey consisting of 25 questions was applied to a randomly selected group of 25 students. In the study, participants were determined through Simple Random Sampling. The research was conducted with Quantitative Research method and the data were collected through a structured tool, a web-based survey. The results of the survey were examined using the cross-tabulation analysis. According to the findings, it has been concluded that students have a low level of pronunciation awareness, and they possess entrenched and ingrained pronunciation errors. As a result of this study it is recommended that students' awareness should be raised by detecting and correcting pronunciation errors at an early age. Moreover, English Teaching Programme and English Coursebooks should include sections on pronunciation features in vocabulary sections to increase students' awareness.

Key Words: Pronunciation, Science High School, British English, Commonly Mispronounced Words

Dijital Öyküleme Yönteminin Kullanmanın İngilizce Dil Becerilerinin Edinimi Üzerine Etkileri

Beyza Nur Sert ^{1,*} & Leyla Ayverdi ²

¹ İngilizce Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Fen Bilgisi Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

sertbeyzanur18@gmail.com

Özet

İngilizce günümüzde de geçmişte olduğu gibi en yaygın ve evrensel iletişim araçlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yürütülen merkezi sınavlarda İngilizce bölümlerine dair yapılan incelemeler, aynı zamanda British Council ve TEPAV gibi önemli kuruluşların 2013'teki çalışmaları ile EF EPI'nin 2022 test sonuçları ve TUA'nın verileri, dil yeterliliği seviyelerinin Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (CEFR) standartlarına göre oldukça düşük kaldığını ortaya koymaktadır. Bu durumun temel nedenlerinden biri ise eğitimde dilbilgisinin merkeze alınmasıdır.

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin odak noktası olduğu, dil ediniminde kritik öneme sahip becerilerin - okuma, yazma, dinleme ve konuşma- dijital öyküleme yöntemiyle pratiğe dönüştürülebileceği bir çalışma gerçekleştirmektir. Bu bağlamda, dijital öyküleme yöntemi öğrencilerin dil edinimi ve yeterliliklerini geliştirmenin yanı sıra, yaratıcılıklarını da geliştirmekte önemli bir fırsat sunacaktır. Dijital öyküleme yöntemi ile öğrencilerin İngilizce dil becerilerinin, dil becerileri ile ilgili öz yeterliliklerinin ve yaratıcılıklarının geliştirilmesini hedeflemektedir.

Araştırmada, 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce derslerinde uygulanan ön test-son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmış olup, 20 kişilik deney ve 20 kişilik kontrol grubuyla çalışılmıştır. Toplamda 6 hafta sürecek olan deneysel çalışma süreci devam etmektedir. Nicel veriler, dijital öyküleme rubriği ve İngilizce dil becerileri öz yeterlik ölçeği kullanılarak elde edilecektir. Nitel veriler ise uygulama öncesi ve sürecinde dil becerilerinin gelişimini gözlemlemek için kullanılacak gözlem formu ve öğrencilerle gerçekleştirilecek yarı-yapılandırılmış görüşmelerde elde edilecektir. Öğrencilerin oluşturduğu dijital öyküler, yaratıcılık açısından Mutabakata Dayalı Değerlendirme tekniği ile değerlendirilecektir. Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Dil Edinimi, Dijital Öyküleme, Dil Becerileri

Not: Bu çalışma TÜBİTAK 2209 Lisans Öğrencileri Araştırma projeleri kapsamında TÜBİTAK tarafından desteklenmektedir.

2. Sınıf Arapça Dersi Öğretim Programının Yabancı Dil Öğretimi Açısından Değerlendirilmesi

Ismail Erken

İlahiyat Fakültesi Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
dr.ismailerken@gmail.com

Özet

Araştırmanın problemi 30.11.2016 yılında TTKB tarafından onaylanan Arapça Dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programında yer alan 2. Sınıf programının yabancı dil öğretimi açısından değerlendirilmesidir. Bu çalışmanın amacı programın yeterliliği, kapsamı, yöntemi ve niteliği konularında görüş oluşturmak ve alanyazında bu konuda var olan boşluğu doldurmaktır. Özel olarak bu sınıf düzeyinde yapılmış bir çalışma mevcut değildir. Çalışmada alanyazın taraması ve (bu sınıf düzeyinde var olana yabancı dil derslerinin programları ile) karşılaştırma yöntemleri kullanılacaktır. 2. Sınıf Arapça dersi haftada iki saat olarak İlköğretim haftalık ders çizelgesinde “Yabancı Dil” dersi adıyla yer alır. Program 8 üniteden oluşur ve toplam sene boyunca 72 saatte 75 kazanım içerir. Arapça 2. Sınıf programının yer aldığı öğretim programı 2. Sınıftan 8. Sınıfa kadar öğretimi kapsamaktadır. Program her sınıf için iletişimsel yaklaşımı temel alır. Programda 4 temel dil becerilerine eşit düzeyde yer verilirken öğrencinin her sınıf düzeyinde bu 4 beceriyi kazanması hedeflenir. Öğretim programın geliştirme aşamasında D-AOBM 2001 metni referans alınmış olup program sonu (8. Sınıf) hedeflenen seviye A2.2’dir. 2. Sınıf için ise A1.1 seviyesi hedeflenir. Programın diğer özellikleri ise sarmal ve öğrenci merkezli olmasıdır. Okuma becerisi kapsamında 2. Sınıf için görsel okuma ve görselle eşleştirme gibi iki yöntem zikredilir. Yazma becerisi için ise 2. Sınıfta hedeflenen yazıya hazırlamak amaçlı yazı görselini boyamaktır. 2. Sınıf düzeyinde bir hareke eğitimi yapılmayacağı belirtilir. Bu çalışmanın bulguları, 2. Sınıf Arapça Dersi Öğretim Programının yabancı dil öğretimi açısından bazı yetersizliklere sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, programın geliştirilmesi, güncellenmesi ve daha etkili bir şekilde uygulanması için kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Belagatı, Arapça Dersi, Öğretim Programı, İlköğretim.

An Explanatory Study on Functional Pronunciation Instruction in Efl Classroom Settings

Gözde Güç Üresin

İngilizce Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
gozdeguc2610@gmail.com

Abstract

This study aims to investigate the teachers' attitudes and their applied techniques and practices in pronunciation instruction, in addition to explaining the reasons behind these attitudes and techniques of primary, secondary, and high school ELT teachers in Ağrı province in the Turkish EFL context.

This study was based on a sequential explanatory research design, in which quantitative and qualitative methods were used together. Questionnaires were used to collect quantitative data and qualitative data were collected via semi-structured interviews conducted with teachers. The participants were ELT teachers in Ağrı province. A scale was applied to 60 ELT teachers of primary, secondary and high schools and data from questionnaires were analyzed via IBMSPSS 23. Kolmogrov-Smirnov test was conducted to detect the normality of data distribution. Furthermore, one way Anova test was used to determine the differences between groups. In the qualitative part of the study, 12 participants were selected for semi-structured interviews and "description, analysis, interpretation" steps were followed to deeply analyze them.

The results showed that teachers had relatively positive attitudes towards teaching pronunciation regardless of their learners' grade level. They mostly preferred repetition and correction among traditional techniques, in addition to games and pair works among authentic techniques.

In accordance with the findings obtained from questionnaires and interviews, it can be said that teachers mostly had positive attitudes towards pronunciation instruction. Moreover, teachers preferred both technological and traditional practices and techniques according to their learners' level and needs. It is believed that the findings will contribute to the adjustments and improvements in pronunciation instruction in EFL context.

Key Words: Functional Pronunciation Instruction, ELT, Attitudes And Practices in Pronunciation Instruction, Explanatory Research Design, EFL

A Sequential Mixed-Method Study on Pre-Service and in-Service English Teachers' Beliefs in Speaking Instruction

Ilker Üresin

İngilizce Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
ilkeruresin41@gmail.com

Abstract

Purpose: This study aimed to find out and compare in-service and pre-service EFL teachers' attitudes and practices in speaking instruction in Turkish context.

Method: This study was based on a sequential descriptive research design, in which quantitative data were collected firstly and then and qualitative data were collected. Questionnaire was used to collect quantitative data and semi-structured interview was used to gather qualitative data from both in-service and pre-service teachers. The participants were 32 in-service and 31 pre-service EFL teachers in Ağrı and Erzurum provinces. A scale was applied to all the participants and interviews were conducted with 6 participants from each group. The data was analyzed via SPSS v.23 by conducting descriptive data analysis to reveal the participants scores in scales and by conducting independent samples t-test the differences between in-service and pre-service teachers were revealed. For the interviews, "description, analysis, and interpretation" steps were followed for data analysis.

Findings: The results showed that both groups had positive attitudes towards speaking instruction and they were aware of the importance of speaking skill in language teaching. There was a significant difference between two groups in terms of their attitudes towards using English-only instruction and aiming native-like speaking skill. In-service teachers had more problems in speaking instruction than pre-service teachers did. On the basis of practices, both groups preferred traditional and technological techniques for speaking instruction.

Conclusions: After analyzing the quantitative and qualitative data, it was revealed that both in-service and pre-service EFL teachers had positive attitudes towards speaking and they were aware of its importance. However, chosen practices and techniques for speaking instruction differed between two groups.

Key Words: ELT, Speaking Instruction, Pre-Service English Teachers, in-Service English Teachers, Beliefs, Practices

Etkileşimli Almanca Dersi

Dilek Demirbaş

Almanca Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
dilekyagci09@gmail.com

Özet

İyi Uygulamanın Amacı: Bu uygulama ile öğrencilerin; öğrendikleri yabancı dili kullanabilecekleri somut bir alan oluşturulmak istenmiştir. Öğrencilerin yabancı dili iletişim kurmada kullanmaları, dil becerilerini pratik yaparak geliştirmeye çalışmaları ve gerçek hayatta öğrendikleri/öğrenmeye çalıştıkları Almanca dilini gerçek bir durumda kullanmaları hedeflenmiştir. Ayrıca derse karşı olumlu güdüleme, motivasyonu artırma, derse katılımı daha aktif hale getirme gibi durumlarda ikincil hedefleri oluşturmaktadır.

İyi Uygulamanın Hedef Kitlesi: Bu uygulamanın hedef kitesini Edirne ili Uzunköprü ilçesinde yer alan Muzaffer Atasay Anadolu Lisesi'nin 9.sınıfındaki 32 öğrenci ile Hindistan'ın Delhi şehrinde yer alan Maharaja Agarsain Public School isimli okulun 9.sınıfındaki 28 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme etkinlik bitiminde öğrencilerle yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir.

İyi Uygulamanın Özeti: Uygulama 09.11.2023 tarihinde Türkiye saati ile 09.00'da Muzaffer Atasay Anadolu Lisesi'nin gerekli teknolojik donanımına sahip Konferans salonunda gerçekleştirilmiştir. Hindistan'daki öğrenciler ise online ders kapsamında etkinliğe evlerinden katılmışlardır. Uygulama için Zoom Video Konferans aracı tercih edilmiştir. Uygulama yaklaşık iki ders saati[1] sürmüştür. Uygulamaya önce Türkiye sunumu ile başlanmıştır. Türkiye ile ilgili bilgiler verildikten sonra öğrenciler yaşadıkları şehir Edirne'yi tanıtmışlardır. Öğrenciler Almancayı temel düzeyde öğrendikleri için bu noktalarda öğrencilere ders öğretmeni olarak destek olunmuştur. Partner okulun talebi üzerine Türkiye'ye ait resmi bir bayram tanıtımı da yapılmıştır. Bu kapsamda Resmi Bayram olarak Cumhuriyet'in ilanının 100. Yılı olması sebebiyle Cumhuriyet Bayramı tercih edilerek karşı tarafa aktarım sağlanmıştır. Türkiye olarak sunumların gerçekleştirilmesinden sonra Hindistan ve Delhi şehri ile ilgili sunumlar yapılarak bilgi verilmiştir. Uygulamanın son adımı ise öğrencilerin Hintli öğrenciler ile birebir ve karşılıklı olarak tanışmalarıdır. Öğrenciler Almanca olarak bir diyalog gerçekleştirmişlerdir. Birbirlerine ad-soyad, yaş, nerede yaşadıklarını ve hobilerini sorarak gerçek bir durumu kısa bir süre içerisinde deneyimlemişlerdir. Her bir öğrenci bu süreci yaşadından sonra etkinlik tekrar çevrimiçi ve etkileşimli bir derste buluşmak niyetiyle sonlandırılmıştır.

İyi Uygulamanın Sonunda Elde Edilen Çıktılar ve Sonuçları: Etkinlik sonrasında öğrencilerle görüşülerek uygulamaya dair görüşleri alınmıştır. Elde edilen verilere göre şu sonuçlara ulaşılmıştır;

- Öğrenciler öğrenmeye başladıkları Almanca'yı gerçek hayat içerisinde kullanma imkânı bulmuşlardır. Bu fırsatla karşılaştıkları için memnun olduklarını belirtmişlerdir.
- Konuşma becerisini geliştirebilmek için bu tarz etkinliklerin fayda sağladığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca başta yaşanan çekingenlik gibi duyguların konuşma etkinliği sonunda azaldığı öğrenciler tarafından ifade edilmiştir.
- Başka bir kültüre dair bilgi edinmişlerdir.
- Farklı ülkedeki akranlarıyla bir araya gelerek ortak bir payda olan Almanca'da buluşmuşlardır.
- Bu tarz etkinliklerin derse olan motivasyonu arttırdığı, dersi daha eğlenceli hale getirdiği, aktif katılımı desteklediği ve imkanlar dahilinde tekrarlanması önerilmiştir.

[1] Bir ders saati 40 dakikadır.

Anahtar Kelimeler: Almanca, Etkileşim, İkinci Yabancı Dil, Teknoloji, Çevrimiçi Ders

“English B” Ders Kitabındaki Konuşma ve Yazma Becerilerinin Ünite Dağılım Analizi

Cansu Yay ^{1,*} & Senem Üstün Kaya ¹

¹ İngilizce Öğretmenliği Başkent Üniversitesi
cansuuyay@gmail.com

Özet

Küresel bir öneme sahip 6 disiplinler üstü temanın çatısı altında oluşturulan IB (Uluslararası Bakalorya) programında, öğrencilerin bütün alanlardaki gelişimi hedeflenirken, kavram ve beceri temelli, merak uyandıran, öğrenme sorumluluğu kazandıran, yaşam boyu öğrenmeye teşvik eden yöntemler izlenir. International Baccalaureate (IB) programında öğrencilerden beklenen, dil becerilerini geliştirirken aynı zamanda araştıran-sorgulayan, bilgili, düşünen, iletişim kuran, ilkel, açık görüşlü, duyarlı, risk alan, dengeli ve dönüşümlü düşünen bireyler olup, ulusal değerlere sahip ve uluslararası bilinci gelişmiş dünya vatandaşı olmalarıdır. IB programı kapsamında K12 eğitiminde okutulmak için birçok yayınevi tarafından oluşturulmuş çeşitli ders kitapları bulunmaktadır. Ancak araştırmacı bu çalışmada “Cambridge University Press” in yayınladığı “English B” kitabındaki 4 ana dil becerisinin üniteler arasındaki dağılımını inceleyerek, ne ölçüde üretken becerilere önem verildiğinin analizini yapmıştır. Dil gelişimin gözlemlenebilmesi ve 21. yüzyıl becerilerinin (eleştirel düşünme, yaratıcılık, iş birliği, iletişim) gelişebilmesi için konuşma ve yazma becerilerinin en az okuma ve dinleme becerileri kadar iyi olması gerekmektedir. Çalışmanın üretken becerilere odaklanmasının esas sebebi, ders kitabındaki dil becerilerinin 21. yüzyıl becerileri göz önüne alındığında eşit dağıtılıp dağıtılmadığını bulmaktır. Çalışmada nitel yöntem kullanılmıştır. Kitaptaki üniteler dil becerilerine göre ayrılarak dağılım analizi yapılmıştır. Araştırmanın analiz kısmında, incelenen ders kitabındaki konuşma becerisine yönelik çalışma ve aktiviteleri G. Uluhan tarafından oluşturulan kontrol listesi ile eşleştirilmiştir.

Araştırmanın sonucunda, 21. yüzyıl dil becerilerini geliştirme kapsamında “Cambridge University Press” tarafından yayınlanan “English B” kitabındaki konuşma aktivitelerinin okuma, yazma ve dinleme becerilerine oranla daha fazla olduğu sonucuna varılmıştır. Bunun yanı sıra, bahsi geçen üç dil becerisine eşit ölçüde ağırlık verildiği gözlemlenmiştir. Yabancı dil olarak İngilizce öğretimi alanında çalışan öğretmenlerin hedefleri ile uyumlu olduğunu söylemek yanlış olmayacak ve “English B” kitabının bu alanda daha evvel kullanılmamış olması literatüre katkı sağlayacaktır. İzin alınarak yapılan bu çalışma, etik kurallara uygun şekilde yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Üretken Beceriler, Konuşma Becerisi, Nitel, IB (Uluslararası Bakalorya) Programı

Yapay Zekâ Çağında Bilinçli Farkındalık Destekli İletişim Etkinlikleri Tasarımı: Türkiye EFL Bağlamında Örnek Bir Ders İçi Etkinliği

Meral Yıldırım

İngilizce Öğretmenliği Siyavuşpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
meralyildirim.33@gmail.com

Özet

Zihnin amaçlı ve yargısız bir biçimde içinde bulunulan ana getirilmesi olarak tanımlanan bilinçli farkındalık sözcüğünün kökeni 2500 yıl öncesine dayanmaktadır. Doğu kültürüne egemen olan Budist öğretilerin benimsediği Pali dilinden türeyen bu sözcük Batı kültürünü de son yıllarda etkisi altına almaya başlamıştır. Meditasyondan daha farklı olarak bilinçli bir zihin durumunu temsil eden bu kavram, hazırbulunuşluk ve hafıza kavramları ile yakından ilişkilendirilmektedir. Bu bağlamda, eğitim sürecinin etkin ve kalıcı olmasına sağladığı destek ile birçok beceri alanında olduğu gibi dil becerileri alanında da bilinçli farkındalık yoluyla başarı elde edilebilmektedir. Bu sebeple bu çalışmanın amacı, yabancı dil öğrencisinin sözlü iletişim anlarında yaşadığı olumsuz duygu durumlarını bilinçli farkındalıkla en aza indirerek konuşma becerisinin gelişimine katkı sağlamak ve yabancı dil öğrencilerine bu konuda yapay zekâ ile bütünleştirilmiş bilgi ve materyal desteğinde bulunmaktır. Bu çalışma araştırmacıya esnek bir çalışma alanı sağlayan nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yaklaşımı ile yürütülmüştür. 2023-2024 eğitim öğretim yılı ortaöğretim 9. sınıf İngilizce ders kitapları bu çalışmanın inceleme nesnesini oluşturmaktadır. Erkad yayıncılık ve MEB tarafından hazırlanan ders kitaplarında yer alan sözlü iletişim etkinlikleri araştırmanın amaçları doğrultusunda belirlenen ölçütler dikkate alınarak incelenmiştir. Konuşma becerisi kazanımları ile kitapta sunulan sözlü iletişim etkinlikleri bilinçli farkındalık destekli olacak şekilde yapay zekâ aracılığıyla yeniden tasarlanmıştır. Ayrıca dil öğrencileri için sürecin değerlendirilmesini sağlayacak bir dereceli puanlama anahtarı tasarımı da yapay zekâ aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Böylelikle, yabancı dil öğrencisinin iletişim sürecinde yaşayacağı kaygının optimum ve/veya en az seviyede olması hedeflenmiştir. Bu çalışma sonucunda, yabancı dil öğrencisinin konuşma becerisi öğrenim sürecinde içsel motivasyonunun daha yüksek ve konuşma kaygısının daha az olacağı öngörülmektedir. Bununla birlikte, dil öğrencilerinin bilinçli farkındalık destekli etkinlik tasarımlarını yapay zekâ aracılığıyla daha hızlı ve kolay bir şekilde yapabilmelerinin dil öğretim sürecinin niteliğine olumlu anlamda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilinçli Farkındalık, Yabancı Dil Olarak İngilizce, Sözlü İletişim, Yapay Zekâ

5. Sınıf İngilizce Dersi Öğretim Programı ve 5. Sınıf İngilizce Ağırlıklı Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri: Çanakkale Örneği

Burcu Tepeli Duman ^{1,*} & Özlem Kolay ²

¹ İngilizce Öğretmenliği Çanakkale Anadolu Imam Hatip Lisesi

² Sınıf Öğretmenliği Şehit Süleyman Bey İlkokulu

btduman@hotmail.com

Özet

Ülkemizde yabancı dil öğrenimi bir türlü durdurulamayan kanayan bir yaraya benzer. Bunun sebebinin kimi zaman öğrenenden kaynaklandığı ileri sürülmüştür. Kimi zaman öğretmenlerin sebep olduğu savunularak, öğretmenlerin yeterli özverili davranışları sergilemedikleri söylenmiştir. Kimi zamansa öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan araç gereçlerin bu iş için yeterince uygun olmaması sebebiyle yabancı dil öğreniminin kalıcı olmadığı iddia edilmiştir. Türkiye’deki yabancı dil eğitiminin istenilen düzeye ulaşamamasında programın etkisi var mıdır? Bu çalışmada şimdiye kadar ortaya atılan bu sebeplere ek olarak okullarda uygulanan öğretim programlarının yabancı dil öğrenmeye olan etkisi üzerinde durulmuştur.

Bu araştırmanın önemi öğretim programlarının uygulayıcıları olan İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini içeriyor olmasıdır. Derslerin öğretim programları, Milli Eğitim Bakanlığında görevli uzmanlar tarafından hazırlanmaktadır. Ancak, işin uygulama kısmı teorik kısımdan farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin görüşlerine göre bu farklılıkların etkileri en aza indirilerek, kullanılan öğretim programının en başarılı şekilde hedefine ulaşması amaçlanmaktadır. Bu araştırma, 5. Sınıf İngilizce dersinde kullanılan farklı öğretim programlarını incelemek ve bu öğretim programlarına ilişkin öğretmen görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini 2022-2023 yılı Çanakkale Merkez ilçede devlet ortaokullarında görev yapan 65 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklemi uygun (kolaylı) örneklem yöntemiyle seçilen 42 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Bu çalışmada betimleme yöntemi kullanılmış olup öğretmen görüşleri nicel araştırma yöntemleri (frekans analizi ve bağımsız t testi) kullanılarak değerlendirilmiştir. Anketten elde edilen nicel verilerin, SPSS paket programı kullanılarak, frekans ve yüzdeleri hesaplanmış ve tablolara aktarılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek amacıyla Independent-Samples T Test (bağımsız gruplar t testi) uygulaması yapılmıştır. Yapılan anket uygulamasının analiz sonuçları göstermiştir ki aynı öğretim programını kullanan öğretmenlerde zaman zaman farklı görüşler olabilmektedir.

Katılımcılara uygulanan anket çalışması, öğretmenler arasındaki anlamlı farklılığın iki program arasındaki ders saati ve konu kazanım farklılığından kaynaklandığı göstermektedir. 5. Sınıf İngilizce dersi öğretim programı haftalık 3 ders saatiyle uygulanmasının yeterli olmadığı öğretmenler tarafından ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, şu an ülkemizde 5. sınıf düzeyinde İngilizce dersinde uygulanan öğretim programlarından ağırlıklı İngilizce öğretim programının birçok yönden artılarının olduğu öğretim programını uygulayan öğretmenlerin görüşlerine göre tespit edilmiştir. Erken yaşta dil öğreniminin her geçen gün önem kazandığı günümüzde, öğrenilen yabancı dile daha fazla maruz kalmanın öğrenimi pekiştireceği de yadsınamaz bir gerçektir. Bu gerçeklikten yola çıkarak, ağırlıklı İngilizce öğretim programı ülkemizde bulunan bütün devlet okullarının 5. sınıf düzeyindeki İngilizce dersine yaygınlaştırılmalıdır. Böylelikle yıllardır süregelen İngilizce öğrenememe sorununa da bir çözüm bulunmuş olur.

Anahtar Kelimeler: İngilizce Öğretim Programı, Yabancı Dil Eğitimi

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Anadolu Efsanelerinin A2 Seviyesine Uyarlanması

Denizhan İmamoğlu ^{1,*} & Hulusi Geçgel ²

¹ Türkçe Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı

² Türkçe Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
denizhan3844@hotmail.com

Özet

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi alanında ders, çalışma, okuma ve diğer kaynak kitaplarında ders efsanelere az miktarda yer verildiği görülmüştür. Hem Türkçenin öğretimi hem de kültür aktarımı açısından Anadolu'ya ait efsanelerin de ders kitaplarında yer bulması ve dil öğrenimin temel seviyesi olarak A2 düzeyinde yeniden uyarlanması gerekli görülmüştür. Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında kullanılan kitaplarda metin ihtiyacının karşılanmasına katkıda bulunmak için seçili efsanelerin A2 seviyesine uyarlanmasıdır. Ayrıca Yabancı dil öğretiminde kültürel aktarımının da metinler aracılığıyla yapılması beklenmektedir. Böylece Anadolu efsanelerinin incelenmesi ve yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılmasına dikkat çekeceği düşünülmüştür. Bu çalışmada seçilen eserler Anadolu bölgesinde geçen efsanelerdir. Anadolu'da geçen birçok efsane olması ve kültürel aktarım açısından da düşünüldüğünde bazılarının seçilmesine gidilmiştir. Seçme işleminde efsanelerin kişiden kişiye, toplumdan topluma anlatım farklılıkları da göz önünde bulundurulmuştur. Bu nedenlerden dolayı anlam ve konu bütünlüğünü sağlamak için kitap belirlenmiştir. Silsüpür, S. Uluğ Türkistan'dan Anadolu'ya Türk Efsaneleri 1, Ankara, Sinova Yayıncılık, 2. Baskı Şubat 2020 bibliyografik künyesi verilen eserden faydalanılarak yapılacaktır. Kitabın 2. bölümdeki Anadolu efsanelerinden altı adet seçilip konu sınırlandırılmıştır. Aynı zamanda uyarlanan efsaneler A2 seviyesindeki öğrenciler için sınırlandırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılacaktır. Bu nedenle seçili efsaneler incelenip Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programına göre A2 seviyesinde yeniden değiştirim ve uyarlama tekniği ile metinler yeniden oluşturulacaktır. Çalışma henüz tamamlanmadığı için bulgular ve sonuç daha sonra gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, Dil Seviyesi, Uyarlama

Not: Bu bildiri birinci yazarın "Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Anadolu Efsanelerinin A2 Seviyesine Uyarlanması" başlıklı tez çalışmasından hazırlanmıştır.

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" Adlı Eserinin 42. sayfadan 76. sayfaya kadar olan bölümünün B1 Düzeyine Uyarlanması

Sezin Gülen Çarıkçıoğulları

İngilizce Öğretmenliği Gelibolu Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
sezingulencarikciogullari@gmail.com

Özet

Son yıllarda ülkemizde ve dünyada yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek isteyen kişi sayısında artış görülmektedir. Bu da yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için daha fazla materyal ihtiyacı doğurmakta ve çeşitli dil öğretim ortamlarının da geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu ihtiyaçlardan biri de özellikle yabancıların Türkçe öğrenmesinde; kelime gelişimlerine ve farklı dilbilgisi yapılarına maruz bırakılmaları açısından fayda sağlayacak olan hikâye ve romanlardır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilere özgün materyallerin herhangi bir değişiklik yapılmadan verilmesi, öğrencilerin anlama güçlüğü yaşamalarına sebep olmaktadır. Bu nedenle özgün metinlerin, dil seviyelerine uygun olacak şekilde sadeleştirilerek öğrencilerin anlayabileceği bir seviyeye getirilmeleri gerekmektedir. Sadeleştirme yapılırken; uzun betimleyici ifadelerin yerine daha kısa niteleyici sözcükler, karmaşık ve uzun ifade kalıplarının yerine dilbilgisel açıdan daha anlaşılır, kısa ve yalın sözcükler kullanılarak cümlelerin uzunluğunun azaltılması hedeflenir. Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B1 seviyesindeki öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak bir kaynak oluşturmaktır. Son yıllarda yabancıların Türkçe öğrenmesine talep artsa da konuyla ilgili alanda hâlâ eksikliği hissedilen konular bulunmaktadır. Bu eksikliklerin biri de okuma becerilerini geliştirecek olan seviyelere uygun kitaplardır. Yabancılar Türkçe öğretiminde, çağımızın koşullarına uygun yöntem ve materyallerin kullanılması önemlidir. Öğrencilerin ilgisini çekecek materyaller ve okuma metinleri, onları öğrenmek istedikleri yabancı dile daha çok teşvik edecektir fakat yanlış kaynak seçimi öğrencilerin hedef dili öğrenme isteğini azaltacaktır. Bu nedenle öğrencilerin okuyacağı metinlerin, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin seviyelerine uygun olması büyük önem arz etmektedir. Öğrencilerin okudukları kitaplardan zevk alabilmeleri için Türk edebiyatında bulunan romanların, dil seviyelerine uygun bir biçimde sadeleştirilmesi gerekmektedir. Dil öğretimi aynı zamanda yabancı öğrencilere kültür aktarımını da gerektirir. Bu nedenle öğrencilerin okuyacakları kitapların da o kültürü anlatan metinler içermesi önem arz etmektedir. Dil öğretiminde kültür aktarımının önemi göz önünde bulundurularak bu çalışmada sadeleştirme yapılacak roman olarak Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" romanı seçilmiştir. Bu çalışma, 42. sayfadan 76. sayfaya kadar olan bölümleri içermektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde B1 seviyesindeki öğrencilerin dil gelişimine fayda sağlama amacı olan bu çalışmanın evrenini, Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" romanı; örneklemine ise bu romanının 42-76 sayfaları oluşturmaktadır. Çalışmada Sabahattin Ali'nin "Kuyucaklı Yusuf" romanının 42. sayfadan 76. sayfaya kadar olan bölümü, B1 seviyesindeki dilbilgisi ve okuma kazanımlarına göre sadeleştirilmiştir. Bu çalışma ile Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde B1 seviyesindeki öğrencilerin okuma becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacak bir kaynağın oluşturulması ve Türk edebiyatının önemli romanlarından biri olan "Kuyucaklı Yusuf"un yabancılar için Türkçe öğretimi alanına kazandırılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe Öğretimi, Sabahattin Ali, Kuyucaklı Yusuf

Lexical bundles in academic speech events: Structural and functional analysis of multi-words in ELF context

Zeynep Nur Doğan ^{1,*} & Erdem Akbaş ²

¹ İngilizce Öğretmenliği Erciyes Üniversitesi

² Department of Teacher Training In English Erciyes University
nurzdogan95@gmail.com

Abstract

English, with its widespread use across continents and its status as a Lingua Franca, is the most prominent language in the academic context. Researchers and academicians from different backgrounds and mother tongues utilize English to shape their interactions within academic communities. Lexical bundles, which are units of three or more words (Biber et. al. (1999), are important linguistic elements with their discourse-shaping functions. It is crucial to understand their use and importance in academic speech settings to encourage English as a Lingua Franca (ELF) speakers to adopt these structures in their speech to enable natural flow. In that sense, this thesis investigates how ELF speakers use lexical bundles in academic speech events. For this purpose, the transcribed data from the ELFA (the English as a Lingua Franca in Academic Settings) corpus were collected via its online database. Thereafter, firstly the most frequently occurring four, five, and six-word lexical bundles from ELFA and its speech events were identified by using a concordance tool, AntGram 1.3.0 (Anthony, 2021). Secondly, these bundles were categorized depending on their structures and functional status by adopting Biber et al.'s (2004) structural and functional framework. Lastly, they were thoroughly analyzed in terms of their functions and structures to identify ELF-specific uses in each speech event and ELFA in its entirety. The results showed that the entire ELFA corpus was structurally dominated by verb phrase structures and referential bundles and stance bundles were the most prominent functional categories. Similarly, all speech events except post-graduate defense presentation and defense discussion had verb phrase structures as the principle structure type while referential expressions, followed closely by stance expressions, were the most preferred functional bundles.

Key Words: Academic Speech, Lexical Bundles, ELF

İleri Yetişkinlik Döneminde Affetmenin Yaşam Doyumuna Etkisini İnceleyen Derleme Çalışması

Eda Şener

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Kırış Limak Türker İlkokulu
edatemel_pdr@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada ileri yetişkinlik döneminde affetmenin yaşam doyumuna etkisi hakkında literatür taraması yapılarak affetme ve yaşam doyum kavramları incelenmiş ve ileri yetişkinlik döneminin genel özelliklerine ve bu durumla ilgili yapılan araştırmalara değinilmiştir. Affetme bireyin incindiğı, kırıldığı durumlar karşısında öç alma, küskünlük sürdürme, iletişimi kısmen ya da tamamen koparma durumlarından vazgeçmesidir. Kendini affetme, diğerlerini affetme ve durumu affetme olmak üzere üç affetme türü vardır. Geçmişte yapılan hatalar, kendine karşı bitmek bilmeyen öfke kişinin kendisiyle uzlaşıp kendini affetmesiyle son bulabilir. Söylenmemiş sözler, bitirilmeyen işler, kişinin içinde ukte kalan durumlar, incinmeler ve tüm bunların sorumlusu bir başkası ise bu sefer diğerlerini affetme söz konusu olmaktadır. Kişinin yaşadığı zorlanmanın, üzgünlüğün, korkmuşluğun kaynağı ya da sebebi bilinmiyor ise bu sefer durumu affetme söz konusu olur. Affetmenin kişinin yaşamı üzerinde olumlu etkileri vardır. Affetmeye bağılı olarak mutluluk düzeyleri yüksek olacağı için yaşamdan aldıkları doyumda aynı doğrultuda yükselecektir. Kişilerin olumlu duyguları fazla, olumsuz duyguları az deneyimlemesi ve yaşam doyumunu öznel iyi oluş (mutluluk) düzeyini belirler. Affetmenin yaşam doyumunu üzerindeki etkisi ileri yetişkinlik dönemindeki bireyler bağlamında incelenmiştir. Takvim yaşı olarak 60 yaş ve üzeri yetişkin bireyler üzerinde yapılan araştırmalar üzerinde durulmuştur. Affetme ve yaşam doyum arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırma çalışmalarının bulguları tartışılarak genel bir değerlendirme çerçevesi oluşturulmuştur. Alan yazın incelendiğinde ileri yetişkinlik döneminde toplam affetmenin yaşam doyumunu ile pozitif ve anlamlı yönde ilişkili olduğu görülmüştür. Sonuç bölümünde ise affetmenin artırılması ve yaşam doyumunu üzerindeki olumlu etkilerinin ileri yetişkin dönemindeki bireylere ve alan çalışanlarına yönelik katkıları üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda affetme ve yaşam doyumunu ile ilgili yapılacak yeni araştırmalara öneriler sunulmuştur. Derleme çalışması ile affetme yaşam doyumunu arasındaki ilişki detaylı bir şekilde aktarılıp araştırma sonuçları sunulmuştur. Alan çalışanlarına ve araştırmacılara yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İleri Yetişkinlik, Affetme, Yaşam Doyumu

Geleneksel Medrese Eğitimi ile Yükseköğretim Arasındaki Uçurumu Kapatmak: İngiltere'de Oryantasyon Örneği

Muhammed Sacid Tastepe

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Meb
sacid2011@gmail.com

Özet

İngiltere'de Müslüman azınlık topluluklarının yerleşmesinden bu yana, çocuklarının din eğitimi ihtiyaçlarının karşılanması Müslüman aileler için en önemli öncelik olmuştur. Başlıca kaygılardan biri, genç neslin Batı sekülerizminin etkisi altında dinlerini ve kültürlerini terk edecekleri korkusudur. Sonuç olarak, Müslüman topluluklar 1970'lerde çocuklarına kültürel ve dini açıdan tutarlı bir öğrenme ortamı sağlamak için kendi okullarını kurmaya karar vermiştir. Bu okullar arasında medreseler önemli bir rol oynamaktadır. İngiltere'de tam zamanlı lisans derecesine eşdeğer bir program sunan 25'in üzerinde geleneksel medrese bulunmaktadır. Ancak, medrese mezunları yükseköğrenim ve istihdamda önemli engellerle karşılaşmaktadır, çünkü aldıkları eğitim genellikle İngiltere'nin ana akım eğitim sistemi içinde tanınmamaktadır. Bu geleneksel medreselerin mezunları, diplomaları devlet tarafından tanınmadığı için genellikle modern yükseköğretim kurumlarında lisansüstü eğitim alamamaktadır.

Bu soruna yanıt olarak, medreseler tarafından sağlanan geleneksel din eğitimi ile modern yükseköğretim arasındaki boşluğu doldurmak üzere tasarlanan kurslar, özellikle Müslüman eğitimciler, inanç liderleri ve mesleki, akademik gelişim arayan geleneksel medrese mezunları için bir fırsat sunmaktadır. Bu çalışma, geleneksel medrese eğitimi ile modern yükseköğretim arasındaki boşluğu doldurmak için tasarlanan bu derslerin içeriği hakkında derinlemesine bir literatür taraması yapmayı amaçlamaktadır. Bu analiz aracılığıyla, oryantasyon programları örneğine odaklanarak, geleneksel medrese eğitiminin İngiltere'deki ana akım yükseköğretim sistemiyle bütünleştirilmesinin doğasında var olan zorlukları ve fırsatları araştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Medrese, Oryantasyon Kursları

Öğretmen Adaylarının Eğitim Fakültelerine Yönelik Memnuniyetlerinin İncelenmesi

Burcu Bilir-Koca

Eğitim Bilimleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
burcubilir@comu.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının fakültelerine yönelik memnuniyetlerini araştırmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcıları eğitim fakültesinde farklı bölümlerde öğrenim gören 72 öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın verileri içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmen adaylarının bölümlerinde sunulan seçmeli derslerin içerik, kapsam ve çeşitliğinden memnun olmadıkları görülmüştür. Öğretmen adaylarının öğretim elemanlarıyla etkili bir iletişim kuramadıkları ve öğretim elemanlarının öğretme becerilerini yeterli bulmadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının fakültelerindeki fiziksel ve teknolojik alt yapıyı ve kütüphanedeki kaynakları yeterli bulmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak öğretmen adayları fakültelerinde ders dışında sosyalleşmelerine olanak sağlayan mekanların oldukça sınırlı olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Fakültesi, Öğretmen Adayı, Yükseköğretimde Öğrenci Memnuniyeti.

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi ve Mühendislik Eğitimi

Bahadır Özkan ^{1,*} & Duygu Altıparmak ²

¹ Bilgisayar Mühendisliği Hacı İbrahim Cin Ortaokulu

² İlköğretim Matematik Öğretmenliği Hacı İbrahim Cin Ortaokulu

bahadirozkan1987@gmail.com

Özet

Teknolojinin eğitim ortamlarında kullanımının yaygınlaşması ile birlikte geleneksel öğretme ve öğrenme biçimleri çok hızlı ve kısa sürede dönüşüme uğruyor. Eğitimde BİT (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) kullanımının popülaritesi ve kullanışlılığı artmaya devam ediyor. Teknolojinin eğitim ortamlarına girmesi ile birlikte TPAB (Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Modeli) kavramı 2008 yılında ortaya çıkmıştır. TPAB Teknolojinin etkili kullanımı, öğretmenin belirli bir içerik alanı içinde belirli pedagojileri desteklemek için teknolojinin olanaklarından nasıl faydalanacağına dair bilinçli kararlar verebilme yeteneğini içerir. Bu araştırmanın temel amacı, mühendislik eğitimi açısından Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi modelinin uygunluğunu incelemektir. Durum tespiti niteliğindeki araştırmada, deneysel olmayan nicel araştırma yöntemi kullanılmış ve betimsel metot tercih edilmiştir. Araştırmacı tarafından, nicel araştırmalar için uygun olan kırk dokuz maddeden oluşan Likert ölçeği kullanılmıştır. Ölçek Türkiye’de Şahin(2011) tarafından Türkçeye uyarlanmış, geçerlik ve güvenirlik analizleri yapılmıştır. Özgüven ölçeğinde yer alan 49 maddenin genel güvenirliği (Cronbach Alfa Katsayısı) $\alpha=0,949$ olarak oldukça güvenilir bulunmuştur. Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile test edildi. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında ve %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirildi. Seçilen değişkenlere göre grupların ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olup olmadığını test etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanıldı . Ayrıca farklılıkların kaynağını belirlemek için tamamlayıcı post-hoc analiz yapılmıştır. Ayrıca, ölçekte araştırma grubunu tanımlayan beş soru bulunmaktadır. Araştırma grubu, Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu araştırmaya üç yüz doksan sekiz öğrenci katılmıştır. Ölçekte Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Modeli faktörleri olan pedagojik bilgi, teknolojik bilgi, içerik bilgisi, teknolojik bilgi, pedagojik içerik bilgisi, teknolojik pedagojik bilgi ve teknolojik pedagojik içerik bilgisi bulunmaktadır. Tüm öğrenciler için, bilgi alanlarının ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre tüm bilgi alanlarına ait özgüven ortalama puanları incelendiğinde, araştırma grubunun en düşük ortalama puanının 3.3778 puan ile İçerik Bilgisi alanına ait olduğu ve en yüksek ortalama puanın ise 3.5628 puan ile Pedagojik Bilgi alanına ait olduğu görülmektedir. Diğer bilgi alanlarının puanları ise 0.1850 aralığında dağıldığı için bu bilgi alanlarının ortalama özgüven puanlarının birbirine çok yakın olduğunu göstermektedir. Modele ait faktörler için elde edilen ortalama özgüven puanları göz önüne alındığında Mühendislik Fakültesi’ndeki eğitim ve öğretim faaliyetleri Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi Modeli için uygun olduğu değerlendirilebilir. Öğretim elemanlarının TPAB bileşenlerinin düzeyini etkileyen diğer ana faktörlerin belirlenmesi için daha fazla araştırma yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Teknoloji, Mühendislik, Bilişim, TPAB.

Üniversiteler’de Kadın Çalışmalarının 2013-2024 Yılları Arasındaki Görünümü, 10 Yıllık Bir Bakış

Şefika Melike Çağatay

Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
melikecagatay@comu.edu.tr

Özet

Kadın çalışmaları, Türkiye’de üniversitelerde yükseköğretim sistemi içerisinde araştırma ve uygulama merkezleri içerisinde başta olmak üzere yer almaktadır. Kadın çalışmaları, kadın ve aile çalışmaları gibi farklı isimlerle kurulmuş olan merkezler vardır. Bununla birlikte lisansüstü çalışmalar, tezler üretilmektedir. Yüksek Öğretim Kurulu, bu konuda zaman zaman stratejik hedefler belirlerken yanı sıra bazı kararlarla üniversitelerden de bu bağlamda eylemler beklediği görülmektedir.

Türkiye’de kadın sorunu, toplumsal cinsiyet temeli ile birlikte çok katmanlı bir yapıdadır. Sosyolojik, eğitsel, ekonomik, psikolojik, siyasi, hukuksal vb. temelleri ile farklı disiplinlerde çalışma alanı oluşturan kadın çalışmaları, Türkiye’deki üniversite sayısının artışı ile de artış gösterdiği gözlenmektedir

Bu çalışmanın amacı, üniversitelerin kadın çalışmalarını 2013-2024 yılları arasındaki çalışmalarını, çalışmanın araştırma tarihinden 10 yıl geriye doğru bir bakış sunmaktır. Buradan hareketle, belirli ölçütlerle Türkiye’deki üniversitelerdeki kadın çalışmaları merkez belirlenmiş kadın çalışmaları ve lisansüstü çalışmalar incelenmektedir. Bu sonuçların, yükseköğretimdeki kadın çalışmaları bilgi birikimine katkı sağlaması beklenmektedir.

Yöntemsel olarak, üniversitelerin internet siteleri incelenecektir. Nitel bir bakış açısı ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kadın Çalışmaları, Yüksek Öğretim, Toplumsal Cinsiyet

Evaluation of Internationalization in Turkish Education Faculties: 2013-2024

Ulaş Yabanova

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
ulasyabanova@gmail.com

Abstract

Internationalization appears as a very important concept in higher education. In this context, there has been a great change in Turkish higher education, especially in the last 20 years. In addition to being an important quality indicator in higher education, internationalization also stands out with the economic added value it creates (Metin, 2022; Özer, 2017). For this reason, in recent years there has been a competition among many countries to attract international students. The number of foreign students in Türkiye, which was 48 thousand in 2013, has increased to over 336 thousand by 2024 (YÖK, 2024). The aim of this study is to reveal how the Education Faculties are affected by this important internationalization process in Turkish higher education. In the study, the document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used. This technique is the examination and evaluation of printed or electronic resources through a series of processes (Bowen, 2009). Using the statistics of the Council of Higher Education, the changes in the number of international students in Turkish Education Faculties between 2013 and 2024 were examined. As a result of the research, the number of international students, which was 2.794 in 83 faculties in 2013, was determined to be 13.356 in 101 faculties by 2024. In this process, while there was a 7-fold increase in the total number of international students in Turkish higher education, there was a 4.8-fold increase in the number of international students in the faculty of education. Within the scope of the research, the changes in the number of international students were reported by comparing them with the total number of students year by year.

Key Words: Faculty of Education, Internationalization, Foreign Student

İbn Haldun'un Eğitimci Rolü

Büşra Tuğtağ

Sosyoloji İstanbul Aydın Üniversitesi
busratugtag@yahoo.com

Özet

Problem Durumu: İbn Haldun, 14. yy.'da Kuzey Afrika topraklarında yetişmiş meşhur sosyolog, tarihçi, hukukçu, siyasetçi ve devlet adamıdır. İbn Haldun, günümüz tabiriyle polimat, eski tabirle hezârfen olarak nitelendirilen çok yönlü bir bilim insanı olarak karşımıza çıkmaktadır. O dönemin en gözde medreselerinde yıllarca müderrislik yapan bu çok yönlü insanın eğitim alanında bir görüşü olmaması ya da eğitmenlik rolünün olmaması düşünülemezdi. Sosyoloji ve Tarih alanında ortaya koyduğu yenilikçi düşünceleri ile ön plana çıkmasından dolayı, başta eğitim olmak üzere dil-edebiyat, felsefe, tasavvuf gibi alanlardaki düşünceleri daha sönük kalmıştır. Araştırmamda sönük kalmış alanlardan eğitim alanına dair düşüncelerini ele alıp bu alandaki yenilikçi özgün fikirlerini sunmayı hedefledim. Eğitim alanındaki fikirlerinin, günümüz eğitim politikaları ile benzerlik göstermesi ilgi çekici bir ayrıntıdır. İbn Haldun'un eğitim dünyasına ışık tutacak bu düşünceleri, çağdaş eğitim sistemimize katkı sağlayacak niteliktedir.

Amaç: Çalışmamın amacı, O'nun eğitim hakkındaki düşüncelerini her yönüyle ortaya koymak, tarihçi ve sosyolog sıfatının yanında eğitmen sıfatıyla rol model bir eğitimci olarak karşımıza çıkmasını sağlamaktır.

Yöntem: Çalışma tarihsel bir inceleme-araştırma olup nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Alanyazın taranarak nitel veri toplama araçlarından belge incelemesiyle elde edilen veriler değerlendirilerek analiz edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: İbn Haldun'un eğitimci kişiliği, ortaya koyduğu eğitim metodundan, açıkladığı ideal eğitimci vasıflarından ve önerdiği eğitim fikirlerinden yola çıkarak ortaya konulmuştur. Buna göre İbn Haldun, ezberci eğitimi yanlış bulan, eğitimde müzakere ve münazarayı kullanan, öğretim ilkelerini benimseyen, pratik eğitimin teorikten daha kalıcı olduğunu, eğitimde tedriciliğin ve tekrarın meleke kazandırdığını savunan, öğretmenin görevini ilim öğretmek ve yaymak olarak tayin eden, ilim öğretimine sanat gözüyle bakan ve imaja önem veren işinin ehli bir eğitimci profili olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İbn Haldun, Eğitim, Mukaddime

Not: Bu bildiri İstanbul Aydın Üniversitesi, sosyoloji alanında yapılan “İbn Haldun'un Ahmet Cevdet Paşa'ya etkisi” adlı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Lise Kademesinde Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Algıları ile Sanal Kaytarma Davranışları Arasındaki İlişki

Cansu Özdemir ^{1,*}, Tuba Turhan ¹ & Adil Çoruk ²

¹ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitim Bilimleri Bölümü Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

cnsözdemir90@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Örgütsel varlığın devamlılığı ve belirlenmiş ortak amaçlara başarıyla ulaşılmasında insan faktörü birincil kabul edilmektedir. Yalnızca biyolojik bir yapıdan ibaret olmayan birey, örgüte sağladığı katkının yanında davranışları ile bu birincilliği elinde tutmaktadır. Örgüt kültürüne uyum, iş tatmini, işe aidiyet, yüksek örgütsel adalet algısı gibi pek çok değişkenin birleşimi sonucunda bireylerin dâhil oldukları örgüt içerisinde sergiledikleri olumlu tutum ve davranışlar nesnel olarak gözlenmektedir.

Bunun yanında örgüt içerisinde inanç, olumsuz duygu ve eleştirel davranış boyutlarında, örgüte sinsice zarar veren tutumlarla da karşılaşılabilir. Bir örgüt veya ortama dönük umutsuzluk, hayal kırıklığı, küçümseme gibi olumsuz unsurların biçimlendirdiği davranışlar “Örgütsel Sinizm” olarak tanımlanmaktadır. Kişilik, kurum, meslek, işgören ve değişim odaklı sinik davranışlar ile mücadelede örgüt üyelerinin karara katılmasına imkân verilmesi, zamanında ve doğru şekilde bilgilendirilmesi, örgüt içi iletişimin sağlanması, adaletli ve istikrarlı bir disiplin sisteminin oluşturulması, rekabetin verimli yönetilmesi yöneticilerin odaklanması gereken konulardır. Diğer bir örgütsel davranış olan sanal kaytarma davranışı, teknolojinin hızlı gelişimi ile birlikte örgütlerde yaygın olarak görülmeye başlamıştır. Çalışanların mesai saatleri içerisinde kendilerinin veya kurumun internet ve bilgisayar ekipmanlarını kullanarak zamanını boşa harcaması olarak tanımlanan bu davranış, kimi zaman örgüt içerisinde olumsuz olarak algılanabilirken kimi zamanda yaratıcılık, eğlence, iyileşme gibi olumlu etkilerin ortaya çıkmasına hizmet eder.

Sinizm ile sanal kaytarma davranışı arasındaki ilişki son dönemlerde araştırmacılar tarafından incelenmeye başlanmıştır. Yapılan alanyazın incelemesinde çeşitli kamu kurumlarında konuya ilişkin çalışmalar bulunduğu fakat eğitim kurumlarında mevcut konunun ele alınmadığı görülmektedir. Bu nedenle yapılan araştırmanın alandaki boşluğu doldurmak üzere kamu ve özel eğitim kurumlarında yapılması planlanmaktadır.

Amaç: Araştırmanın amacı devlet ve özel okullar bünyesindeki ortaöğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel sinizm algıları ile sanal kaytarma davranışları arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Yöntem: Araştırma nicel bir araştırma olarak tasarlanmış ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evrenini Çanakkale ili merkezinde bulunan devlet ve özel lise okul türlerinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Farklı okul türü ve branşlarda görev yapan öğretmenler çalışmaya dahil edildiği için örneklem seçiminde maksimum çeşitlilik örnekleme tercih edilmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Kalağan (2009) tarafından uyarlanan “Örgütsel Sinizm Ölçeği” kullanılmıştır. ‘Örgütsel Sinizm Ölçeği’ 13 maddeden oluşan 5’li likert tipi bir derecelendirme ölçeğidir.

İkinci ölçek olarak Özkalp ve Yıldız (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sanal Kaytarma Davranışları Ölçeği” kullanılmıştır. ‘Sanal Kaytarma Davranışları Ölçeği’ ise 12 maddeden oluşan 5’li likert tipi derecelendirme ölçeğidir.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma, verilerin toplanması aşamasında olup çalışma ile ilgili sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sinizm, Sanal Kaytarma, Öğretmen

Göç

Nuray Tan Kılıç ^{1,*} & Muhyettin Erzen ²

¹ İngilizce Öğretmenliği Çanakkale Bilim ve Sanat Merkezi

² Turizm ve Otel İşletmeciliği Meb

nuraytan22@gmail.com

Özet

İnsan göçü dünyanın tüm bölgelerini farklı şekillerde etkiliyor. Göç, nüfus artışı, değişimini ve ardından gelen toplumsal sorunları anlamının kritik bir bileşenidir. Son zamanlarda yaşanan göç olayları tüm dünyada olduğu gibi ülkemizi de çeşitli değişkenlerle etkilemiştir. Ülkemiz coğrafi konumu sebebiyle dünyadaki en fazla göç alan ülkelerden biridir. Bu yüzden göç ve göçmen mevzusu ülkemizi çok yakından ilgilendiren bir konudur. Göçün ülkemizin sosyal ve ekonomik yapısını ne derece etkilediği çalışmanın problem durumudur. Bu projede Türkiye'ye gelen göçmenlerin, rastgele seçilmiş lisans, yüksek lisans ve doktora mezunu toplam 23 kişi tarafından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örnekleme Çanakkale merkezidir. Çalışma katılanlar rastgele örneklem seçme tekniği kullanılarak yapılmıştır. Çalışma nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma çalışmalarından bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmasında amaç var olan durumu koymaktır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada kullanmak için yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formu uzman görüşleri alınarak son şekline getirilmiştir. Çalışmada 23 kişi ile görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiş belirli temalar ve kodlar oluşturulmuştur. Özellikle ekonomik yapının olumsuz etkilenmesi ortaya çıkan sonuçlar arasındadır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda göç politikalarının daha planlı olması gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmenler, Politikalar, Uyum

Erkek Bireylerin Toplumsal Cinsiyet Rolü Stres Düzeylerinin Aile İçi Şiddet Farkındalıklarına Etkisi: Çanakkale Örneği

Tuğçe Kolçak ^{1,*} & Durmuş Özbaşı ²

¹ Disiplinlerarası Kadın ve Aile Çalışmaları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

tugce.kolcakk@hotmail.com

Özet

Cinsiyet, tamamıyla fiziksel özelliklerimizden kaynaklanan farklılıklarla açıklanırken toplumsal cinsiyet, toplumun kadın ve erkeklere yüklediği sorumluluklar ve beklentiler olarak tanımlanmaktadır. Toplumsal cinsiyet rolleri tüm kültürel yapıların etkisiyle belirlenir ve belirlenen bu rolleri bireyler yaşamlarının belirli aşamalarında üstlenirler. Dünya'nın kimi yerlerinde nadiren değişkenlik gösterse de bilinmektedir ki, toplumsal cinsiyet kavramı erkeklere; ailenin geçimini sağlama, aile içi güç mekanizmasını elinde tutma gibi rolleri yüklerken kadınlara daha çok ev içi işlerle ilgilenme, çocuk, yaşlı ve engelli birey varsa onların bakım ve gözetimini sağlama, aile içindeki diğer bireylerin taleplerini yerine getirme gibi roller yüklemektedir. Dünya Sağlık Örgütü, şiddeti "Fiziksel gücün veya kuvvetin, kasıtlı olarak bireyin kendisine, başka bir bireye veya bireylere karşı fiziksel zarar yaratacak veya bu tür bir zarar ile sonuçlanma olasılığını arttıracak, psikolojik zarar, ölüm, gelişim sorunları veya yoksunluğa yol açacak biçimde tehdit edici şekilde veya fiilen kullanılmasıdır." olarak tanımlamıştır. Aile bireylerinin birbirlerine uyguladıkları şiddet ise aile içi şiddeti açıklamaktadır. Aile içi şiddet, çoğunlukla erkeğin kadına uyguladığı şiddet ve ebeveynlerin çocuğa uyguladığı şiddet olarak görülmektedir. Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle gücü elinde bulunduran erkek bireyin, kendisinin belirlediği ölçüde güce sahip olabilen kadına şiddet uygulaması toplumsal cinsiyet rolleri ve aile içi şiddet arasındaki bağlantıyı ortaya koymaktadır. Bu çalışmada da, erkek bireylerin toplumsal cinsiyet rolü stres düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından ele alınması ve aile içi şiddet farkındalığını yordama durumunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Kadına yönelik ve aile içi şiddet konularında gerçekleştirilmiş araştırmaların büyük çoğunluğunda kadın bireyler ile araştırma sürecinin tamamlandığı, araştırma sonucundaki verilerde kadınların şiddetten korunmasına yönelik destekleyici çözümlerin üretildiği anlaşılmakta ancak bu kapsamda sürdürülen politikaların, şiddet olaylarında istenilen sonuçları getirmediği görülmektedir. Bir sorun olarak karşımızda olan şiddet davranışını sergileyen erkeklerin sorunun çözümüne dahil edilmesi ve çözüm mekanizması olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, şiddetin bir suç olduğu ve hiçbir gerekçenin şiddeti haklı kılmayacağının göz önünde bulundurularak gerçekleştirilen bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. "Aile İçi Şiddet Farkındalık Ölçeği" ve "Erkek Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi Ölçeği" kullanılarak gerçekleştirilen çalışma verilerin analizi aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Aile İçi Şiddet, Ayrımcılık

Duygu Sosyalleşmesi Kavramı Üzerine Yapılan Çalışmaların VOSviewer ile Bibliyografik Analizi

Feyza Nur Tiryaki ^{1,*} & Enver Türksoy ¹

¹ Çocuk Gelişimi Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
tiryaki.feyzanur@ogr.ahievran.edu.tr

Özet

Duygu sosyalleşmesi özellikle erken çocukluk dönemini ve tüm yaşamımızı etkileyen önemli bir unsurdur. Bu çalışmanın amacı “emotion socialization” anahtar kelimesiyle duygu sosyalleşmesine dair yapılan alan yazındaki çalışmaların gelişimini bibliyometrik analiz ile inceleyerek, araştırmacılara yönlendirici ve kolaylaştırıcı nitelikte bir literatür bilgisi sunmaktır. Bu amaçla çalışmanın bundan sonraki yapılacak araştırmalara katkı sağlayacağı, duygu sosyalleşmesi üzerinde yapılacak araştırmacılara da analizler sayesinde kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırma, nicel verileri temel almakla birlikte araştırma birimi olarak Scopus veri tabanı kullanılmaktadır. Duygu sosyalleşmesine yönelik yapılan araştırma alanlarının belirlenmesi ve dünya genelinde duygu sosyalleşmesi konusunda araştırmaların ulaştığı sınırının belirlenmesi amacıyla Scopus veri tabanı üzerinde yayınlanan verilerin bibliyometrik analize tabi tutularak değerlendirilmiştir. Scopus veri tabanının seçilme nedeni ise bilimsel araştırma yapmak için yaygın olarak kullanması ve duygu sosyalleşmesine yönelik diğer veri tabanlarından daha geniş bir alan sunmasıdır. Tarama sürecinde “makale başlığı, özet, anahtar kelimeler” seçilerek filtreleme yapılmıştır. Sadece Scopus veri tabanında 669 eser bulunup bunun üstünde çalışma yapılmaktadır. Bu araştırmada bibliyografik analizleri kolaylaştıran VOSviewer programı tercih edilmiştir. Bu program literatürdeki araştırmalar arasındaki ilişkiler, anahtar kelimeler, yazarlar arasında ilişki kurarak araştırmayla ilgili yeni kavramları bütün olarak görmede, çok boyutlu analiz sağlamakta ve kolaylaştırıcı bir program olduğu görülmektedir.

Duygu sosyalleşmesi ile ilgili eserlerin dağılımına bakıldığında, en fazla 2023 yılında 95 eser, 2022 yılında 79 eser, 2020 yılında 59 eser, 2021 yılında 52 eser, 2019 yılında 51 eser bu yıllarda yoğunlaşmanın olduğu, en fazla eser veren Havingursh (30 eser), Dunsmore (26 eser), Kehoe (17 eser) olduğu; yayın türünün ağırlıklı olarak dergi makalesi(598), eleştiri yazısı (39), kitap bölümü(19), konferans bildirgesi(5) türünde olduğu; araştırma alanları açısından Psikoloji (586), Sosyal bilimler (302), İlaç (180) üzerine araştırma alanlarında verildiği; yayınların ülkelere göre dağılımı konusunda liderliğin ABD (458), Avusturalya (67), Kanada (39), Çin (34), Türkiye (21) ülkelerde olduğu; İngilizce (657), Portekizce(4), Almanca (2), Türkçe (2) yayınların ağırlıkta olduğu gözlenmiştir. Duygu sosyalleşmesiyle ilgili en sık kullanılan anahtar kelimelere bakıldığında ise Duygu Sosyalleşmesi (331), İnsan (330), Sosyalleşme (301), Dişi (287), Duygu (262) ifadeleri başta aratılmaktadır. Sonuç olarak, çalışma gelecekteki araştırmacılara duygu sosyalleşme konusunu bütüncül bir bakış açısıyla sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Duygu Sosyalleşmesi, Bibliyografi, Vosviewer

Türkiye'de Bulunan Ayasofya Camilerinde Tezyinat Üzerine Bir İnceleme

Hatice Betül Berk

İlahiyat Fakültesi Afyonkarahisar İl Milli Eğitim Müdürlüğü-Fatih Sultan Mehmet Imam Hatip Ortaokulu
betul2603@gmail.com

Özet

Din olgusu içinde önemli bir yeri bulunan mabetler, milletler açısından da mühim bir yer teşkil etmektedir. Öyle ki devletlerin kuruldukları ya da fethettikleri topraklarda yaptıkları faaliyetlerin başında mabet inşa etmek veya var olan mabetleri kendi inanışlarına göre düzenlemek gelmiştir. İlahi dinlerden olan İslamiyet ve Hristiyanlık dinlerine mensup topluluklar tarih boyunca birbirine yakın coğrafyalarda yaşamışlar ve aralarında zaman zaman topraklar el değiştirmiştir. Bu toprakların bazıları sulh yoluyla alınmış olsa da çoğunluğu savaş yoluyla kazanılmıştır. Ele geçirilen bu yerlerde yeni mabetlerin inşa edilmesinin yanı sıra daha önce orada bulunan mabetler de fetheden milletin inanışına uygun hale dönüştürülerek kullanılmıştır. Bazı mabetlere ise hiç dokunulmamış, bunlar yine o inanca sahip olan insanlara hizmet etmeye devam etmiştir.

Pek çok medeniyete ev sahipliği yapan Türkiye toprakları mabet bakımından zengin bir mirasa sahiptir. Bu miraslardan biri olan Ayasofya Camileri de önceden kilise iken Müslüman Türklerin bu toprakları fethetmesi sonucu camiye dönüştürülen mabetlerdendir. Ülkemiz sınırları içerisinde toplam dokuz adet olan Ayasofya Camilerinin maalesef Büyük Ayasofya haricinde diğerleri çok bilinmemektedir.

Türkiye’de bulunan Ayasofya Camilerinin tezyini açıdan incelendiği ve karşılaştırıldığı bu çalışmanın ilk bölümünde din konusu üzerinde durulmuş ve bu çalışmaya kaynak dinler olan Hristiyanlık ve İslamiyet hakkında bilgiler verilerek bu dinlerdeki ibadet – mabet ilişkisi incelenmiş ve açıklanmıştır. Bulgular bölümünde araştırmaya konu olan camiler hakkında literatür taraması yapılmış, aynı zamanda alan araştırması ile bu camiler tek tek ele alınarak yerleşim yeri, tarihi ve tezyini özellikleri bakımından incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Kendi özelinde araştırılan bu camiler sonuç kısmında karşılaştırılarak hangisinin özgünlüğünü koruduğu, hangisinin koruyamadığı belirtilmiştir. Bu bağlamda, mabetlerin durumu din, millet ve insan ekseninde açıklanmış, ayrıca Türkiye’de bulunan Ayasofya Camilerinin bir çalışmada toplanarak alanında derli toplu bir kaynak olması da amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Din, Mabet Ayasofya, Tezyinat

Çocukluk Dönemi Örselenme Yaşantıları ve Aldatılma Algısı

Hayal Beril Ünal ^{1,*} & Şerife Gonca Zeren ¹

¹ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
hayalberilunal@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Çocukluk döneminde yaşanan örselenme deneyimleri, ilerleyen yaşlarda kişilerin hayatlarında pek çok açıdan kritik bir rol oynamaktadır. Yetişkinlik döneminde bu bireylerin terk edilme algıları daha hassas olabildiği için ortada belirgin bir tehlike olmasa dahi kolayca tetiklenebilmekte ve terk edilme kaygıları gün yüzüne çıkabilmektedir (Aydın, 2018). Bu araştırmada çocukluk döneminde deneyimlenen örselenme yaşantılarının bireylerin aldatılma algılarını yordayıp yordamadığı ele alınmıştır.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, yetişkinlik dönemindeki bireylerin çocukluk dönemlerinde yaşadıkları örselenmeye yaşam deneyimlerinin romantik ilişkilerinde aldatılma algılarına olan etkisini incelemektir. Bu amaçla şu sorunun cevabı bulunmaya çalışılmıştır: Çocukluk döneminde deneyimlenen örselenme yaşantıları, bireylerin aldatılma algılarını ne derece yordamaktadır?

Yöntem: Bu araştırmanın katılımcıları yetişkin (18 yaş üstündeki) bireylerdir. Araştırma uygun örnekleme yöntemi ile planlanmıştır. Uygun örnekleme yöntemi, seçkisiz veya sistematik bir örnekleme yönteminin kullanılmasının zor olduğu durumlarda, araştırmacının evren içerisindeki en ulaşılabilir kişilerden veri toplamasıdır (Oral ve Çoban, 2020). Araştırma kapsamında 304 kadın ve 98 erkek olmak üzere toplam 402 kişiye ulaşılmıştır. Katılımcıların yaşları 18-69 arasında değişmektedir ve yaş ortalaması 31,49'dur. Veriler internet ortamında, sosyal medya hesapları kullanılarak çevrimiçi yollarla toplanmıştır. Kullanılan veri toplama araçları Çocukluk Dönemi Örselenme Yaşantıları Ölçeği Kısa Formu, Aldatılma Algısı Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formudur.

Verilerin analizinde aldatılma algısı ve çocukluk dönemi örselenme yaşantıları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını incelemek için Pearson Momentler Korelasyon Katsayısı analizi yapılacaktır. Buna ek olarak çocukluk dönemi örselenme yaşantılarının, romantik ilişkide aldatılma algısını yordayıp yordamadığını incelemek için Çoklu Doğrusal Regresyon analizi kullanılacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırmanın verileri büyük oranda toplanmıştır ve istatistiksel analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örselenme Yaşantıları, Aldatılma Algısı, Çocukluk Travmaları

Not: Bu çalışma ikinci yazarın danışmanlığında, birinci yazarın yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

Aile İçi Şiddet Öyküsü İle Partner Şiddetine Maruz Kalma Durumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ezgi Hazal Çelen Öney ^{1,*} & Durmuş Özbaşı ²

¹ Kadın ve Aile Çalışmaları Yüksek Lisans Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

² Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
ezgihazalcelen93@gmail.com

Özet

Şiddet, Dünya Sağlık Örgütü (2002) tarafından kişinin kendisine, bir başkasına, bir gruba veya topluluğa yönelik kasten uyguladığı ve ölüm, yaralanma, gelişimsel bozukluk ve psikolojik zarara yol açan ya da açma olasılığı yüksek olan fiziksel güç ve tehdit olarak tanımlanmıştır. Toplum içerisinde pek çok farklı boyutta karşımıza çıkan şiddetin en yaygın biçimi, aile içinde görülen şiddettir. Bu araştırma, sosyal öğrenme kuramı doğrultusunda, şiddetin kuşaktan kuşağa aktarılacak nesiller boyunca süregelmesinin araştırılmasını amaçlamaktadır. Alan yazın incelendiğinde, çocukluk çağında şiddete maruz kalma ya da şiddete tanık olma durumu ile yetişkinlik yaşamında şiddet uygulama arasındaki ilişki hakkında yapılan çalışmaların yoğunlukta olduğu, ancak çocukluk çağında şiddete maruz kalan kadınların çocukluk çağı travmalarının yetişkin yaşamlarında partnerleri tarafından şiddete uğramalarında risk faktörü olabileceğine dair araştırmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Çocukluk çağında şiddete uğramış bireyler, durumu normalleştirip içselleştirebilmekte, bu da yetişkinlik hayatında şiddete maruz kalma olasılığını artırmaktadır. Partnerleri tarafından şiddete uğramış kadınların çocukluk çağı travmalarının belirlenmesi, müdahale mekanizmalarının yapılandırılması açısından önem arz ettiğinden bu araştırmada kadına yönelik şiddetin psikolojik yönü üzerinde durulmaktadır. Araştırma, kadınların çocukluk çağı örselenme yaşantısı ve yetişkinlik dönemi ilişkilerinde aile içi şiddete maruz kalmaları arasındaki ilişkinin ortaya koyulmasını amaçlamaktadır. Araştırmada nice ve nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Nicel veriler, Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeği (ÇÖYÖ) ile toplanmıştır. Araştırmanın nitel bölümü için ise çalışma grubu içerisinde rastgele seçilen katılımcılarla yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Şiddete maruz kalan kadınların yaşadıkları deneyimlerden, maruz kaldığı şiddetin türü, sıklığı, şiddetin kaynağı gibi özellikler belirlenerek maruz kalınan şiddet durumu detaylandırılacaktır. Çalışma, verilerin analizi aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Kadın, Aile İçi Şiddet, Öğrenme

Çalgı Eğitiminde Dijital Materyaller

Burak Güven ¹ & Elif Güven ^{2,*}

¹ Müzik T.c. Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi

² Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Balıkesir Üniversitesi
eguven@balikesir.edu.tr

Özet

Günümüzde tüm kademelerde eğitim öğretime devam eden öğrenciler teknolojik ve dijital olanakların her alanda kullanıldığı bir çağda dünyaya gelmiştir. Bu öğrenciler hem eğitim hem de sosyal yaşantılarına teknolojinin sağladığı olanaklardan faydalanarak başlamış ve sürdürmektedirler. Yaşantımızın pek çok alanında işimizi kolaylaştıran teknolojiler eğitim öğretim ortamlarına da hızlı bir şekilde uyarlanmaktadır. Eğitimin pek çok alanında olduğu gibi müzik eğitiminde de hem uzaktan öğrenme ortamlarında hem de sınıf içi kullanımlarda dijital materyaller yerini almaktadır. Müzik eğitiminin önemli bir parçası olan “çalgı eğitimi” gerek amatör(özengen) gerekse profesyonel (mesleki) müzik eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Dolayısıyla çalgı eğitiminde dijital materyallerin (YouTube, çeşitli uygulamalar, yazılımlar vs.) kullanımı da giderek yaygınlaşmaktadır. Bu çalışmada, özellikle pandemi dönemi ile başlayan süreçte gerçekleştirilmiş araştırmalar ekseninde çalgı eğitiminde dijital materyallerin kullanımına yönelik eğilimlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılacaktır. Yapılan literatür taramasının ardından elde edilen verilerin nitel analiz yöntemleri ile analiz edilmesi ve ulaşılan sonuçlar ile çalgı eğitiminde dijital materyal kullanımına ilişkin güncel durumun ortaya konması hedeflenmektedir. Bu sayede günlük yaşantımızda pek çok alanda kullandığımız teknolojinin, yüzyıllardır geleneksel “usta-çırak” yöntemi ile sürdürülen çalgı eğitiminde kullanımının değerlendirilmesi ve tartışılması olanağı elde edilecektir. Çalışmanın veri toplama süreci devam etmekte olup ulaşılan sonuçlara bildiri sunumu sırasında yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Çalgı Eğitimi

Edebi Metinlerin Çevre Duyarlılığına Etkisinin İncelenmesi

Nadire Persil ^{1,*}, Melek Dinçer ², Didem Turakine Şahin ³ & Talha Emre Yenigun ⁴

¹ Sınıf Öğretmenliği Balıkesir Burhaniye Bilim Sanat Merkezi

² Türk Dili ve Edebiyatı Edremit Bilim ve Sanat Merkezi

³ İngilizce Öğretmenliği Burhaniye Bilsem

⁴ Sayısal Uğur Anadolu Lisesi

nadirepersil22@hotmail.com

Özet

Çevre sorunları, dünyamızı tehdit eden insanlığın yüzleştiği en ciddi sorunlardandır. Bu sorunların çözümüne dair ulusal ve uluslararası birçok alanda önlemler alınmakta ve çalışmalar yapılmaktadır. Ormansızlaşma, azalan enerji kaynakları, kirlilik, ekolojik dengenin bozulması, biyoçeşitliliğin azalması gibi birçok çevre sorununa verimli ve etkili çözümler aranmaktadır. Kurumsal çözümlerin yanında bireysel bilinçlenme ile çevre sorunlarının içselleştirilmesi, çevreye karşı daha bilinçli ve duyarlı bireyler ve toplumlar anlamına gelecektir. Edebiyat, insanlığın sorunlarını konu olarak işlediği ve topluma ayna tuttuğu gibi çevre ile ilgili sorunlara da ayna tutmaktadır. Bu nedenle, edebi metinlerin bireylerde çevre bilincini artırmak için etkili bir araç olarak kullanılması, bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Edebî metinlerdeki çevre sevgisi ve bilinci hassasiyetle örülmüş kurgularda, coşkuyla işlenmiş şiirlerde karşımıza çıkmaktadır. Bu metinleri okuyan ve analiz eden bireylerin çevre sorunlarına daha duyarlı olması, çevre sorunlarını içselleştirmesi umulmaktadır. Bu çalışmanın amacı, çevre duyarlılığı ile ilgili edebi metinleri okuma ve analiz etmenin öğrencilerin çevre tutumları üzerindeki etkisini incelemektir. Çalışma kapsamında belirlenen “çevre duyarlılığı” temalı şiir ve öyküler analiz edilerek okunmuş, bu metinler bağlamında çevre sorunları ve bunların çözüm yolları ele alınmıştır. Çalışma sonrasında, Yapılandırılmış Görüşme Formu aracılığıyla öğrencilerin çevre sorunları hakkındaki görüşleri alınmıştır. Yapılandırılmış Görüşme Formu verileri temalara ve kodlara ayrılarak analiz edilmiş ve edebî metinler aracılığıyla yapılan okuma ve analizlerin öğrencilerde çevre duyarlılığını artırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Edebî Metin, Çevre Bilinci, Duyarlılık, Tutum

Okul Kültüründe Değerlere İlişkin Öğretmenlerin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Araştırması

Gizem Vapur ^{1,*} & Yahya Han Erbaş ²

¹ Felsefe Grubu Öğretmenliği Çanakkale Tobb Sosyal Bilimler Lisesi/Meb

² Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

giz_giz_88@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Bu çalışma ile okul kültürünün belirleyicilerinden öğretmenlerin farklı boyutlarla değer temelli okul kültürüne ilişkin algıları ve tutumları arasındaki bağ ortaya konacaktır. Bu konuda yapılan çalışmalara katkı sunması bakımından, bu değişkenlerin karma yöntem ile incelenmesi önemlidir.

Amaç: Okul kültürü içerisinde yer alan paydaşlardan öğretmenlerin tutum ve düşünceleri değer merkezli okul ortamının oluşması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı; okul kültürünün bir parçası olan öğretmenlerin tutum ve görüşlerinin incelenmesi, değer perspektifinden okul kültürünü açığa çıkarmaktır.

Yöntem: Bu çalışma karma araştırma yöntemi çerçevesinde yürütülecektir. Araştırma için önce nicel araştırma deseninin kullanılması ardından nitel araştırma deseniyle toplanan verilerin sentez edilmesi öngörülmüştür. Araştırmanın evrenini 2023-2024 Eğitim-Öğretim döneminde Çanakkale ili Merkez ilçesinde görev yapmakta olan farklı kademe ve farklı branşlarda görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini, seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılarak 2023-2024 Eğitim-Öğretim döneminde Çanakkale ilinin Merkez İlçesinde görev yapmakta olan 500 öğretmen oluşturmaktadır. Çanakkale ilinde görev yapan öğretmenlerin okul kültüründe değerlerin yerine yönelik tutum ve düşüncelerini belirlemek amacıyla 2019 yılında Doç. Dr. Mahmut ZENGİN ve Yüksek Lisans öğrencisi Muhammet Enes ÇELİK tarafından geliştirilen “Değer Merkezli Okul Kültürü Ölçeği” kullanım izni alınarak gönüllülük esası ile katılımcılara uygulanacaktır. Daha sonrasında araştırmacı tarafından oluşturulan görüşme soruları yine gönüllülük esasına ve etik kurallara uygun olarak katılımcılara uygulanacaktır.

Veriler analiz edilirken, öncelikle nicel verilerle öğretmenlere ilişkin tutum düzeylerini belirlemek için aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri incelenecektir. Takibinde nicel verilerin analizinde normallik analizleri yapılacaktır. Veriler normal bir dağılım göstermesi durumunda parametrik veri analizi yöntemlerinden t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi uygulanacaktır. Nitel verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılacaktır. Toplanan nitel verilerden ortaya çıkan temalar öğretmenlere ait görüşlerle desteklenerek açıklanacaktır.

Bulgular ve Sonuç: Araştırma hali hazırda devam etmesi nedeniyle araştırmanın sonucunda farklı kademe ve branşlarda görev yapan öğretmenlerin değerler eğitimine ilişkin tutum ve algılarının iyi veya yeterli düzeyde olması beklenmektedir. Bu kapsamda öğretmenlerin okul kültüründe değerlerin konumuna ilişkin tutum ve görüşleri okul kültürü algılarını ortaya koyacaktır. Okul kültürünün bir parçası olarak okulda öğretilen değerlerin hangi kriterlere göre belirlenmesi noktasındaki fikirlerin öğretmen tutum ve algıları noktasında araştırmaya katkı sunacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Kültürü, Öğretmen Tutumları, Değerler Eğitimi, Değer Algıları

Not: Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı'nda hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Balıkesir’de Özel Günlerde Yemek Kültürü: Karesi Örneği

Kadiyye Kahraman ^{1,*} & Ayşe Gülnihal Kahraman ²

¹ Gıda Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

² Gastronomi ve Mutfak Sanatları Tayyip Erdoğan Üniversitesi Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak

Sanatları Bölümü, Rize

kadiyyekahraman@gmail.com

Özet

Geçiş dönemlerinde kümelenen adetler, gelenekler, törenler ile bunların içinde yer alan işlemler ve uygulamalar o yörenin geleneksel kültürünü de yansıttığı için önemlidir. İnsan hayatının başlıca üç önemli geçiş dönemi vardır. Bunlar; doğum, evlenme ve ölümdür. Bu törenlerde ziyafet verme, yemek yeme birlikte sürdürülür. Törenlerle birlikte bu törenlere özgü bir mutfak ve yemek kültürü ortaya çıkmıştır. Bir yemeğin yapılışı ve kullanılan malzemeler kadar o yemeğin sosyolojik unsurları da önemlidir. Bu unsurlar yemeğin kültürel işlevini arttırmaktadır. Çalışmanın genel amacı Karesi ilçesinde geçmişten günümüze yaşatılan özel günlerde yemek kültürünün farkındalığını arttırmak, yemek kültürünün gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlamak, kültürel bellek oluşturmak, sosyal, kültürel ve turizm amaçlı yaygınlaştırılması ve korunması için önerilerde bulunmaktır. Alan yazın taraması ve sözlü kaynaklara ulaşılarak veriler toplanmıştır. Bu çalışmada Karesi’de yaşayan halkın yemek kültürü özel günler kapsamında incelenmiştir. Ele alınan yemekler, özel günlerdeki kullanım zamanları ve kullanım amaçları ile kültür turizminin unsuru olarak değerlendirilmiştir. Bulgular ve tartışma bölümünde Karesi yemek kültürü, bireye özgü özel gün yemekleri, toplumsal özel gün yemekleri, ziyafet sofraları ve hayır yemekleri gruplandırılarak ele alınmıştır. Özel günlerde sofrada bulunan yemeklerden ziyade sofraya yüklenen genel anlamlar önemsenerek çalışmada örneklere yer verilmiştir

Anahtar Kelimeler: Balıkesir, Karesi, Özel Gün Yemekleri, Yemek Kültürü.

Balıkesir Saraylısı Geleneksel Kültürü ve Duyusal Analiz İncelemesi

Kadirye Kahraman ^{1,*} & Ebru Polat ²

¹ Gıda Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

² Matematik Balıkesir Borsa İstanbul Mtal

kadiyekahraman@gmail.com

Özet

Geleneksel gıdalar yöre halkının beslenme ihtiyaçları doğrultusunda, genellikle de yaşamsal öğelerin yoğun olarak hissedildiği süreçler için geliştirdikleri, besin değerleri bakımından zenginleştirilmiş özel besinlerdir. Balıkesir kaymaklısı ismi ile ün salmış olan yufka tatlısı Balıkesir coğrafi işaret olarak tescil edilmiştir. Bu çalışmada ana malzemesi yufka, şurup ve çeşni kullanılarak yapılan genel olarak ismine “Balıkesir Saraylısı, Sareyli ya da Sareli” denilen, yörede farklı yerlerde farklı şekillerdeki yapım usulleri, bölgede geleneksel yemek kültüründeki rolü ile ilgili araştırma sonuçlarına ve derlemeler sırasında tespit edilen beş çeşit saraylıya ait tüm reçetelere ayrı ayrı yer verilmiş olup aynı zamanda Balıkesir saraylısı’nın içerik analizi, lezzet profil analizi, hedonik skala duyusal analiz verileri kıyaslamalı olarak grafiklerle sunulmuştur. Balıkesir kültürel mirasına ve kültür turizmine sağlayacağı olumlu etkileri incelenerek bölgedeki gastronomik öğelerin, mutfak kültürünün korunmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Balıkesir, Kültürel Miras, Saraylı, Balıkesir Kaymaklısı, Duyusal Analiz

Balıkesir Aşı Yemek Kitabında Yer Alan Kahvaltı Ürünleri Üzerine Bir İnceleme

Kadirye Kahraman ^{1,*} & Meral Taşlı Sayan ²

¹ Gıda Teknolojisi Balıkesir Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

² Gıda Teknolojisi Emekli Öğretmen
kadiryekahraman@gmail.com

Özet

Türkiye'nin bölgelere ve yörelere göre değişiklik gösteren farklı kahvaltı kültürü vardır. Yaşanılan yerin coğrafi yapısı, yetişen ürün zenginliği, iklimi ve beslenme kültürü ve bölgede yaşayan etnik grupların farklılığı gibi unsurlar yiyecek çeşitliliğinin temel sebepleri arasında gösterilebilir. Türk mutfağında önemli yeri olan kahvaltının, Balıkesir için gastronomik unsur olarak kullanılması gastronomi turizminin gelişmesine, kültürel mirasın korunmasıyla birlikte bölgedeki gıda üretim ve yiyecek içecek hizmetleri ve konaklama alanında yer alan sektörün faydalanmasıyla ilin ve ülke ekonomisinin gelişmesine büyük katkı sağlamaktadır. Balıkesir’de Türk Patent Enstitüsüne coğrafi işaret olarak tescil edilen ürünlerin kırka yakınının kahvaltılık ürünlerden oluşması Balıkesir kahvaltısının önemini arttırmaktadır. Çalışmanın genel amacı “Balıkesir Aşı” yemek kitabında yöreye özgü derlemelerde yer alan yüzden fazla kahvaltılık ürünün farkındalığını arttırarak Balıkesir kahvaltı konsepti için değerlendirilmesini sağlamaktır. Alan yazın taraması ve içerik incelemesi yapılarak veriler toplanmıştır. Bu çalışmada gıda çeşitliliğinde önemli merkezlerden olan, Balıkesir’in gastronomi turizmi alanında fark yaratabilmesi amacıyla geliştirilen “Balıkesir Kahvaltısı” içeriği incelenmiştir. Balıkesir geleneksel mutfak ve yemek kültürünü önemli ölçüde yansıtan Balıkesir gastronomisi ile ilgili ilk basılı yayınlardan biri olan “Balıkesir Aşı” yemek kitabında yer alan kahvaltılık ve atıştırmalık niteliğinde yer alabilecek ekmekler, börekler, hamur işleri, süt ürünleri, et ürünleri, zeytin, pekmez, reçel ve marmelat gibi tatlı çeşitleri, otlar ile içecekler gruplandırılarak ele alınıp, ayrı lezzetlerdeki kahvaltılık ürünler içerik özellikleri, kullanım amaçları, sunum usulleri ile birlikte yöreye göre farklılık gösteren sosyolojik öğeleri incelenerek örneklere yer verilmiş ve Balıkesir kahvaltısı konseptinin geliştirilmesi ile sürdürülebilir olmasına katkı sağlayıcı önerilere değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Balıkesir, Balıkesir Aşı, Geleneksel Mutfak Kültürü, Balıkesir Kahvaltısı.

Sınıf Öğretmenlerinin Küresel Vatandaşlık Tutumları İle Kültürel Değerlere Duyarlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Emre Dağışan ^{1,*} & Yahya Han Erbaş ²

¹ Kara Astersubay Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Milli Savunma Üniversitesi

² Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
emre201922@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Küreselleşmenin günümüzde oldukça artması ve farklı kültürlerdeki bireylerin geçmişe göre daha çok bir arada yaşaması bu çalışmanın yapılmasındaki gerekliliklerdendir. Aynı zamanda farklı kültürlerdeki insanların aynı sosyal imkân ve kabiliyetlere sahip olması beraberinde kültürel duyarlılık kavramının gerekliliğine ve küresel vatandaşlık kavramının otomatik olarak hayata girmesine sebep olmuştur. Bu kavramların doğru anlaşılabilmesi de bu açıdan önemlidir.

Amaç: Öğretmenlerin çokkültürlülük kavramı ve bununla bağlantılı olan küresel vatandaşlık kavramına ne kadar hâkim olduğunu ve bu hâkimiyetle, farklı kültürel değerlere karşı duyarlılık ve hassasiyetlerinin arasındaki bağlantıyı ortaya koymak temel amaçtır.

Yöntem: Bu araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılacaktır. İlişkisel tarama modelinde, nicel veriler kullanılarak var olan ilişkilerin açıklanması ve tahmin edici (yordayıcı) bir yaklaşım benimsenmektedir (Tekbıyık, 2014). Bu çalışmanın evreni, 2023-2024 Eğitim Öğretim yılındaki Balıkesir ili Altieylül ve Karesi ilçelerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. 2021-2022 Milli Eğitim İstatistikleri verilerine göre Balıkesir il merkezinde yer alan Karesi ve Altieylül ilçelerinde toplamda 950 sınıf öğretmeni görev yapmaktadır. Bu evren içerisinde araştırmanın örneklemini için yaklaşık 300 sınıf öğretmenine ulaşmak hedeflenmektedir.

Bulgular ve Sonuç: Çalışma bulguların toplanması aşamasında olup, bulgulara ve sonuçlara bildiride yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, çokkültürlülük, küresel vatandaşlık, kültürel duyarlılık.

Not: Bu çalışma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitimin Felsefi, Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalı'nda hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Üstün Yetenekli Öğrencilerin İklim Değişikliği ve İklim Krizi İle İlgili Algılarının İncelenmesi

Nida Nur Anaç ¹, Nilüfer Dinç Demirok ^{1,*}, Pelin Erdoğan ¹ & Bahar Nur Akman ¹

¹ Kdz. Ereğli Şahinde Hayrettin Yavuz Bilim ve Sanat Merkezi
nlfr.76@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Alan yazın incelendiğinde iklim, iklim krizi ve küresel ısınma gibi konular üzerinde oldukça durulduğunu, tezler, makaleler yazılmış olduğunu gözlemlemek mümkündür. Ancak yapılan araştırmaların daha çok eko eleştiri bağlamında, iklim, çevre ve edebiyat ekseninde olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma ile geleceğin mimarı olan üstün yetenekli öğrencilerin iklim, iklim krizi, küresel ısınma bağlamlarında farkındalık düzeylerine bakılmış, öğrencilerin iklim krizine ne kadar çözümsel yaklaştıkları, çözüm önerilerinin olup olmadığı veya ne düzeyde olduğu araştırılmıştır.

Amaç: Günümüzde insan etkisiyle şekillenen Antroposen çağında, özellikle iklim değişikliği ve küresel ısınma gibi evrensel öneme sahip konularla ilgili olarak üstün yetenekli öğrencilerin bakış açılarını ve farkındalık düzeylerini incelemektir. Bu çalışma, bu önemli sorunlara yönelik çözüm odaklı yaklaşımları ve önerileri anlamak amacıyla yapılmıştır. Öğrencilerin iklim kriziyle ilgili farkındalıklarını ve çözüm önerilerini değerlendirerek, geleceğin sürdürülebilirliği için potansiyel katkılarını anlamak hedeflenmektedir.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini Zonguldak ilinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örnek seçimi öğrenci listesinden rastgele olarak yapılmıştır. Öğrencilerin aynı sınav sistemi ile Bilim ve Sanat Merkezinde öğrenim gören eşit seviyede öğrenciler olması nedeni ile evren homojendir. İklim krizine yönelik algıların ve olayların katılımcıların doğal ortamlarında gerçekçi ve bütüncül olarak ortaya konulması için nitel yöntem seçilmiştir. Araştırmaya katılan 20 öğrencinin; 12'si kız (%60), 8'i erkek (%40) öğrenciden oluşmaktadır. Bu araştırma katılımcılardan nitel veriler toplamak amacı ile yazılı olarak açık uçlu sorular sorularak görüşlerinin alınması şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Katılımcıların cevapları incelendiğinde, iklim değişikliği tanımını yapabildikleri görülmüştür. "İnsanlık yaşadığı çevreye etki eder mi?" sorusu incelendiğinde, katılımcıların tamamına yakınının (f=19) soruya cevap verdikleri ancak (f=1) (Ö16) katılımcının "herhangi bilgim yok" şeklinde cevap verdiği görülmüştür. Bu sorunun katılımcılar tarafından cevaplanma oranı yüksektir. Bu bağlamda katılımcıların çevre üzerinde Antroposen etkisini yüksek düzeyde buldukları tespit edilmiştir. Verilen cevaplar incelendiğinde katılımcıların çevre üzerinde insan etkisini olumsuz kelimelerle ifade ettikleri gözlemlenmiştir. "Kötü etki" (f=6) ile öne çıkmıştır. Zarar verir (f=3), kirletir (f=3), tüketir (2) ve çöp (f=2) gibi olumsuz nitelemelerin ve kelimelerinin kullanımı ise yine dikkat çekmektedir. Bu bağlamda katılımcıların günümüz insanının çevre üzerinde olumsuz etkilerinin olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. İklim değişikliğinin tanımına ve bilinirliğine dair görüşleri incelendiğinde 19 katılımcının (%95) iklim değişikliği tanımını cevaplamış olduğu tespit edildi. 1 katılımcı (%5) Ö (15) soruyu cevapsız bırakmıştır. Bu bağlamda katılımcıların büyük çoğunluğunun (f=14) iklim değişikliği hakkında bilgi sahibi oldukları ve verdikleri cevapların iklim değişikliğini tanımlamada yeterli olduğu ve uzun cevaplar verdikleri gözlemlenmiştir. "İklim değişikliğinin etkileri sizce nelerdir? Kısaca anlatır mısınız?" sorusu incelendiğinde öğrencilerin çoğunluğunun (f=12) iklim değişikliğinin etkilerini ölüm ve acı verici olmakla bağdaştırdıkları yönünde cevap verdikleri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim, İklim Değişikliği, İklim Krizi, Farkındalık

Kar Küreyici (2014) Filminin İklim Değişikliği ve İklim Krizi Açısından İncelenmesi

Nilüfer Dinç Demirok ^{1,*} & Batuhan Günhan ¹

¹ Kdz. Ereğli Şahinde Hayrettin Yavuz Bilim ve Sanat Merkezi
nlfr.76@gmail.com

Özet

Problem Durumu: İklimde yaşanan değişiklikler canlıların hayatlarını doğrudan etkilemektedir. Bu araştırmanın amacı günümüz insanının yaşadığı çevre ve doğa ile yaşadıkları ilişkiyi iklim, iklim değişikliği, iklim krizi kavramlarından yola çıkarak ana kahramanların iklimi bozulan, yaşanılmaz hale gelen gezegende içinde bulundukları toplum çerçevesinden işlemek ve kahramanların verdikleri mücadeleleri iklim değişikliği ekseninde irdelemektir.

Amaç: Bu çalışmada amaç toplumları etkileme etkisine sahip olan, belleklerde yer edebilme kapasitesine sahip, görsel medya aracılığı ile iklim değişikliği ve iklim krizine karşı insanların bakış açılarına yeni bir yön vermektir. Bu çalışma iklim krizi ve iklim değişikliğinin çevrede yol açabileceği muhtemel sonuçları çarpıcı bir şekilde ele alan “Kar Küreyici” filmi üzerinden incelemeyi amaçlayan bir çalışmadır.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. İçerik analizi nitel araştırmalarda çeşitli reklam, film ve dizi incelemelerinde kullanılmaktadır. Bu bağlamda toplanan veriler değerlendirilmiş, salt miktar veya sayısal ilişkilerin yorumlanması tercih edilmemiştir. Bunun yerine bağlamları, alta yatan anlamları, kalıpları ve süreçleri arama gibi keşif ve açıklama yolu izlenmiştir. Çalışmanın amacı doğrultusunda elde edilen veriler yorumlanmıştır. Elde edilen veriler önceden belirlenmiş olan “çevre üzerinde insan etkisi”, “iklim krizi”, “doğal kaynakların kullanımı”, “küresel ısınma”, “ekolojik sistemin bozulması ve denge” gibi temalar belirlenerek kavramlar, düşünceler ve deneyimler üzerinden seçilen filmin analizi yapılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Bu çalışmada ele alınan doküman iklim değişikliğinin sebep olduğu sorunları, toplumlar ve bireyler üzerinde yarattığı etkiyi yansıtmakta ve insan ilişkisini mesele haline getirmektedir. Filmin ana önermelerinden biri, insanlığın eylemleriyle küresel bir felakete neden olduğudur. Filmin gelecek versiyonunda, küresel ısınmayı durdurmak için yapılan başarısız bir deney, yeni bir buzul çağıyla sonuçlanmış ve insan nüfusunun çoğunu öldürmüştür. Bu, insanlığın eylemlerinin potansiyel sonuçları ve gezegene bakma ihtiyacı hakkında bir uyarı görevi görür. Bu bağlamda iklim krizi ile mücadelede etkili bir yöntem olarak sinemanın oluşturabileceği etki ve insan eli ile yaratılan olumsuzlukların çözüme kavuşabileceği gözler önüne serilmiştir. Elde edilen veriler ışığında trende yaşama tutunmaya çalışan bireylerin sorunları sadece kendi ülkelerini değil, gezegendeki tüm toplumları ilgilendirdiği ve iklimin Dünya üzerindeki etki alanı geniş olduğu için topyekûn çözümler aranması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Doküman incelendiğinde filmdeki karakterler sayesinde aşırı tüketim ve günlük yaşamımızdaki sınırlı kaynakların, doğrudan veya dolaylı olarak çevreye etki ettiği ve çevre üzerinde büyük ölçekte yankı yarattığı tespit edilmiştir. Gezegendeki sınırlı kaynakların kullanılmasının ve iklim krizinin yaratacağı olumsuz etkilerin başında gelen insan ve hayvan nesillerinin yok olması olasılığının çok da uzak olmadığı sonucuna varmak mümkündür. Bu araştırma ile canlıların sürekliliğinin insan faaliyetlerine bağlı olduğunu, çevre ve iklim temaları hakkında daha fazla çalışmaların yapılmasının gerekliliği ve önemi anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İklim, İklim Değişikliği, İklim Krizi, Antroposen

Ekoeleştiri Bağlamında Buket Uzuner'in Hava Eserinin İncelenmesi

Nilüfer Dinç Demirok ^{1,*} & Almina Kuyulu ¹

¹ Kdz. Ereğli Şahinde Hayrettin Yavuz Bilim ve Sanat Merkezi
nlfr.76@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Çevre ile ilgili sorunlar günümüzde tüm dünyayı ilgilendiren, gündemde yer edinen ve çözüme kavuşturulamamış sorunlar haline gelmiştir. Çevre sorunları sadece doğayı değil, tüm gezegende yaşamakta olan canlıları yakından ilgilendiren bir durumdur. Bu bağlamda günümüz Türk Edebiyatı temsilcilerinden Buket Uzuner'in Hava isimli romanı seçilmiş, iklim değişikliği başta olmak üzere çevre sorunlarının çözülebilmesine katkı sunmak üzere toplumları etkilemekte etkili bir araç olan edebiyat aracılığı ile toplumsal farkındalık kazandırılması hedeflenmiştir.

Amaç: Alanyazın incelendiğinde ekoeleştiri ve edebiyat bağlamında yapılan çalışmaların, verilen edebi eserlerin yanında yazılan kaynak kitapların azlığı dikkat çekmektedir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı doğa ile insan arasındaki ilişkiyi tüm boyutları ile inceleyerek irdelemek ve insan-doğa ilişkilerini ekoeleştirel yaklaşım ışığında mercek altına alarak tüm dünyayı ilgilendiren iklim değişikliği ve küresel ısınma bağlamında ele almaktır.

Yöntem: Bu çalışmada günümüz edebiyatından bir örnek inceleneceği için yöntem olarak nitel araştırma yönteminde karar kılınmıştır. "Nitel yöntemde araştırmanın düşünme ve keşfetme süreci bağlamında ortaya çıkan kavramları, verileri ve diğer bilgi kaynaklarını takip etmek için araştırmadaki birkaç adımı bir kâşifin gözüyle birleştirmeye yöneliktir" (Altheide, 2008). Bu yönü ile iklim değişikliğinin etkilerini en iyi şekilde yansıtan bir edebi eser inceleneceği için Nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Araştırmada veri toplama tekniği olarak ise "doküman analizi" yöntemi benimsenmiştir. "Doküman analizi araştırma problemiyle ilgili günlük, fotoğraf, video gibi yazılı ya da görsel materyalin incelenmesini esas alan bir veri toplama tekniğidir. Fotoğraf, resim, ses kaydı, film vb. objeler, kitap, günlük, mektup, rapor, istatistik, tutanak vb. yazılı materyal doküman olarak kabul edilebilir" (Yıldırım, 2015). Bu bağlamda çeşitli platformlar incelenerek iklim ve iklim değişikliği konularını ele alan örnekler değerlendirilerek sorunlar bakımından toplanacak verilerin toplumsal farkındalığa hizmet etmesi açısından günümüz edebi eserlerinden bir analiz yapılması kararlaştırılmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Hava romanı, geleneksel Türk kültüründen hareket ile yaşadığımız gezegende nefes almamızı sağlayan hava unsurunun önemini, havanın canlılar için önemini, hava olmadan gezegenin yaşanmaz hale gelebileceği gerçeğini tasvir eden ve çevreye saygısızlıktan kaynaklanabilecek tehlikeli sonuçlara dair bir uyarı işlevi taşımaktadır. Bu bağlamda Buket Uzuner'in Hava romanı, çevrecilik ve insan faaliyetinin doğal dünya üzerindeki etkisini, özellikle iklim değişikliğiyle bağlantılı olarak ekoeleştirel bir mercekten ele alan bir roman niteliği taşımaktadır. Sonuç olarak edebiyat eserlerinin, iklim değişikliğinin karakterler ve çevreleri üzerindeki etkilerini tasvir ederek, insan faaliyetleri sonucu oluşan iklim değişikliği ve sonuçları hakkında farkındalık yaratmaya yardımcı olabileceği ve edebiyat okurlarının söz konusu etkileri hafifletmek ve insanların doğa ile uyumunu yeniden sağlamak için harekete geçmeye teşvik edebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekoeleştiri, İklim Değişikliği, Küresel Isınma, Buket Uzuner

İşitme Engeli Olan Bireyler İçin Bir Çözüm Önerisi: FFT Analizi

Müzeyyen Merve Bakangöz ^{1,*}, Ela Demiralay ¹ & Batuhan Tektaş ¹

¹ Kdz. Ereğli Şahinde Hayrettin Yavuz Bilim ve Sanat Merkezi
merve_hizir@hotmail.com

Özet

İşitme engelli bireyler sesleri duymadıkları için acil durumlardan haberdar olamamaktadırlar. Proje işitme engelli bireylerin yaşadığı sorunları en aza indirmek için tasarlandı. Mikro denetleyici kart kullanarak geliştirilen, ses frekansını yakalayıcı sayesinde, polis, ambulans, afet sirenleri gibi sesler ayırt edilerek işitme engelli bireylerin uyarılması sağlanmış olacaktır. Prototip her sese aynı tepkiyi vermeyip, o an ortamdaki sesi ayırt ederek, sesin hangi olaya ait olduğunu belirtir. Bu özelliği sayesinde acil alarm sirenlerini tanımayan bireylere de yol gösterici olması beklenmektedir. Projenin gerçekleştirilebilmesi için mikrofondan alınan veriler mikro denetleyici kart aracılığı ile Hızlı Fourier Dönüşümü (FFT) tekniği kullanılarak analiz edilir. Mikro denetleyici kart yazılımı haricinde herhangi bir program kullanılmadan frekans değerleri elde edilebilecek, kart bir dönüştürücü olarak çalışacaktır. Elde edilen analiz sonuçlarına göre ortamda o an gerçekleşen olay, ekrana yazdırılacaktır.

Tasarım: Planlama aşamasından sonra araştırma ve test etme aşaması gerçekleştirilir. Daha sonraki adım olan tasarım, “Elektronik Tasarım”, “Yazılım Tasarımı” ve “Mekanik Tasarım” olmak üzere 3 aşamadan oluşmaktadır. Mekanik tasarım prototip geliştirildiği için elektronik ve yazılım tasarımı ile birlikte ilerler.

Yazılım: Yazılım için Visual Studio Code derleyici programı kullanılmıştır. Kodlar Python programlama dilinde yazılmıştır.

Montaj: Montaj aşaması; yazılım ve elektronik tasarımın mekanik tasarımla birleşmesinden sonra gerçekleşir. Bileşenlerin birbirine entegre edilmesidir.

Anahtar Kelimeler: FFT Analizi, Mikro denetleyici Kart, İşitme Engelli Bireyler.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Suriyeli Mülteci Öğrencilerin Dijital Materyallerle Türkçe Öğrenmeye Yönelik Görüşleri

Gülden Fenerci ^{1,*}, Fatih Kana ² & Hulusi Geçgel ²

¹ Türk Dili ve Edebiyatı Milli Eğitim

² Türkçe Eğitimi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

gulden.fenerci@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Suriyeli mülteci öğrencilerin dijital materyal kullanımına yönelik görüşlerini incelemektir. Araştırmaya yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Suriyeli 12 mülteci öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin bilişim teknolojileri hakkında görüşleri, medya okuryazarlıkları ve dijital materyaller gibi konularda görüşleri alınmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme formları belirlenen temalara ve oluşturulan kodlara göre incelenmiştir. Bu araştırma Dr. Öğretim üyesi Fatih Kana yürütücülüğünde Doç. Dr. Hulusi Geçgel ve Bilim Uzmanı Gülden Fenerci'nin araştırmacı olarak yer aldığı Su-Ay Gelişim Derneği (SAM-DER) tarafından desteklenen projeden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Materyal, Suriyeli Mülteci Öğrenciler, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenimi

Farklı Kültürlerde Rekreasyonun Tanımı ve Bu Alanda Yapılan Etkinliklerin Belirlenmesi

Nurdan Aydın

Okul Öncesi Öğretmenliği Kayabey Şehit Ferruh Kulaoğlu Ortaokulu
nurdan.kaplan01@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı ülkemizde ve farklı kültürlerde rekreasyonun tanımı ve bu alanda yapılan etkinlikler hakkında detaylı bir çalışma içermektedir. Çalışma içeriğinde boş zaman kavramı, rekreasyon etkinlikleri ve türleri, Türkiye ve diğer ülkelerdeki rekreasyon çalışmaları ve kültürel boyutu gibi konular ele alınmaktadır. Bu amaca yönelik çalışma, literatür taraması olarak ele alınmış, örneklem yöntemi olarak kartopu örneklem yöntemi ve içerik analizleri gerçekleştirilmiştir.

- Rekreasyon kavramı hangi farklı kültürlerde nasıl farklılık göstermektedir?
- Türkiye'de rekreasyon alanında yapılan çalışmaların öne çıkan örnekleri nelerdir?
- Bahsedilen rekreasyon etkinlik türleri arasında en popüler olanları hangileridir?

1. Rekreasyon kavramı, farklı kültürlerde ve toplumlarda çeşitli şekillerde farklılık gösterebilir.

Örneğin, bir kültürde rekreasyon daha çok doğa ile iç içe aktiviteleri içerebilirken, başka bir kültürde daha çok sanatsal etkinliklere odaklanabilir. Ayrıca, rekreasyonun toplumdaki değerleri, normları ve beklentileri de kültüre göre değişebilir. Örneğin, bazı toplumlarda rekreasyon daha çok bireysel olarak yapılan aktiviteleri ifade ederken, bazı toplumlarda ise grup aktiviteleri ve toplumsal etkileşim ön planda olabilir.

Rekreasyon kavramının kültürel boyutuna yönelik yapılan çalışmalar, farklı kültürlerdeki rekreasyon tercihlerini ve aktivitelerini anlamak için önemli bir kaynak olabilir. Bu tür çalışmalar, rekreasyonun kültürel çeşitliliği ve toplumsal dinamikleri nasıl etkilediğini anlamamıza yardımcı olabilir. Bu nedenle, rekreasyon kavramının farklı kültürlerde nasıl algılandığı ve uygulandığı konusunda yapılan araştırmalar ve çalışmalar önemli bir bilgi kaynağı olabilir.

2. Türkiye'de rekreasyon alanında yapılan çalışmalardan öne çıkan bazı örnekler şunlardır:

- Türkiye'deki rekreasyon etkinliklerinin tercihleri ve kültürel farklılıklar üzerine yapılan araştırmalar.
- Türkiye'de rekreasyonun toplumsal ve bireysel faydaları üzerine yapılan çalışmalar.
- Türkiye'deki rekreasyon etkinliklerinin mekana, içeriğe ve katılımcı sayısına göre sınıflandırılması üzerine yapılan çalışmalar.
- Türkiye'deki rekreasyon etkinliklerinin yaşam kalitesini artırma potansiyeli üzerine yapılan araştırmalar.
- Türkiye'de rekreasyonun kültürel ve sosyal boyutlarına odaklanan çalışmalar.

Bu örnekler, Türkiye'de rekreasyon alanında yapılan çalışmaların çeşitliliğini ve önemini göstermektedir. Türkiye'deki rekreasyon çalışmaları hem bireylerin hem de toplumun yaşam kalitesini artırmaya yönelik faydaları anlamak ve rekreasyonun kültürel, sosyal ve ekonomik boyutlarını keşfetmek için önemli bir kaynak oluşturmaktadır.

3. Bildiride bahsedilen rekreasyon etkinlik türleri arasında en popüler olanları şunlardır:

- TV izlemek, bilgisayar, tablet ve telefon ile internette gezinmek gibi pasif etkinlikler.
- Fiziksel rekreasyon etkinlikleri (spor, egzersiz vb.).
- Kapalı alan etkinlikleri.
- E-spor etkinlikleri.

Bu etkinlik türleri, Türkiye'de ve diğer ülkelerde rekreasyon alanında sıkça tercih edilen ve popüler olan aktiviteler arasında yer almaktadır. Rekreasyon etkinliklerinin çeşitliliği ve popülerliği, bireylerin tercihlerine, yaşam tarzlarına ve kültürel alışkanlıklarına bağlı olarak değişebilir. Bu etkinlikler, boş zamanları değerlendirmek, stresi azaltmak, sağlığı korumak ve sosyal etkileşimi artırmak gibi amaçlarla tercih edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Etkinlikler, Farklı Kültürler.

Ülkemizde ve Dünyada Rekreatif Oyunlar ve Dans İlişkisi

Safure Çetin

Görsel Sanatlar Balıkesir Karesi Fatih Ortaokulu
safurecetin@gmail.com

Özet

Bu araştırmada, rekreasyonel oyunlar ile dans arasındaki ilişkiyi araştırarak bu iki etkinlik arasındaki benzerlikleri ve ilişkileri anlamayı amaçlamaktadır. Bu amaca yönelik çalışma literatür taraması olarak ele alınmış, örneklem yöntemi olarak kartopu örneklem yöntemi ve içerik analizleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler incelenmiş ve rekreasyonel oyunlar ile dans arasındaki ilişki çeşitli açılardan değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı, rekreasyonel oyunlar ile dans arasındaki ilişkinin varlığını ortaya koymaktır.

Alt problemler arasında boş zaman etkinliği olma, gönüllülük, bireysel ve toplumsal fayda sağlama, değerlere uygunluk gibi konular ele alınmıştır.

Rekreasyon kavramı, bireylerin boş zamanlarını değerlendirmelerine olanak tanırken, dans da bu boş zaman etkinlikleri arasında önemli bir yere sahiptir. Dans etmek hem fiziksel hem de ruhsal açıdan bireylere fayda sağlayabilir ve toplumsal etkileşimi artırabilir. Ayrıca, dansın kültürel ve sosyal bağlamda da önemli bir yere sahip olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışma, rekreasyonel oyunlar ve dans arasındaki ilişkiyi anlamak için önemli bir adım olmuştur. Dansın rekreasyonel bir etkinlik olarak kabul edilmesi, oyunlarla benzerliklerinin ve faydalarının anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Gelecekteki araştırmaların bu konuya daha fazla odaklanması ve derinlemesine incelemesi önem taşımaktadır.

Sonuçlar, dansın da rekreasyonel oyunlar gibi bir rekreasyon etkinliği olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir. Dansın, boş zaman etkinliği olarak değerlendirilmesi ve kültürel değerlere uygun olması, oyunlarla benzerlik göstermektedir. Ayrıca, dansın bireylerin kişisel gelişimine katkı sağladığı ve toplumsal açıdan da faydalı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Dans, Oyun, Rekreatif

Atık İlaçların Çevreye Zararının Azaltılması İçin Yapılan Uygulamaların İncelenmesi

Mehmet Çoğalan ^{1,*}, Emine Çakal ², Emir Pamukcu ², Efe Çamzeybek ² & Öykü Vulkan ²

¹ Müdür Başyardımcısı Soma Borsa İstanbul Fen Lisesi

² Öğrenci Soma Borsa İstanbul Fen Lisesi

chogalan2005@gmail.com

Özet

Problem Durumu: Atık ilaçlar çevreye ve canlılara doğrudan veya dolaylı olarak zarar vermektedir. Yaşam alanlarındaki atık ilaçlar evsel atıklara karışmaktadır. Bu durum atık ilaçların çevreye daha kolay yayılmasına yol açmaktadır. Yapılan çalışmalar atık ilaçların canlılarda biyolojik birikime, buna bağlı olarak zehirlenme başta olmak üzere, kanser benzeri birçok hastalığa sebep olduğunu göstermektedir. Ayrıca bilinçsizce doğaya bırakılan ilaçların özellikle antibiyotiklerin mikroorganizmalar üzerinde etkinliğini kaybettiği ifade edilmektedir. Atık ilaçların, besin zinciri aracılığı ile doğrudan olmasa bile birçok canlıyı etkilediği doğanın dengesini bozduğu açıktır. Bu yüzden bu konuda gerekli önlemlerin bir an önce alınması önemlidir.

Amaç: Bu çalışmada atık ilaçların çevreye zararının önlenmesi ile ilgili uygulamaların incelenmesi ve bu konudaki çalışmalarla ilgili bilgi verilmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede kamuoyunda atık ilaçların toplanması ve bertaraf edilmesi hakkında bilincin oluşmasına katkı sağlanabilir.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi metodu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri yazılı belge ve elektronik kaynaklardan toplanmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Tehlikeli atık sınıfında bulunan atık ilaçların çevreye zararının en aza indirilmesi için öncelikle yetkili birimlerce toplanması sonrasında ise çevreye en az zarar verecek yöntemlerle bertaraf edilmesi gereklidir.

Gelişmiş ülkelerde atık ilaçların toplanması ile ilgili ciddi ölçüde çalışmalar yapılmaktadır. Fransa, Almanya ve İtalya’da atık toplama servisleri adı verilen sistemler kullanılarak atık ilaç problemi büyük oranda çözüme ulaştırılmıştır. Bu sistemler düzenli periyotlarla atık ilaçları toplamaktadır.

Ülkemizde, atık ilaçların toplandığı belirli bölgelerde bir sistem bulunmasına rağmen, bu uygulamanın geniş kapsamlı bir şekilde yaygınlaştırılmadığı gözlemlenmektedir. Örneğin yaşadığımız Manisa’nın Soma ilçesinde atık ilaç toplama noktaları bulunmamaktadır. Bu durum, atık ilaçların evsel atıklarla birleşerek çevresel tehdit oluşturmaya sebep olmaktadır. Ayrıca, atık ilaçların nerede toplanacağı ve nasıl bertaraf edileceği konusunda kamuoyunda belirsizlikler bulunmaktadır. Yapılan araştırmalar, bu sorunun dikkate alınması ve çözüme kavuşturulması gerektiğini ortaya koymaktadır. Atık ilaçların çevreci yöntemlerle bertaraf edilmesi önem arz etmektedir.

Atık ilaçların çevreye verdiği zararın önlenmesinin başlıca yolu kamuoyu farkındalığı kazandırmaktır. Örgün eğitim müfredatlarında atık ilaçların potansiyel zararları ve bu konuda alınması gereken tedbirlerle ilgili öğretici bilgilere yer verilmesi, örgün eğitim dışındaki bireyler için de ilgili birimler tarafından çeşitli eğitimler, özendirici çalışmalar düzenlenmesi toplumda farkındalık oluşmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Atık, Atık İlaç, Evsel Atık, Çevre

Sıfır Atık Projesi Kapsamında Soma İlçesinde Yapılan Çalışmalar

Orhan Yenay ^{1,*}, Edanur Demir ², Kayra İşbilen ² & Yahya Kemal Bayşu ²

¹ Bilgisayar Teknolojisi ve Bilişim Sistemleri Soma Borsa İstanbul Fen Lisesi

² Öğrenci Soma Borsa İstanbul Fen Lisesi

orhanyenay@gmail.com

Özet

Problem Durumu: İnsanlığın gelişmesi ile dünyada nüfus, kentleşme ve sanayi çalışmaları gün geçtikçe artmıştır. Bu durum atık miktarının artması, doğal kaynakların aşırı tüketimi ve israfı, çevre kirliliği, biyoçeşitliliğin azalması gibi sorunlara sebep olmuştur. Ülkemizde bu sorunlara çözüm arayan projelerden biri de Sıfır Atık Projesi'dir. Projenin amacı atık üretimini en aza indirerek çevresel etkileri azaltmak, doğal kaynakları korumak, geri dönüşüme teşvik etmek, atıkların yeniden kullanımını arttırmak ve sürdürülebilir atık yönetimi uygulamalarını yaygınlaştırmaktır. Soma'da yaşayan bireyler olarak ilçemizde yapılan çalışmaları öğrenme ve bu konu hakkında insanları bilinçlendirme isteğimiz bizi bu araştırmayı yapmaya yönlendirmiştir.

Amaç: Çalışmamızın amacı Sıfır Atık Projesi kapsamında Soma ilçesinde yapılan çalışmaları inceleyip ortaya koymak ve bireylere bu konuda farkındalık kazandırmaktır.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi metodu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri yazılı belge ve elektronik kaynaklardan toplanmıştır.

Bulgular ve Sonuç: Sıfır atık kapsamında ülkemizdeki bireylerin, belediyelerin, sosyal kuruluşların ve şirketlerin geliştirdiği birçok proje bulunmaktadır. Bu projelerin amaçları bireyleri bilinçlendirmek, enerji, hammadde tasarrufu yapmak ve geri dönüşümü arttırmaktır. Örneğin ülkemizde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin geliştirdiği Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi projesi, ECO24 özel şirketinin kompost makinesi üretimi, TEMA vakfının Sıfır Atık Eğitim Projesi, Kadıköy belediyesi tarafından gerçekleştirilen Sıfır Atık Sempozyumu, Çevreci Çocuk Çalıştay ve Merkez Hizmet Binası Atık Geçici Depolama Alanı gibi projeler bulunmaktadır.

Soma'da ise İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Projesi Müdürlüğü'nün 2022 yılının haziran ayında kurulduğu, öncesinde atık yönetimi ile ilgili iş ve işlemlerin Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından yürütüldüğü bilgisine ulaşılmıştır. Bu süreçte 2018 yılında belediye tarafından plastik poşet kullanımını azaltmak ve halkı bilinçlendirmek adına halka bez poşet dağıtılmış, bazı mahallelere ve okullara geri dönüşüm kutuları konulmuştur. Ayrıca kağıt, cam, metal, plastik ve pil atıkları gibi geri dönüşüm ünitelerine dış ve iç mekan ambalaj atığı toplama üniteleri eklenmiştir.

2024 şubat ayında sıfır atık projesi kapsamında Soma belediyesi ve özel bir firma tarafından Ambalaj Atıkları Toplanması İş Şartnamesi imzalanmıştır.

Elde edilen bulgulara göre Soma'da İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü'nün yeni kurulmuş olmasından dolayı yürürlükte olan çok sayıda projesinin bulunmadığı görülmektedir. Çalışma sonrasında ilgili birimlere rapor halinde çeşitli öneriler ve projeler sunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sıfır Atık, Atık Yönetimi, Sıfır Atık Projesi

İlköğretim Fen Bilimleri ve Hayat Bilgisi Öğretim Programlarının Atık Yönetimi Açısından İncelenmesi

Aysun Sıcaker ^{1,*}, Berrak Hamide Aktan ² & Nisa Nur Uslu ²

¹ Biyoloji Öğretmeni Milli Eğitim Bakanlığı

² Öğrenci Soma Borsa İstanbul Fen Lisesi

asicaker@hotmail.com

Özet

Problem Durumu: Atık yönetimi, günümüz modern dünyasının en önemli konularından biridir. Artan atık miktarı, doğal kaynakların baskı altına alınmasını ve çevreye verilen zararın büyüklüğünü arttırmaktadır. Bu bağlamda, atık yönetimi insanlığın geleceği açısından hayati bir öneme sahiptir. Atıkların etkin bir biçimde sınıflandırılması ve değerlendirilmesi için bireylere eğitim verilmesi gerekmektedir. Öğretim programlarında atık yönetimi konusuna daha fazla vurgu yapılması, öğrencilerin çevre bilinci ve atık yönetimi yeteneklerini geliştirmelerine katkıda bulunacaktır. Araştırmamız, daha sağlıklı ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma amacıyla atık yönetimi konusundaki farkındalığı arttırmak adına önemlidir.

Çalışmamızın Amacı: Bu çalışmada, atık yönetiminin öğretim programlarında hangi oranda yer aldığını saptamak, atık yönetiminin etkinliği konusunda yapılacak olan çalışmalara ve gelecek için daha sürdürülebilir bir çevre oluşumuna katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Yöntem: Nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme metodunun kullanıldığı bu çalışmada ilköğretim Fen Bilimleri ve Hayat Bilgisi öğretim programları incelenerek atık yönetimi ve geri dönüşüm kavramlarının yer aldığı kazanımlar uzman görüşü doğrultusunda tespit edilmiştir.

Bulgular ve Sonuç: Elde edilen bulgulara göre Hayat Bilgisi öğretim programında 1. sınıf seviyesinde 53, 2. sınıf seviyesinde 50, ve 3. sınıf seviyesinde ise 45 kazanım tespit edilmektedir. Her bir sınıf seviyesinde, atık yönetimiyle doğrudan ilişkilendirilebilecek kazanımların sayısı birer tanedir. Ancak, atık yönetimiyle alakalı kazanımların oransal olarak en yüksek olduğu seviye 3. sınıf olmasına rağmen, bu oran %2,22'ye kadar düşmektedir.

Fen Bilgisi öğretim programında ise 3. ve 5. sınıf seviyelerinde 36, 4. sınıf seviyesinde 46, 6. sınıf seviyesinde 59, 7. sınıf seviyesinde 67, ve 8. sınıf seviyesinde 68 kazanım belirlenmiştir. Her bir sınıf seviyesinde, atık yönetimiyle doğrudan ilişkilendirilebilecek kazanımların sayısı 3., 4., 5. ve 8. sınıflarda birer, 7. sınıfta ise üç tanedir. Ancak, 6. sınıf seviyesinde atık yönetimiyle ilgili herhangi bir kazanım bulunmamaktadır. Atık yönetimiyle ilgili kazanım yüzdesi en yüksek olan seviye 7. sınıf olmasına rağmen, bu oran %4,47 ile sınırlıdır.

Çevre sorunlarının çözümü için, çocukların erken yaşlarda çevre konularında eğitilmesi ve çevre okuryazarı bireyler olarak yetişmeleri önemlidir. Sınıf seviyesinin yükselmesiyle birlikte, çevreyle ilgili olumlu davranışları artırmak adına kazanım sayılarının artırılması, sürdürülebilir çevre oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Öğrencilere konuyla ilgili farkındalık kazandırmak adına kazanımların arttırılmasının yanında atık yönetimi uygulama alanlarının tanıtılması, öğrencilere yaşlarına uygun görevler verilmesi, atık yönetimiyle ilgili projelerin daha ilgi çekici hale getirilmesi ve bu projelerin öğretim kurumları aracılığı ile daha geniş kitlelere duyurulması gelecek nesillerin yararına olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Atık Yönetimi, Öğretim Programları, Çevre Eğitimi, Geri Dönüşüm